

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

49'uncu Birleşim
21 Ocak 2026 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, gazetecilerin yurt dışına çıkış harçlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, suça sürüklenen çocuklara ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Erzurum Milletvekili Selami Altınok'un, 21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Grand Kartal Otel'de meydana gelen yangının yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, e-ticarete ilişkin açıklaması
- 2.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, birlik ve beraberliğe ilişkin açıklaması
- 3.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'ın, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 4.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 5.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Cumhurbaşkanlığı Millî Saraylar Başkanlığının yaptığı işçi alımı sınavına ilişkin açıklaması
- 6.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, bina görevlilerinin promosyonlarına ilişkin açıklaması
- 7.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı'da gelen doğal gaz faturalarının yüksekliğine ilişkin açıklaması
- 8.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, 2026 Yılı Kamu Yatırım Programı'nda Karabük için yer almayan yatırımlara ilişkin açıklaması
- 9.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Türk Bayrağı'na ilişkin açıklaması
- 10.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 11.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, iktidarın politikalarına ilişkin açıklaması
- 12.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'taki yoksullaşmaya ilişkin açıklaması
- 13.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, bugün DEM PARTİ üyelerinin Iğdır'daki protestolarında yaşananlara ilişkin açıklaması
- 14.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ve motokuryelerin eylemine ilişkin açıklaması
- 15.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Suluova ilçesinde şehir içinde kalan küçük ölçekli besi işletmelerine ilişkin açıklaması
- 16.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt'te çalışmalarına başlanan gençlik üssü projesine ilişkin açıklaması
- 17.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 18.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'da basit usulden çıkarılarak gerçek usulde vergilendirmeye tabi kılınan esnaflara ilişkin açıklaması
- 19.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, İzmir Çiğli'deki bir tekstil fabrikasında işten çıkarılan işçilerin eylemine ilişkin açıklaması
- 20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, emlak işletmelerine getirilen yıllık harç mecburiyetine ilişkin açıklaması
- 21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, en düşük emekli maaşında yapılacak düzenlemeye ilişkin açıklaması
- 22.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, emekli maaşlarına ve bayram ikramiyelerine ilişkin açıklaması

- 23.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Türk Bayrağı'na yapılan saldırıya; vergi, sigorta borcu olan çiftçilerin ve esnafların krediden yararlanamamasına ilişkin açıklaması
- 24.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, tutuklu belediye başkanlarına ve cumartesi günü Adana'da gerçekleştirecekleri mitinge ilişkin açıklaması
- 25.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınının yıl dönümüne ve Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 26.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 27.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 28.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Bolu Kartalkaya'daki otel yangınının yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 30.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, kurtuluş mücadelesine katılan Giresunlulara ve Türk Bayrağı'na ilişkin açıklaması
- 31.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yapılan saygısızlığa, çocuk cinayetlerine ve ilgili kanunlara, barınma krizine ve TOKİ konutlarına, Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınının 1'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın en düşük emekli maaşıyla ilgili açıklamasına, et fiyatlarına ve et ithalatına, Genel Müdür Mücahid Taylan'a, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'a verdiği soru önergesine, gübre sahtekârlığına ilişkin açıklaması
- 33.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınının 1'inci yıl dönümüne, emeklilere, tarımsal krediler için getirilen "Borcu yoktur." yazısı şartına ilişkin açıklaması
- 34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Suriye'deki Kürt halkına yönelik saldırılara ve bu saldırılara karşı yapılan protestolara, dün Nusaybin'de yaşananlara, gözaltına alınan Nedim Oruç'a, 27 Şubatta yapılan çağrıya ve 10 Mart mutabakatına ilişkin açıklaması
- 35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Cumhurbaşkanının yaptığı açıklamalara, en düşük emekli maaşında yapılacak düzenlemeye, bir yıl önce Kartalkaya'da yaşanan otel yangınında hayatını kaybedenlere ve olayla ilgili yargılamaya ilişkin açıklaması
- 36.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Kartalkaya'da yaşanan otel yangınında hayatını kaybedenlere ve konuyla ilgili kurulan araştırma komisyonunun raporuna, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı yapımına ilişkin açıklaması
- 41.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması
- 42.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınının 1'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 43.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, İstanbul'daki Kur'an'a Hizmet Vakfına ilişkin açıklaması
- 44.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, SGK primi ve vergi borcu olan çiftçinin kredi almasının yasaklanmasına ilişkin açıklaması
- 45.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Hâkimler ve Savcılar Kuruluna ilişkin açıklaması
- 46.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, yasa dışı bahis ve kumara ilişkin açıklaması
- 47.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, tır şoförlerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 48.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bazı alanlarındaki televizyon ekranlarında sadece Meclis TV'nin açılmasına ilişkin açıklaması
- 49.- Çanakkale Milletvekili İsmet Güneşhan'ın, Çanakkale Dardanos Orman Kampı'nın satış sürecine ilişkin açıklaması
- 50.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, yatırım programında Eskişehir için yer almayan yatırımlara ilişkin açıklaması
- 51.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay Samandağ'ın noter ihtiyacı bulunan mahallelerine ilişkin açıklaması
- 52.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhal Karakoç'un, kamu mühendislerine ilişkin açıklaması
- 53.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Maarif Vakfına ilişkin açıklaması
- 54.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Suriye'de yaşananlara ilişkin açıklaması
- 55.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bilgi Teknolojileri Kurumunun bazı hesapları engellemesine ilişkin açıklaması
- 56.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, bir yıl önce Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınına ilişkin açıklaması
- 57.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak emekliler için mücadeleye devam ettiklerine ilişkin açıklaması

58.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

59.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

60.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

61.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

62.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

63.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

64.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

65.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, adrese teslim akademik kadro ilanlarının yükseköğretim sistemine etkilerinin, yükseköğretim kurumlarının uluslararası başarı düzeylerinin, akademik ve idari personelin özlük haklarının, öğrencilerin akademik, sosyal, kültürel ve entelektüel olarak gelişim olanakları ile motivasyon düzeylerinin araştırılması amacıyla 21/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 milletvekili tarafından, tüzel kişiliği kapatılarak "Türkiye Sulamaları Merkez Birliği" adı altında tek çatıda toplanmak istenen sulama birlikleri ve sulama kooperatiflerinden faydalanan çiftçilerin ve buralarda çalışan personelin başta işsizlik olmak üzere yaşayacakları mağduriyetlerin araştırılması ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mersin Milletvekili Perihan Koca ve arkadaşları tarafından, IŞİD'in kadınlara karşı işlediği suçların araştırılması amacıyla 21/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve arkadaşları tarafından, elektronik ticaret alanında yaşanan ithalat ve ihracat sorunlarının araştırılması amacıyla 13/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine tekraren sataşması nedeniyle konuşması

3.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, kendi yönetiminde yapılan yoklamada gönderilen pusulalara ilişkin konuşması

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesi iştiraki bir şirketin yapmış olduğu maden ruhsatı başvurusuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/38397)

2.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, son beş yılda PTT'nin kâr ve zarar rakamları ile yönetim kurulu üyelerine ödenen ücretlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/38483)

21 Ocak 2026 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Rûmeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, gazetecilerin yurt dışına çıkış harçları hakkında söz isteyen Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'a ait.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, gazetecilerin yurt dışına çıkış harçlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kamuoyunun haber alma hakkını doğrudan ilgilendiren ve uzun süredir görmezden gelinen yerel basın ve basın mensuplarının sorunlarını dile getirmek üzere söz almış bulunuyorum.

Türkiye'de basın ve yayın sektöründe çalışan kişi sayısı 100 bine yaklaşmıştır ancak bu kişilerin yalnızca 18 ila 20 bini basın kartı sahibidir. Yani bugün ülkemizde on binlerce gazeteci resmî olarak tanınmadan, güvencesiz koşullarda kamuoyunu bilgilendirmek için çalışmak zorundadır. Bu gazetecilerin çok büyük bir bölümü yerel basında ve sınır illerinde görev yapmaktadır. Gazetecilik, masabaşında yapılan bir meslek değildir. Gazetecilik; yerinde olmayı, sahada olmayı, gerektiğinde sınırları aşmayı gerektirir. Özellikle sınır illerinde çalışan gazeteciler için savaşlar, göç hareketleri, güvenlik gelişmeleri, ticaret ve insani krizler sınırın ötesinden takip edilmeden haberleştirilemez. Bu bir tercih değil mesleğin zorunluluğudur, mesleğin olağan akışıdır. Ancak bugün gazeteciler mesleki görevlerini yerine getirirken dahi yurt dışı için çıkış harcı ödemek zorunda bırakılmaktadırlar. Yerel basında çalışan gazetecilerin büyük çoğunluğu asgari ücretle ya da asgari ücrete yakın maaşlarla çalışmaktadır. Bir gazetecinin ay boyunca aldığı ücretle birkaç kez sınır geçişi yapmasının ekonomik olarak mümkün olmadığı açıktır. Şunu açıkça ifade etmek isterim: Gazetecinin hareketliliğini kısıtlayan her uygulama halkın haber alma hakkını kısıtlamaktadır. Bu nedenle, gazeteciler için yurt dışı çıkış harcı kaldırılmalıdır; özellikle sınır illerinde görev yapan, fiilen gazetecilik yapan meslek mensuplarına kalıcı ve açık bir muafiyet tanınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de yayımlanan gazetelerin yüzde 90'ından fazlası yerel gazetelerdir yani basının omurgasını yerel basın oluşturmaktadır. Ancak aynı yerel basın; artan kâğıt, baskı ve dağıtım maliyetleri, azalan reklam gelirleri, resmî ilanlara aşırı bağımlılık ve tasarruf gerekçesiyle kesilen kamu abonelikleri nedeniyle ayakta kalmakta zorlanmaktadır. Son yıllarda yüzlerce yerel gazete ya kapanmış ya da zorunlu olarak dijital yayımcılığa geçmiştir. Yerel basında çalışan gazetecilerin büyük bir bölümü fazla mesai ücreti almadan, sosyal güvencesi eksik ve sürekli iş kaygısı altında çalışmaktadır. Bu tabloyu daha da ağırlaştıran bir başka gerçek ise gazetecileri temsil eden bağımsız ve yasal bir basın meslek odasının bulunmamasıdır. Bu nedenle gazeteciler haklarını savunacak güçlü bir muhatap bulamamakta, meslek standartları bağlayıcı şekilde uygulanamamakta, basın kartı, ilan ve reklam süreçleri keyfî uygulamalara açık hâle gelmektedir. On binlerce gazeteci fiilen çalışmasına rağmen kamu kurumları nezdinde âdeta görünmez durumdadır.

Yerel basını zayıflatan her uygulama yerel demokrasiyi zayıflatır. Gazeteciyi sahadan uzaklaştıran her engel toplumu gerçekten uzaklaştırır. Bu nedenle çağrımız nettir: Gazeteciler için yurt dışı çıkış harcı kaldırılmalıdır. Sınır illerinde görev yapan gazetecilere özel ve kalıcı kolaylıklar sağlanmalıdır. Yerel basına sürdürülebilir maddi destek mekanizmaları oluşturulmalı, resmî ilan ve reklamlar adil ve şeffaf biçimde dağıtılmalı, gazetecilerin örgütlenmesini sağlayacak bir basın meslek odası hayata geçirilmelidir.

Sözlerimi tamamlarken şunu özellikle vurgulamak istiyorum: Bu talepler, kamuoyunun haber alma hakkının ve demokrasinin gereğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Haberin serbest dolaşımı demokrasinin nefesidir diyor; başta Edirne ilimizdeki basın emekçilerimiz olmak üzere tüm basın emekçilerimizi, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çiler...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, e-ticarete ilişkin açıklaması

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; değişmeyen tek şey değişimin kendisidir. Dünya yeni bir çağa girmiştir, bu çağın adı "dijital ekonomi"dir, bu ekonominin adı da "e-ticaret"tir. E-ticaret sadece ürün satmak değildir; veri üretmek, veriden değer elde etmek, teknoloji geliştirmek ve küresel rekabette söz sahibi olabilmektir. E-ticareti büyüyen ülkeler yarının refahını inşa ederler. İthalat ve ihracattaki sorunları çözmemiz gerekir. Yapay zekâ, büyük veri ve lojistik teknolojiyle desteklenen e-ticaret, gençlerimize yeni nesil meslekler, kadınlarımıza yeni fırsatlar, ülkemize yeni pazarlar açmaktadır. Mesele sadece satış değil dijitalde markalaşmak. Gelecek, dijital gücü olan ülkelerin olacaktır diyorum. Alın terinin yanına akıl terini koyanlar kazanacak.

BAŞKAN - Sayın Yaz...

2.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, birlik ve beraberliğe ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yıllardır kardeş kavgasından çok çıktık; sıkıldık, daraldık, darıldık, bunaldık. Hepimiz geçmişten ders çıkarmalıyız, yeter artık! Gün kardeşlik günüdür, gün dayanışma günüdür, gün normalleşme günüdür. Hamasetten, kin ve nefretten, ötekileştirmekten, ayrımcılıktan, düşmanlıktan çok zarar gördük. Bu coğrafyada Kürt'ün de Türk'ün de Arap'ın da kurtuluşu birlik ve beraberliktedir. Bizden olmayanlar bize yâr olamaz, bize benzemeyenlerden bize kâr olamaz. Bu vatan bize, bu dünya tüm insanlığa yeter. Hazreti Ali'nin dediği gibi, hepimiz imanda kardeş, insanlıkta eşiz. Ne mutlu insanlık için faydalı olana! Ne mutlu adaletle hükmedenlere! Ne mutlu zalimin karşısında, mazlunun yanında olanlara!

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Aşila...

3.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Mardin Nusaybin'de şanlı bayrağımıza yönelik gerçekleştirilen alçakça girişim, milletimizin birlik ve beraberliğini hedef alan açık bir provokasyondur. Bu topraklarda fitne üretmeye çalışanlar bilmelidir ki ay yıldızlı bayrak bu milletin bağımsızlık iradesinin ve bin yıllık kardeşliğinin sembolüdür. Ay yıldızlı al bayrağımız, Allah'ın izniyle, aziz milletimizin başı üzerinde ilelebet yükselecektir. Bayrağımıza saldıran karanlık ve kirli elleri de aşağılık emelleri de lanetliyoruz. İhanet karşılıksız kalmaz, kallesçe hareket de asla unutulmaz diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Akgül...

4.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Nusaybin'de Türk Bayrağı'mıza yönelik gerçekleştirilen alçakça saldırıyı şiddetle kınıyorum. Türk Bayrağı; bu milletin namusudur, şehidimizin kefenidir, gazimizin hatırasıdır, devletimizin şerefidir. Son dönemde istismar alanı daralan, milletimizin birlik ruhu ve devletimizin dirayeti karşısında nefessiz kalan terör örgütü bir avuç çapulcusuyla yine provokasyona sarılmıştır. Bu mukaddes sancağa el uzatanın eli, dil uzatanın dili kopartılır. Bu girişim sadece bir provokasyon değildir, Türkiye Cumhuriyeti'nin iradesine ve Türk milletinin birlik ruhuna karşı yapılmış alçak bir meydan okumadır. Herkes bilsin ki Türk milleti bayrağının gölgesinde yaşamayı şeref, onun uğruna can alıp can vermeyi namus bilir. Aşık Sefai üstadımızın özetlediği gibi:

"Bayraksızlar bayraksızlar

Yere düşse bayrak sızlar

Nereden bilsin kıymetini

Soysuz sopsuz bayraksızlar."

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, suça sürüklenen çocuklara ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, suça sürüklenen çocuklar hakkında söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten Yontar'a aittir.

Buyurun Sayın Yontar. (CHP sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; suça sürüklenen çocuklar ve sanal kumar hakkında gündem dışı söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2 yaşındaki Sıla bebeğimiz cinsel istismara uğradı, darbedildi ve hayatını kaybetti. 8 yaşındaki Narin kızımızı kaybettik ama hâlâ neden öldürüldüğünü bilmiyoruz. 15 yaşındaki Ahmet Minguzzi yine kendi gibi 15 yaşında bir çocuk tarafından eftan püften bir sebep dolayısıyla kalbinden bıçaklandı. Tekirdağ Süleymanpaşa Belediye Meclis Üyesi Mustafa Can Ekiciler bir benzin istasyonunda

16 yaşındaki bir çocuk tarafından silahla vuruldu. Son olarak ve artık son olmasını dileyerek 17 yaşındaki Atlas Çağlayan 15 yaşındaki bir başka çocuk tarafından "Yan baktın." denilerek kalbinden bıçaklanarak öldürüldü.

Çocuklarımıza neler oluyor? Çocuklarımız neden üzerlerinde bıçak, silah ve kesici alet taşıyor? Bunları temin etmek küçük yaştaki bir çocuk için bu kadar mı kolay ve maliyetsiz? TÜİK'in son verilerine göre 2024 yılında 612.651 çocuk güvenlik birimlerine geldi veya getirildi; 202.785 çocuk suç işlediği iddiasıyla kayıt altına alındı ki bu sayı bir önceki yıla göre yüzde 13 artmış. Bu çocukların yüzde 40'ı yaralama, yüzde 16'sı hırsızlık, yüzde 8'i uyuşturucu, yüzde 5'i de tehdit suçlarını işlediği için kayıt altına alınanlar. Peki, bu çocukları suça teşvik edenlere ne oluyor; azmettirenler ve teşvik edenler tutuklanıyor mu, ceza alıyor mu? Burada size sorduğum bu sorulara, cevap verilmeyen öngelerimize cevap bekliyorum.

Her suç; bir hikâyeyi, bir travmayı, bir gelecek kırılmasını ifade etmektedir. Yoksulluk, göç ve uyuşturucu trafiğinin beslediği bu yapılar ne yazık ki mahalleleri kontrol altına aldı ve şiddet sıradan oldu; trafikte, hastanelerde, okullarda, kafelerde, sokakta, her yerde şiddet var. İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin büyük kentlerinde, çoğu ergen ve genç yetişkinlerden oluşan ultra şiddet yanlısı suç çeteleri son yıllarda hızla büyüdü. Bu çetelerin yükselişinin özellikle sentetik uyuşturucu ticaretinin patlamasıyla doğrudan bağlantısı öngörülüyor. "Daltonlar davası" olarak bilinen büyük soruşturmada 362 sanık yargılandı; sanıkların ortalama yaşı 20'ydi, yaklaşık üçte 1'i de reşit değildi. Çeteler, şehirlerin yoksul mahallelerinden çıkarak kentin merkezlerine ve siyasi açıdan hassas bölgelerine yayılıyor. Güvenlik ve yargı verilerine göre ülkede faaliyet gösteren çete sayısı 49'a ulaştı, devam eden soruşturmalarda adı geçen genç sayısı yaklaşık 5 bine yaklaştı. Okul terk oranları keskin biçimde arttı; 2023-24 eğitim yılında 218 binden fazla gencimiz, çocuğumuz eğitimi bıraktı. Uyuşturucuya başlama yaşı 2010'da 15-16 iken bugün 14'e kadar düştü; özellikle bonzai ve metamfetamin öne çıkıyor. Çeteler, sosyal medya, taraftar grupları ve cezaevleri üzerinden çocuklara kolayca erişiliyor ve devşiriliyor. Reşit olmayan çocuklar, cezasızlık dolayısıyla bile isteye ön saflarda kullanılıyor. Artık, sorunu konuşmamız değil çözüm üretmemiz gerekiyor.

Önerilerimiz nettir: Öncelikle, şiddet suçlarına dönük ahlaksızlık, mafya, silah, kumar, kısa yoldan zenginleşme gibi kötü örnek ihtiva eden programlar yayınlanmamalıdır. Yine, medyada çocuklarla ilgili haber içerikleri, gizlenmesi gereken mahrem bilgi ve görüntüler konusunda yayıncılara gerekli bilgilendirme yapılmalı; medya etiğini ihlal durumlarında gerekli cezai yaptırımlar da uygulanmalıdır. Ayrıca, önleyici sosyal politikalar, güçlü eğitim sistemleri ve erişilebilir psikososyal destek, toplumla bütünleşmiş rehabilitasyon programları, yoksulluğa, eğitim dışı kalmaya, kırılganlığa karşı derinlemesine stratejiler izlenmeli ve suça sürüklenen çocuklar topluma kazandırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

NURTEN YONTAR (Devamla) - Bir diğer önemli sorumuz, sanal kumar ve yasa dışı bahistir. Türkiye'de kumar ve bahis, artık bireysel bir tercih olmaktan çıkmış; halk sağlığını, gençliği ve ulusal güvenliği tehdit eden yapısal kriz hâline gelmiştir. Kumar ve bahis oynama yaşı 10'lara, cep telefonları da taşınabilir sanal gazinoya dönüşmüştür. Kumar yalnızca bireyi değil aileyi, toplumu ve ekonomik yapıyı çökertmektedir.

AKP iktidarınız kumarla mücadeleden ziyade kumarı, vergi geliri, özelleştirme, rant alanı ve yandaş zenginleştirme mekanizması olarak görmektedir. Kumar; gençleri borca, suça ve intihara sürüklemektedir; aile yapısını dağıtmakta, toplumu içten içe çürütmektedir.

Buradan hepimize sesleniyorum: Özellikle sosyal medyadan ve her telefonda yer alan kumar reklamları yasaklanmalı, kumar düzenleme ve denetleme kurulu kurulmalı, yasa dışı finansmanı tamamen kesilmelidir.

(Mikrofon otomatik sistem tarafından kapatıldı)

NURTEN YONTAR (Devamla) - Kumarın hazine için gelir kapısı olmaktan çıkarılması gerekmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sarı...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Cumhurbaşkanlığı Millî Saraylar Başkanlığının yaptığı işçi alımı sınavına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanlığına bağlı Millî Saraylar Başkanlığı geçtiğimiz haftalarda 7 işçi alacağı yönünde bir sınav açtı; düz sıva işçisi, usta alacağı yönünde bir mülakat yaptı, sınav yaptı, gençlere umut verdi. Amma velakin bir arkadaşımız bizi arayarak isyanını dile getirdi; kendisi 82 puan alıyor sınavda, mülakatta 52 puan verilerek sınava giren çocukların sıralamaları değişiyor. Buna rağmen 7 kişi alacağı açıklanan sınavda genç arkadaşımız 6'ncı sıradan yerleşiyor. Amma velakin 7 kişi almaktan vazgeçip 5 kişi almaya karar veriyorlar ve ne yazık ki bu arkadaşımızı mağdur ediyorlar.

Gençlerimizin umuduyla oynamayın. Ne yazık ki iktidar bu alışkanlıklarından vazgeçmedi. Mülakatlarla, sistemde yaptığınız değişikliklerle düz bir inşaat işçisinin bile geleceğine müdahil oluyorsunuz, bu alışkanlıklardan vazgeçin. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında hak eden herkes liyakatiyle bu kadrolarda yer alacak.

BAŞKAN - Sayın Cingi...

6.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cingi'nin, bina görevlilerinin promosyonlarına ilişkin açıklaması

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; biliyorsunuz, bina görevlilerimiz çağdaş hayatın vazgeçilmez unsurları; sabah evden çıktığımız zaman, evimizi barkımızı, ailemizi, binamızı, komşularımızı emanet ettiğimiz önemli

bir emektar kitlesi. Kendileri sosyal haklar ve saygı gibi konulara taalluk eden mevzularda birtakım sıkıntılara maruz kalıyorlar ama özellikle yılbaşı döneminde bazı sorumsuz yönetim şirketlerinin -kendileri bordrolarındaki- bina görevlileri için promosyon anlaşması yaptıkları bankalardan aldıkları paraları maalesef kendi şirketlerine dâhil ettikleri gibi bir problemle karşı karşıyayız. Bu konuda çok sıkıntı yaşıyoruz, çeşitli şikâyetler geliyor. Onun için, işini iyi yapan bina yönetim şirketlerini tenzih ediyorum ama özellikle bu emektarların promosyonlarını kendi şirketlerine alan bina yönetim şirketlerine bina görevlilerimizin haklarını iade etmelerini rica ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sakik...

7.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı'da gelen doğal gaz faturalarının yüksekliğine ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Ağrı ilinden bahsedeceğim. Ağrı kış koşullarının en ağır yaşandığı illerden biri, doğal gazın en çok fazla tüketiği illerden biri. Doğal gazın geldiği yer Ağrı, bütün Türkiye'ye oradan dağıtılır ama en pahalı doğal gazı Ağrılılar tüketir. Her aile her gün arıyor. Bunlara her ay 8-10 bin arası fatura geliyor. Oradaki doğal gaz, oradaki enerji firmaları gerçekten halka zulmediyor.

Buradan Enerji Bakanına çağırımdır: Bu yoksul halkın sesini duyun. O firmalar gerçekten orada halka zulüm uyguluyorlar ve halkı perişan ediyorlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Akay...

8.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, 2026 Yılı Kamu Yatırım Programı'nda Karabük için yer almayan yatırımlara ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

2026 yılı Kamu Yatırım Programı, Karabük açısından yine büyük bir hayal kırıklığıdır. Karabük'ün uzun süredir çözüm bekleyen su sorunu bulunuyor ancak programda tek bir yeni baraj, gölet ya da sulama projesi yer almıyor. Ulaşım altyapısı sorunları ortada olmasına rağmen yeni bir yol yatırımı yapılmıyor. Bazı projelerde maliyetler bir yılda hızla katlanırken bazı projeler sadece kâğıt üzerinde bırakılıyor ve kaynak ayrılmasına rağmen ilerleme sağlanamıyor. "Yenice Adalet Sarayı için kaynak ayrılmış." deniliyor ancak iz bedeli, Karabük Adalet Sarayına ayrılan ödenek yetersiz. Sorun, kaynak değil tamamen tercih meselesidir. Bu tablo, plansızlığı ve savurganlığı açıkça ortaya koyuyor. Karabük'ü yok sayan bu anlayışa karşı mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Erzurum Milletvekili Selami Altınok'un, 21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Grand Kartal Otel'de meydana gelen yangının yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, 21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Grand Kartal Otel'de meydana gelen yangının yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Selami Altınok'a ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletim; geçen yıl bugün Bolu ili Kartalkaya mevkinde bulunan bir otelde saat 03.20 sıralarında meydana gelen yangın felaketi ülkemizi derin bir üzüntüye sevk etmiştir. Bu elim olayda 34'ü çocuk olmak üzere 78 insanımız hayatını kaybetmiş, 137 vatandaşımız ise yaralanmıştır. Hayatını kaybeden vatandaşlarımızı rahmetle anıyor ve ailelerin acısını içtenlikle paylaşıyorum.

Hepimizin yüreği yandı, hepimiz oradaki evlatlarımızın, insanlarımızın çığlıklarıyla kendi evlatlarımız, eşlerimiz, çocuklarımız, anne ve babalarımız karşısında neler hissedebilecekseniz aynı hissiyatı hep beraber yaşadık. Bu elim hadisenin ardından Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından ülkemizde millî yas ilan edilmiş ve olayın tüm yönleriyle aydınlatılması ve sorumlulardan hesap sorulması için gerekli tüm adımların atılacağı belirtilerek adli ve idari tahkikat başlatılmıştır. Ayrıca, Meclisimizde yangın faciasının tüm boyutlarıyla araştırılarak ilgili kurum ve kuruluşların sorumluluklarının tespit edilmesi ve benzer olayların önlenmesi ve bir daha yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması komisyonu kurulmuş, çalışmalarını tamamlamış ve Meclis Başkanlığına raporunu sunmuştur.

Komisyonumuzun araştırdığı bu olay, siyasetüstü bir anlayışla ele alınması gereken hepimizin ortak acısı ve kederidir. Bu denli hassas ve yargı süreci devam eden elim hadisede, bütün yönleriyle yargı bağımsızlığını güvence altına alan ve yargı kararlarının tüm organlar bakımından bağlayıcılığını düzenleyen Anayasa'nın 138'inci maddesine riayet edilerek olayın oluş şekli, nasıl meydana geldiği, mevzuatın iyileştirilmesine ihtiyaç duyulan alanları ile kurum ve kuruluşların bu olayın meydana gelme noktasındaki eksiklikleri tespit edilmeye; bu ve benzeri elim hadiselerin bir daha tekerrür etmemesi için neler yapılabilir sorusuna konusunda uzman, profesyonelliği olan, Mecliste grubu bulunan tüm partilerden gelen Komisyon üyelerimizle beraber ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve üniversitelerimizde bu konuyla iştigal eden hocalarımız dinlenerek cevap bulunmaya çalışılmıştır. Komisyonumuzun çalışmaları süresince 17 resmî toplantı yapılmış, bu toplantılarda 14 kamu kurum kuruluşu, 10 sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yakınları olmak üzere 98 kişi dinlenmiş, Komisyon çalışmalarında değerlendirilmek üzere tüm paydaşlardan görüş ve önerileri yazılı ve sözlü olarak alınmıştır. Çalışmaların hemen başında 27/2/2025

tarihinde Bolu Kartalkaya'daki otelde Komisyon olarak adli soruşturmada görev yapan bilirkişi heyetiyle birlikte detaylı inceleme gerçekleştirilmiştir.

Komisyonumuzun yaptığı çalışmalar neticesinde vardığı en önemli sonuç, yangınların doğru risk analizleriyle önceden öngörülebileceği, zamanında alınacak tedbirlerle tamamen önlenebileceği ve etkili müdahalelerle yayılmasının engellenebileceği olmuştur. Bu gerçek, ihmallerin bedelini gözler önüne seren ibretlik bir ders ve geleceğe dair sorumluluklarımızı hatırlatan en güçlü uyarı olarak tarihe geçmiştir.

Bu elim olayda vatandaşlarımızın can güvenliğini tehdit eden somut eksiklikler karşısında öncelikli olarak otel sahipleri ve çalışanları tarafından tüm tedbirlerin alınması gerekliliği anlaşılmıştır. Bununla birlikte, binaların yangından korunmasıyla ilgili mevzuat çerçevesinde tesis edilen idari işlemlerde ve denetim süreçlerinde yer alan kurumların da kendi görev alanlarına dair gözetim ve denetim sorumluluklarının bulunduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca Komisyonumuz tarafından, binaların yangın güvenliğine dair mevzuatın güncellenmesi, var olan eksikliklerin giderilmesi, kurumların yetki alanlarının belirgin hâle getirilmesi, itfaiye araç ve teçhizatlarının daha nitelikli hâle getirilmesi, yangın raporlamalarında yeknesaklığın sağlanması, itfaiye personelinin nitelik ve niceliğinin artırılması, yangın bilinci konusunun da Millî Eğitim müfredatına alınması gibi mevzuat, faaliyet ve uygulamaya ilişkin tespit ve önerilerde de bulunulmuştur.

Geleceğe bırakacağımız en büyük miras, insan hayatını her türlü değer üzerinde gören bir anlayış olacaktır. Kartalkaya'da yaşanan bu acı, bundan sonraki tüm adımlarımızda güvenliği ve sorumluluk bilincini esas almanın kaçınılmazlığını hatırlatan bir dönüm noktası olarak tarihteki yerini alacaktır.

Komisyonumuzun çalışmalarının yürütülmesinde desteklerini esirgemeyen Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Numan Kurtulmuş'a, Komisyonumuzun kurulmasına vesile olan tüm siyasi parti gruplarına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SELAMİ ALTINOK (Devamla) - ...Komisyonumuzda birlikte çalıştığımız Komisyon üyesi olan ve olmayan tüm milletvekillerine; Komisyonumuza bizzat sunum yapan ve sorularımızı cevaplayan, bilgi, belge sunan ve çalışmalara katkı sağlayan tüm resmî kurum ve kuruluşlara, sivil toplum kuruluşlarına, akademisyenlere, Komisyon sürecinde birlikte çalıştığımız farklı kurumlardan gelen uzman personele ve elim hadise sonucunda hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yakınlarına Komisyon sürecindeki kıymetli katkılarından dolayı şükranlarımı sunar, yaralı vatandaşlarımıza sağlık ve esenlik dileklerimi iletirken yaşadıkları derin acılara rağmen büyük bir metanet göstererek Komisyonumuza bizzat katılan ve çalışmalarımıza ışık tutan ailelerimize başsağlığı ve sabırlar diliyor, vefat eden 78 vatandaşımıza tekrar Allah'tan rahmet niyaz ediyorum.

Hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Bakan "Yargılanmasın." dedikleri 9 bürokrattan bahsetmediniz, yargılama izni verilmeyen 9 bürokrattan bahsetmediniz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - İyi dinlememişsin.

MURAT EMİR (Ankara) - Onu da söyleseydiniz.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Murat Bey, iyi dinlememişsin.

MURAT EMİR (Ankara) - 2 defa istediler, Danıştay kararıyla verildi.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Murat Bey, iyi dinlememişsin, metnimde var.

MURAT EMİR (Ankara) - Danıştay kararıyla verildi, niye onu söylemiyorsunuz?

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Metnimde ne dediğimi biliyorum, iyi dinlememişsin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Söylendi, söylendi de siz kaçırdınız herhâlde.

MURAT EMİR (Ankara) - Danıştay kararıyla verildi, Danıştay kararı!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - İyi dinlememişsiniz.

MURAT EMİR (Ankara) - Dinledim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Beş dakikada bu kadar söylenir Murat Bey.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çakır...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Türk Bayrağı'na ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - "Ey mavi göklerin beyaz ve kırmızı süsü,

Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,

Işık ışık, dalga dalga bayrağım!

Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.

Sana benim gözümle bakmayanın

Mezarını kazacağım.

Seni selâmlamadan uçan kuşun

Yuvasını bozacağım.

Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder...

Gölgende bana da, bana da yer ver.

Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar:
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.

Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün
Kızılığında ısındık;
Dağlardan çöllere düştüğümüz gün
Gölgene sığındık.

Ey şimdi süzgün, rüzgârlarda dalgalı;
Barışın güvercini, savaşın kartalı
Yüksek yerlerde açan çiçeğim.
Senin altında doğdum.
Senin altında öleceğim.

Tarihim, şerefim, şiiirim, her şeyim:
Yeryüzünde yer beğen!
Nereye dikilmek istersen,
Söyle, seni oraya dikeyim!"
Bayrak sevdalı aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.
BAŞKAN - Sayın Özer...

10.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Ay yıldızlı bayrağımız rengini aziz şehitlerimizin kanından almış, dün olduğu gibi bugün de yarın da milletimizin onurunu ve istiklalini temsil eden bir değerdir.

Nusaybin-Kamışlı sınır hattında terör örgütü yandaşları ne yaparsa yapsın, bayrağımız, bu coğrafyada birliğin, huzurun ve ortak geleceğe olan inancın simgesi olarak damgalanmaya devam edecektir. Tarih boyunca bayrağımıza karşı yapılan her türlü saygısızlık gereken karşılığı almıştır. Türkiye Cumhuriyeti, güvenliğini ve mukaddes değerlerini hedef alan hiçbir eyleme kayıtsız kalmayacak güç ve iradeye sahiptir. Kardeşliğimizi hedef alan her türlü girişime verilecek en anlamlı cevap birlik içinde hareket etmek, dayanışmamızı güçlendirmek, büyük ve güçlü Türkiye idealini kararlılıkla inşa etmektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Yontar...

11.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, iktidarın politikalarına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, ülkemiz, bugün, krizlerin altında ezilen milyonların feryadını duymayan bir iktidarın yönetiminde. Ekonomiden eğitime, sağlıktan adaletle nereye dokunsak elimizde kalıyor. Asgari ücret daha cebe girmeden eriyor. Pazarda poşet dolduramayan vatandaşımız, ay sonunu getiremeyen emeklimiz kaderiyle baş başa bırakılıyor. Tarım politikaları çökmüş, çiftçimiz borç batağında; sanayici enerji maliyetleriyle, esnaf kira zamları ve kredi borçlarıyla boğuşuyor. Eğitim sistemimiz yapboz tahtasına dönüşmüş; mülakat mağdurları, atanamayan öğretmenler, liyakatsiz atamalar neslimizin geleceğini ipotek altına alıyor. Sağlıkta yetersiz hastaneler, randevu çilesi, tükenen sağlık çalışanları; ülkemizi derin bir adaletsizlik kuyusuna atan hukuk sistemi... Türkiye'nin bugün nefes almaya, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetime, aklın ve bilimin rehberliğinde şekillenen politikalara ihtiyacı var.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Durmaz...

12.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Tokat'taki yoksullaşmaya ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Tokat'ta yoksulluk riski altında olanların oranı yüzde 26,2; bu, Tokat'ta her 4 kişiden 1'inin yoksulluk riski altında yaşadığı anlamına geliyor. Oysa, Tokat, 3 büyük, 8 küçük ovasıyla, bu ovalardan geçen 3 akarsuyuyla, tescilli tarım ürünleri ve güçlü tarımsal üretim kapasitesiyle bölgenin en önemli üretim merkezi ve İstanbul'dan sonra en çok tarihî esere sahip ili olması hasebiyle değerlidir. Ancak bu potansiyel korunmadı, üretim doğru desteklenmedi; çiftçi borçlu, üretici perişan, küçük esnaf ve sanatkâr borçlu. Tokat'ın önemli gelir kaynakları ve istihdamları bir AK PARTİ iktidarında yok edildi, Tokat kan kaybetmeye devam etti, yoksullaştı. Bugün, çiftçi ve esnaf borçla dahi ayakta duramıyor. Emekliye AK PARTİ iktidarının reva gördüğü 20 bin lira...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Hun...

13.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, bugün DEM PARTİ üyelerinin Iğdır'daki protestolarında yaşananlara ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (İğdır) - Sayın Başkan, bugün, İğdır'da, DEM PARTİ üyeleri Rojava'da Kürt halkına yönelik HTŞ katliam politikalarını anayasal ve demokratik haklar çerçevesinde protesto etmek isterken kolluk kuvvetleri tarafından darbedilerek gözaltına alınmıştır. IŞİD ve onun türevleri olan cihatçı çeteler yıllardır Orta Doğu halklarını katliam, yağma ve zorla yerinden etme politikalarıyla hedef alırken bu barbarlığa karşı ses yükseltenlerin cezalandırılması kabul edilemez. Katliama karşı çıkmak suç değildir; asıl suç, bu katliamları görmezden gelmek, dolaylı ya da dolaysız biçimde desteklemek ve ona itiraz edenleri susturmaya çalışmaktır. IŞİD artıkları ve HTŞ çeteleri karşısında sessiz kalanlar, Kürt halkının katliamına karşı çıkanlardan neden rahatsızdır? Güvenlik güçleri halkın vicdanını mı yoksa savaş ve inkâr politikalarını mı korumaktadır? Gözaltına alınan yöneticilerimiz derhâl serbest bırakılmalıdır. Rojava halkı yalnız değildir.

BAŞKAN - Sayın Tahtasız...

14.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ve motokuryelerin eylemine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Mardin'in Nusaybin ilçesinde şanlı Türk Bayrağı'mıza yönelik saldırıyı şiddetle lanetliyorum. Hiçbir provokasyon amacına ulaşamayacak ve kardeşliğimizi bozamayacaktır. Ay yıldızlı al bayrağımız vatanımızın her karışında onurla dalgalanmaya devam edecektir.

Zor şartlar altında çalışan motokuryeler adil kazanç ve insanca yaşam için mücadele veriyor. Ağırlaşan çalışma koşulları, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmaması, sefalet ücretlerinin yeniden düzenlenmesi için eylemler. Ücretlerinin şeffaf ve öngörülebilir hâle gelmesini, "bonus" sisteminin adil biçimde düzenlenmesini, mesafe bazlı ücretlerinin gerçek maliyetlere göre belirlenmesini, olumsuz hava koşullarında ücretli izin hakkı verilmesini, kurye temsilcilerinin karar alım süreçlerine katılmasını istiyorlar. Motokuryelerin haklı mücadelesinde Cumhuriyet Halk Partisi olarak yanlarındayız.

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

15.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Suluova ilçesinde şehir içinde kalan küçük ölçekli besi işletmelerine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bölgemizde besicilik sektörünün parlayan yıldızı Suluova ilçemizde şehir içinde kalan küçük besi işletmeleri artık ne kent yapısına uymaktadır ne de sağlıklı bir üretim ortamı sunmaktadır. Şehirleşme ilerlemiş, yerleşim alanları genişlemiş ancak gerekli planlama yapılmadığı için küçük ölçekli besi çiftlikleri kentin ortasında kalmıştır. Bu durum hem şehirde yaşayan vatandaşlarımızı hem de üreticilerimizi mağdur etmektedir. Kötü koku, çevresel sorunlar ve altyapı yetersizlikleri ciddi sorunlar yaratmaktadır. Birinci ve ikinci etap organize sanayi besi bölgeleri büyük işletmelere göre planlanmış, küçük ve orta ölçekli besiciler imkânsızlıklar nedeniyle bu alanların tamamen dışında bırakılmıştır. Şehir içindeki küçük besi işletmelerini şehir dışına taşımayı mümkün kılacak imkânlar üreticilerimize sağlanmalı, şehirde yaşayan hemşehrilerimizin ve üreticilerimizin talepleri karşılanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gül...

16.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt'te çalışmalarına başlanan gençlik üssü projesine ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ olarak gençlerimize olan inancımızla yola çıktık çünkü biz biliyoruz ki gençlik milletin geleceğidir, gençlik istikbalimizdir, gençlik Türkiye Yüzyılı'nın asıl mimarıdır. Bugün sizlere, 53 dönümlük muhteşem bir alanda 160 kişilik modern konaklama kapasitesiyle dört mevsimi yaşayan bir gençlik üssü kurma projesi için çalışmalarımıza başladığımızı söylemek istiyorum; her yıl Türkiye'nin 80 ilinden gençlerimizi ağırlayacak, kültürel etkileşimi zirveye taşıyacak, yılın on bir ayı aktif olacak, sadece yaz kampları değil dört mevsim gençlik eğitimi verecek. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde Gençlik ve Spor Bakanımızla birlikte, inşallah, bu projeyi de Siirt'imize kazandıracacağız. Biz, AK PARTİ olarak gençlerimizi, sadece bugünün değil yarının sahipleri olarak görüyoruz. Gençlerimizin geleceği için daha nice eserler üretmeye devam edeceğiz, inşallah.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

17.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nusaybin-Kamışlı sınır hattında Suriye tarafında terör örgütü YPG yandaşları tarafından şanlı bayrağımıza yönelik gerçekleştirilen alçak saldırıyı en güçlü şekilde lanetliyorum. Bu saldırı milletimizin birliğine, devletimizin egemenliğine ve terörsüz Türkiye hedefimize yönelmiş açık bir provokasyondur. Herkes bilmelidir ki kutsalımıza uzanan hiçbir el karşılıksız kalmaz. Bunun hiçbir izahı, hiçbir bahanesi yoktur. Buradan açıkça ifade ediyorum, eski Türkiye yoktur; tehditlerle geri adım atan, provokasyonlarla yön değiştiren bir anlayış tarihe karışmıştır. Türkiye Cumhuriyeti devleti güvenliğine yönelik her tehdide karşılık iradeli ve kararlıdır; bu saldırının da cevabı devlet aklıyla ve gerekli şekilde mutlaka verilecektir. Aziz milletimize çağrımız nettir: Sağduyu, birlik ve beraberlik; provokasyonlara prim vermeden teröre karşı tek yürek

olmaya devam edeceğiz. Anlı şanlı al bayrağımız ve Türkiye Cumhuriyeti'nin iradesi ilelebet payidar kalacaktır diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Çan...

18.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'da basit usulden çıkarılarak gerçek usulde vergilendirmeye tabi kılınan esnaflara ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - 2026 yılı itibarıyla birçok esnaf grubu basit usulden çıkarılarak gerçek usulde vergilendirmeye tabi kılındı. Türkiye genelinde olduğu gibi, seçim bölgem Samsun'da da kırsal yerleşim ağırlıklı başta Vezirköprü ve Havza olmak üzere, Çarşamba, Bafra ve Terme gibi ilçelerimizde esnafımız şu an perişan durumda. Günlük cirosu bin lirayı bile bulmayan bakkallar, el emeği ve zanaatkarlıkla ayakta duran küçük esnafımız bugün zor bir sınav veriyor. Esnafımız, defter tutma zorunluluğu, artan müşavirlik ve bürokratik yüklerin altından kalkamayacaklarını söylüyor; birçoğu "Bu yıl kepenk kapatacağız." diyor. Vergi adalet demektir, adaletsizlik değil. Ciro, mağaza büyüklüğü ve yapılan işin niteliği esas alınmalı, kırsal esnaf yok olmadan bu soruna derhâl çözüm bulunmalıdır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Fırat...

19.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, İzmir Çiğli'deki bir tekstil fabrikasında işten çıkarılan işçilerin eylemine ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, İzmir Çiğli'de Elsa Tekstilde çalışan ve büyük çoğunluğu kadın olan 250 işçi firmanın faaliyetlerinin durduğu gerekçesiyle işten çıkarılmıştır. İşten çıkarılan işçiler hem fabrika önünde hem de Forum Bornova'daki mağaza önünde eylemlerine devam etmektedir. İşten çıkarılan işçilerin ne son maaşları ne de kıdem ve ihbar tazminatları ödendi. Yazılı bildirim yok, açıklama yok, sorumluluk yok; İş Kanunu açıkça çiğneniyor, Bakanlık ise sessizdir. Burada soruyoruz: Bu toplu iş çıkarmaya kim izin verdi? Denetim nerede? Tekstil krizinin faturası neden emekçilere kesiliyor? İşçinin alın teri sahipsiz değildir. Lütfen bu emek mücadelesine hep beraber sahip çıkalım, emekçi kardeşlerimizin sesine ses olalım.

BAŞKAN - Sayın Meriç...

20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, emlak işletmelerine getirilen yıllık harç mecburiyetine ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

AKP'nin ekonomik krizi vatandaşa fatura etme yöntemi herkesi canından bezdirdi. Geçtiğimiz aylarda kabul edilen kanunla bazı meslek gruplarına gelirlerinin çok üzerinde yıllık harç mecburiyeti getirilmişti. Bu gruplardan biri de emlakçılardır. Emlak işletmeleri de birçok meslek grubu gibi büyükşehirlerde 40 bin, büyükşehir olmayan illerde ise 20 bin lira yıllık harç ödeyeceklerdir. Ekonomik çöküşten ötürü artan işletme giderleri, aidatlar, kiralar ve daha birçok kalemdaki zamlar zaten bütün esnafın hâlini perişan etmiştir. Üstüne bir de hangi amaçla getirildiği belli olmayan yıllık harç gideri eklemek hangi politikaya, hangi vicdana sığar? Elinizi vatandaşın cebinden artık çekin. Ekonomiyi canlandırmak istiyorsanız istihdama, üretime, teşviklere öncelik verin; en önemlisi, şatafattan ödün verin.

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, en düşük emekli maaşında yapılacak düzenlemeye ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2026 itibarıyla 16.881 lira olarak açıklanan emekli maaşının 20 bin lira olması yönünde bir yasal düzenleme bugün itibarıyla Mecliste görüşülecek ve sonuçlandırılacak. Görüşmelerimizde açlık ve yoksulluk sınırları gözden uzak tutulmamalıdır. Hiçbir devlet halkını açlık sınırının altında yaşatamaz, yaşatmamalıdır. Dolayısıyla, 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 30 bin liranın üzerinde belirlenmişken yıllarını devletine vermiş ve emekli olmuş yurttaşlarımızın maaşlarından kesilen sosyal güvenlik kesintilerinin neması olarak en azından asgari ücret düzeyinde yani 28 bin lira verilmelidir. Bütçe olanaklarının buna izin vermeyeceği gerekçesi ortaya konulacaktır, bu da doğrudur ama buna yakın bir miktar, bir anlayış da belirlenebilir. Demokratik Sol Parti olarak bu rakamın 24 bin lira şeklinde kararlaştırılmasının daha hakkaniyetli olacağını düşünüyor ve öneriyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

22.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, emekli maaşlarına ve bayram ikramiyelerine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Açlık sınırı 30 bin, yoksulluk sınırı 98 bin TL iken emekliye reva görülen 20 bin TL. Yapılan 1.062 TL'lik artış günlük 35 liraya denk geliyor. Bu parayla ne alınabilir? 2 simit bile alınamıyor. Emekli 2002'de 8 çeyrek altın alırken bugün 2 çeyrek altını bile alamıyor. Emeklinin cebinden 6 çeyrek alındı; nerede bu paralar, nereye aktardınız, nereye harcadınız? Kaynak yok değil; vatandaşa, emekliye gelince para yok ama rantçılara var. 2018'de 1.000 TL bayram ikramiyesiyle 3 çeyrek altın

alınabilirken bugün 5 bin TL'yle gram altın dahi alınamıyor. Devlet huzurevlerinde fiyatlar 10 bin TL'yi aşarken özel huzurevleri hayal oldu. Emeklilerin yoksulluğa itildi, emekli haklarını CHP iktidarında alacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

23.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Türk Bayrağı'na yapılan saldırıya; vergi, sigorta borcu olan çiftçilerin ve esnafların krediden yararlanamamasına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, vatanın birliği, milletin bütünlüğünden rahatsız provokatif vatan hainlerinin şanlı Türk Bayrağı'mıza yapmış olduğu saldırıyı lanetliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugün günümüzde vergi borcu, sigorta borcu, BAĞ-KUR borcu olmayan bir kişinin krediye ihtiyacı olduğunu da düşünmüyorum ama ne yazık ki bugün krediye ihtiyacı olan çiftçilerimize, esnaflarımıza diyorlar ki: Vergi borcun varsa, sigorta borcun varsa, BAĞ-KUR borcun varsa krediden yararlanamazsın. Bakın, üreticiyi cezalandırmanın bedelini tüketiciler de ödüyor.

Beyaz peynirin kilosu 2026'da bugün 450 TL, 2022'de 80 TL'ymiş; kaşar peyniri 2022'de ortalama 85 TL iken bugün 520 TL'ye çıkmış; tereyağı 100 TL iken 600 TL'ye çıkmış. Üreticiye sahip çıkarsak tüketicuyu de bu zulümden kurtarırsınız diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Barut...

24.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, tutuklu belediye başkanlarına ve cumartesi günü Adana'da gerçekleştirecekleri mitinge ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, halkın iradesiyle seçilen belediye başkanlarımız siyasi tutsak olarak Silivri'de özgürlüğünü bekliyor. Haksız ve hukuksuzca tutuklanan Adana Büyükşehir Belediye Başkanımız Zeydan Karalar da -iki yüz gündür- Adana'nın hakkını ve kamunun çıkarını savunduğu için cezalandırılmak isteniyor. Zindanlara atılan tüm yol arkadaşlarımız gibi, Ekrem İmamoğlu Başkanımız da Oya Tekin ve Kadir Aydar Başkanımız da aynı dayatmayla karşı karşıya ama unutulmasın ki adalet susturulamaz, halkın iradesi hapsedilemez. Bizler bir kişiye değil tüm yol arkadaşlarımıza, demokrasiye, adalete, eşitliğe ve hukukun üstünlüğüne sahip çıkıyoruz. Haklı olanlar asla yalnız değildir. Adalet yerini bulana kadar, özgürlüklerine kavuşana kadar mücadelemizi büyüterek sürdüreceğiz. Tüm halkımızı cumartesi günü Adana'da yapacağımız özgürlük mitingine davet ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Genç...

25.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınının yıl dönümüne ve Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangını faciasının yıl dönümü. 78 yurttaşımızı kaybettiğimiz bu büyük acıyı unutmadığımızı bir kez daha ifade ediyor, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine sabırlar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, dün yaşanan şanlı bayrağımızın indirilmesine yönelik provokatif olay, milletimizin ortak değeri olan ay yıldızlı al bayrağa yapılmış bir saygısızlıktır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak altını açıkça çiziyoruz: Ay yıldızlı al bayrak bu milletin ortak onurudur; hiçbir provokasyonun, hiçbir karanlık hesabın malzemesi yapılamaz. Genel Başkanımızın da ifade ettiği gibi, kardeşliğimizi hedef alan bu tür girişimler asla amacına ulaşamayacaktır. Milletimizin sağduyusu ve ortak değerlerimize bağlılığı bu provokasyonların çok ama çok üzerindedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aygün...

26.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGÜN (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türk Bayrağı'nın Mardin Nusaybin'de gönderden indirilip çirkin bir saldırıya uğraması kabul edilemez. Türk milleti için bayrak, diğer milletlerden çok daha farklı olarak çok kutsal ve manevi değerler içerir; ülkemizin onurudur, gururudur, bağımsızlığın simgesidir. Üzerindeki kırmızı renk, vatanımız için şehit olan milyonlarca şehidin onurudur. Bayrağımıza yönelik provokasyonu tekrar kınıyor, bu tür girişimi gerçekleştirenlerin gereken cezayı almasını ve Orta Doğu yanarken ülkemizdeki birlik ve beraberliğe zarar verilmemesini diliyorum.

Bu güzel ülkemizin kurucusu ve kurtarıcısı Gazi Mustafa Kemal Atatürk sadece Türk Bayrağı'na değil başka milletlerin bayrağına da saygı duyacak kadar saygın ve büyük bir liderdir. İzmir'e girdiğinde önüne serilen Yunan bayrağına basmayı reddetmiş, "Bir milletin istiklalinin timsali olan bayrak çiğnenemez. Ben onun hatasını tekrar edemem." demiştir. Atatürk'ün bu saygın tutumunu herkes örnek almalıdır diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Arslan...

27.- Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'ın, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Nusaybin'de bayrağımız üzerinden yapılan provokatif girişimi hepimiz üzüntüyle takip ettik. Şunu açıkça ifade etmek isterim: Türk Bayrağı, 86 milyon vatandaşımızın ortak değeri, ortak onurudur. Bu bir tuzaktır ve bizim görevimiz de bu tuzaklara düşmeden, sağduyu ve birlik içerisinde hareket etmektir. Alevi'siyle Sünni'siyle, Türk'üyle Kürt'üyle, sağcısıyla solcusuyla bu bayrak hepimizin demeli, bayrağımıza uzanan elleri hep birlikte kırmalıyız. Bizler demokrasi gereği bu çatı altında farklı görüşleri temsil ediyoruz ancak söz konusu bayraksa, vatansa, milletin birliğiye herkesin duracağı yer aynıdır. Geliniz, bir olalım, iri olalım, diri olalım, hep birlikte Türkiye olalım. Farklılıklarımızı zenginlik olarak görüp ortak değerlerimizde kenetlenebileceğimiz sürece bu ülkeye hiçbir güç zarar veremeyecektir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

28.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Bolu Kartalkaya'daki otel yangınının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bir ülkede çocuklar "Yan baktın." diye öldürüldüğünde mesele artık bir asayiş haberi değildir. Türk lirasının üzerinde imzası bulunan bürokrat yolsuzluğa karıştıysa mesele artık ekonomik bir gelişme değildir. Vatandaşa ucuz et satması gereken kamu kurumları genel müdürler ve akrabaları tarafından dolandırılıyorsa bu artık bir gıda sorunu değildir. Bir ülkede otelleri olan Turizm Bakanının sorumluluğundaki tesiste yangında 78 vatandaşımızı kaybediyorsak ve kimse sorumluluk almıyorsa bunun da adı artık "kaza ve ilahi takdir" değil utanmazlığın ve çürümenin ta kendisidir. Bolu Kartalkaya'daki otel yangını faciasının yıl dönümünde ihmallerin ve denetimsizliğin bedelini canlarıyla ödeyen 78 vatandaşımızı saygı, rahmet ve derin bir acıyla anıyoruz. Türkiye'yi ve yurttaşlarımızı yok sayan herkes bir gün elbet hesap verecektir. Ailelerimize ve ülkemize bir kez daha başsağlığı diliyorum. Unutmadık, unutturmayacağız.

BAŞKAN - Sayın Enginyurt...

29.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Mardin Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - "Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır./Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır." Kanımızla rengini verdiğimiz al bayrağımıza karşı yapılan şerefsizce saldırıyı şiddetle kınıyorum. Türk Bayrağı onurumuzdur, şerefimizdir. Bayrağa uzanan eller muhakkak kırılmalıdır, kırılacaktır. Bu provokasyonu birileri Türk milletinin birliğine, beraberliğine suikast düzenlemek için yaptıysa bunun sorumluları gereğini yerine getirmelidir. Dolayısıyla, Türk milletinin kutsal bayrağına yapılan bu saldırıya karşı birlik ve beraberlik içerisinde olmalıyız diyorum.

Ne mutlu Türk'üm diyene!

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Gezmiş...

30.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, kurtuluş mücadelesine katılan Giresunlulara ve Türk Bayrağı'na ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz Giresunlular kurtuluş mücadelesinin en ön saflarında, bu bayrak, bu vatan, bu millet için gönüllü alaylar göndermiş bir memleketin torunlarıyız. Topal Osman Ağa ve Hüseyin Avni Alparslan komutasındaki Giresun uşakları gözlerini kırpmadan Afyonkarahisar'da, Haymana'da canlarını verdiler. 42'nci, 44'üncü, 47'nci Alaylarda şehadete koşan o yiğit uşakların kanları bugün dalgalanan al bayraktadır. Bugün bu topraklarda özgürce nefes alabiliyorsak, bu Mecliste başımız dik konuşabiliyorsak bunu başta Başkomutanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere nice adsız kahramanlara borçluyuz.

Aynı inanç ve kararlılıkla söylüyoruz: "Işık ışı, dalga dalga bayrağım!/Senin destanını okudum -daima- senin destanını yazacağım."

BAŞKAN - Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerimize söz vereceğim.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurunuz Sayın Özdağ.

31.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Nusaybin'de Türk Bayrağı'na yapılan saygısızlığa, çocuk cinayetlerine ve ilgili kanunlara, barınma krizine ve TOKİ konutlarına, Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınının 1'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nusaybin'de, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bayrağı, Türk Bayrağı'na karşı bir saygısızlık yapılmış ve bu saygısızlık üzerine de zaten emniyet güçleri gereğini yapmıştır.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Başkan, Nusaybin değil orası.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ama bunu bir etnisiteye mal etmek, bunu aynı zamanda bir mezhebe mal etmek, bir şehre, bir ilçeye mal etmek de doğru değil. Suçların şahsiliği prensibi vardır. O nedenle, bu tür olaylarda provokasyonların da olabileceğini düşünerek, zaman zaman bazılarında ideolojik esirlerin sonucunda da bunların yapılabileceğini düşünerek dikkatli demeçler vermek, Emniyetin de veya istihbaratın da bu konuda hassasiyetle üzerinde durmasını istemek en tabii hakkımız diyorum.

Ardından da şunu söylemek istiyorum değerli milletvekilleri: Biliyorsunuz, Atlas Çağlayan öldürüldü. Çocuk cinayetleri var Türkiye'de ve Çocuk Koruma Kanunu var ve çocuk cinayetleriyle ilgili kanunumuz var aynı zamanda. Eğer bir çocuk 15 yaşında bu eylemi yapıyorsa, bu cinayeti işliyorsan on bir ile on beş sene arasında bir ceza alıyor. Ardından da Türk Ceza Kanunu'nun 62'nci maddesi de uygulanıyorsa eğer, burada yine aynı şekilde 1/6 oranında bir indirim meydana geliyor, eğer infaz yasası da devreye giriyorsa beş altı yıl içerisinde bu çocuklar çıkabiliyorlar. Bu "Çocukları Koruma Kanunu"yla ilgili olarak yeniden bir düzenleme yapmamız lazım. Kesici aletlerle veyahut da ateşli silahlarla yapılan öldürmelerde bununla ilgili olarak ağırlaştırmayı özellikle gündeme almamız gerekiyor ve Adalet Bakanlığına ve Hükûmete sesleniyorum buradan Çocukları Koruma Kanunu'yla ilgili olarak: Çocuk cinayetleriyle ilgili olarak bu yasanın yeniden gözden geçirilmesi gerekiyor çünkü bu cinayetleri işleyenler artık çocuk değiller. Bu cinayetleri işleyenler cezaevine girdikten sonra da çocuk ıslahevlerinde kalabilmekte, çocuk ıslahevlerinden çıktıkları zaman da âdeta profesyonel cinayet şebekelerinin elinde, tekrar, yeniden profesyonelce adam öldürmeyi öğrenmiş tipler olarak çıkmakta, uyuşturucu baronlarının eline düşmekte veya çetelerin eline düşmekte veyahut da kahraman olarak karşılanmakta. Aynı zamanda şu soruyu da sormadan edemeyeceğim: Bunlar hangi iklimde yetişiyorlar? Okullar bu insanları tedip edemiyor mu, terbiye edemiyor mu, eğitemiyor mu? Anneler ve babalar acaba çocuklarıyla ilgilenemiyor mu? Sokaklar neden güvenli değil? Sokaklar neden çocuklarımızı suç işleme mekanizmaları hâline getiriyor? Çünkü insanlar üç yerde yaşar; ailede yaşarlar, okulda yaşarlar ve sokakta yaşarlar. Bu üç yer de demokratik ülkelerde güvenlidir ve eğitim mekanizmalarının olduğu yerdir ama olmadığını gözlemliyoruz. Burada da iktidarı sorumlu tutuyorum ve iktidara da tekrar, yeniden bununla ilgili yeni bir çalışma yapmanız gerekir diyorum.

Diğer bir konu, arkadaşlar, bir barınma krizimiz var bizim. Nedir? Türkiye'de ev sahipliği çoğalıyor ama ev sahipliği çoğalmakla beraber kiracılar da çoğalıyor. O zaman ev sahipleri 1 daire değil 5 daire, 10 daire sahibi olma imkânına sahipler demek ki. Kiralar da artıyor. Bakın, OECD ülkelerinde yapılan incelemeye göre son on yılda OECD ülkelerinde kiralara ortalama yüzde 49 civarında artmış. Peki, Türkiye Cumhuriyeti devletinde ne kadar artmış? Yüzde 1.457, bir daha söylüyorum: Yüzde 1.457. Mehmet Şimşek duyar mı acaba buradan? Sayın Erdoğan duyar mı acaba? Hükûmet buradan duyar mı acaba?

Aynı zamanda "TOKİ konutlarını yaptık." diyorsunuz, bu TOKİ konutlarını... TÜİK diyor ki: "Şu kadar yaptık." Efendim, TOKİ diyor ki: "Bu kadar yaptık." Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: "Bu kadar yaptık." Birileri "1 milyon 200 bin yaptık.", birileri "1 milyon 500 bin yaptık.", birileri de "1 milyon 700 bin yaptık." diyor. Kaç tane yaptınız? Daha kendiniz bu rakamları sağlıklı olarak bilmiyorsunuz. 2019 yılında 100 bin konut yapacağınızı söylediniz -bununla ilgilendim- Bakanlık hâlâ daha bana gerçek rakamları bildirmedir. 2019 yılında yapılan konutlar, yaptığınızı söylediğiniz konutlar iki yıl içinde tamamlanacaktı. Kaç yıl geçmiş? Altı yıl geçmiş, bu konutları tam ve kâmil manada bana bildiremediniz. Ardından da 2022 yılında dediniz ki: "500 bin konut yapacağız, 250 bin arsa yapacağız, 50 bin de dükkân vereceğiz." Bunu kim söyledi? Bunu, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı söyledi ama bir baktım, aynı rakamlar şöyle olmuş: 250 bin konuta inmiş, 100 bin arsaya inmiş, 10 bin de dükkâna inmiş. Ya, hangisi doğru? Bir devlette rakamlar bu kadar oynar mı? Oynamaz. E, bunlarla ilgili ne yaptınız? Hiçbir şey yapmadınız.

Şimdi, depremle ilgili de söyleyeyim. Bakın, 11 şehirde büyük deprem oldu; doğrudur, oldu, olmadı değil. Peki -her zaman söylüyorum ben burada- bu Şili'de deprem aynı rakamlarla -7,2'yle- olurken niye 5 bin kişi, 10 bin kişi ölmüyor da 500 kişi ölüyor? Niye Meksika'da 70 bin kişi ölmüyor da 500 kişi, bin kişi vefat ediyor? Neden Japonya'da 1 kişi bile ölmüyor? Önce bunu soralım biz, ardından da şunu yapalım: 11 şehirde mutlaka ki binalar yapıldı, teşekkür ederiz, yapanlara teşekkür ederiz, yapmak görevleri zaten, niye teşekkür etmekte... O bile fazla geliyor, görevleri zaten, onun için gelmişler.

Peki, ben diyorum ki: Bu konutları 11 şehirdeki Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği... Sizin il müdürlükleriniz var, bu il müdürlüklerini açıklayın, 450 bin konutu isim isim açıklayın. Niye çekiniyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet, beş dakikamız doldu.

Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Söyleyin ve de Ahmet, Mehmet, Ayşe, Fatma; insanlar görsünler orada. İnanın, bu 450 bin rakamına da inanmıyorum. "Orta vadeli program" diyorsunuz, hiçbir tahmininiz tutmuyor. Merkez Bankası... Dövizlerle ilgili, faizlerle ilgili hiçbir tahmininiz tutmuyor. Öbür tarafta TÜİK'in enflasyon rakamlarının hiçbirisi doğru değil ve tutmuyor. Şimdi "Bu rakamlara, bana inanın." diyorsunuz, nasıl inanacağım? İnanmak için belge lazım, belge değerli milletvekilleri, iktidar yetkilileri, belge lazım ama bu belgeleri de bize getiremiyorsunuz.

Bir diğer konuya gelince değerli arkadaşlar, bugün Bolu Kartalkaya'da olan Grand Kartal Otel'deki yangının 1'inci yıl dönümü. Biraz önce Komisyon Başkanı çıktı ve bir konuşma yaptı, dedi ki: "Raporu bugün teslim edeceğiz, ettik." Aslında bugün 17.30'da bir basın toplantısı yaparak teslim edecekler. Peki, burada ne dedi? Efendim, kapıları ateşe dayanıklı yapacaklarmış, pencereleri ateşe dayanıklı yapacaklarmış, efendim, yangın merdivenleri koyacaklarmış... Ya, aklımızla alay mı ediyorsunuz be?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamamlıyorum efendim.

Avrupa'da var mı böyle bir şey? Bunu bilmek için, bunları söylemek için Komisyon Başkanı mı olmak gerekiyor, yeni komisyon kurmamız mı gerekiyor Allah aşkına? Hâlâ kulaklarımda çınlıyor o annenin sözleri, inanın çınlıyor ve babasına telefon açıyor "Baba yanarak mı çocuğumla beraber öleyim, atlayarak mı öleyim?" diyor. Ya utanır insan ya, inanın utanır ve yüzük kızarır insanların. Bu yangınlar Türkiye'de devam edecek, hâlâ yangın merdivenleri kontrol edilmek isteniyor ve Kültür ve Turizm Bakanlığı hâlâ buradaki sorumluluğu üzerine almıyor, otel yetkililerine sorumluluk veriyor. Ben buradan Kültür ve Turizm Bakanlığına sesleniyorum, Sayın Erdoğan'a da sesleneyim buradan: Burada komisyonlar kurduk. Ne zaman kurduk biz? 2013 yılında kurduk, Darbeleri Araştırma Komisyonu. Buraya generaller geldi, Genelkurmay Başkanları geldi, Cumhurbaşkanları geldi, Başbakanlar geldi

ve bununla da övündük. Niye? Geçmişte bir albayı çağırıyorduk, gelmiyordu; şimdi Genelkurmay Başkanları Meclisin iradesine yani hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir iradesine inandı ve geldiler. Peki Kültür ve Turizm Bakanı niye gelmedi buraya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Millet iradesine inanmıyor muydu bu şahıs? Rahatlıkla niye söylemedi? Murat Emir biraz önce...

BAŞKAN - 8'inci dakika, son dakika.

Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Çok teşekkür ederim Başkanım, sağ olun efendim.

Murat Emir, Grup Başkan Vekili söyledi, ne dedi? "Siz niye o 9 kişiye soruşturma izni vermediniz?" dedi. Eğer burada sorumluluğunuz olmasa veyahut da alınınız ak olsa çok rahat bir şekilde "Bizim hiçbir sorumluluğumuz yok burada." demiş olsaydınız o soruşturma izinlerini vermemezlik yapar mıydınız? Yapmadınız değerli arkadaşlar. O nedenle Bolu Kartalkaya'daki işlemler... Bu tür yangınlar devam edecek, depremler devam edecek, yangınlar devam edecek, orman yangınları devam edecek, sel felaketleri devam edecek ve ardından da biz şöyle diyeceğiz: Tekrar milletçe el ele verdik. Bu millet çok fedakâr ama devleti yönetenler fedakâr değil, devleti yönetenlerde sorumluluk duygusu zayıf, liyakat ve ehliyet yok. Aynı zamanda siyaset ahlakıyla beraber idare etme ahlakının da olmadığını görüyoruz. İnşallah, Türkiye, çok doğru bir demokrasiyle, doğru bir insan haklarıyla, doğru bir hukukun üstünlüğüyle yönetilir. Onun özlemi için bunları gerçekleştirecek olan da bir muhalefet var, bunu da inşallah gerçekleştiriyor, hepimize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım anlayışınız için.

BAŞKAN - Ben de teşekkür ederim.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Turhan Çömez.

Buyurun Sayın Çömez.

32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın en düşük emekli maaşıyla ilgili açıklamasına, et fiyatlarına ve et ithalatına, Genel Müdür Mücahid Taylan'a, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'a verdiği soru önergesine, gübre sahtekârlığına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Sayın Erdoğan emeklilerle ilgili iktidarları döneminde yaptıklarını anlattı, dedi ki: "Biz yola çıktığımızda en düşük emekli maaşı 40 dolardı, bugün 480 dolar yani 12 kat arttı." Bunu bir başarı olarak takdim etti. Hakikaten derin bir üzüntü duydum. Yani bu rakamları telaffuz ederek, büyük bir başarı örneği gibi göstererek demek ki sokaktan hiçbir haberinizin olmadığını ifade ediyorsunuz. Değerli arkadaşlar, bugün getirdiğiniz yasa teklifiyle en düşük emekli maaşını 20 bin lira yapmak istiyorsunuz. 20 bin lira ne biliyor musunuz? Açlık sınırının altında, 10 bin lira altında. Herhâlde sokaklarda dolaşmıyorsunuz siz. Bakın, müteaddit defalar söyledim, Allah aşkına samimiyetle söylüyorum, gelin çarşığı pazarı beraber dolaşalım; esnafla konuşalım, emekliyle konuşalım. Geçen hafta Bandırma pazarındaydım; akşam -Özlem Hanım, gelin beraber gidelim- altıdan sonra emeklilerin çarşıda, pazarda ezilmiş, çürümüş ürünleri topladığını görüyorsunuz. Soruyorum kendilerine değerli arkadaşlar: En son ne zaman et aldınız? "Kurbandan kurbanda." diyorlar. Lütfen siz de sorun aynısını: En son ne zaman et aldınız? "Kurbandan kurbanda." Ne olursunuz, elinizi vicdanınıza koyun.

Bakın, bir tek örnek vereceğim, dün rakamları verdim yani kur korumalı mevduatla yandaşlara peşkeş çekilen milyarlardan bahsettim; 2,5 trilyondan bahsettim, küresel tefecilere verdiğiniz faizden bahsettim; kırkta 1'ini reva görüyorsunuz en düşük emekli maaşına. Bakın, sadece -geçen senenin Sayıştay raporlarında var- Ziraat Bankasında Demirören grubunun ödemiş olduğu tam 44 milyar lira var. Bugün biz Mecliste sabahtan akşama konuşacağız, "Emeklilerimize 69,5 milyar lira nasıl veririz?" onun hesabını yapacağız. Sadece, Ziraat Bankasından ödenmemiş kredileri almış olsanız, emekliye şu anda yapılacak olan zammın 2 katını yaparsınız.

Geleceğim et fiyatlarına. Bakın, değerli arkadaşlar, Sayın Erdoğan'ın "Ekonominin sorumlusu benim, ben!" dediği tarihten itibaren et fiyatları ne kadar artmış? Baktım, tam yüzde 1.400 artmış; bir daha söylüyorum -rakamlar elimde, hepsini kanıtlarım size- yüzde 1.400 artmış. Peki, et fiyatları ne olmuş? Bakın, AKP iktidara geldiğinde et fiyatları 5-6 dolardı, kıymanın kilosu bugün 17-18 dolarlara vardı. Dolar üzerinden bile inanılmaz bir enflasyonla karşı karşıyayız.

Peki, ne diyor Sayın Erdoğan? Yine, onun ifadesiyle söyleyeceğim, "Sığır eti, tavuk eti, yumurta üretiminde Avrupa 1'incisiyiz." Ya, bu kadar Avrupa 1'incisiyseniz, nedir bu ithalat? Nedir bu hayat pahalılığı? Çok net, şunu yapmış olsanız yani yem fiyatlarını inderseniz, yemde ithalatın önünü kesseniz, süt fiyatlarını regüle etseniz, şapla mücadele etseniz, ithalatı kesseniz hayvancılığı ayağa kaldıracaksınız; 4 temel yolu var. Yapmadınız bunu. Niye yapmadınız? Çünkü et çeteleriyle derin bir ortaklık içerisindeyiz. Niye bunu söylüyorum? Şimdi söyleyeceğim.

Bakın, Macaristan... Macaristan'dan son üç yıl içerisinde 4 milyon kilo et ithal etmişsiniz, 4 milyon kilo Macaristan'dan ithal ettiğiniz et. Peki, nereden ithal ettiniz? Hangi firmalardan ithal ettiniz? Ben size söyleyeyim, firmaların şimdi hepsini göstereceğim. İthal ettiğiniz, et ithal ettiğiniz firmaların başında ne geliyor biliyor musunuz? Mücahid Taylan'ın firması geliyor. Şimdi, diyorlar ki: "Mücahid Taylan Türkiye'ye et göndermiş ama o zaman Genel Müdür değildi." Ya, elinizi vicdanınıza koyun, bir insan Türkiye'ye et ihraç ettiği bir firmanın sahibi olup gidip o firmaya Genel Müdür olur mu? İşte burada Mücahid Taylan'ın Macaristan'daki firması. Sonra Sayın Bakan Plan ve Bütçe Komisyonunda dedi ki: "Ya, biz ondan et almadık, öyle bir şey yok." Sayın Bakan, herhâlde dünyadan haberiniz yok. Bakın, Mücahid Taylan'ın firmasının Türkiye'ye et ihraç ettiğinin belgesi burada. Ben bunların hepsini Macar yetkililerden aldım, çıkarttım. Sonra dedi ki: "Bir işlem falan yapmadık, parası yok." Macaristan Maliye Bakanlığından son dört yılın bütün dökümlerini çıkarttım. Mücahid Taylan'ın firması tam 1 milyar liralık ciro yapmış, bir daha söylüyorum, 1 milyar liralık ciro yapmış, hepsinin belgeleri burada.

Peki, ne yaptım ben, ne yaptım? Kalktım, dedim ki: Allah aşkına, lütfen, şu sorularıma cevap verin. İşte, soru önergeleri burada. Ya, biz burada ne için vazife yapıyoruz? Bütün bu kepezeliği, bütün bu rezaleti belgeliyorum, çıkıyorum burada, Mecliste gösteriyorum, sonra da diyorum ki: Ne olursunuz, biz millet adına hesap sormak için buradayız, millet adına soru sormak için buradayız. İşte, soru önergeleri burada, cevap yok; cevap vermiyor, muhatap almıyor. Milleti muhatap almıyor, milletin mensuplarını, temsilcilerini muhatap almıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu kadar, milyarlarca liralık eti buraya getireceksiniz, bu millet et çetelerine teslim olacak, hastaneye giden yaşlıların proteinleri düşmüş et alamadıkları için; bunun hesabını soracağız ve bir tek kelime cevap verme tenezzülünde bile bulunmayacaksınız. Peki, ne yapmış biliyor musunuz Mücahid Taylan? Bu belgeleri açıkladım diye beyefendi yememiş içmemiş beni mahkemeye vermiş. Utanmıyor musunuz ya? Utanmıyor musunuz, sizin içinizde zerre kadar bir vicdan, izan, ahlak yok mu ya? Şunlara cevap verin önce, cevap verin. Bakın, millet adına soru soruyorum: Nedir bu kepezelik?

Sorduğum sorulardan bir tanesi de şu: Bakın, Polonya'dan 10 küsur milyar liralık et ithal etmişiz. Et ithal ettiğimiz firmanın da teker teker dökümlerini çıkarttım. Polonia Beef, sahibi yine bir Türk, yine AK PARTİ'nin Gençlik Kolları MKYK üyesini götürüp bu firmaya ortak etmişsiniz. 10 küsur milyar liralık... Hepsinin belgeleri var burada. Daha ben ne yapayım Allah aşkına, bu milletin hakkını, hukukunu korumak için bir milletvekilinin ne yapması lazım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sonra da utanmadan sıkılmadan, bunlara Anayasa'ya göre cevap vermeniz gerekirken götürüp mahkemeye veriyorsunuz. İnşallah, o mahkeme beni çağırır, bu belgeleri tek tek orada ibraz ederim, ifşa ederim. Ha, bugün olmadı, yarın mutlaka olacak ve bu et çeteleri, onun başındakiler tek tek inşallah hesap verecekler.

Başka bir konu daha, bakın, geçtiğimiz haftalarda bir soru önergesi verdim Sayın Cevdet Yılmaz'a, Cumhurbaşkanı Yardımcımıza. Diyanet İşleri Başkanlığından sorumlu olduğu için ona verdim. Cevap gelmemiş Özlem Hanım, cevabı gelmemiş. Bana işaret etmeyin, burada Özlem Hanım, cevabı gelmemiş. Müsaade edin... Telefonla istemiyorum. Bakın, cevabı gelmemiş Özlem Hanım. Bana telefon göstermeyin, Allah aşkına! Ben telefonunuzu istemiyorum, ben burada Milletvekiliyim, buranın Milletvekiliyim, bana cevap verecek, sizin telefonunuza gönderdiği mesajı istemiyorum. Lütfen... Lütfen...

Bakın, diyorum ki geçen sene, 2025 yılında, tam 900 bin kurban kestiğini söylüyor, 81 ülkede kurban kestiğini söylüyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tamam, bakın...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Özlem Hanım, ne olursunuz... Bakın, burada, şimdi istettim, beş dakika önce.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet, 8'inci dakika, son dakika.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Beş dakika önce istettim, beş dakika önce, gelmemiş cevap, gelmemiş. Sizin telefonunuzdaki mesaj benim umurumda değil, milletin de umurunda değil.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Mesaj değil ki. Niye bağırıyorsunuz? Bağırmayın!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben buraya cevap istiyorum, cevap, millet adına cevap istiyorum. "900 bin kurban kestik." diyorsunuz, "Kurban başına 13.500 lira topladık." diyorsunuz. 900 bin kurbanı nerede, kim kesti, hangi firmalardan hangi usulle alındı? Bir hesapladım, 10 milyar lira ve Sayıştay bütün bunları denetlemiyor. Niye denetlemiyor? Vakıf üzerinden yapıldığı için.

Ben, burada, bütün bu manzarayı, bütün bu yaşananları aziz Türk milletine şikâyet ediyorum; bütün bunları Türk milletimize ifşa ediyorum, ibraz ediyorum. Görevini yapmayan, görevini ihmal eden, görevini suistimal eden, millet iradesini ihmal eden ve saygı duymayan bu anlayışı, bu güruhu yüce milletimize şikâyet ediyorum.

Allah aşkına, sorduğum bütün soruların cevabını verin. Daha şurada üç hafta önce gübre çeteleriyle ilgili, gübre yolsuzluğuyla ilgili belge açıkladım burada ya, belge açıkladım, gübre sahtekârlığıyla ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitirdim, bir cümle.

Bir Grup Başkan Vekiliniz "Tarım Bakanına söyledim, cevap verecek." dedi ama ne arayan var ne soran var. Bu memleket böyle yönetilmez, bu ülke böyle idare edilmez.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çömez.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç.

33.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınının 1'inci yıl dönümüne, emeklilere, tarımsal krediler için getirilen "Borcu yoktur." yazısı şartına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; Kartalkaya'da ciğerimizi dağlayan felaketin üzerinden koca bir yıl geçti ama acısı hâlâ içimizde bir kor. 78 canımızı yitirdiğimiz bu elim hadise sadece ateşin düştüğü yeri değil, tüm milletimizin yüreğini yaktı. Yitip giden canlarımızı dualarla yâd ediyoruz; Cenab-ı Allah vefat edenlere gani gani rahmet eylesin, mekânları cennet olsun, milletimizin başı sağ olsun diyoruz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bizim siyasetimiz Milliyetçi Hareket Partisi olarak "Önce ülkem ve milletim." diyen bir şuurun, bir inanmışlığın eseridir. Bizim nazarıımızda emeklerimiz bu milletin dua kapısı tecrübesidir. Şunu herkes çok iyi bilsin ki liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin de gür bir şekilde ifade ettiği gibi, emekimizi enflasyona ezdirmemek, en düşük emekli aylığını insanca yaşanabilecek seviyeye getirmek bizim amacımızdır. Ancak altını çizerek söylüyorum: Biz bu meseleyi birilerinin yaptığı gibi siyasi rant devşirmek, devletimizi aciz göstermek veya ekranlara oynamak için kullanmayız. Emeklilerimizin helal lokmasını kirli siyasi hesaplarına meze yapmak isteyen siyasi istismarcılara da asla pabuç bırakmayız. Biz devletimizin bekası ile milletimizin refahını aynı terazide tartar, en doğru zamanda en doğru adımı atarız. Bütçe imkânlarını zorlayarak, devletimizin hazinesini kılı kırk yaran bir hassasiyetle yöneterek emeklimizin yüzünü güldürecek düzenlemelerin arkasında kale gibi duracağız. Bu konuda Gazi Meclisimizde yapılacak emeklimizin yararına, ülkemizin faydasına her çalışmaya, atılacak her hayırlı adıma Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak öncülük edeceğiz. Kimse merak etmesin; devletimiz büyüktür, ülkemiz güçlüdür. Bu zorlu günleri devlet-millet kenetlenmesiyle, sabırla ve ferasetle aşacağız. Müsterih olunuz, emanetiniz emin ellere. Milliyetçi Hareket Partisi ülkemizin her bir ferdinin yanındadır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; tekrar tekrar söylüyorum, biz meselelere bakarken tek bir ölçü kullanırız: Önce ülkem ve milletim. Malumunuz, bir süredir sahada çiftçimizin tarımsal kredisi için "Borcu yoktur." yazısı şartı konuşuluyor. Bürokrasimiz, devlet aklımız burada çok yerinde bir esneklik gösteriyordu. Neydi o esneklik? Çiftçimizin üretimi aksamamasın, tarlası boş kalmamasın diye kredi veriliyordu. Bu esneklik sayesinde ne oluyordu? Çiftçimiz kredisini alıyor, mazotunu, gübresini tedarik ediyor, tarlasını ekiyordu; hasat zamanı gelince harmandan kaldırdığı ürünle gidip hem kredi borcunu ödüyordu hem de o esneklik sayesinde pek çok ihtiyacını karşılayabiliyordu. Esneklik aslında borç ödemeyi zorlaştırmıyor; tam tersine, üretimi devam ettirerek borç ödemeyi kolaylaştırıyordu; çarklar da yıllarca bu şekilde dönüyordu. Şimdi, Nevşehir'den, köylerimizden, yurdun dört bir yanından tarafımıza iletilen çok yoğun bir talep var. Çiftçimiz diyor ki: "Vekilim, biz üretmek istiyoruz, borcumuzdan kaçmıyoruz ama üretim zincirini koparmayın, bize o nefesi tekrar aldırın." Buradan açık ve net ifade ediyorum: Üreticimizin, çiftçimizin bu talebi bizim için baş göz üstüner, onların derdi bizim derdimizdir. Devletimiz büyüktür, şefkatlidir. Gelin, üretimin aksamaması için o eski anlayışı, o yapıcı esnekliği tekrar devreye alalım. Çiftçimizi prosedüre boğmayalım, önünü açalım, işini kolaylaştıralım, gönlü rahat, kafası rahat olsun.

Üreticimizi desteklemeye, tarlaları yeşertmeye, üretimi sürdürmeye kararlılıkla hep beraber, gönül rahatlığıyla devam edelim çünkü biliyoruz ki çiftçi üretirse Türkiye doyar, Türkiye büyür; üreten Türkiye güçlü Türkiye'dir diyor, her zaman çiftçimizin yanında olduğumuzu bir kez daha alenen beyan ediyor, bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Sezai Temelli.

Buyurun Sayın Temelli.

34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Suriye'deki Kürt halkına yönelik saldırılara ve bu saldırılara karşı yapılan protestolara, dün Nusaybin'de yaşananlara, gözaltına alınan Nedim Oruç'a, 27 Şubatta yapılan çağrıya ve 10 Mart mutabakatına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, çetelerin, IŞİD'in, HTŞ'nin, HTŞ'ye bağlı çetelerin günlerdir sürdürdüğü saldırılara karşı Türkiye'nin birçok kentinde, Ağrı'da, Muş'ta, Diyarbakır'da, Van'da, Silopi'de, İstanbul'da, Muğla'da, Türkiye'nin birçok yerinde protesto gösterileri yapılıyor. Avrupa'nın birçok başkentinde protesto gösterileri yapılıyor ve bu protestolar haklı fakat bu protestoları, aslında bu çetelere karşı yapılan bu protestoları farklı yansıtan belli anlayışlar, maalesef, ülkede ortaya çıkan birçok sorunu da körüklemeye devam ediyor. Bakın, çok net, açık bir şekilde söylemek gerekir, Halep'te başlayan ve peşi sıra devam eden Suriye'deki Kürt halkına yönelik çetelerin saldırısının karşısına dikilmek gerekiyor. Öncelikle çağrımız da zaten iktidara oldu, devlete oldu ve bu saldırıların durdurulması konusunda inisiyatif almaları gerektiğini dile getirdik fakat bizim bu çağrıları yapmamıza karşılık devletten, iktidardan âdeta bu saldırıları destekleyen açıklamalar geldi ve görüyoruz ki kamuoyu medya eliyle de olabildiğince yanlış bilgilendiriliyor, âdeta örgütlü bir dezenformasyon karşımıza çıkıyor. Dün bir genel görüşme önerisi verdik, dedik ki: Bunun üzerinde genel görüşme açılsın. Çünkü bugün de anlıyoruz ki siyaset aslında gerçeklerden bihaber. Bakanlar gelsin, burada açıklama yapsınlar; Meclis sorularını sorsun, mesele aydınlığa kavuşsun. Hayır, her şeyin üstünün örtülmeye çalışıldığını görüyoruz. Dolayısıyla bu protestolar kıymetlidir, bu sese kulak vermek gerekir. Biz de bu nedenle dün grup toplantımızı Nusaybin'de gerçekleştirdik. Nusaybin'de grup toplantımızı gerçekleştirdiğimiz parkta bayrak bile yok, indirildiği söylenen bayrak. Kaldı ki eş başkanlarımız, parti sözcümüz bu konuda gerekli kınamayı, açıklamayı yaptı, biz de yaptık, dile getirdik. Nusaybin'deki yetkili makamlara sorduk, Nusaybin'de inmiş bir bayrak da yok ama Nusaybin'de bu insanlara işkence yapıldı. Bu işkence görüntüleri elimizde. Hatta daha önceki protestolardan insan hakları savunucusu Emrah Kertiş'in nasıl işkenceyle gözaltına alındığını biliyoruz. Bugün Nusaybin'de yürüyüş vardı, yine barışçıl amaçlı ve Suriye'deki bu çete saldırılarına karşı bütün dünyayı duyarlılığa davet eden bir eylemlilikti, şu anda haber geliyor, hastaneler dolmuş. Neden? İşkence nedeniyle. Ben şunu merak ediyorum, İçişleri Bakanına soruyorum: Sizin kolluk gücünüzün bu IŞİD hassasiyeti nereden geliyor? IŞİD'e karşı yapılan protestolara, çetelere karşı yapılan protestolara karşı bu saldırganlığın nedeni ne? Bunu anlamaya çalışıyoruz, öğrenmeye çalışıyoruz. Bakın, bu ülkenin barışa ihtiyacı var, bu ülkenin demokrasiye ihtiyacı var; bu ülkenin bunları sağlayabilmesi için Kürt meselesinin demokratik çözümüne ihtiyaç var. Dolayısıyla, medyada duyduğunuz bu kışkırtıcı, bu tahrik edici meselelere değil gerçek medyaya, gerçek gazetecilere kulak vermek gerekiyor. Bunlardan biri de Nedim Oruç. Nedim Oruç gözaltına alındı. Neden? Hakikati dillendirdiği için. Hatta gözaltı nedenlerinden biri nedir biliyor musunuz? Süleymaniye'de silah yakma töreni oldu. Bütün Türkiye bu törenin ne kadar önemli bir tören olduğunu, sürece ne denli katkı sağladığını aslında takdir etti. Bunu haber yaptı diye gözaltına alınıyor. Şimdi, bunu anlamak mümkün değil. Bu nasıl bir akıl tutulması, bu nasıl bir yaklaşım? Âdeta şaşkınlık içindeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Eş Genel Başkanlarımız başta olmak üzere, DEM PARTİ bütün gövdesiyle Sayın Öcalan'ın 27 Şubattaki açıklamasının arkasındadır; bu, tartışmaya açık bir konu değildir. Bizim varlık nedenimiz Kürt meselesinin demokratik çözümüdür, varlık nedenimiz Türkiye'nin demokratikleşmesidir, barış ve demokratik toplumun hayata geçmesidir. Dolayısıyla, Sayın Öcalan'ın 27 Şubatta yapmış olduğu çağrı, manifesto bizim için ilkesel yol haritasıdır. Bundan kimsenin şüphesi olmasın, kimse bizi bu konuda sınava da çekmesin. Dolayısıyla, bugün elma ile armudu kimse de karıştırmasin. Dolayısıyla, bugün Suriye'de olan mevzular, Türkiye'de olan mevzular; bunları yan yana getirdiğinizde bizim karşı olduğumuz şey tam da müzakere süreçlerinin, tam da diyalog süreçlerinin tıkanmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ama siz çetelerin arkasına dizilirseniz ortada müzakere mi kalır, ortada diyalog mu kalır? Bakın, 27 Şubat ne kadar değerli ise 10 Marttaki müzakere süreci de o kadar ümitvardır. O ümitvar süreci ilerletmek yerine, âdeta onu ortadan kaldırmaya yönelik bu çetevari yaklaşımları kabul etmiyoruz. Bunun önüne geçmenin yolu devlet ciddiyetiyle, iktidar ciddiyetiyle, muhalefet ciddiyetiyle hareket etmektir. Bakın, Sayın Özgür Özel'in dünkü açıklamaları önemlidir; biz bütün muhalefeti de iktidarı da bu duyarlılıkta açıklamalar yapmaya, tavır almaya, inisiyatif almaya davet ediyoruz. Siyaset bu konuda bütünlüklü bir tavır ortaya koyduğu sürece ancak bu tıkanıklıkları aşabiliriz. 10 Mart mutabakatının ve nisan anlaşmasının yol alabilmesi için, ayrıca Türkiye'de de sürecin daha sağlıklı ve hızlı ilerleyebilmesi için siyaset üzerine düşen sorumlulukla hareket etmelidir.

Bakın, şimdi bir rapor yazım aşamasındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Dolayısıyla bunu sabote etmek isteyenlere ve özellikle bu sürecin akamete uğraması için çabalayanlara karşı biz sözümüzü de doğru yerden kurmalıyız ve bu mutabakat sürecini de sağlıklı bir şekilde mutlaka ilerletmeliyiz. Aksi hâlde, Türkiye içinde yaşadığı sorunlarla boğuşmaya, krizlerle boğuşmaya devam eder. Aynı şey Suriye için de geçerlidir. Suriye halklarının geleceğine oranın temsilcileri karar vermelidir, o temsilcileri ciddiye almalıyız, o temsilciler eliyle müzakerenin önünü açmalıyız. Bakın, orada yaşayan Alevilerin, Dürzilerin, Süryanilerin, Türkmenlerin ve Kürtlerin, orada yaşayan bütün halkların temsilcilerinin oluşturmuş olduğu siyasi yapılar, oluşturmuş olduğu meclisler önemlidir; üç beş çeteye bu meselede yol verilemez. Çetelerden medet umanlar aslında bu ülkenin ateşini harlarlar, bizim bu ülkenin ateşinin üzerini küllememiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son kez söz veriyorum Sayın Temelli, sekiz dakika oluyor.

Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Biz geçmişte çok çektik, ufacık ateşi harlayıp, büyütüp yangın yerine çevirenleri çok iyi biliyoruz. Gelin, bunu külleyelim. Bize düşen bu sorumlulukla hareket etmektir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Temelli.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Murat Emir.

Buyurun Sayın Emir.

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Cumhurbaşkanının yaptığı açıklamalara, en düşük emekli maaşında yapılacak düzenlemeye, bir yıl önce Kartalkaya'da yaşanan otel yangınında hayatını kaybedenlere ve olayla ilgili yargılamaya ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2000'li yılların başında Türkiye derin bir ekonomik krize sürüklenmişti ve zamanın Başbakanı rahmetli Sayın Bülent Ecevit ağır eleştirilere maruz kalmıştı. İşte, AKP iktidarı o çöküntüden filizlenmiş ve bugüne kadar da Türkiye'de yoksulun, işçinin, işsiz, emeklinin sırtında bir karabasan gibi büyümeye devam etmiş bir siyasi iktidardır. Bütün parametrelere bakın, çay-simit hesabı yapın, Diyanetin kurban hesabını yapın, altın hesabı yapın, maaş hesabı yapın; o günkü krizden çok daha ağır bir kriz ortamının içerisinde olduğumuz apaçık görülüyor. Ama o günlerde emekli maaşının asgari ücretten yüksek olduğu gerçeği var, bu gerçek iktidarı rahatsız ediyor. Nihayet Cumhurbaşkanı Sayın Tayyip Erdoğan sessizliğini bozdu; baktı ki milletvekilleri, bakanlar bu sadaka, 20 bin liralık ücreti sırtlayamıyorlar, savunamıyorlar, kendisi topa girmeyi tercih etti. Sonuçta, baktığınızda, Sayın Cumhurbaşkanına dahi bizim yakıştıramayacağımız bir üslupla, rakamları çarpıttı, büyük bir hata yaptı, yaptırıldı, her neyse -çünkü Cumhurbaşkanına "Yalan söyledi." demek bana yakışacak bir şey değil- bir rakam söyledi, dedi ki: "Biz geldiğimizde 66 liraydı en düşük emekli maaşı." Yani şunu ispatlamaya çalışıyor: Asgari ücretin altındaydı. "Biz geldiğimizde 184 lira asgari ücret vardı, emekli maaşı da 66 liraydı." diyor. Dinlerseniz inanırsınız, Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı ama gerçek bu değil, Sayın Zengin, gerçek bu değil.

Bakın, elimde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının belgesi var, şu anda siz de internette ulaşabilirsiniz. Buradaki rakamlara baktığınızda, evet, gerçekten o günkü en düşük BAĞ-KUR emeklisinin maaşı 150 lira, en düşük SSK emeklisinin ücreti 257 lira, en düşük memur emeklisinin ücreti 376 lira, asgari ücret 184 lira. Yani hepsi de asgari ücretten yüksek, BAĞ-KUR emeklisi biraz geride. Peki, bu 66 lira nereden geliyor? Aslında, gerçek rakam 65,8 lira, o da BAĞ-KUR tarım emeklisinin ücreti; halk arasında "rençper emekliliği" diye tarif edilen emeklilik. Üreticilere, çiftçilere, köylü vatandaşlarımıza devlet zamanında demiş ki: "Ya, bir mısır koçanı satmışsın, pamuk satmışsın, eğer senin elinde bir fatura varsa, bir koçan varsa getir, geriye doğru da az bir şey prim yatır -çünkü birçok maaşı eksik- onun üzerinden sana az da olsa bir aylık bağlayalım." O günkü rakam ne biliyor musunuz? Yazın şimdi, birazdan gönderirler size; 9 bin kişi. Bunun olmayacak bir iş olduğu fark edilmiş ve vazgeçilmiş, yıllardır yok. Yani bu yakışmamıştır, bu yakışmamıştır. Sayın Cumhurbaşkanı buradan savunamaz. Ama Sayın Cumhurbaşkanı konuşmasında "Bizim popülizmle ve öyle bukalemun siyasetiyle işimiz olmaz." demiş. Eğer öyleyse, bakın, ben size... Diyor ki: "İlkelerimiz ve prensiplerimiz var." Peki, ilkeleriniz ve prensipleriniz varsa, işte arkasında durmanız gereken ilke Sayın Cumhurbaşkanı... "Seçimden önce en düşük

memur maaşı 22 bin TL olacak ve maaşlardaki bu artışları da memur emeklilerimize otomatik yansıtacağız." diyorsunuz. İşte, daha 3'üncü yıl dolmadı Sayın Cumhurbaşkanını; ilkeleriniz var, prensipleriniz var, bu kalemin siyaseti size yakışmıyor -sizin sözleriniz bunlar- tamam; hadi, ne duruyorsunuz? Niye yirmi üç yıl önceki 66 liralık bir rakamı bulup da olmayan bir rakamın arkasına saklanıp emeklinin hakkını vermiyorsunuz, emeklilerin hakkına giriyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Bu olacak iş midir? Biz bunu kabul etmiyoruz, biz bunu kabul etmiyoruz.

Bir de Sayın Cumhurbaşkanını demiş ki milletvekili gurubuna bakarak: "Rehavete yer yoktur, katılım konusunda istisnasız azami özen istiyorum." Vallahi haklı.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hiç öyle bir şey söylemedi.

MURAT EMİR (Ankara) - Demiş; ben buldum, bakarsınız.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Demedi, demedi.

MURAT EMİR (Ankara) - Ben size söylüyorum mevkidaşım olarak, biz, Sayın Cumhurbaşkanını gibi, AKP Grubunun bu iki gün içerisinde Genel Kurula azami katılımını talep ediyoruz; gereğini yapacağız, demedi demeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - Şimdi, emeklilerde büyük haksızlıklar oluyor. Bir noktanın altını çizerek bu emekli meselesini kapatmak istiyorum. Emekliler feryat ediyorlar. 1.068 liralık bir zamdan bahsediliyor. 1.068 lirayı otuz güne bölün, güne 35 lira düşmüyor, 35 lira. Bu Meclis bir emekliye günde 35 lira vermek için kanun yapacak, biz bunu kabul etmiyoruz. Bu nedenle, hem emekli maaşının en düşük olanını asgari ücret seviyesine çekecek ama 9000 gün prim ödemiş, hak etmiş, daha yüksek emekli aylığı alması gerekenin de hakkını koruyacak adil bir sistem öneriyoruz. Bizim önerimiz kayıtlarda var. Ama "Sizinki olmaz, bizimki olsun." diyorsanız biz varız; çıkartın bir A4, yazın hakkaniyetli bir zam, biz de altını imzalayalım, beş dakikada geçirelim, müjdeyi verelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, bir konu da tabii, hepimizin yüreğini yakan, bir yıldır acısı dinmeyen, yüreğimizin derinliklerinde hissettiğimiz, feryatlarının asla gözlerimizden, kulaklarımızdan gitmediği Kartalkaya faciasında bir yıl önce yitirdiğimiz canlarımızı rahmetle anıyoruz. Tabii, oradaki acımız dinmedi ve dinmeyecek ama bizim orada ölenlere, ölenlerin yakınlarına, yarınki çocuklarımıza, otellerde kalacak çocuklarımıza bir borcumuzun gereği olarak, yargılamanın adil, olması gerektiği gibi olacağı ve herkesin yargılanacağı, her sorumlunun yargılanacağı, kimsenin Turizm Bakanının arkasına saklanamayacağı bir süreci bekliyoruz. Bu süreç olmadığı sürece, sorumlular yargılanmadığı sürece, 2 kez Bakan reddetmiş olmasına rağmen ancak Danıştay kararıyla hâkim karşısına çıkan sorumluların görevden el çektilmesini talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Mahkeme bir yıldır talep ediyor, Turizm Bakanı bu kişiler yargının önüne çıkmasını diye her şeyi yapıyor, sonra bunlar yargının önüne çıkıyorlar, mahkeme "Adli tedbir koyuyorum, delilleri karartma olasılığı var, bu kişilerin yurt dışına çıkma ihtimali olabilir ve adil yargılanma ilkesi bozulabilir." diyor ama bu kişiler hâlâ görevdeler, hâlâ uzaklaştırılmadılar. Bu Sayın Bakan neyi koruyor biliyor musunuz? Kendisini koruyor, ETS'yi koruyor, ETS'nin Bakanlıktaki temsilcilerini koruyor. Bu mahkeme bu Bakana dayanana kadar bu mücadele bitmeyecek. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim Sayın Emir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Özlem Zengin.

Buyurun Sayın Zengin.

36.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Kartalkaya'da yaşanan otel yangınında hayatını kaybedenlere ve konuyla ilgili kurulan araştırma komisyonunun raporuna, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de konuşmamın hemen başında, özellikle, Kartalkaya'da hayatını kaybeden 78 çocuğumuzu, anneleri, babaları, hepsini tekrar rahmetle yâd ediyorum ve bugün burada Komisyon Başkanımız, Komisyonumuz... Hep beraber bir araştırma komisyonu kurduk, üzerinden tam bir yıllık bir süreç geçti ve Komisyon önemli bir çalışma yaptı. Sayın Başkanımız Selami Bey Komisyon raporuna dair genel bir çerçeve çizdi, aslında raporun nihai sonuçlarından ziyade sürece dair neler yaptıklarını anlattı. Ben bu rapordan birkaç başlığı burada ifade etmek istiyorum çünkü bunların hepsi hepimizin sorumluluğu altında ve bunların hayata geçmesiyle alakalı ortak yapmamız gereken işler diye düşünüyorum bunları.

Şimdi, bu çalışmalar yapılırken görüldü ki bir defa, yangın denetimi ve itfaiye raporuyla alakalı geçerlilik sürelerini tekrar bir gözden geçirmemiz gerekiyor. Ayrıca, yangınla alakalı projeler genelde binalar bittikten sonra bir denetimden, bir şeyden geçiyor yani önce bina yapılıyor, sonra yangınla alakalı projelerin onayı alınıyor. Onların sıralamasını muhakkak değiştirmek gerekiyor yani daha binalar yapılırken yangınla alakalı projelerin de eş zamanlı olarak yürütülmesi gerekiyor. Yüksek yangın riski barındıran yerlerde daha yoğun bir denetim gerekiyor muhakkak; başta yerel, her türlü idari yapıyı içine koyarak söylüyorum. Maalesef, denetim konusunda bir karmaşa olduğunu görüyoruz yani yerine göre, hangi alan içerisinde, ilin sınırlarında mı, mücavir alanda mı, belediyenin yetkisi alanında mı; bu karmaşanın da giderilmesi özellikle Meclisimizin sorumluluğu altında diye düşünüyorum.

Konaklama tesisleri belli zamanlarda yoğunlaşıyor, örneğin, kışın bir yoğunluk var ama yazın yoğunluk yok. Bu tarz yerlerde de muhakkak surette, yoğunlaştığı dönemlere münhasır, yangınla alakalı bir irtibatın, bir itfaiye teşkilatının ve sağlıkla alakalı

birimlerin oluşturulması gerekiyor. Bu süreçlerdeki eksiklikleri kimin gidereceğine dair yani hangi kurumların hangi eksikleri gidereceğine dair bir yol haritası lazım. Hatta bu konuya dair Komisyonumuzun en önemli önerisi, itfaiyeyle alakalı, yangınla alakalı bir çatı örgütlenmeye ihtiyaç olduğu kanaati. Bunlar nasıl örgütlenecekler, nasıl bir denetim içinde olacaklar, eğitimlerini kim verecek, itfaiyeciler hangi okullardan mezun olacaklar; tüm bunlarla alakalı daha sarıh bir mevzuata ihtiyaç olduğunu görüyoruz. Ayrıca, bina risk analizlerinin de daha kapsamlı hâle getirilmesi gerekiyor. Binalar yapılırken yangınla alakalı, tahliyesi de dâhil olmak üzere her türlü risk analizinin daha detaylı hâle getirilmesi ve standardize edilmesi gerekiyor.

Otellerde hâlâ "sigara içilen oda" diye bir ayırım var. Otellerimizde artık "sigara içilen oda" diye bir satışın olmaması gerekiyor, bu da yangın riskini artıran faktörlerden bir tanesi.

İhbar sistemiyle alakalı da bir uygulama problemi var yani bir yangın çıktığında kim ihbar edecek, nereye ihbar edecek, bununla alakalı da bir mekanizma oluşturulması gerekiyor. Yangın ekipmanlarının standardize edilmesi gerekiyor ve elbette yangın sigortasının da bir kez daha gözden geçirilmesi gerekiyor.

Sonuç olarak, önümüze baktığımızda, bu Komisyona bütün siyasi partilerimiz -grubu olan siyasi partiler- üye verdiler; bunun neticesinde ortaya çıkan bu çalışmada sıralanan, bize tavsiye edilen şeylerin muhakkak suretle hem ilgili bakanlıklar tarafından takibinin hem de bizler tarafından toplumun bilinçlendirilmesi de dâhil olmak üzere üzerimize düşenin hassasiyetle yapılması gerektiğini, iş sağlığı ve iş güvenliği açısından da noksanların giderilmesi gerektiğinin bir kez daha altını çizmek istiyorum, bu konu çok önemli. Bugün zaten Türkiye Büyük Millet Meclisinde Komisyonumuz, görevi ifa edip bitiren Komisyonumuz üyeleriyle birlikte, Meclis Başkanımızla beraber bu konuya dair de bir basın toplantısı düzenleyecekler.

Şimdi, Sayın Turhan Çömez'e bir şey ifade etmek istiyorum. Sayın Çömez, burada iyi bir çalışma yaptığınızı düşünüyorum. Konuşmanızda adımı andığınız için ben de sizin adınızı anarak hitap etmek istiyorum. Ben ilkesel olarak burada, Genel Kurulda ya da Genel Kurulun arkasında, grup olarak bize yönelttiğiniz soruları bir sorumluluk olarak addediyorum ve bütün bu sorulara beraber cevap bulmayı önemsiyorum. Siz bana "Ben Diyanetle alakalı böyle bir önerge verdim, bana cevap gelmedi." dediğiniz zaman ben bunu önemsiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Diyanet İşleri Başkanımızı aradım, evet, bilgi notu aldım ama ben bilgi notunu size göndermedim. Ben Diyanetin sizin yazdığınız önergeye verdiği cevabı size gönderdim, Başkandan da rica ederek gönderdim. Kurumsal olarak tıkaandığı yeri bulabiliriz ama ben bunu yaparak bir nezaket, bir incelik ve bir bilgilendirme yapmaya çalışıyorum. Size gönderdiğim şey de bir bilgi notu değildir, kurumun size yazmış olduğu cevabı gönderdim. Nerede tıkanmışsa bunun cevabını bulalım ama lütfen, bu iyi niyetle yapılan birbirimize cevap verme meselesini önemseyelim. Bu önemli bir şey diye düşünüyorum.

Şimdi gelelim Cumhurbaşkanımızın konuşmasına. Değerli arkadaşlarım, emeklilik meselesi hepimizin meselesi ve başta da bizim meselemiz. Biz oylarımızı... Bugüne kadar, gelir düzeyi daha az olan insanlardan oy olarak buraya geldik. O sebeple emekliler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, önemine binaen tamamlamak istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - ...annelerimiz, babalarımız, daha genç yaşta emekli olanlar, hepsiyle alakalı muazzam bir sorumluluk taşıyoruz. Şimdi, burada verilen rakamlarda bir yanlışlık yok. Neden yok? Bizim bugün bu kanunla 20 bin liraya tamamlayacağımız emekli maaşları 3 ana kategoriden oluşuyor: Bunlardan bir tanesi tarım sigortasıyla emekli olanlar, bir diğeri isteğe bağlı olanlar ve -en düşük- BAĞ-KUR emeklilerinin çoğunluğunu oluşturduğu 4,5 milyon insanımızdan bahsediyoruz. Bugün yapacağımız şey bu. O yüzden Cumhurbaşkanımızın verdiği bu 66 lira rakamı doğru bir rakam çünkü çoğunluk onlardan oluşuyor.

MURAT EMİR (Ankara) - 9 bin kişi...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Çoğunluk onlardan oluşuyor. O yüzden bu rakam doğru bir rakam. Bizim yapmaya çalıştığımız şey... Bu yeterli midir? Hayır, elbette yeterli değildir. Şu an biz bunları yaparken popülist bir yaklaşımla değil, içinde bulunduğumuz şartlar içerisinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Son cümlem.

BAŞKAN - Son dakikayı veriyorum.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sağ olun.

...makroekonomik dengeleri bozmadan, emeklilerimize mümkün olan en fazla katkıyı vermeyi ve -yine bugün Sayın Cumhurbaşkanımızın konuşmasında da vardı- en kısa zamanda bu rakamları daha da arttırarak bir düzenleme yapmayı hedefliyoruz. Evet, yeterli değildir; bunu hepimiz görüyoruz, Cumhurbaşkanımız da söylüyor ama geçen zaman içerisindeki artışa baktığınız zaman da süreç içerisinde ne kadar ciddi bir artış olduğunu da görüyoruz.

Benim buradan emekli kardeşlerimize ifadem şudur, onları muhatap olarak söylüyorum: En kısa zamanda, Türkiye'nin şartları en müsait olduğunda bu ücretler tekrar, bir kez daha zaten gözden geçirilecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çömez.

37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Zengin, nezaketinizin farkındayım ve özellikle Grup Başkanlığınıza bizatihi ilettiğimiz konulardaki hassasiyetinizi biliyorum fakat benim burada tartışmak istediğim sizin şahsınızın davranışı veya çabası değil, benim asıl burada sorguladığım, bakanlıkların soru önergelerine karşı takınmış oldukları kayıtsız tavır. Dolayısıyla eleştirdiğim budur, bunu müteaddit defalar konuştuk, ifade ettik, Sayın Başkanım da şahittir ancak biz buna bir türlü karşılık bulamadık, cevap alamadık.

Bakın, diyorsunuz ki: "Diyanet İşleri Başkanlığı cevap vermiş." Bakın, ben geçen yılın kasım ayında göndermişim soru önergesini, Anayasa ve İç Tüzük'e göre vermeleri gereken cevabın süresi çoktan geçmiş ve elimde cevap yok. Ben dolayısıyla bu cevabı... Elbette teşekkür ediyorum, siz konunun önemine binaen Diyanet İşleri Başkanlığından böyle bir şey almışsınız ama bakın, devlette ve Mecliste işleyiş bu değil, yaptığınıza saygı duyuyorum ama olması gereken bu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bir cümleyle bitireceğim efendim, başlıyalın.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben cevabımı veya millet adına sorulmuş sorunun cevabını ilgili bakanlıklardan, ilgili kurumlardan almak isterim.

Peki, şuna ne diyeceksiniz? Bakın, soru önergesi vermişim Tarım Bakanlığına, geçen yılın kasım ayında ki çok önemli sorular var burada. Allah aşkına, niye bu Meclisi, niye bu milletin temsilcilerini muhatap almazsınız? Ki burada çok önemli sorular var. Ben bu sorulara cevap bulamadığım için çıkıyorum burada, bazen de ses tonumu biraz yükselterek konuşuyorum, sonra çıkıyorum kamuoyuyla paylaşıyorum; yemiyorlar içmiyorlar dava açıyorlar, bazı bakanlıklardan 15-16 tane dava açıldı ben bunları konuşuyorum diye. Biz bu şekilde ne demokrasiyi olgunlaştırabiliriz ne bu Parlamentonun vazifesini olması gerektiği gibi yerine getirmesini sağlayabiliriz. Bizim temel meselemiz demokrasiyi olgunlaştırmak, Parlamentonun vazifesi, millet adına yasama yapmak, denetleme yapmak, bütçe yapmaktır. Yasaların nasıl yapıldığı malum, denetlemeyi yapamıyoruz ve tablo burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Lütfen bu konudaki hassasiyetimize saygı gösterin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Emir, buyurun.

38.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Bir gerçekliği bir kez daha altını çizerek ifade etmek isterim ki Sayın Cumhurbaşkanının bugün söylediği 66 lira, Cumhurbaşkanlığının kendi sitesinde de görüleceği gibi 65,8 liradır ve tarım sigortalılar için geçerlidir, BAĞ-KUR'lular için geçerlidir; o da o gün için 9 bin kişiyi ilgilendiren bir durumdur. Gelip geçici, arızı, kendine özgü, son derece düşük ve kaldırılmış bir sistemin uzantısı bunlar. Cumhurbaşkanımız eğer bir kıyas yapacaksa -sizin de dediğiniz gibi- BAĞ-KUR emeklilerinin, düşük prim yatırılabilmiş SGK emeklilerinin durumunu bugün yukarı taşıyacaksak, bir oranlama yapacaksak onların aldığı rakamı yani 150 lirayı ve 257 lirayı baz almalıdır. Ona başka bir rakamla kıyas yaptığınız zaman çarpıtmış olursunuz. Bu gerçeği siz de aslında itiraf etmiş oldunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

39.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, yani itiraf falan değil yani sonuç olarak bir defa bu tartışmanın böyle yapıyor olmasının ben emeklilerimize hiçbir faydası olmadığını düşünüyorum. Burada bize düşen şey, iyi niyetle söylenen her sözü, emeklilerimizin hayat şartlarının daha iyileştirilmesine dair yapılan her adımı önemsiyoruz. Bizim de yegâne amacımız vardır, emeklilerimizin hayat standardının yükseltilmesidir. Şu an yaptığımız şey, aynen biraz evvel söylediğim gibi, tarım sigortası ki o 66 lira bunu kastediyor, 3600'le emekli olan BAĞ-KUR'lular ve isteğe bağlı sigorta kapsamında tamamlama yaparak emekli olanları kapsamaktadır ama ileriki günlerde, daha fazla prim ödeyenlerin de daha fazla maaş alacağı, tüm emeklilerimizin de daha refah içerisinde olacağı bir ortamı yaratmak da bizim vazifemizdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, adrese teslim akademik kadro ilanlarının yükseköğretim sistemine etkilerinin, yükseköğretim kurumlarının uluslararası başarı düzeylerinin, akademik ve idari personelin özlük haklarının, öğrencilerin akademik, sosyal, kültürel ve entelektüel olarak gelişim olanakları ile motivasyon düzeylerinin araştırılması amacıyla 21/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

21/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21/1/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ
Muğla
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, adrese teslim akademik kadro ilanlarının yükseköğretim sistemine etkileri, yükseköğretim kurumlarının uluslararası başarı düzeylerinin, akademik ve idari personelin özlük haklarının, öğrencilerin akademik, sosyal, kültürel ve entelektüel olarak geliştirme olanaklarıyla motivasyon düzeylerinin araştırılması amacıyla 21/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 21/1/2026 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grup önerimiz üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Üniversiteler; evet, Türkiye'de 2.209 üniversite var ve bu üniversiteler hakikaten bilim yuvası mı, bunlarla ilgili olarak bir araştırma önergesi verdik. Neyle ilgili? Aynı zamanda, akademiya eleman alımlarıyla ilgili yani üniversite öğretim elemanlarının alınmasıyla ilgili. Bu üniversite öğretim elemanları hakikaten objektif kriterlerle mi alınıyor, liyakat ve ehliyet usulüne göre mi alınıyor; bunun araştırılması gerekiyor. Adrese teslim kadroların ilanları var; sadece telefon numarası yok, T.C.'si yok, ismi yazılmıyor, ev adresi yazılmıyor ama -bu şahsın alınması- biliniyor ki o şahıs alınacak ve buradan da liyakat ve ehliyet bekleyeceğiz. Üniversiteler fikir anarşistlerinin yeridir arkadaşlar. Üniversitelerde fikirler çarpışır, orada hakikat şimşegi doğar. Üniversitelerde mezhepler çatışmaz, etnisiteler çatışmaz, ideolojiler çatışmaz; fikirler çatışır ve oradaki çatışanlara da "fikir anarşistleri" adı verilir.

Bakıyorsunuz, şimdi, üniversitelere rektör atamaları var. Üniversitelere rektör atamalarında eskiden seçimler oluyordu ve bu seçimlerde 6 kişi YÖK'e takdim ediliyordu, 3 kişi de Cumhurbaşkanına gönderiliyordu. Cumhurbaşkanları burada kendi takdir haklarını kullanıyorlardı yani bir yandan siyasi görüşlerine göre, bir diğer yandan da ideolojik görüşlerine göre de takdir haklarında da liyakat ve ehliyet zaman zaman gözetilmiyordu. Ama şimdi ne oldu biliyor musunuz? Şimdi sadece ve sadece üniversitelere müracaat ediyor birileri, müracaat edenler YÖK'e müracaat ediyorlar ve onlardan birisi Cumhurbaşkanı tarafından rektör olarak atanıyor. Bugün, Türkiye'deki 70 üniversite rektörünün dünyada, dünya literatüründe atıflarının olmadığı, bilim literatürüne atıflarının olmadığını gözlemliyoruz ve burada açık ve net söylüyorum: Gelin, bir araştırma yapalım ve bu araştırmada şunu yapalım: Özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtikten sonra Türkiye, bu rektörlerin hanımları dâhil, çocukları dâhil olmak üzere birinci derece akrabalarından kaç kişi üniversitelere intisap ettiler yani öğretim elemanı oldular, araştırma görevlisi oldular, öğretim görevlisi oldular veya oralarda personel oldular, uzman oldular, araştırma görevlileri oldular? Ve ardından şunu da yapalım: Buradaki akademik kadroların hakikaten liyakat esasına uygun bir şekilde yükseltmelerinin yani ünvan yükseltmelerinin olup olmadığını gözlemleyelim; olmadığını gözlemleyeceğiz, iyileri tenzih ederim. Türkiye'de hakikaten liyakat esasına dayalı olarak zekâlarıyla, yetenekleriyle, hiç kimseden torpil aramadan, hakikaten kendi gayretleriyle girenler var üniversitelere. Ben yirmi sene hocalık yaptım üniversitelerde, hem eğitim fakültelerinde hem de spor bilimleri fakültelerinde hocalık yaptım.

Değerli arkadaşlar, eskiden "ÖYP" diye bir programınız vardı, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı. Bakın, bunu kaldırdınız, kaldırmayın bunu, tekrar getirin, hiçbir torpil yoktu, liyakat esasına dayalıydı ama şimdi ne yapıyorsunuz? 1 kişi alacağınız zaman, 1 asistan alacağınız zaman, araştırma görevlisi veya öğretim elemanı, 4 kişiyi mülakata çağırıyordunuz; 2'ye 8. Sonra ne yaptınız burayı? 10 yaptınız. Sonra ne yaptınız? 20 yaptınız. 1 kişi alacaksınız 10 kişiyi mülakata çağırıyorsunuz veya 20 kişiyi, ardından da bunlar içerisinde de mutlaka birileri torpilli olarak oluyor. 209 üniversite var ve hemen hemen her ilçede yüksek okul var; bunların hepsinin yeniden incelenmesi lazım. Bir YÖK kanunu mutlaka çıkarılması lazım, YÖK'ün yeniden... Üniversitelerin mutlaka bir kanunun olması gerekiyor ama bu üniversite kanunu ne zaman çıktı? 12 Eylül 1980 darbesinden sonra çıktı, buna rağmen oralarda liyakat esası kısmen gözetiliyordu ama şimdi ise gözetilmiyor değerli arkadaşlarım. Aynı zamanda, akademiada, biliyorsunuz, yükseltmeler var, bu yükseltmelerle ilgili de problemler var. Rektörlerin veya dekanların iki dudağının arasında doçent olabilirsiniz, iki dudağının arasında profesör olabilirsiniz, iki dudağının arasında doktor öğretim üyesi olabilirsiniz veya olamayabilirsiniz. İstedığınız kadar kriterleriniz olsun, siz, buralardan çok rahat bir şekilde gelip "Ben doçent olurum, ben profesör olurum." diyemezsiniz. Neden? Üniversiteler, artık, bir noktada ideolojinin eseri hâline dönüştürülmeye başlandı.

Bakın, şimdi, burada bir örnek vereceğim değerli arkadaşlar: 29 Mayıs Üniversitesi, Türkiye Diyanet Vakfı tarafından kurulmuş burada. 1 kişi alınacak buraya. Kim alınacak? Aranan şartlar o kadar ilginç ki dinler tarihi doçenti olacak; şu, şu, şu çalışmaları yapmış olacak. İddialara bakıyorsunuz; bu kişi kim? Ya, bu kişi bilinen bir kişi ve bu bilinen kişi buraya ilanla profesör yapılıyor veya öbür tarafta İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesine uzanıyorsunuz, orada durum daha da trajikomik. Bölüm başkanı

"Yapmayın." diyor, dekanlık "Etik değil." diyor ama rektörlük ne yapıyor? Görev süresinin bitmesine günler kala "giderayak ne kurtarırsak kârdır" mantığıyla, yangından mal kaçırır gibi ilana çıkıyor. Devlet üniversitesini babasının çiftliği gibi yönetme cüretini nereden buluyor bu yöneticiler? Elbette ki bu siyasi iklimden buluyor değerli arkadaşlar. Şırnak'ta yaşanıyor en son bariz bir örnek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Nasıl yaşanıyor? Şırnak Üniversitesi Rektörü, bir bilim insanı mı yoksa bir korku filmi senaristi mi belli değil. Sosyal medyadan personeline sesleniyor, ne diyor? "Bu kurumun duvarları bile benimle konuşur, koridorların yankısı bile bana rapor verir." Bu nasıl bir zihniyettir değerli milletvekilleri? Bu nasıl bir tehdittir? Burası üniversite mi yoksa George Orwell'in 1984 romanındaki "Büyük Birader" in gözetleme kulesi mi? Siz bir akademisyeni "Duvarlar beni dinliyor." diyerek tehdit ederseniz o hoca derse girip özgürce konuşabilir mi; üniversitede özgürlük olur mu? Olmaz ki üniversitelerde ve siz bakıyorsunuz, üniversitelerde ilk 500'e giren üniversiteniz hemen hemen yok denecek kadar az, ilk 1.000'e giren üniversitenin sayısı da 36 civarında ve dünya kriterleri içerisinde de sonlara doğru geliyorsunuz. "Bin yıllık tarih, beş bin yıllık millet, yüz iki yıllık cumhuriyet." diyorsunuz ama akademianızdan Nobel Ödülü alan bir şahıs hemen hemen çıkmıyor ve sizin akademisyenlerinizin liyakatli ve ehliyetli olanları Amerika'da, Kanada'da veya başka yerlerde cirit atıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Gelin, üniversitelerle ilgili, bu akademik alımlarla ilgili yani personel alımlarıyla ilgili, yükseltmelerle ve rektör atamalarıyla ilgili bir araştırma komisyonu kuralım. Hep beraber bu ülkeyi, üniversiteleri bilim yuvası ve bilim anaarştistlerinin olduğu yer yapalım diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özdağ.

İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu olarak üniversitelerde yaşanan yapısal sorunların bütüncül biçimde ele alınmasını amaçlayan bu Meclis araştırması önergesine destek verdiğimizizi açıkça ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Bu destek, siyasi bir refleksin değil bilimin, liyakatin ve ülkemizin geleceğine duyduğumuz sorumluluğun sonucudur. Bu kürsüden üniversitelerin sorunlarını ilk kez dile getirmiyorum; daha önce de araştırma bütçelerini, akademik kadrolardaki güvencesizliği, liyakat ilkesinin zedelenmesini, nepotizmi ve bilimsel üretimdeki gerilemeyi defalarca dile getirdim. Ne yazık ki geçen süre içinde sorunlar azalmak yerine derinleşmiştir. Bugün, rakamlar bu gerçeği açıkça ortaya koymaktadır. Türkiye'de toplam AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yalnızca yüzde 1,46'dır. Merkezî yönetim bütçesinden AR-GE'ye ayrılan pay yaklaşık yüzde 1,5'tur. Kamu harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı ise yüzde 0,4 seviyesindedir, üniversitelere ayrılan pay bu oranın ancak yarısı kadardır. Avrupa Birliği ülkelerinde kişi başına düşen AR-GE harcaması ortalaması 285 avro iken, Türkiye'de bu rakam yalnızca 57,5 avrodur. Bu tablo, üniversitelerimizin neden uluslararası akademik sıralamalarda gerilediğini açıkça göstermektedir. Ancak mesele sadece bütçe de değildir, mesele insandır ve bilim insanla yapılır. Bugün, özellikle, genç akademisyenler güvencesiz istihdam, sürekli yeniden atanma baskısı ve belirsiz kariyer süreçleri altında çalışmaktadırlar. Doçentlik kriterlerinin sık sık değiştirilmesi, yeniden sözlü sınav uygulamaları ve ünvan alınmasına rağmen kadro beklenmesi akademik ortamda ciddi bir adalet ve güven sorununa yol açmaktadır. Buna ek olarak, akademik kadro ilanlarının liyakat yerine sadakat, akademik başarı yerine yakınlık esas alınarak hazırlandığına dair yaygın kanaat yükseköğretim sistemine duyulan güveni derinden zedelemektedir. Nepotizmin normalleştiği, objektif ölçütlerin geri plana itildiği bir sistemde ne bilim gelişir ne de üniversiteler güçlenir. Bu tablo akademisyenleri ya yurt dışına yöneltmekte ya da akademiden koparmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET AKALIN (Devamla) - İşte, bu nedenle üniversitelerde AR-GE yatırımlarının kadro, ilan ve atama süreçlerinin, akademisyenlerin özlük ve ekonomik haklarının ve tüm bunların bilimsel üretime etkilerinin Meclis denetimi altında incelenmesi zorunludur.

İYİ Parti Grubu olarak, bilimin özgür olduğu, nepotizmin değil liyakatin esas alındığı bir yükseköğretim sistemi için var gücümüzle mücadele edeceğimizi ifade ediyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek Otlı.

Buyurun Sayın Otlı. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Değerli halklarımız, AKP iktidarının "her ile bir üniversite" diyerek başlattığı kampanya hatıralarımızda. 2006 yılından beri başlatılan bu kampanyada 77 olan üniversite sayısı 205'e çıkarılmıştır. Görünürde iyi ve yararlı bir işmiş gibi gözükken bu uygulama bilimsel ana dilinde eğitimi yerle bir etmiştir ama özüne baktığımızda, AKP iktidarının her işinde olduğu gibi bunda da iktidarına güç devşirme amacı güttüğü açıktır. Mahallelerde süpermarketler zinciri açar gibi her ile üniversite açıldı; eğitimin de iktidar eliyle özelleştirildiği ve ticarileştiği dikkate alınırsa bunlara da "üniversite zinciri" demek hiç haksızlık olmaz.

Peki, üniversitelerdeki bu niceliksel gelişmenin topluma ve gençliğe ne yararı oldu? En çok üniversiteye ve en çok üniversite öğrencisine sahip ülkeler listesinde üst sıralara çıkmak dışında bir anlamı olmadı. Mesela yükseköğretimdeki bu nicelik büyümesine uygun bir nitelikte akademik kadro büyümesi olmadı. Üniversite binaları, fakülteler ve kampüsler yapıldı ama bilimsel, nitelikli eğitim inşa edilmedi. Yapılanlar çoğunlukla tabela üniversitesi olarak kaldı, üniversite öğrenci sayısı arttı ancak bu öğrenciler mezun olduğunda ellerinde işe yaramayan bir diplomayla kaldılar. Türkiye'de üniversiteler vasıflı işsiz yetiştirir oldu, akademik kadrolar ise hak getire. Siyasi iktidar özellikle 2015 sonrası bu alana çok daha özel yöneldi. Bir yandan, yasal düzenlemelerin dışında, Cumhurbaşkanlığı atama yetkileriyle atanan rektörler yükseköğretim kurumlarının az da olsa işleyen iç demokrasi işleyişini tarumar

etti, atanan rektörler üniversiteleri yönetti. Bu da yetmezmiş gibi, en kritik üniversitelere kayyum rektör atamaları yapıldı. Sözde öğretim üyesi yetiştirme programları AKP iktidarına akademide kadro yetiştiren bir mevzuata dönüştürüldü. 2015 sonrası ise demokratik barış istedikleri için yüzlerce sol, sosyalist, demokrat dünya görüşüne sahip akademisyen ihraç edildi, OHAL sürecinde KHK'lerle bu sayı binleri buldu. Böylece akademi dünyası tek tipleştirildi.

Sorun, yalnızca akademide değil, tepeden tırnağa bilimsel olmayan eğitim sistemindedir. Zaten pek olmayan, olduğu kadarıyla da AKP iktidarı tarafından tasfiye edilen bilimsel eğitim sorunu varken elbette akademik kadro atamalarının liyakatli, şeffaf, bilimsel ve objektif ölçülere dayalı olması beklenemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) - Şırnak Üniversitesinde yaşanan rektör vakası ve kadro atamaları bu tabloyla gözümüzün içine sokulmuştur. İktidar partisinde ise bu kepezeliğe dair tek bir ses bile çıkmamıştır. Neden? Çünkü yıllardır bu sizin normalinizdir, tek parti diktatörlüğü böyle bir şeydir, hayatın her alanına sirayet ederek onu tahakkümü altına alır; tek adam rejimi, tek parti rejimi, tek devlet, tek millet, tek dil, tek tip insan, tek tip, tek, tek, tek... Bu anlayışın varacağı yer bilimsel, akademik, eşit, parasız, adil ve ana dilinde eğitim değildir. Rejimle uyumlu, ona biat eden, bilimle, kültürle, sanatla, edebiyatla, eleştiriyle, dünyayla alakası dahi olmayan, atanmış, liyakatsiz akademik kadroyla yapılmak istenen şey tam bir toplum dizaynıdır; görünürde bu iyi ve yararlı bir iş gibi ama özüne baktığımızda, AKP iktidarının her işinde olduğu gibi bunda da iktidarın güç devşirme amacı güttüğü açıktır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Yüksel Taşkın.

Buyurun Sayın Taşkın. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubunun "akademik liyakat, bilimsel yeterlilik" konulu grup önerisi lehinde partim adına söz almış bulunuyorum.

Tabii, bu alanda defalarca dile getirdiğimiz en temel meselelerden bir tanesi ısrarla kişiye özel kadro ilanlarına çıkılmasıdır. Çok sayıda örnek var, hepsiyle ilgili soru önergesi veriyorum ama bir iki tane güncel örnek verelim: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesine kadro ilanı açılıyor; kadro detayları bire bir AK PARTİ milletvekilinin kızını işaret ediyor. Başka bir örnek: Kırklareli Üniversitesinin profesör kadrosu için yayınladığı ilanda rektörün kardeşi çok net tarif ediliyor, bir tek fotoğrafı yok. Kadro ilanına rektörün kardeşinin tez ve makaleleri bire bir yazılıyor. Oysa, yönetmelik çok açık, "Belli bir kişiyi işaret eden nitelikler ya da tez adı özel kriter olarak yazılamaz." diyor ancak yazılıyor ve YÖK bu temel meseleyle dahi baş edemiyor. Dahası, kadro ilanları sizden yana olanlar, olmayanlar diye kampaşma ve siyasal dışlama mekanizması olarak kullanılıyor.

Şırnak Üniversitesi Rektörü örneği çok verildi. Açık söyleyeyim: Şırnak Üniversitesi Rektörü sadece birazcık açık sözlü ama sakın istisna olduğunu düşünmeyin. Ne diyor rektör? Kendi sosyal medya hesabından, öğretim üyesi ve öğretim elemanı alım ilanlarında kadroya kimlerin alınacağını önceden duyuruyor, tek tek isim veriyor ve açıkça diyor ki: "Akademik atamalarda liyakat değil bana gösterilen tam itaat ve sadakat dikkate alınacaktır." Açıkça tehdit ediyor. Peki, YÖK bu konuda ne yaptı? Hiçbir şey; soru önergemize hâlen yanıt bekliyoruz.

Elbette, liyakat ve bilimsel nitelik en başta rektör atamalarıyla ortadan kaldırılıyor, siyasal sadakat liyakatin önüne konuluyor hem de üniversite gibi bir kurumda. Son dokuz yılda tespit edebildiğimiz kadarıyla 20'den fazla eski AK PARTİ milletvekili veya seçilememiş milletvekili aday adayı rektör olarak atandı yani iktidarın üniversiteye bakışı bu, arkabahçe örgütlenme fidanlığı, bir yere gelemeyen arkadaşları biz oraya atarız. Buradan da üretkenlik, topluma katkı vesaire bekleniliyor, hiç de böyle bir şey olmaz. Demin milletvekili kardeşimiz AR-GE araştırmalarından bahsetti, bu ortamda AR-GE de olmaz.

Şimdi, tabii, bizim çözüm önerilerimiz de var. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında hemen bu konuyla ilgili yapacağımız bazı düzenlemeleri paylaşmak istiyorum:

1) Öğretim üyesi adayı mutlaka akademik bir jürinin ve öğrencilerin karşısına çıkmalı. Öyle Boğaziçi Üniversitesinde olduğu gibi paraşütle atanma yok. Ne olacak? Jüri karşısına çıkacak, yetmez, öğrencilerin karşısına çıkacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) - 2) Doçentlikte dil barajı kriteri popülist kaygılarla sulandırılmamalı.

3) Bir akademisyen doçentlik veya profesörlük kriterlerini karşıladığında otomatik olarak hak ettiği kadroya atanmalı, bu atamalar rektörlerin keyfi kararlarına bırakılmamalı.

4) Akademik niteliğin yükselmesinde araştırma görevlisi seçim yöntemi hayati öneme sahiptir. Puanları yüksek adayların önünü kesmek için mülakat listesine gereğinden fazla adayın alınması uygulaması terk edilmelidir.

Dolayısıyla, Cumhuriyet Halk Partisi şunu vadediyor: Sorunlar fazla ama çözüm önerileri vardır. Üniversitelerimizi 21'inci yüzyılda hak ettikleri seviyeye taşımak için âdeta gün sayıyoruz.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Sayın Nazım Elmas.

Buyurun Sayın Elmas. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZIM ELMAS (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; akademik kadrolar ve yükseköğretim kurumlarının akademik alımları ve öğrencileri üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Bu vesileyle, Genel Kurulumuzu ve bizleri ekranları başında izleyen değerli milletimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Akademik kadro ilanlarında -otuz yıl üniversitede çalışmış biri olarak- en iyi sistemin, en uygulanabilir sistemin ve en açık, şeffaf sistemin AK PARTİ dönemindeki rektörlerin, YÖK idarecilerinin zamanında geliştirildiğini söylemem gerekiyor. Bu arada şunu özellikle belirtmeliyim ki 1997 yılında doktorasını bitirmiş bir akademisyen olarak tam on yıl kadro bekleyen ve ancak 2007'de AK PARTİ iktidarları döneminde kadro hakkı teslim edilen bir akademisyen olarak konuşuyorum yani damdan düşmüş birisi olarak konuşuyorum. O yüzden, burada elbette ki çok güzel öneriler var ama ben bu önerilerin hiçbirinin akademik hayatım döneminde veya önceki dönemlerde uygulandığını görmedim. Tekrar ediyorum, eğer bir sistem kurulmuşsa bu sistem AK PARTİ iktidarları sırasında

kurulmuş ve şimdi işler yoluna girdiği için, mevzuat işlediği için önceki rahatlığını, önceki imkânlarını bulamayanların büyük bir feryadıyla karşı karşıya olduğumuzu da beyan etmek isterim. Özellikle 2003'teki üniversite sayıları, öğretim elemanları sayıları ve öğretim üyeleri sayılarına baktığımızda AK PARTİ iktidarları sırasında büyük bir gelişmenin, çok fazla sayıda ilerlemenin olduğunu göreceğiz.

Üniversitelerle ilgili elbette ki arkadaşlarımızın söyledikleri bilmiyorum nasıl yer bulacak ama 2010 yılında üniversitelerimizde sadece 10 patent başvurusu bulunurken bugün 1.600 patent başvurusuyla farklı bir yere geldiğimizi görmekteyiz. O yüzden, üniversitelerimizi karalamak yerine... Eksikleri olabilir fakat şu anda dünyadaki gelişmeleri, dünyadaki savunma sanayisiyle alakalı ilerlemeleri ve Türkiye'mizin uluslararası başarılarını sağlayan bütün bir nesil bu üniversitelerden mezun olan nesildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

NAZIM ELMAS (Devamla) - O yüzden, Türkiye'mizin gelişmesinde, kalkınmasında, uluslararası planda Türkiye'mizin öne çıkarılmasında emeği olan tüm akademisyenlerimizi, üniversite mensuplarımızı buradan minnet ve şükranla anıyorum. Bizim işimiz kimsenin hevesini kaçırmak değil, onların heveslerini artırmak olmalıdır. Bu manada biraz daha insafılı olmayı öneriyorum.

Ayrıca, öğrencilerimizle ilgili de söylendi. Öğrencilerimizin ulaştığı kütüphane sayısı, yapılan kütüphaneler, veri bankaları, e-kitaplar ve öğrencilerimize sunulan ücretsiz internet sayesinde geline nokta, öğrencilerimizin imkânlarının artmış olması da ayrıca önemli bir gelişmedir. Bu gelişmeleri, AK PARTİ iktidarlarının üniversitedeki öğrencilere ve öğretim üyelerine yaptığı hizmeti görüyor, saygıyla kabul ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 milletvekili tarafından, tüzel kişiliği kapatılarak "Türkiye Sulamaları Merkez Birliği" adı altında tek çatıda toplanmak istenen sulama birlikleri ve sulama kooperatiflerinden faydalanan çiftçilerin ve buralarda çalışan personelin başta işsizlik olmak üzere yaşayacakları mağduriyetlerin araştırılması ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

21/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21 Ocak 2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 milletvekili tarafından, tüzel kişiliği kapatılarak Türkiye Sulamaları Merkez Birliği adı altında tek çatıda toplanmak istenen sulama birlikleri ve sulama kooperatiflerinden faydalanan çiftçilerimizin ve buralarda çalışan personelin başta işsizlik olmak üzere yaşayacakları mağduriyetlerin araştırılması ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 21/12/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'ye Sulamaları Merkez Birliği çatısı altında toplanmak istenen sulama birlikleri ve sulama kooperatiflerinde yaşanacak olan sorunlara yönelik vermiş olduğum araştırma önergesi üzerine İYİ Parti grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, öncelikle dün Nusaybin'de yapılan bir toplantı sonrasında sınırdan meydana gelen bir ihanet gösterisinde gönderdeki bayrağımızın indirilerek yerlerde çiğnenmesi asla kabul edilemez. Bu müessif olayı gerçekleştirenleri lanetliyor ve herkesi ayağını denk almaya, milletin sinir uçlarıyla oynamamaya davet ediyorum ve yetkilileri "-cek"li, "-cak"lı cevaplar yerine gereğini yapmaya davet ediyorum.

Değerli milletvekilleri, sulama birlikleri 1994'ten bu yana çok yaygınlaşmış ve yeni bir işletmecilik hâline dönüşmüştür. Sulama birlikleri kurulurken "Suyu kullanan yönetsin." mantığıyla hareket edilirken sulama birliklerinin yönetim şekli zaman içerisinde sürekli olarak birçok değişikliğe uğramıştır. Devlet Su İşleri 1994 yılına kadar inşa ettiği tüm büyük sulama tesislerini bizzat kendi kontrolünde işletmeyi benimsemiş, küçük sulama tesislerinin işletilmesi görevini ise sulama birlikleri ve kooperatiflere devretmiştir. Bugün geline nokta iktidar, sulama birliklerinin ve sulama kooperatiflerinin yapısında yeni bir düzenlemeye gitmektedir. Yapılması planlanan düzenlemeyle sulama birlikleri ve sulama kooperatifleri "Türkiye Sulamaları Merkez Birliği" adı altında tek çatı altında toplanmak istenmektedir. Bu çatı, Devlet Su İşleri dışındaki diğer tüm kamu kurum ve kuruluşlarının inşa ederek işletmeye açtığı tüm sulama tesislerini, yer altı suyu kuyularını da içerecek şekilde genişletilmektedir. Çıkarılması düşünülen yasayla, sulama birlikleriyle

birlikte sulama kooperatiflerinin işletme, bakım ve onarım sorumluluğu da kurulacak olan birliğe devredilecektir. Yeni sulama kooperatifi kurulmasına izin verilmeyen düzenlemede mevcut sulama kooperatiflerinin tasfiye işlemleri de en geç iki yıl içinde tamamlanacak ve tasfiye işlemleri tamamlanan sulama kooperatifleri ticaret sicilinden silinecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde neredeyse kurumamış dere, akarsu, göl ve baraj bırakmayan bu iktidar, ülkenin su varlıklarını ve kaynaklarını rasyonel kullanmayı ve umumi sulardan faydalanmayı yirmi beş yıllık iktidarının ancak son döneminde akla getirmiştir. Yeni düzenlemeyle, çiftçiler her yıl sulama mevsiminden önce sulama beyannamesi vermek zorunda kalacak, ayrıca, çiftçiler Türkiye Sulamaları Merkez Birliğine dekar başı belli bir para ödeyerek üye olmak zorunda kalacak. Birlik ne ekilmesini isterse çiftçiler o ürünü ekmek zorunda kalacak. Çiftçiler birliğe ilk üyelik kaydı sırasında, bir defaya mahsus, dekar başına 10 TL ücret ödeyecek, bu üye ücreti her yıl açıklanan yeniden değerlendirme oranında artış gösterecek. Ayrıca, çiftçiler bundan böyle su kullanırken Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olduklarını her yıl birliğe beyan edecek. Birliğe üye olmayan çiftçiler su kullanım hizmet bedelinin 2 katı kadar ücret ödeyecek.

Hazırlanan yasayla sulama birliklerinin yönetim ve maaş ödeme şekli de değiştirilmektedir. Birlik yönetiminde yer alacak yöneticilere ayrıcalık tanınarak maaşlarına ek olarak, ayrıyeten, kamuoyunda çok tartışılan ve büyük tepki çeken huzur hakkı bedeli ödenecek. Bu şekilde görevlendirilenlere damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın başkan için 70 bin, başkan yardımcıları ve birinci hukuk müşaviri için 50 bin, birim başkanları için 40 bin, bölge koordinatörleri için 35 bin, sayman ve sulama birliği müdürleri için 30 bin TL gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay huzur hakkı ödemesi yapılacaktır.

Kapatılan sulama birliklerinde 4857 sayılı İş Kanunu'na göre çalışan işçiler tüm haklarıyla Türkiye Sulamaları Merkez Birliğine devredilirken buralarda hizmet alımı ihalesiyle görev yapan binlerce çalışan için hiçbir düzenleme yapılmayarak bu çalışanlar işsiz kalacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Ayrıca, daha önce Devlet Su İşleri bünyesinde 4857 sayılı İş Kanunu'na göre çalışan işçiler, Birlik bünyesine geçmek yerine, DSİ bünyesinde sürekli işçi olarak kalmak veya KİT'lerde olduğu gibi aynı statüde sözleşmeli olarak çalışmak istemektedir. Bu konunun göz ardı edilmemesini ve çalışanların mağduriyetlerinin mutlaka giderilmesi gerektiğini hatırlatıyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun Sayın Ekmen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin Milletvekilimiz Sayın Burhanettin Kocamaz'ın şahsında İYİ Parti Grubuna bu önemli meseleyi burada tartışmaya ve müzakereye açtıkları için teşekkür ediyorum.

Bugün itibarıyla DSİ'nin bu merkezî sulama birliğine dair bir çalışma yürüttüğü biliniyor, kamuoyundan görüş de toplanıyor ama bugüne kadar hep şuna tanık olduk: Meclise bir şey geldi mi komisyonlarda müdahil olamıyoruz. Komisyonlarda müdahil olmadığımız gibi Genel Kurulda da olamıyoruz. O yüzden, böyle bir tartışmanın evveliyetle yapılacak olması ve bu önerenin kabulü hâlinde bu meselenin enine boyuna tartışılması, Türkiye çiftçiliği, çiftçisi ve tarımı adına oldukça önemli bir meseledir. Türkiye'de ciddi anlamda tarımla ilgili yapısal sorunlar vardır, bunlardan biri de sulama sorunlarıdır ama emin olun "Bunlarla ilgili ilk ele alacağınız mesele nedir?" dersiniz, sonuncu sıraya bunları merkezileştirmek diye yazabiliriz. Zaten biz karar mekanizmalarını merkezileştirerek Başkanlık sisteminde bütün kararları bir Külliye'ye, Külliye'de de bir Cumhurbaşkanlığı makamına bağlayarak üretmiş olduğumuz sistemden ne kadar fayda gördük ki havza bazlı, kooperatif bazlı, birlik bazlı bir ihtiyaca tekabül eden sulama birliklerinin bir merkeze toplanmasını ele alalım? Zaten 2018 yılından beri sulama birliklerini DSİ yönetiyor yani DSİ'nin yönettiği bir durumda, DSİ'nin kontrolü altındaki bir yerde ayrıca yeni bir birlik kurmak ancak birileri için yeni pozisyonlar inşa etmek ve bu birlik üzerinden Türkiye'deki birçok birliğin ihtiyaçlarını belli bir yerden ticari bir alana kanalizasyon etmek anlamı dışında bir anlam ifade etmeyecektir.

Eğer siz çiftçiyle ilgilenmek istiyorsanız sevgili DSİ Genel Müdürlüğü, vahşi sulamanın önüne geçin; çiftçiyle ilgilenmek istiyorsanız sulama birliklerinin pahalı suyunun önüne geçin.

Bakın, Mersin'in Mut ilçesinde 80 tane kooperatif var, 1 tane de sulama birliği var. 80 kooperatif kendi çabasıyla suyu 1 birim liraya satıyorsa sulama birliği bunun çok daha pahalısına satıyor.

Başka bir konu: Herkesin bir dijital kartı var -hani dijitalleşiyoruz ya- ama önden gidip parayı yatırmadığında sana su vermiyor. Yahu, adamın kayısısı bahçede kuruyacak, zeytini bahçede kuruyacak; sen buna suyu ver, sonra hasat zamanı tekrar gider parayı ya destek politikalarıyla ya da tahsilat politikalarıyla halledersin. "Hayır, ben parayı hesaba yatırmadığında sana su vermiyorum." diyor.

Şimdi, sulama birliklerinin yönetimini ele aldıktan sonra bu mantaliteyle enerjinin maliyetini düşürmediniz, vahşi sulamanın önüne geçmediniz, bununla birlikte oralara atadığınız kişilerin ehliyet ve liyakati tartışma konusu.

Şimdi, merkezî sulama birliğini oluşturarak bugüne kadar kullanmadığınız hangi yetkiye ihtiyacınız var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - 2018 yılında DSİ bu sulama birliklerinin başına görevli atadığından beri çiftçi buranın bir üyesi değil bir müşterisine döndü ve herhangi bir demokratik katılım mekanizması yok. Eskiden bir kooperatif mantığı vardı, kongreler yapıyordu, çiftçi geliyordu, sulama birliği yönetimi taahhütlerde bulunuyordu, sorunlar gideriliyordu. Bütün bunların geride kaldığı bir yerde biz Türkiye'de su yönetimi mantığıyla çiftçimizin ihtiyacı olan... Bakınız, çiftçinin hamur teknesinin suyu sulama birliğinden geliyor, kooperatiftan geliyor, bunları merkezileştirmek hiçbir çaba sağlamaz ama yine de bildiğinizi yapacaksanız en azından bu eleştirileri ve özellikle çalışan personelin durumunu dikkate alarak bu kanun teklifinin buraya gelmesinin gerektiğini söylüyor ve İYİ Partinin önerisine kabul yönünde oy vereceğimizi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL, İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kırkpınar...
Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı yapımına ilişkin açıklaması

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2013'te bin seksen günde bitecek vaadiyle temeli atılan Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı 6 bakan eskitmesine rağmen hâlâ rayına oturmadı. 2013'te 4,3 milyar TL olan maliyet öngörüsüzlüğüyle bugün 100 milyar barajını aştı. 2025 sonuna kadar 85 milyar lira harcandı ancak ortada ne tren var ne de bitmiş bir hat. Milletin kör kuruşunu çarçur ettiniz. Şimdi 2026-2027 hedefleriyle beceriksizliğinize kılıf uyduruyorsunuz. İzmir halkı soruyor: 505 kilometrelik bu hatta bugün itibarıyla fiilen kaç kilometre ray döşenmiştir? Tünel ve viyadük gibi altyapı işlerinin gerçek tamamlanma oranı nedir? Yoksa "Bu tren sadece seçim dönemlerinde hızlanıp sandık kapanınca raydan çıktı." mı diyorsunuz? Bu ciddiyetsizlikle İzmirliyi daha ne kadar oyalayacaksınız?

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 milletvekili tarafından, tüzel kişiliği kapatılarak "Türkiye Sulamaları Merkez Birliği" adı altında tek çatıda toplanmak istenen sulama birlikleri ve sulama kooperatiflerinden faydalanan çiftçilerin ve buralarda çalışan personelin başta işsizlik olmak üzere yaşayacakları mağduriyetlerin araştırılması ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Sinan Çiftyürek.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SİNAN ÇİFTYÜREK (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

"Orta Doğu'da bir taşı yerinden oynatırsın politik olarak 40 taş yerinden oynar." derler. E, malum Birinci Dünya... Mesele Kürt meselesi olunca 40 taş değil 80 taş yerinden oynar. İlk yansıması ne oldu? Yani özerk Rojava'nın koordineli olarak statüsünün ortadan kaldırılması hamleleri ilk etapta nerede yankı buldu, hangi taşı yerinden oynattı? Irak'ta Şii lider Mukteda es-Sadr tepki gösterdi, dedi ki: "Siz ne yapıyorsunuz ya? Siz laik bendi yani bariyeri ortadan kaldırıyorsunuz, sünnistanın, Sünni İslam devletinin önünü açıyorsunuz." Dolayısıyla bu mesele -zamanım dar, bunun üzerinde ayrıntılı duramayacağım- sadece sünnistan meselesi değil, sünnistan meselesiyle bağlantılı aynı zamanda İran ve bağlı olarak Şii devletine, Şiiliğe karşı, İran'a karşı bir gelecekteki bir projeksiyonun bir parçasıdır.

İkincisi, şimdi, Sykes-Picot Anlaşması tıkanı, yeniden dizayn ediliyor. Yine zaman dar, iki cümle söyleyeyim; tıpkı birincisi gibi ikincisi de halklarının iradesine rağmen şekilleniyor. Birincisi ne? Malum, sınırlar çizildi halkların iradesine rağmen. İkincisinde ise esas itibarıyla iki halkın, iki coğrafyanın yani Filistin-Gazze, kürdistan-Rojava halklarının iradesi yok sayıldı. Somut mu? Paris Anlaşması bunun önünü açtı. Dolayısıyla Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye karşılıklı, bir nevi, tabir uygunsa "Al Gazze'yi, ver özerk Rojava'nın statüsünü." İsrail ile Türkiye açısından ise "Ben senin güneyinde çıkarını gözeteyim, karışmayayım; siz de kuzeyde benim çıkarımı gözetin, karışmayın." denildi, defakto buydu.

Şunu diyeyim: Bugün Sayın Cumhurbaşkanı grup toplantısında uzun uzun Kürtler üzerinde konuştu -Kürt meselesi demiyorum- hani bir nevi tansiyonu düşürmeye çalıştı; konuşmasının özeti buydu. Bolca "Kürtler" dedi, bolca "Kürtler kardeşimizdir." dedi, denildi. "Kürtler" denildi ama "Kürt meselesi" denilmedi; "Kürtler" denildi ama Kürtlerin haklarından yani siyasi haklarından söz edilmedi; Kürt, Türk, Arap kardeşliğinden söz edildi ama Arap halkının 22 devleti var, Türk halkının devleti var, Kürt'ün devleti bir yana statüsüne vurgu yapmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) - Dolayısıyla tabii ki kardeşlik, tabii ki Arap, Türk, Kürt'ün kardeşliği ama Arap, Türk'ün hakkı varsa bir millet olarak Kürt'ün de hakları vardır.

Şunu söyleyeyim: 1975 Cezayir Anlaşması'nda Mela Mustafa Barzani dağın başında -orada anlaştılar ya Irak ile İran, Şattülarap'ı, İran lehine taviz verdiler- "Tanrı şahidimdir, biz savaşmak istemiyoruz ama zalimler birleşti, bize başka yol bırakmadılar." diyor.

Bugün Kürt halkına karşı bir kutsal ittifak kuruldu. Biz, Türkiye'nin buradaki pozisyonunu doğru bulmuyoruz, kardeşlik hukukuna sığmıyor. Kürt halkı da Cezayir Anlaşması sonrası olduğu gibi her defasında küllerinden yeniden doğmuştur.

Sağ olun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu sulama birlikleriyle ilgili 2018 yılında Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda yapılan görüşmelerde "Sulama birliklerine Devlet Su İşleri el koyacağına sorunu olanların sorunları çözülsün, iyi işleyenler devam etsin, çiftçilerin yönetiminde bu sürdürülsün." demiştik. O dönem yaptığımız muhalefete rağmen bu konuda bir düzenlemeye gidildi. Aradan geçen sürede yeniden birlikler gündemde. Kooperatiflerin, birliklerin işleyişinde sorunların varlığı devam ediyor, Devlet Su İşlerinde de olsa sıkıntılar var çünkü son dönemlerde çiftçiler para kazanamıyor, para kazanamayınca suyla ilgili ödemede bulunamıyorlar ve suyla ilgili fiyatlar da olabildiğince arttı. İlacı, gübresi, tohumu, mazotu,

tarla kirası, mazot dışında traktör, biçerdöver giderleri derken çiftçi giderlere yetişemiyor. Bir de su var bunun içinde, tabii, su da önemli bir maliyet. Ayrıca, suyun da bir önemi, verimi artıran, rekolteyi yükselten olay.

Türkiye, su fakiri bir ülke, su stresi de yaşanıyor. Bu bağlamda, 25 akarsu havzamız, Akarçay, Meriç, Ergene, Küçük Menderes, Burdur, Konya kapalı, Asi havzaları hâlihazırda su açığının varlığı Bakanlıkça da kabul edilen alanlar. 2030 yılına kadar da Susurluk, Kuzey Ege, Gediz, Büyük Menderes, Kızılırmak, Seyhan, Ceyhan, Fırat, Dicle, Van Gölü havzalarında su açığı oluşacağı görülüyor. Hani, bu su birlikleri filan çok uğraşmak yerine bu suyu doğru yönetmenin yollarına bakmak lazım. Şu anda, gelişmiş ülkelerde ya da suyu doğru kullananlarda kişi başına 1.700 litre su düşerken ülkemizde 1.269 litreye kadar bu düştü.

Suda önümüzdeki süreçte sorunların artacağı da görülüyor. Ülkemizde önemli göller kurudu; 240 gölden 186 göl kururken 2 bin obruk oluştu, 600 tanesi yalnız Konya'da. Yer altı suları çekiliyor, 150-200 metreden su alınır duruma geldi; bunlarla ilgili düzenlemeler lazım. Akdeniz'e, Karadeniz'e boşa akan suların yönünün Anadolu'ya çevrilmesi yönünde yatırımları önemsemek lazım. Suyla ilgili uygulanan politikalarda suyun ihtiyaca göre ürün politikasını geliştirmek lazım çünkü bazı ürünler daha çok su tüketiyor, gidiyoruz, onları kuru tarım alanlarının olduğu bölgelerde daha ağırlıklı kılıyoruz. Planlamayı doğru yapmamız lazım. Bunlarla ilgili düzenlemelerde ihtiyaç.

Özünde, suyun komple Türkiye genelindeki dokusuyla bir Meclis araştırmasıyla ele alınması da ihtiyaç. Bugün, kuyu sularının çoğunun ruhsatı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Ruhsat olmadığı için, bankaya gittiği zaman kredi alamıyor. Diyor ki: "Git, bana ruhsat getir." Kredi alamadığı için damlama ve yağmurlamaya geçemiyor, hâlâ bu ülkede salma sulama yani vahşi sulama yapılıyor oysa yağmurlamayla yüzde 35, damlamayla yüzde 65 suyumuzu daha tasarruflu kullanabiliriz. Kafa yoracağımız yerler bunlar olması gerekirken merkezleştirerek "Her yerden ne sağlarız, hangi faydayı elde ederim?" yaklaşımı içinde bir siyasi iktidar var. Siyasi iktidar sorunu çözme yerine, sorunu derinleştirme boyutunda; ya olayı göremiyor ya da işine öyle geldiği için böyle yapıyor. Bununla ilgili verilen Meclis araştırmasının genelde su politikasıyla ilgili de önemli bir işlev göreceğini düşünüyorum. Önergeyi destekliyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu tarafından sulama birlikleriyle ilgili verilen Meclis araştırması önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, dün bayrağımıza karşı yapılan hain girişimi lanetlediğimi belirtiyor, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de sulamalar ya Devlet Su İşleri tarafından geliştirilmekte ya büyükşehir belediyeleri ve il özel idareleri tarafından geliştirilmekte ya da halk sulamaları grubu altında kalmaktadır. Bu sulamalar başta sulama birlikleri olmak üzere, sulama kooperatifleri, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri, YİKOB, köy tüzel kişilikleri, köylere hizmet götürme birlikleri gibi tüzel kişilikler tarafından işletilmektedir.

Sulama işletmeciliğinin bütüncül bir yapıda millî hedefler doğrultusunda, ekonomik ve verimli bir şekilde sürdürülebilir kılınması için yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bu sebeple, kamu tarafından işletmeye açılmış sulamaları ve su tahsisi yönünden halk sulamalarını kapsayacak şekilde sulama işletmeciliğini bütünleştirecek bir yapılanmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Mevcut durumdaki sulama birliklerinin borçları, alacakları taşınır ve taşınmaz malları ile personeli kurulacak olan merkez sulama birliğine devredilecektir.

İddialarla ilgili olarak bir; kamu görevlileri arasında belirlenecek yönetim kademeleri dışında personel mevcut durumda da olduğu gibi İş Kanunu'na tabi olarak işçi statüsünde istihdam edilecek, kamu personeli olmayacaktır, mevcut personel aynen devam edecektir. Dolayısıyla işten çıkarma söz konusu değildir.

İddia edildiği gibi ilk üyelik kaydı sırasında çiftçinin herhangi bir ücret ödenmesi öngörülmemektedir.

Parsel içerisindeki bitki ekim tasarrufu çiftçiye aittir. Dolayısıyla birliğin bitki ekimi konusunda herhangi bir zorlayıcı durumu söz konusu olmayacaktır.

Su kullanım hizmet bedeli tarifeleri merkez sulama birliğince işletme, bakım, onarım, enerji, personel ve genel yönetim giderleri ve yenileme maliyetleri dikkate alınarak Türkiye genelinde tek bir tarifeye belirlenecektir.

Netice itibarıyla, sulama işletmeciliğinde bütünleşik yapılanmayla personel ve yönetim giderlerinde tasarruf sağlanacak, mevcut araç ve iş makinesi parkları daha verimli ve etkin kullanılacaktır. Bakım ve onarım bütünleşik yapılanmayla zamanında yapılarak sürdürülebilir hizmet sunumu sağlanacaktır. Bütünleşik yapılanmayla işletme bakım ve onarım maliyetleri düşürülecektir. İzinsiz ve kaçak sulama suyu kullanımı kontrol altına alınacaktır. Halk sulamaları dâhil tüm yaz sulamalarında, yaz kuyularında sayaç takılması zorunlu olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Devamla) - İzleme ve değerlendirme mekanizmaları sahadaki en küçük birimden yukarıya doğru fiilen suyu yöneten, paylaşan ve kullananları içine alan bütüncül, standart bir yapıya kavuşturulacaktır. Halk sulamaları ve Devlet Su İşleri dışındaki diğer kamu kurumlarının işletmeye açtığı sulamalarda da su kullanımı kontrol altına alınacak, bitki deseni mevcut sulama suyu potansiyeline göre şekillenecektir.

Sayın milletvekilleri, düzenleme açıktır, yetki bellidir, hukuki çerçeve nettir; amaç, çiftçimizi korumaktır. AK PARTİ olarak biz sorun değil çözüm üreten, geleceği planlayan bir anlayışın temsilcileriyiz.

Sonuç olarak bu önergeye "ret" oyu kullanacağız çünkü biz çiftçimizin yanındayız çünkü biz suyu israf değil emanet olarak görüyoruz diyorum, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı.)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunmadan önce yoklama talebi var, isimleri tespit edeceğim.

Sayın Emir, Sayın Tahtasız, Sayın Meriç, Sayın Öztürkmen, Sayın Özdemir, Sayın Gürer, Sayın Ceylan, Sayın Barut, Sayın Sümer, Sayın Alp, Sayın Arpacı, Sayın Kılınc, Sayın Derici, Sayın Özkan, Sayın Tanrıkulu, Sayın Başevirgen, Sayın Çan, Sayın Halıcı, Sayın Yüksel, Sayın Coşar.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.37

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.58

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 milletvekili tarafından, tüzel kişiliği kapatılarak "Türkiye Sulamaları Merkez Birliği" adı altında tek çatıda toplanmak istenen sulama birlikleri ve sulama kooperatiflerinden faydalanan çiftçilerin ve buralarda çalışan personelin başta işsizlik olmak üzere yaşayacakları mağduriyetlerin araştırılması ve gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla 9/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir daha on beş dakika ara vermeyeceğim sayın milletvekilleri, beş dakika vereceğim; ona göre, haberiniz olsun!

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mersin Milletvekili Perihan Koca ve arkadaşları tarafından, IŞİD'in kadınlara karşı işlediği suçların araştırılması amacıyla 21/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

21/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21 Ocak 2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

21 Ocak 2026 tarihinde Mersin Milletvekili Perihan Koca ve arkadaşları tarafından (16022 grup numaralı) IŞİD'in kadınlara karşı işlediği suçların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 21/1/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Perihan Koca.

Buyurun Sayın Koca. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)
(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ciddi bir uğultu var, konuşmak isteyen milletvekillerimiz kulisi teşrif etsinler.

Buyurun Sayın Milletvekili.

DEM PARTİ GRUBU ADINA PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Aynı şekilde, Rojava'da, Lazkiye'de, Süveyda'da, Halep'te, Suriye'de, Orta Doğu'da, Türkiye'de ve dünyanın dört bir yanında eşitlik için, özgürlük için, laiklik için, demokrasi için direnen, mücadele eden tüm kadınları, tüm kız kardeşlerimi buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, kadınları savaş ganimeti olarak gören, cihat mükâfatı olarak gören, ticari bir meta gibi alıp satan gerici, erkek egemen, cihatçı, katliamcı zihniyet bugün Suriye yönetimine paraşütle indirilmiş durumda ve IŞİD'in ardılı olan bu HTŞ yönetimi, bu HTŞ çeteleri, 8 Aralık 2024 tarihinden bu yana Suriye'deki yeni inşa sürecinde zamanında IŞİD'in yaptıklarını yapmaya devam ediyorlar. Oluk oluk Kürt kanı, Dürzi kanı, Arap kanı, Alevi kanı, Hristiyan kanı dökerken, Suriye'deki halklara soykırımı dayatırken kadınlar ve çocuklara ise tam bir vahşeti, tam bir cehennemi reva görüyorlar, tam bir cehennemi yaşıyorlar değerli arkadaşlar. Ben bir kadın olarak bunları anlatırken gerçekten tüylerim diken diken olarak bunları ifade ediyorum çünkü işgal edilen kentlerde kadınlar sistematik olarak kaçırılıyorlar, kadınlar sistematik olarak tacize, tecavüze, istismara, işkenceye uğruyorlar, internet ortamında satışa sunuluyorlar, işkencenin binbir türüsüne ne yazık ki maruz bırakılıyorlar ve "sabaya" olarak yani seks kölesi olarak köle pazarlarında satılıyorlar, Selefi cihatçı ideolojik kuşatmayla itaat nesnesi hâline getiriliyorlar yani zamanında IŞİD'in Ezidi kadınlara yaptığını bugün HTŞ çeteleri Arap Alevi kadınlara, Kürt kadınlara yapıyor değerli arkadaşlar. Bakın, sadece son bir yıl içerisinde, bu süreçte, HTŞ vahşetine dair birkaç tane örneği sizlerle paylaşmak istiyorum. Örneğin, biliyorsunuz, HTŞ eliyle düzenli olarak çeşitli fetvalar yayımlanıyor. Bu fetvaların bir tanesinde "Alevi ve Dürzi kadınları alın, istediğiniz gibi kullanın ama evlenmeyin." deniliyor mesela yani kadınları kaçırmaya, kadınlara tecavüz etmeye teşvik eden erkek egemen gerici bir akıl, cihatçı Selefi bir akıl devrede değerli arkadaşlar. Yine, bu süreç içerisinde, son bir yılda, biliyorsunuz, yüzlerce, binlerce Arap Alevi kadın kaçırıldı. Bunlardan bir tanesi üzerinden bir örnek vermek istiyorum. Geçen yaz Arap Alevi bir kadın kaçırıldı ve ailesinden 2 kez fidye istendi, adres olarak da paranın yatacağı adres olarak da İzmir'de bir para transfer şirketinin adresi verildi; aileyle telefon trafiği, defalarca, Türkiye hatları üzerinden, Türkiye numaraları üzerinden yapıldı. Bakın, Türkiye bu bağlantıları irdelemek yerine, araştırmak yerine ya da olası saldırılara karşı önlem almak yerine, şirket adı, hesaplar, adresler bu kadar apaçık bir şekilde ortadayken ve bizler suç duyurularıyla, soru önergeleriyle bu işin peşine düşmüşken bu süreçte ne yazık ki hiç kimsenin gıkı çıkmadı, hiçbir yetkili çıkıp hiçbir açıklama yapmadı.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu vahşet, bu zulüm, bu sistematik işkence ve kıyım politikaları uzak bir coğrafyadaki trajedi falan değil ya da uzaktan bakıp bizim burada insanlık suçlarına seyirci kalabileceğimiz durumlar da değil. IŞİD'in ülkemizde yapmış oldukları ortada, Suroç katliamından, Ankara katliamından bunu biliyoruz, Antep'teki katliamlardan, İstanbul'daki katliamlardan bu cihatçı çetelerin ülkemizi nasıl kana buladığına tanıklıklarımız üzerinden bunları biliyoruz. Bakın, daha geçtiğimiz hafta, Yalova'da, IŞİD çetelerinin polisleri katletmesine yine hep beraber tanıklık ettik yani güncel bir durumdan bahsediyoruz ama hâl böyleyken yanı başımızda halklara soykırım dayatan bu çetelerin zulmüne birlikte "Dür!" demek yerine, kafa kesen, kadınlara tecavüz eden bu barbar çetelere karşı hep beraber burada ses çıkarmak yerine bu Meclis dâhil olmak üzere iktidar temsilcilerinden medyaya kadar haftalardır bu cihatçı, katliamcı alçak çetelere övgüler düzülüyor ne yazık ki, bu katliamcı çetelere meşruiyet devşiriliyor ve bu çetelerle iş birliği yapılıyor ne yazık ki. Bakın ama şimdi bu HTŞ çeteleri, kardeşleri olan IŞİD'lileri, binlerce IŞİD'liyi, insanlık suçu işleyen IŞİD'lileri cezaevlerinden serbest bıraktılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

PERİHAN KOCA (Devamla) - Arkadaşlar, bakın, bu durum tüm dünya ve ülkemiz için, bölgemiz için çok tehlikeli bir durum, çok fazla tehlike içeren, arz eden bir durum. Resmen hepimiz bir canlı bombanın üzerinde oturuyoruz ve hiçbirimiz güvende değiliz. Bakın, dün yine tam da bununla ilgili, 2014'te IŞİD'in Şengal'e yönelik saldırılarında kaçırılan, ailesi gözleri önünde katledilen, aylarca tecavüze uğrayan, işkenceye uğrayan ve 2018'de de Nobel Barış Ödülü'nü alan Ezidi hak savunucusu Nadia Murat IŞİD'lilerin cezaevlerinden kaçırılması sonrası bir açıklama yaptı ve tüm dünyayı somut adım atmaya davet etti, bu insani felaketi önlemek için bir davette ve çağrıda bulundu; "IŞİD'lilerin serbest bırakılması tarihin tekerrür etmesi endişesi yaratıyor." dedi. Bu yüzden de tüm dünya halklarını harekete geçmeye çağırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PERİHAN KOCA (Devamla) - Biz de bu çağrının yanındayız, bu uyarının yanındayız. Bu tehlikeye karşı, IŞİD ve HTŞ terörüne karşı bu konular kapsamlı olarak araştırılmalı. Ülkemizde uyuyan hücrelerin olası saldırılarına karşı atacağımız somut adımları bu araştırma önergesiyle oylarınıza sunuyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle bizim de içerisinde yer aldığımız coğrafyada savaş, şiddet, çatışma ve terörün yoğun olarak yaşandığı dönemlerden geçiyoruz. Orta Doğu'nun yeniden yapılandırıldığı bir süreçten geçiyoruz. Bu coğrafyada iki bütünlüğe ihtiyacımız var ama bu iki bütünlük, biri olmazsa diğeri

olmasının hiçbir önemi olmayan bir bütünlüktür. Bu bütünlüklerden bir tanesi ülkelerin toprak bütünlüğüdür, diğer bütünlük ise ülkelerin siyasi birliği ve bütünlüğüdür. Ülkelerin toprak bütünlüğünü niçin önemsiyoruz? Çünkü uzun yıllar bir ülke toprağı üzerinde birlikte yaşayan insanlar arasında, o ülkenin bütünlüğü ortadan kalktıktan sonra yepyeni çatışma alanları ortaya çıkar; mülkiyet sorunları çıkar, ekonomik kaynakların bölüşümü sorunları çıkar, göçler çıkar, yeni azınlıklar çıkar ve o bölünme sürecindeki çatışmaların meydana getirdiği düşmanlıklar ortaya çıkar. O açıdan, bunların meydana gelmemesi için, biz ülkelerin toprak bütünlüklerini önemsiyoruz.

İkincisi, ülkelerin siyasi birliktelikleridir. Ülkelerin toprak bütünlüğünü önemseyip siyasi birlikteliklerini önemsememek bir aile içerisinde "Siz ne sorun yaşarsanız yaşayın, boşanma hakkınız yok." deyip o kadın ve erkeğin birbirine karşı, anne-babanın birbirine karşı olan sorumluluklarıyla, yükümlülükleriyle hiç ilgilenmemek manasına gelir. O zaman, zorunlu olarak bir arada duran ama asla huzur bulmayan bir ailenin durumuna düşer sadece toprak bütünlüğünü önemseydiğimiz ülkeler. Oysa siyasi birliği oluşturanın şartlarını hep beraber konuşmamız lazım; insan haklarını, temel hak ve hürriyetleri, eşit vatandaşlık temelinde bir ülkeye aidiyet duyma ve yine, o ülkede yaşayan her kesimin dilini, kültürünü en az kendi dilimiz ve kültürümüz kadar önemsemeyi, onu yaşama hakkını kutsamayı ve ona değer vermenin de bu siyasi birliğe hizmet etmesi gerektiğini asla ve asla aklımızdan çıkarmamamız lazım. Aksi takdirde, sadece bir ülkenin toprak bütünlüğünü savunmak demek, sanki o ülkede yaşayan insanların belli bir kısmının kendi geleceklerine karar verme hakkını tanıımıyormuş manasına gelir.

Bu süreçte, özellikle Orta Doğu'daki bu çatışma süreçlerinde ülke olarak dikkat etmemiz gereken bir şey var, özellikle iktidar partisinin, daha doğrusu Hükümetin dikkat etmesi gereken bir şey var: Devlet olarak biz, Orta Doğu'da neredeyse her grupta ve her ülkeyle konuşabiliyor, geçmiş son derece sorunlu olan aktörlerle bile temas kurabiliyoruz. Yeri geldiğinde siyonizmin ana ülkesi olan İsrail'le bile temas kurmayı "Bu, devlet aklı." diye normalleştirebiliyoruz. Yıllarca "katil" dediğimiz Sisi'yle bile birdenbire kucaklaşıp bunu devlet aklının bir gereği olarak görebiliyoruz. Askerlerimizi diri diri yakan IŞİD mensuplarıyla bile, DAESH mensuplarıyla bile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

BÜLENT KAYA (Devamla) - ...Suriye'de askerlerimizi diri diri yakan bir örgütle bile "Konjonktür değişti." diye normalleşebiliyoruz. Sadece tek sorun Kürtler olduğu zaman, Irak'ta bir referandum gündeme gelir, Suriye'de başka konular gelir, işte, o zaman ilişki kurma noktasında son derece sorunlu hâle geliyoruz ve o sorunun ortaya çıkmasıyla da Kürtlerle kurduğumuz her ilişkiyi varoluşsal bir sorun olarak görüyoruz ve "Acaba buradan bize ne tehlike gelir?" gibi korku ve kaygıyla yaklaşmaya başlıyoruz. Bu doğru bir ruh hâli değil. Elbette ülkemizin güvenlik sorunları var, bunları dikkate almamız lazım ama dediğim gibi, Orta Doğu'da İsrail'le, Sisi'yle, DAESH'le, IŞİD'le, başka örgütlerle oturup görüşebiliyorken Kürtlerle olan sorunlarımızı sadece beka meselesi üzerinden ele almamızın sağlıklı bir yaklaşım olmadığını ve bizim özellikle söylediğimiz sözlerin Kürtlerde nasıl karşılık bulunduğunu bir kez daha ortaya koymamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Sürem bitti ama şunu da kayıtlara geçsin diye söylüyorum: "Biz Kürtler ile terörü birbirinden ayırıyoruz, Kürtler ile örgütü birbirinden ayırırız." diye kurduğumuz cümlelerin milyonlarca Kürt'te acaba nasıl bir duygu meydana getirdiğini, onların da gerçekten bu sözü kendilerine değil, örgüte söylenen bir söz olarak algılayıp algılamadıklarını hep beraber empatiyle değerlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yıldırım Kara...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Türk Bayrağı'na yönelik saldırıya ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum.

Bayrak bir milletin kimliğini, tarihini ve haysiyetini temsil eder. Bayrağımızı yere indirenler Türk milletine "Seni tanımıyorum." diyebilme hadsizliğini gösterenlerdir. Bayrağımıza yönelik bu talihsiz provokasyonu lanetliyoruz. Bu olaya karışanların şiddetli bir biçimde cezalandırılmasını istiyorum ve zemin hazırlayanları da esefle kınıyorum.

Hatay vatan toprağından koparılmanın, yabancı bir bayrak altında yaşamanın ne anlama geldiğini çok iyi bilir. Bu yüzden bayrağa ve vatana ihanetin affedilmeyeceğinin de farkındadır. Millî birlik ve beraberliğimizi bozmak isteyen ellere "Dur!" diyecek ve sınırları şehit kanıyla çizilmiş bu topraklarda bir mühendisliğe asla izin vermeyeceğiz. Vatanımızın her karış toprağında şanlı Türk Bayrağı'mız dalgalanmaya devam edecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Ateş...

Buyurun.

42.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınının 1'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

TÜRKER ATEŞ (Bolu) - Teşekkürler Başkanım.

Bugün 21 Ocak, tam bir sene önce Kartalkaya'da ülke tarihinin en büyük yangın felaketini yaşadık. 36'sı çocuk, 78 canımızı bir ihmal zincirine kurban verdik. Hem otel sahipleri hem yerel yöneticiler mahkemelerde hapis cezasına çarptırıldılar ancak vicdanlar kanamaya devam ediyor; bugün, denetim yapmakla görevli Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından

hâlâ hesap veren yok. Böyle bir acının yıl döneminde bakanların hâlâ o makamlarda oturmaları kabul edilemez. Bu acının 1'inci yıl dönümünde hem Turizm Bakanını hem de Çalışma Bakanını istifaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mersin Milletvekili Perihan Koca ve arkadaşları tarafından, IŞİD'in kadınlara karşı işlediği suçların araştırılması amacıyla 21/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime 2016 yılında IŞİD terör örgütü tarafından yakılarak şehit edilen Mehmetçiklerimiz Fethi Şahin ve Sefter Taş evlatlarımızı rahmetle anarak başlamak istiyorum; ruhları şad olsun.

Ne acıdır ki o dönemin iktidarı, bakmaya tahammül bile edilemez o görüntüler bütün dünyaya yayılmışken bu vahşeti inkâr ettiler o dönem çünkü inkâr edenler, evlatlarımızı şehit eden, ateşe veren o teröristleri "Öfkeli Sünni gençler." diye tanımlıyorlardı o dönemde. IŞİD'i araştırmaya başlayacaksak, bence, önce buradan bir başlayalım; bunlar öfkeli Sünni gençler midir, değil midir? Askerimizin yakılması için fetva veren terörist Gaziantep'te dükkân açtı sonra, biliyor musunuz? Yakılma görüntülerini çeken terörist de 2020 yılında yani dört sene sonra serbest bırakıldı. IŞİD'in Atatürk Havalimanı'ndaki katliamında 45 kişi can verdi. Mahkemenin 45-46 kez ağırlaştırılmış müebbet verdiği IŞİD sanıkları için Yargıtay dedi ki: "Hayır, bu fazla bir ceza oldu." 6 sanığı da tahliye etti. Bunları da araştıralım mı? Bu yargı kararları kimin talimatıyla alındı Yargıtay tarafından, bu caniler nasıl serbest bırakıldı; bunları da araştırmaya var mısınız?

IŞİD'in Suriye'den çaldığı petrolü Türkiye'ye kimin sattığını da araştıralım mesela. IŞİD Suriye'den tonlarca petrol çaldı, kimin vasıtasıyla Türkiye'ye sattı; onu da bir araştırmak lazım.

IŞİD yöneticileri ne dedi o zamanlar, biliyor musunuz? "Bizim teçhizatımız, bizim erzakımız, bütün elemanlarımız Türkiye tarafından tedarik ediliyor."

Bakın, esas araştırılması gereken gerçek konu, kim sustu bu sözlerle karşılık, sınırları kim açtı, kim yumdu? Bu caniler Suriye'de, Irak'ta katliam yaparken yaralıları Türkiye'de tedavi edildi, taburcu olduktan sonra tekrar kan dökmeye gittiler bunlar. Avrupa'dan binlerce ruh hastası gitti, orada kan döktü. Almanya, İngiltere, Fransa, döndüklerinde dediler ki: "Gidin ya, bizim sizin gibi vatandaşımız olmaz." pasaportlarını yırttı attı, onlar da tekrar Türkiye'ye geldiler. En son, bu IŞİD'liler, Yalova'da 3 polisimizi şehit etti. O yüzden araştıracaksak bu ülkeyi bu belaya sokanları araştıralım önce.

Amerika Başkanı Trump diyordu ki: "IŞİD'i Hillary Clinton ile Obama kurdu." Hillary Clinton da IŞİD'in ilk versiyonu olan El Kaide için de "Onu da biz kurduk." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - O "El Kaide'yi biz kurduk." dedi ya Hillary Clinton yani şimdi, tıpkı bugün, YPG/SDG denilen o hain terör örgütlerini kendilerinin kurdukları gibi. O yüzden burada kimse kalkıp o terörist kötü, bu terörsüz iyi güzellemesi yapmasın, o oyunu da burada oynamasın. İster IŞİD deyin ister YPG deyin isterse SDG deyin, hangi taraf harflerden oluşursa oluşsun bu topraklarda Hasan Sabbah'lara, bölücülere, terör örgütlerine asla geçit vermemek bu devletin görevidir. Bin yıl önce de böyleydi, bin yıl sonra da böyle olacak. Bu milletin canı, bu devletin bekası her türlü siyasi hesabın üstündedir, herkes bunu da bir kenara iyice not etsin.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, İstanbul'daki Kur'an'a Hizmet Vakfına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi size kan donduran bir istismarı anlatacağım. İstanbul'da Kur'an'a Hizmet Vakfının yöneticisi A. Ş. vakıfta tanıştığı kadına cinsel saldırıda bulunuyor, daha sonra ailelerinin baskısıyla evleniyorlar. Kadın kendisine yönelik cinsel saldırıdan şikâyetçi oluyor ama sanık beraat ediyor sanki evlenince suç ortadan kalkıyormuş gibi. Kadının 1 kız çocuğu oluyor, çocuğun 3 yaşında cinsel istismara uğradığı doktor görüşmelerinde ortaya çıkıyor. Anne bu kez evladı için mahkemeye gidiyor, annenin suç duyurusu kapatılıyor, takipsizlik kararı veriliyor ama peşini bırakmıyor, yargılama bir buçuk yıl sonra başlıyor. Uzmanlar tarafından hazırlanan raporda çocuğun ifadelerinin tutarlı olduğu, çocuğun fiziksel ve bilişsel gelişiminin yaşıyla uyumlu olduğu vurgulanıyor. Yıllardır devam eden yargılama sürecinde sanık hâlâ hiç tutuklanmıyor. Bu vakfın Selefi bir yapılanma olduğu ve Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerini tanımadıkları ifade ediliyor. Çocuğumuzun psikolojisi ve sağlık durumu çok kötü. Bakanlığa, ilgili kurumları, STK'leri ve Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonlarını göreve davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Arpacı...

44.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, SGK primi ve vergi borcu olan çiftçinin kredi almasının yasaklanmasına ilişkin açıklaması

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Cumhurbaşkanı kararıyla, SGK primi ve vergi borcu olan çiftçinin Ziraat Bankası ve Tarım Krediden kredi alması yasaklandı. 2025'te don vurdu, kuraklık vurdu, maliyetler patladı, üretici borçla tarlasını anca ayakta tuttu; şimdi, siz geliri olmayan çiftçiye prim ödeyemedi diye tamamen sistem dışına itiyorsunuz. Bu, mali disiplin değil tarımı tasfiye politikasıdır. Borcu olan çiftçiye "Kredi yok." demek, açıkça "Üretme." demektir. Denizlili çiftçi üretmek istiyor ancak nefes alacak alanı kalmadı.

Tarım Bakanı ve Hazine Bakanına sesleniyorum: Bu karardan dönün, üreticinin borçlarını faizsiz erteleyin; enflasyonla mücadele üretimde bollukla olur. Gıda enflasyonunu düşürmek istiyorsanız üretim maliyetlerini düşürün; çiftçiye destek olun, köstek olmayın.

BAŞKAN - Sayın Alp...

45.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Hâkimler ve Savcılar Kuruluna ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Başkanım, öyle bir zamana denk gelmişiz ki adliyelerde savcılar hâkimleri kurşunluyor, araya hükümlüler girip hâkimi kurtarıyor. Olaydan sonra savcı evine gidiyor, hâkim hastaneye gidiyor, hükümlü yine mapusa giriyor.

Hâkimi, savcısı suçlu olan bir devlet hukuk devleti olamaz; böyle bir devran görülmemiştir. Bu tablonun sorumlusu Hâkimler ve Savcılar Kuruludur. Bu Kurulun yapısı ve kararlarını yeniden gözden geçirmeliyiz. Hâkimlerin ve savcıların mesleğe liyakatlerini yeniden değerlendirecek bir mekanizma oluşturmamız gerekir kanaatindeyim efendim.

Saygılar sunarım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mersin Milletvekili Perihan Koca ve arkadaşları tarafından, IŞİD'in kadınlara karşı işlediği suçların araştırılması amacıyla 21/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku.

Buyurun Sayın Tanrıku. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yani önerenin kendisi bile travma edici gerçekten. Bilmiyorum okudunuz mu, içerik bakımından bile burada okurken travmaya uğruyoruz. Bir de IŞİD'in gerçekten Suriye'de ve Türkiye'de yaptıklarını bir kez daha hatırlayalım, bizim yaşadıklarımızın ne anlama geldiğini ancak o zaman anlarsınız.

Niye bunları Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna özellikle söylüyorum, özellikle? Bakın, değerli arkadaşlar, Kobane Kürtlerde ve Türkiye'de önemli bir travmadır, önemli bir travmadır ve bu travmayı hâlen anlayamamış bir Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarıyla karşı karşıyayız, hâlen anlayamamış. Bakın, Kobane sınırına kadar gelmiş, Türkiye sınırına kadar gelmiş caniler var. 300 bin Kürt göç etmek zorunda kalmış, binlercesi büyük tehdit altında ama ona rağmen Türkiye sınırlarını kapatan Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, oraya yardımın gitmesini engelleyen Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı ve orada katliamın eşğine gelmiş olan Kürtler.

Ne oluyor biliyor musunuz? Geçen hafta sözcünüz açıklama yaptı, sözcünüz. Barack Obama Washington'dan arıyor Erdoğan'ı, diyor ki: "Mürşitpınar Sınır Kapısı'nı aç." Ondan sonra açıldı ve peşmerge 300 kilometre aşarak Habur'dan oraya Kürtlere IŞİD saldırısı bakımından yardıma gitti. Buradan Adalet ve Kalkınma Partisinin yardım etmediği, kapattığı o sınırlardan peşmerge geçerek IŞİD'e karşı savaştı. Bakın, sizin tarihinizde, Adalet ve Kalkınma Partisinin tarihinde böyle ağır bir sabıka var; şimdi o sabıkalar üzerine yeni sabıkalar ekliyorsunuz IŞİD'le birlikte.

Değerli arkadaşlar, bunları yapmayın. Bakın, Kürtler Türkiye'de bu cumhuriyetin yurttaşlarıdır. 20 milyon Kürt var, onların ortak duygusu ve vicdanı bugün Suriye'de yaşayanlarla birlikte atıyor. Ortak vicdanımızdır bizim, o duygu hâlindeyiz; sadece bizler değil Türkiye'de, bütün dünyada Kürtlerin kalbi Rojava'dadır, Suriye'dedir. Buna ses çıkarmayan, oradaki canilere destek olan bir iktidar anlayışı var; bundan vazgeçin. Bakın, teröre karşıyız, şiddete karşıyız, tamam ama yapmayın bunu gerçekten, bunu yapmayın; Kürtleri duygusal olarak bu cumhuriyetten uzaklaştırmayın.

2015 yılına kadar burada 50 kere konuştuk, IŞİD'e nasıl destek olduğunuzu anlattık. Bakın, burada Yargıtay kararı var; size okuyabilirim, isterseniz de verebilirim. 2015'te Yargıtay kararı diyor ki: "IŞİD' diye bir terör örgütü Türkiye'de tanımlanmamış."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - "Tanımlanmamış." diyor; o zamana kadar. Ne diyordu Başbakanınız? "Eylem yapmadan yakalayamıyoruz." Çünkü tanımlanmamıştı, örgüt olarak tanımlanmamıştı; böyle bir ortam.

İşte 2 kilometre ötemizde, 3 kilometre ötemizde IŞİD'in beyleri, IŞİD'in ağaları Arap kızlarını, Ezidi kızları, Alevi kızları köle yaptılar; Keçiören'de, hemen yanı başımızda. Hiç bu hikâyelerden etkilenmediniz mi gerçekten? Çocukken pazarlardan alındı, getirildi ve sadece Keçiören'i söyledim ama sadece orada değil Sincan'da, Gölbaşı'nda kaç çocuk yakalandı derin internet ağları üzerinden; bunlar Türkiye'de oldu. Bakın, daha da var, daha da var ve birçok hücrede bunlar yapılıyor.

Son cümlemi söyleyeceğim: 29 Aralıkta Yalova'da 3 polis memuru şehit edildi; Allah rahmet eylesin, anıları önünde saygıyla eğiliyorum. Peki, ne oldu? Sonrasında 21 ilde birden operasyon yapıldı, 300'den fazla kişi yakalandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Peki, soruyorum: Operasyon için 3 polis memurunun şehit olması mı gerekiyordu?

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin, bu Hükûmetinizin bu IŞİD sevdasından vazgeçmesi lazım diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Şengül Karslı'ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Karslı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen, kalbi ay yıldızlı al bayrağımızın sevgisiyle çarpan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, bir insan, bir evlat, bir hukukçu olarak bir şeyi ifade etmek istiyorum: DEAŞ; İslam'ın kutsal değerlerini istismar eden, Suriye'de, Irak'ta ve ne yazık ki ülkemizde masum canlara kıyan, kadınların ve çocukların geleceğini karartan karanlık ve lanetli bir terör örgütüdür tüm terör örgütleri gibi. Ezidi, Kürt, Türkmen veya Arap fark etmeksizin kadınlara ve çocuklara yönelik işledikleri her suç insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur; acı hepimizin ortak acısıdır. Ancak, mevcut önergede çok ciddi bir çerçeve sorunu var ve üzülererek söylüyorum ki önergede Türkiye'nin millî güvenlik stratejisini ya anlamama ya da anlamak istememe gayreti var. Önergenin satır aralarında bir yandan Türkiye'yi bu karanlık örgütle ilişkilendirme, devletimizi göz yuman, cezasızlık politikası uygulayan bir yapı olarak gösterme gayreti varken diğer yanda da bu örgüte karşı yürütülen operasyonlardan bahsediliyor. Peki, operasyonları kim yaptı? Bizzat Türkiye Cumhuriyeti'nin polisi, istihbaratı ve savcıları yaptı.

Değerli arkadaşlar, bizim hukuk sistemimizde suçun failinin kimliğine, ideolojisine bakılmaz; DEAŞ'lı da olsa, PKK'lı da olsa, YPG'li de olsa, SDG'li de olsa kadına, çocuğa, masuma el uzatan hiç kimse adaletin pençesinden kurtulamaz.

PERİHAN KOCA (Mersin) - O yüzden burası bir kadın mezarlığına dönüştü.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Uzatanlara ne diyeceksiniz? Peki, uzatanlara ne diyorsunuz?

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Türkiye, güvenliğine ve iç istikrarına doğrudan tehdit arz eden DEAŞ'ı ta 30 Eylül 2013 tarihinde "terörist örgüt" olarak tanımış ve DEAŞ'la Mücadele Uluslararası Koalisyonunun da içinde yer almıştır.

PERİHAN KOCA (Mersin) - E, işte beraber mücadele edelim diyoruz, neden "hayır" diyorsunuz?

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Türkiye, Fırat Kalkanı Harekâtı'yla bu örgüte sahada en ağır darbeyi vuran tek NATO ülkesidir.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Sayın Vekilim, Suriye'deki görüntüleri izlemiyor musunuz?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Vurdunuz da nasıl bunlar ortada hâlâ?

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Mehmetçik'imizin kanıyla verdiği mücadeleyi burada birtakım siyasi manevralarla gölgelemeyin.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Suriye'deki görüntüleri izlemiyor musunuz?

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Hepimiz biliyoruz ki terörden en çok zararı hep kadınlar ve masum çocuklar görmüştür. Kimileri onları katletmiştir, tecavüz etmiştir; kimileri de küçük yaşta kız çocuklarımızı zorla kaçıracak örgüt mensubu yapmaya çalışmış ve geleceklerini, hayatlarını karartmıştır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Hangi kız çocukları ya!

PERİHAN KOCA (Mersin) - Aynı terane ya, hep aynı terane!

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Ancak, gelinek nokta itibarıyla artık Suriye'de de terör örgütlerinin dönemi sona ermiştir.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hiç televizyon seyretmiyorsun o zaman sen!

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Uluslararası arenada meşruiyetini her geçen gün arttıran Şam Hükûmeti de...

PERİHAN KOCA (Mersin) - O Şam Hükûmetini övüyorsunuz ya; onlar kadın katili işte, insanları katlediyorlar.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ne Şam Hükûmeti ya!

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - ...üstlendiği sorumlulukla topraklarında tüm terör unsurlarına karşı yürütülen bu mücadelenin bir parçasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Suriye'de terör örgütleri saf dışı bırakıldığında, istikrar ve huzur sağlandığında ancak o korumaya çalıştığımız kadınlar ve istismar edilen çocuklar bu şiddetten, bu canilikten kurtulur.

PERİHAN KOCA (Mersin) - IŞİD'ci onlar, IŞİD'ci! O savunduğun Culani, savunduğun HTŞ yönetimi cihatçı! IŞİD'in Allahı onlar, IŞİD'in Allahı!

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Değerli arkadaşlar, kim ne derse desin, Türkiye, tüm terör örgütleriyle mücadelesini hukuki sınırlar içerisinde, tavizsiz bir şekilde sürdürmektedir ve sürdürecektir.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Egitip donatmayacaksın o zaman!

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Kürt, Türk, Arap, Sünni, Şii ayırt etmeksizin bir olmak için gösterdiğimiz samimi gayretten de tek bir adım dahi geri atmayacağız. Bu yönüyle, hâlihazırda yürütülen bu etkin mücadele varken...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Nerede?

PERİHAN KOCA (Mersin) - Nasıl bir etkin mücadele var?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Nerede?

PERİHAN KOCA (Mersin) - Nasıl bir etkin mücadele var, bir anlatın da bilelim yahu!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Nerede var?

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - ...önergenin sürece pratik bir faydasının olmayacağı kanaatinde olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Sayın Vekilim, size görüntüleri atacağım.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Görüntüleri izlese bile ne olur ki!

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Size bütün görüntüleri atacağım.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, izlese bile anlamaz ya! İnsanlıktan çıkmışlar.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Yok, yok; ben bütün görüntüleri atacağım ona, bende var.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Nereden anlayacaklar yani?

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Sizi hedef almadım, niye üzerinize alındınız?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Sizden daha iyiyiz ya, sizin gibi kalpsiz miyiz biz!

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve arkadaşları tarafından, elektronik ticaret alanında yaşanan ithalat ve ihracat sorunlarının araştırılması amacıyla 13/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

21/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 21/1/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir
Ankara
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Bilal Bilici ve arkadaşları tarafından, elektronik ticaret alanında yaşanan ithalat ve ihracat sorunlarının araştırılması amacıyla 13/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 21/1/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Bilal Bilici. Buyurun Sayın Bilici. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2026 yılına girdiğimiz bu ayda ekonomik sıkıntılar tıpkı duvar gibi örülmeye devam etmekte. Bugün emekli 20 bin TL, asgari ücretli 28 bin TL'ye; üniversite öğrencileri, genç kardeşlerimiz 4 bin TL KYK bursuna mahkûm ediliyorsa geldiğimiz nokta hüsrandır. Tablo apaçık ortadadır, hem emekli hem asgari ücretli hem de çalışan sınıf bu enflasyonist ortamda açlık ve yoksulluk sınırının altında ezilmektedir.

Bugün burada vatandaşımızın, milletimizin dış dünyaya açılan son penceresinin de kapatıldığının altını çiziyorum. Nasıl kapatıldı? 7 Ocakta çıkan bir kararla, yurt dışından yapılan küçük internet alışverişleri artık imkânsız hâle getirildi neredeyse. Örnek verecek olursam tarihsel olarak; 2009 yılında gümrüksüz alışveriş limiti 1.500 euroydu ama bu yasakçı anlayış 2022 yılında bu limiti 150 euroya düşürdü, 2024'te 30 euroya düşürdü, ardından bir de bunun içine kargo ücreti de dâhil edildi ama şimdi 2026 Ocak ayına geldiğimizde limit sıfırlandı yani 1 euroluk alışveriş yapsanız dahi gümrük vergileriyle karşı karşıyasınız. Bundan dolayı, ilk aşamada, gümrüksüz alışveriş limitinin tekrardan 150 euroya çıkarılmasını talep ediyorum.

Neden bu karar alındı diye sorgularsak ekonomik gerekçelerden bahsedilmekte. Tabii, bu ekonomik hatalara ve yanlışlara değinecek olursam şu örnekleri vermek istiyorum: Rahip krizi sonrası TL birkaç ay içerisinde yüzde 40 değer kaybetti; bunu unutmayalım. Faiz inadı, yanlış ekonomik faturalar ve politikalar sonucunda Merkez Bankasının 128 milyar doları buharlaştı; bunu unutmayalım. Deneme yanılma, ekonomik testler sonucu bunlar gerçekleşti. 19 Marttan beri yapılan hukuksuzluğun milletimize faturası 150 milyar dolara mal oldu; bunu da unutmayalım. O günkü adaletsizliğin yarattığı bu enkaz şimdi vatandaşın 30 euroluk küçük alışverişiyle mi düzeltilecek, bunu sormak istiyorum. Buna göz dikmek, buna tenezzül etmek ne kadar doğrudur; anlam veremiyorum. Diyorlar ki: "Yerli üreticiyi koruyacağız." Bunlar bahanedir; tıpkı soğuk savaş dönemi, 1980 öncesi duvarlar içerisine hapsedilen Türkiye'nin aynı günleri sahneye sürülmekte. Tabii, milletimiz o günlerde bu duvarları yıkmıştı; Başbakan Turgut Özal Türkiye'yi dünyaya entegre etmişti. Şimdi görüyoruz ki bu duvarlar tekrar örülmekte.

Bugün gümrüksüz alışverişte yine yasakçı bir anlayışla karşı karşıyayız. Örnek verecek olursam: Mesela, et kıyma makinesi yurt dışında 650 TL iken ülkemizde 3 bin TL'ye dayanmakta; şarj kablosu "type-C" kablo yurt dışında 150 TL civarındayken ülkemizde 1.600 TL'ye çıkmakta. Yine, gıda için vakum makinesi yurt içinde 14 bin TL'ye gelmişken yurt dışında ise 2.800 TL civarındadır. Bunun dışında fazlasıyla örnekler mümkün, verilebilir. Peki, vatandaş neden e-global sitelerine rağbet gösteriyor, keyfinden midir? Hayır, katıyetle değil. Tasarruf yapmak için, yüksek enflasyona ezildiği için, bu ürünlere erişemediği için, hatta ve hatta bu ürünleri yarı fiyatına, 1/3 fiyatına alabilmek için; kısacası, vatandaşın tenceresi kaynamadığı için, tenceresi boş olduğu için, hatta ve hatta tenceresinde taş kaynadığı için.

Konteyner konteyner mal getirip bunları içeride 10 katına, 8 katına, 20 katına satan aracılara korumak yerine milletin ucuz ürüne ulaşmasını engellemek anlamsızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

BİLAL BİLİCİ (Devamla) - Unutmayın, rekabet yoksa rehavet vardır. Ekonomi; yüksek, dolaylı, endirekt gümrük duvarlarıyla değil serbest piyasa ekonomisiyle, kalkınmacı üretim anlayışıyla büyür; vatandaşın 30 euroluk alışverişine göz dikerek ekonomiyi kimse kurtamaz. Bunlar doğru değildir; bunlar ayıptır, yazıktır, günahtır ama şunu bilin ki Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında siyasi olsun, ekonomik olsun tüm hürriyetler ve özgürlükler yeniden yeşerecektir.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün.

Buyurunuz Sayın Ün. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi tarafından, yurt dışından gelen alışverişlerin kısıtlanmasına yönelik verilen önergeyi desteklediğimizi baştan ifade etmek istiyorum çünkü meselenin ne ekonomik boyutunun ne inovasyona olan etkisinin ne sosyolojik boyutunun ne de psikolojik boyutunun iktidar mensupları tarafından yeterince anlaşılmadığını görüyoruz.

Geçtiğimiz hafta bu konu yine gündemimizdeydi ve buradan defalarca konuşmalar yaptık. Detaylıca bu meselenin ne olduğunu, etkilerinin ne olacağını, iddia edilenlerin ne olduğunu, iddiaların karşılığında aslında ne olmadığını da çok detaylıca izah ettik o konuşmalarda. Yasaklamanın kesinlikle yerli üretimi teşvik etmediğini, millî sermayeyi canlandırmadığını, sağlık gerekçesinin bahaneden öteye gitmediğini, AR-GE faaliyetlerine darbe vurduğunu, milletin 3-5 dolarlık mutluluğuna savaş açtığını da o konuşmalarda ifade ettim.

Şimdi, bu hatadan dönmek için size çağrımızı yineliyoruz ve şunu diyorum: Yerli üretim desteklenmek isteniyor ve hepimiz bunun laboratuvarlarda, test tezgâhlarında geliştiğini biliyoruz. O masanın en kritik parçası nedir? Sensördür, sürücüdür. O parça olmadığında proje durur, cihaz durur, hocanın hevesi kaçır, öğrencinin güveni kırılmış olur; sonra da "Ülkede inovasyon neden gelişmiyor?" diye gidip seminerler vermek zorunda kalırsınız arkadaşlar. Bu kararın ithalat lobilerini güçlendirdiğini anlamamak için ciddi bir gayret sarf ediliyor. Yurt dışındaki fiyatının 5 katına, 20 katına satış yapan yurt içi ithalatçı firmalar var, gözümüze sokuyorlar bunu ve anlaşılmak istenmiyor. Devlet eliyle bir tekel tahkim ediliyor, bunların arasında rekabet yok, sessiz bir uzlaşma var ve bu anlaşma, kontrol ettikleri piyasayı âdeta pahalılıkta eşitliyor arkadaşlar ve "Oluşan fiyat farkı üretimi mi koruyor yoksa tekelleri mi koruyor?"un cevabı gerçekten verilemiyor.

Şimdi, 21'inci yüzyılda yaşıyoruz ama birileri diyor ki: "O kadar ileri gitmeyin, öyle kolay mı her şeye ulaşmak, küçük girişimlerde bulunmak? Hakkın mı senin hobilere sahip olmak?" ve aşama aşama yasaklara geçiyor. Bakın, her zaman siyasi bir malzeme olarak kullandığınız karneler, kuyruklar var; aslında bu örneğin benzerini bugün farkında olmadan siz yaşıyorsunuz ve 21'inci yüzyılda yaşıyorsunuz ve bunun farkında değilsiniz. AR-GE yapan genç, okulda deney yapan öğrenci için bir sensörün, bir komponentin ekmek kadar, su kadar hayati öneme sahip olduğunu anlamak istemiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Arızalanan bir ev aletinin birkaç dolarlık yedek parçasını alan bir ev kadınının nasıl motive olduğunu anlamak istemiyorsunuz. Hobisi olan gençlerin, kadınların kafasını dağıtmak için kullandığı malzemelere küçük bedellerle ulaşmasının ne anlama geldiğini anlamak istemiyorsunuz. Çocuğa alınacak bir oyuncağın o haneye getirdiği gülümsemenin ne ifade ettiğini, paha biçilmezliğini de anlamak istemiyorsunuz. Bu anlayamadıklarınız yüzünden bugün nasıl geçmişin uygulamalarıyla dalga geçiyorsanız bir gün sizin de bu uygulamanız nedeniyle gelecekteki nesillerin sizlerle dalga geçeceğini de anlamak istemiyorsunuz. Dünyada hiçbir ülkenin uğraşmadığı küçük işlerle uğraşıyorsunuz ve biz bunu devletimize yakıştıramıyoruz. Bakın, milletimiz ekonomik zorluklarla boğuşuyor, nefes almak istiyor; bazen bir bilgisayar parçası oluyor bu nefes, bazen küçük bir eliş malzemesi ama bu nefesi siz bu uygulamayla boğuyorsunuz diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Lütfen, bu karardan dönün, milyonları ilgilendiren tabana yayılmış bu rahatsızlığı giderin; bu da size dostane olarak son ikazımız olsun diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Meriç...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, yasa dışı bahis ve kumara ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye'de derinleşen ekonomik kriz genç işsizliğini kronik hâle getirmiştir. Hayat pahalılığı gençlerimizi umutsuzluğa sürüklemekte, eğitimini tamamlayanlar iş bulamamakta, çalışanlar ise geçinememektedir. Bu tablo, gençlerimizi kolay para vaadiyle hareket eden yasa dışı bahis ve kumar şebekelerinin hedefi hâline getirmiştir. Dijital mecralarda agresif reklamlarla kurulan bu tuzak borçlanmaya, psikolojik yıkıma ve intiharlara varan ağır sonuçlar doğurmaktadır. Bu mesele, bireysel bir zaaf değildir, yapısal bir krizdir. Yasa dışı bahis ağlarının çökertilmesi, dijital denetimlerin güçlendirilmesi ve gençlerimize psikolojik, sosyal destek sağlanması gerekmektedir. Bu nedenle, bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasını öneriyorum.

Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve arkadaşları tarafından, elektronik ticaret alanında yaşanan ithalat ve ihracat sorunlarının araştırılması amacıyla 13/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Evet, İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Burak Dalgın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK DALGIN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değişimi hep aynı sırayla yaşıyoruz; önce bir teknolojik değişim oluyor; o, daha sonra ekonomiyi etkiliyor, ondan sonra toplum yapısı dönüşüyor, en arkada siyaset ve hukuki altyapı da ona adapte olmaya gayret ediyor. Sanayi Devrimi aynen böyle işledi, bugün de bilgi çağı aynen bu şekilde ilerliyor. Yalnız bir tane problemimiz var: Hükümet bambaşka bir çağda yaşıyor. Açık söyleyeyim; bugün bize dayatılan vizyon dünyadan kopuk, kapalı ülke olma modelidir yani bir Kuzey Kore modeliyle imtihan ediliyoruz, Türkiye bir yoklar ekonomisi hâline dönüştürülüyor; Uber yok, PayPal yok, Booking yok, Starlink yok, Apple Pay, Google Pay yok, artık Temu da neredeyse yok. Vatandaşımızın hesaplı ürün veya hizmet alabileceği her kapı veya dünyaya ürün veya hizmet satabileceği her kapı bilerek ve isteyerek teker teker kapatılıyor.

Şimdi, buna kimse bahane uydurmasın, kimse kusura bakmasın. Çin'den yaptığımız ithalat 50 milyar dolar oldu, tık yok; Çinli otomobil firması BYD aldığı cömert teşviklere rağmen söz verdiği Manisa fabrikasına çivi çakmadı, tık yok ama vatandaşın "Ucuza ürün alayım." diye harcadığı 1,5 milyar dolar yani Çin'le sadece iki haftalık ithalat olunca aslan kesilme var.

Sayın milletvekilleri, yasakçılık hiç kimseye yaramaz; tüketiciye yaramaz, hesaplı ve kaliteli ürün alamaz; KOBİ'ye, girişimciye yaramaz, piyasaya yeni ürün veya hizmet sunamaz; Türkiye'ye yaramaz, ülkemiz dünyanın taşrasına savrulur. Ama bakın, yasakçılık bir tane kesime yarar, sadece bir kesim bundan nemalanır; rekabetten korkan çıkar lobilerine yarar, korumacılık duvarlarının arkasına gizlenirler, kârlarına kâr katarlar, ne pahasına? Tüketicinin refahı pahasına. Bunun son örneği yurt dışından yapılan on-line alışverişlere getirilen gümrük beyannamesi zorunluluğu. Bakın, vergisi demiyorum, beyanname verme zorunluluğu diyorum çünkü vergi zaten var. Kulaklık veya spor ayakkabı gibi ufacak bir alışveriş için bile müşavir tutma, ordino hazırlama, beyanname verme zorunluluğundan bahsediyoruz yani pratikte bir yasaklamadan bahsediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu yasakçılık karşısında yapılması gereken bellidir. Türkiye'nin acilen 1980'deki vizyoner sıçramayı hatırlatan ama tabii, bugünün şartlarına uygun bir 24 Ocak Kararlarına ihtiyacı vardır, millî gelir ve istihdamın üçte 2'sini sağlayan hizmetler sektöründe cesur bir serbestleşme hamlesine ihtiyacı vardır; gençler ve girişimcilerin önünü açan, dünyayla yarışan, hür teşebbüs odaklı bir kalkınma seferberliğine ihtiyacı vardır; diğer ülkeleri takiple yetinmeyen bir teknolojik sıçramaya ihtiyacı vardır.

Bu anlayışla, verilen önergeyi desteklediğimizi ifade ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Sırrı Sakik.

Buyurun Sayın Sakik. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; ben de hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Aslında Türkiye çok tarihî bir fırsatı yakalamışken ama yeniden eski yol, eski yöntemlerine başvurdu, Amerika'nın onayını alarak Rojava'da o masum halkların bombalanmasında payını aldı. Bu, Trump'ın projesiydi ama biz bu süreçte dost düşman herkesi iyi tanıdık. Ne oldu biliyor musunuz? Bütün oyunları canlı yayında izledi. Ne yaptılar? Siz hiç merak etmeyin, çevirdiğiniz bütün kötülüklere Kürt halkı tanıklık etti; herkes maskesiz bir şekilde ortaya çıktı; ABD'si de Avrupa'sı da Türkiye'si de İsrail'i de seküler olanlar da Türkiye'deki sekülerler de milliyetçiler de ulusalcılar da herkes gerçekten kimliğini açık, net bir şekilde ortaya koydu. Allah aşkına, bu kadar büyük bir Kürt düşmanlığında nasıl birleştiniz, nedir bu öfkeniz? Orada ne oluyor, buralara bir saldırı var mı? Hayır, hiçbir dönem olmadı ve olmaz da. Peki, size söylüyorum ama bir tek şey yaptınız, size teşekkür ediyorum, vallahi bütün Kürtlerin birliğini sağladınız. Milyonlarca Kürt Halep'ten tutun Rojava'ya, Rojava'dan tutun Hevler'e, Hevler'den Süleymaniye'ye, Amed'den Agiri'ye kadar dünyanın dört bir tarafında Kürtler kalktılar "Kardeşlerimize dokunmayın." dediler ve çok haklıydılar ve saflarını çok net bir şekilde ortaya koydular "Biz barış istiyoruz, kavga istemiyoruz." diyorlar. Ve Türkiye, vallahi, dışarıdaki Kürt'ü vurarak, içerideki Kürt'ü oyalayarak barışı sağlayamaz. Bak, açık, net söylüyoruz: Bir buçuk yıllık bir süreçtir, devam ediyor, bugün de bize dönüp siyasi aktörler diyor ki: "Saflarınızı belirleyin." Bizim safımız demokrasidir, barıştır, özgürlüktür; varsanız biz de varız. Bizi öyle oyalamaya moyalamaya gerek yok.

Şimdi, buradan Sayın Bahçeli'ye sesleniyorum: On beş aylık süre içerisinde söylediğiniz bir tek şey hayata geçti mi? "Ahmetler göreve dönsün?" Dönmüyor. Yaptırım gücünüz mü yok? O zaman kendinizi sorgulayacaksınız. Bu devasa sorunu öyle "inşallah"la, "maşallah"la bir yere götüremezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Her seferinde aynı şeyler söyleniyor, hiçbir şey hayata geçmiyor. Vallahi, AKP de topu çevirmeye çalışıyor hiçbir şey yapmadan. Bugün, Sayın Bahçeli grup toplantısında söylüyor: "On beş ayda neler yaptık." Vallahi, bir tek ne yaptınız? Rojava'da kan aktı, bu kanın sorumlusu sizsiniz. Hiçbir şey yokken, orada sulh varken, barış varken buradaki barışla ilgili tek bir adım atmadınız. On beş aydır, söyleyin, deyin ki: "Bir toplu iğne ucu kadar bir adım attık." Atmadınız. Hiçbir şey yapmadan, bir şey yapmış gibi yapıyorsunuz; vallahi, bu da barışı sağlamaz.

Buradan çağrım Kürtleredir: Biz çok zor süreçlerden geldik, çok ağır bedeller ödedik. Bugün, evet, kolumuz kanadımız kırık ve yaralı da olsa yaralarımızı saracağız; buna rağmen, birlikte bu toprakta barışı, kardeşliği inşa edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, tır şoförlerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kapikule ve Hamzabeyli Sınır Kapılarında Bulgaristan'dan Türkiye'ye girişte tır kuyrukları tam 45 kilometre oldu. Bir tırın Türkiye'ye girmesi beş günü buluyor. Sürücüler için tuvalet yok, duş yok, temiz su yok, yemek yok; uyumak haram. Araçlar gıdım gıdım hareket ediyor, bu kapılar bekleme kampına döndü. Avrupa Birliği kendi içinde kapıları kaldırdı, yükü Türkiye'ye bıraktı. Tır emekçileri perperişan. Teker dönmezse sürücü kazanamaz, lastikçi batır, devlet vergi kaybeder.

Tır şoförlerimiz vize işkencesi de yaşıyor. Her başvuruda yaklaşık 200 avro alınıyor, vize alınamayınca iade de yok. Bu, açıkça vatandaşları soymaktır. Bu kanayan yarayı durdurun.

Teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve arkadaşları tarafından, elektronik ticaret alanında yaşanan ithalat ve ihracat sorunlarının araştırılması amacıyla 13/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 21 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Şahin Tin konuşacak.

Buyurun Sayın Tin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞAHİN TİN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, şanlı bayrağımıza yönelik alçak saldırıyı lanetliyorum. Bayrağımız şehitlerimizin emanettir, ona uzanan her el milletimizin iradesine uzanmıştır. Devletimiz ve milletimiz bu tür provokasyonlara asla geçit vermeyecektir.

Değerli milletvekilleri, elektronik ticaret üretimi ihracatı ve istihdamı birbirine bağlayan stratejik bir dijital omurgadır; doğru kurallarla ekonomiyi büyütür, denetimsiz kaldığında ise piyasayı sarsar. KOBİ'lerin ağırlıkta olduğu üretim yapımızda e-ticarete dair her karar doğrudan sahaya dokunmaktadır. Son yıllardaki hızlı büyüme de bu alanın stratejik önemini açıkça ortaya koymaktadır. Türkiye'de e-ticaret hacmi 3 trilyon liranın üzerine çıkmış, millî gelir içindeki payı ise yüzde 6'yı aşmış ve ihracat milyar dolarlık bir seviyeye ulaşmıştır. Dijital ticareti doğru kurallarla ve adil rekabetle büyütüyoruz. İddia edildiği gibi, yapılan düzenlemeler, KOBİ'leri zorlayan değil onları haksız ve denetimsiz rekabete karşı koruyan tedbirlerdir.

Değerli milletvekilleri, kontrolsüz ithalat yerli üretimi zayıflatan, kayıt dışılığı besleyen ciddi bir tehdittir. Düşük bedelli ve denetimsiz ürünler uzun vadede üretime zarardır. Bu nedenle, sınır ötesi e-ticarete güvenlik ve halk sağlığı riskleri taşıyan ürünler için basitleştirilmiş gümrük uygulamasına son verildi ve tüm ürünler normal ithalat ve denetime alındı. Fahiş fiyat artışlarına karşı mevzuata aykırı ürünlere erişim engeli ve ağır idari yaptırımlar uygulanıyor. Ticaretimizi, vatandaşımızı ve çocuklarımızı korumakta kararlıyız.

Değerli milletvekilleri, ticareti boğmadık, boğdurmuyoruz. Ticaretimizi kayıt altına alan, üretimi koruyan ve tüketiciyi gözetken denge politikamızı kararlılıkla sürdürüyoruz. Denetlenen bir alanı yeniden araştırma konusu piyasaya belirsizlik katar. Sanayicimiz ve KOBİ'lerimiz, tartışma değil istikrar ve öngörülebilirlik istemektedir. AK PARTİ olarak üretimi merkeze alan, dijital ticareti disiplinle büyüten bu çizgide kararlılıkla yolumuza devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ŞAHİN TİN (Devamla) - Bu düşüncelerle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Meclis araştırması önerisine katılmadığımızı ifade ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına konuşmalar yapılmıştı.

Şimdi, İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta konuşacaktır.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, bu kanun teklifi torba bir kanun, dolayısıyla, aslında genelini biraz konuşmak her zaman olduğu gibi zor ancak, tabii, burada üzerinde en fazla duracağımız konu, emeklilerle ilgili durum; ikincisi, Varlık Fonu meselesi. Ben bu konu üzerinde değerlendirmelerimi sizlerle paylaşacağım.

Şimdi, bu kanun teklifi 13 maddeyle geldi, 2 tane madde ilave edildi Komisyonunda ve 15 madde olarak Genel Kurulun huzurlarına geldi.

Emeklilerle ilgili durum... Tabii, toplumda şu anda aslında gerçekten bir beklenti var hatta bir infial var, emeklilerimizin durumunu anlatmaya gerek yok aslında. Şu anda en düşük emekli maaşı 20 bin liraya çıkarılıyor burada ve 900 bin kişi daha en düşük emekli maaşı alma kapsamına giriyor. Yani artık her şeyi en düşüğünden, asgarisinden, vasatın da altında bir noktadan tartışır hâle geldik.

Ben mesleğe başladığım ilk yıllarda memur maaşı, emekli maaşı veya asgari ücret gibi meseleler yani işçi ücretleri daha çok, böyle, yoksulluk sınırıyla mukayese edilirdi; bir süre sonra, AK PARTİ hükûmetleri döneminde bu, açlık sınırıyla mukayese edilmeye başlandı; şimdi, aslında açlık sınırının da çok altında. Düşünün, açlık sınırı şu anda 30.143 lira; bu 20 bin lira da eğer bu şekilde çıkarsa hazirana kadar devam edecek, haziranda muhtemelen açlık sınırımız 33 binler civarında olacak yani üçte 2'nin altında 4,9 milyon emeklimiz maaş alacak. Zaten asgari ücretliler de açlık sınırının altında. Dolayısıyla, böyle bir Türkiye manzarası var.

Tabii, bu, rakamlardan ibaret değil. Ben yine rakamlarla konuşacağım ama emekli gerçekten artık marketin önünden geçemiyor. Dün bir video gördüm, öyle diyor emekli; "Marketin önünden geçemiyorum torunumla çünkü 'Dede.' diyor, markete girmek istiyor ama benim maketten torunuma bir tane çikolata alacak gücüm kalmadı." diyor. Bunu Hükûmetin görmesi lazım yani Türkiye gerçekten çok kötü yönetildi ve maalesef, bugün geldiğimiz noktada emekliler torunlarına harçlık verecek durumda değiller. Yaklaşık 24 milyon kişi açlık sınırının altında gelir elde ediyor; bakın, hane büyüklüğü olarak söylemiyorum bunu, gelir elde eden sayısı... Burada hane büyüklüğü kaç olarak alınır, onu tam tahmin edemiyoruz, o kadar istatistik yok elimizde ama aileleriyle birlikte tahmin ediyorum, yaklaşık 60 milyona yakın insan bu ülkede açlık sınırının altında bir gelire mahkûm edilmiş durumda.

Şimdi, peki, emekli maaşlarının -zaten en düşüktüğü tartışmamız bir defa yanlış, birazdan o meseleye değineceğim ama- bu kadar düşük tutulması emeklilerin suçu mu, ona bir bakmak lazım. Emekli sayımızın her zaman fazla olduğu söyleniyor. Mesela, Almanya... Tamam, Almanya gelişmiş bir ülke, nüfusu bize göre yaşlı ama bizimle hemen hemen aynı nüfusta yani biz 86 milyonuz, onlar 84 milyon. Almanya'da 24 milyon emekli var değerli arkadaşlar ve emeklilerin nüfusa oranı yüzde 29, Fransa'da yüzde 31, İtalya'da yüzde 27, bizde yüzde 18,5. Demek ki aslında problem emekli sayısının yüksekliğinde değil, problem çalışan sayısının düşüklüğünde; bunu görmek lazım. E, bundan da kim sorumlu? Yirmi üç yıldır bu ülkeyi yönetenler sorumlu. İstihdamı artıramamışsınız siz yani ekonomi büyümüyor, istihdam artmıyor. Dolayısıyla, sürekli emeklilerin payını düşürme gibi bir noktaya gidiyor maalesef Hükûmet.

Şimdi, biraz verilerle yine bu argümanımı desteklemek istiyorum. Bakın, 2010 yılını alalım; emeklilere ödenen toplam paranın millî gelir içerisindeki payı yüzde 6,8'miş değerli arkadaşlar. "Emeklimiz çok arttı." işte "EYT şöyle oldu." "Biz en düşük emekli maaşını artırıyoruz, şunu yapıyoruz, bunu yapıyoruz." diyorsunuz. 2010 yılında emeklilere yapılan toplam ödemenin millî gelir içerisindeki payı 6,8 iken 2024 yılında bu 6,1'e düşüyor, bunu görmek lazım. Şimdi, nüfustaki payın da az önce 18,5 olduğunu söyledim; mesela, 2010 yılında nüfus içindeki payı yüzde 12'ydi. Düşünebiliyor musunuz, nüfus içerisindeki payı yüzde 12'den 18,5'a çıkıyor ama millî gelirden emeklilerin aylık olarak yani gelir olarak aldığı pay düşüyor yani siz daha az parayı çok daha fazla emekliye ne yapıyorsunuz, paylaşıyorsunuz. Bu, emeklilerin suçu değil; bu, istihdamla ilgili bir sorunu, getirip bütün sıkıntıyı emeklilerin üzerine koymaktır.

Şimdi, Hükûmet ne diyor bugün bize? Cevdet Yılmaz özellikle söylüyor, Sayın Cumhurbaşkanı söylüyor, Mehmet Şimşek söylüyor: "İşte, Türkiye 17 bin dolar gelire sahip bir ülke hâline geldi, artık yüksek gelirli ülkeler grubundayız." Peki, bundan emekliler nasibini almış mı, bir ona bakalım: 2002 yılındaki -2002'yle mukayese etmeyi çok seviyorlar- ortalama emekli maaşı üzerinden söylüyorum; ortalama emekli aylığının kişi başına millî gelire oranı 2002 yılında yüzde 46,4'müş değerli arkadaşlar. Kişi başı gelir açıklanıyor ya, ona oranı ortalama emekli aylığının yüzde 46,4. 2025'te bu 17 bin dolar geldi ve işte, bugünkü yapılacak zamlarla bu oran 46,4'ten 28,9'a düşüyor. Yani siz "Pastayı büyüttük." diyorsunuz, "Geliri artırdık." diyorsunuz ama bundan milyonlarca emekli hiç faydalanmamış, tam tersine emeklinin durumu sürekli kötüleşmiş.

Şimdi, yine ortalama emekli aylığını asgari ücretle mukayese edelim. Asgari ücretle mukayese ettiğimizde, 2002 yılında asgari ücretin yüzde 22 üzerindeymiş ortalama emekli aylığı ama şu anda tam yüzde 22 altına düşmüş. Şimdi, şunu diyebilirsiniz: "Ya, asgari ücret çok artırıldı." Sizin "Çok artırıldı." dediğiniz asgari ücret şu anda 28 bin lira ve bu yılın sonuna kadar devam edecek. Yılın sonunda açlık sınırı 36 bin liraya gelecek eğer Hükûmetin enflasyon hedefi tutarsa, tutmazsa onu da geçecek. Düşünebiliyor

musunuz yani bu rasyonun bozulması, ortalama emekli aylığı, asgari ücret ilişkisindeki rasyonun bozulması, emeklilerin aleyhine bozulması asgari ücretin çok artırılmasından değil, ikisinin de aslında çok düşük artırılmasından kaynaklanıyor.

Şimdi, tabii, diğer bir sorun şu: Hep en düşük emekli... Yani bu Hükümet bizi vasata alıstırdı, en düşüğe, asgarie alıstırdı; en düşük emekli aylığı üzerinden maalesef tartışmak durumunda kalıyoruz çünkü artık orada sefalet çok daha fazla ama bu, yanlış; bu, sosyal güvenlik sistemi açısından büyük bir risktir. Eğer siz herkesi en düşük emekli maaşında buluşturursanız hiç kimse sosyal güvenlik primi yatırmaz; düşük yatırır, en az sürede yatırır. "Nasıl olsa 3600 gün yatıran ile 9000 gün yatıranın hiçbir farkı yok." veya "Asgari ücretle yatıran ile onun 3 katı, 5 katı yatıranlar arasında fark yok." der, herkes o noktaya doğru gider. Bu da sosyal güvenlik sistemi açısından çok büyük bir sıkıntı doğurur.

Bakın, ortalama emekli aylığının en düşük aylığa oranı, çok geride değil, daha altı yıl önce yüzde 209'muş. Yani en düşük emekli aylığı 100, ortalama emekli aylığı 209'muş; onun 2,1 katıymış. Şimdi, bugün geldiğimiz noktada biri 100'se öbürü yüzde 119; 1,2 katına düşmüş. Dolayısıyla yani sadece en düşük emekli maaşı üzerinden bu meseleleri tartışmak yanlış. Bütün emeklilerin durumunda bir kötüleşme var, hepsine ilişkin meselelere bakmak gerekiyor, bir çözüm bulmak gerekiyor. Dolayısıyla en düşük emekli maaşında... İşte, bizim yine önergelerimiz olacak. Plan ve Bütçe Komisyonunda en azından şunu söyledik biz: Bizim parti politikamız, asgari ücret düzeyinde olması ama hadi onu yapmayacağınızı biliyoruz, daha makul bir rakam olsun "25 bin liraya çıkartalım." diye biz önerge verdik İYİ Parti Grubu olarak, önergemiz reddedilmişti. Tabii, biz önergelerimize burada devam edeceğiz, baskı yapmaya devam edeceğiz ama şunu söylemek lazım ki en düşük emekli aylığında yaptığımız artışların aynısını bütün emekli maaşlarında da yapma ihtiyacının olduğunu da buradan ifade etmek isterim.

Şimdi, hem çözüm önerilerimize hem de sorunun diğer boyutlarına biraz göz atmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, çalışanlar ile emekliler arasındaki uçurum da makas da çok açıldı. Yani özellikle bu seyyanen artışın - memurlar için söylüyorum- Cumhurbaşkanı tarafından söz verilmesine rağmen seyyanen artışın emeklilere verilmemesi, özellikle memurlarda çalışanlar ile emekliler arasında makası çok fazla açtı. Bu da aslında çok kötü bir durumdur. Hem insanların çok daha geç emekli olması gibi bir sonucu doğuruyor -ki Hükümet bunu çok fazla istemiyor- hem de memurların belki de çalışırken, imkânı varken -işte, ne biliyim ben- birtakım usulsüzlüklerin içerisine girme gibi geleceğini garanti altına alma anlamında birtakım yollara sapmasına neden olacak. Çalışanlar ile emekliler arasındaki makasın bu kadar açılması herhâlde neresinden bakarsanız bakın son derece yanlış.

Şimdi, biz hep şunu söyledik, dedik ki: "Emekli maaşı, memur maaşı, asgari ücret manşet enflasyon üzerinden tartışılıyor, daha doğrusu artırılıyor." Bir, manşet enflasyonu bir defa yanlış ölçtünüz, bunun düzeltilmesi lazım, geriye doğru düzeltme ihtiyacı vardır. Bugün bu sıkıntıların temelinde hileli, makyajlı enflasyon rakamları var, bunların düzeltilmesi lazım. İki, bu yetmez, manşet enflasyon üzerinden emekli maaşı veya çalışanların, sabit gelirlielerin maaşının ayarlanması yanlıştır çünkü onların enflasyon sepeti farklı. Dolayısıyla hem emeklilere, memurlara ve işçilere yönelik, onların maaşlarını artırmaya yönelik bizim yapmamız gereken şey yeni bir endeks oluşturmaktır. Buna "yaşam maliyeti endeksi" mi dersiniz, "hayat standardı endeksi" mi dersiniz, "asgari geçinme endeksi" mi ne denilecekse bir endeks deyip... Yine Türkiye İstatistik Kurumu yapsın bunu; aynı fiyatlarla yapsın, tabii, onların düzeltilmesi ayrı bir konu ama onların sepetine uygun bir endeks oluşturulması lazım.

Bakın, sadece 2024 yılına ilişkin bir örnek vermek istiyorum. 2024 yılında enflasyon, manşet enflasyon yüzde 44'tü ama toplumun en düşük geliri olan yüzde 10'luk, yüzde 20'lik kesimdeki enflasyon yüzde 66, aynı yıl için. Türkiye İstatistik Kurumu için söylüyorum bunu. Buna ilişkin akademik çalışmalar var. Bu çok net bir şekilde ortadayken, onların enflasyon sepeti Türkiye ortalamasındaki enflasyon sepetinden farklıyken, Türkiye ortalamasındaki enflasyon sepeti üzerinden bu insanlara maaş ayarlaması yapmak, ücret ayarlaması yapmak, onları zaten baştan, efendim, biraz daha açlığa mahkûm etmektir, gelirini düşük artırmaktır. Bunun düzeltilmesi lazım. Bu konuda Hükümeti defalarca biz uyardık. Buradan, tekrar, bu vesileyle, bir kez daha uyarmak istiyorum.

Diğer bir sorun alanı... Şimdi, bakın, bu sorunları çözmek lazım. Hiçbir yapısal mesele çözülüyor bu ülkede. Şimdi, SSK, BAĞ-KUR emeklileri ile Emekli Sandığı emeklilerinin maaş artışlarında ayrı formülasyon var kanundan gelen. Bu, çok geçmişten beri gelen bir şey ama bunu artık düzeltmek lazım, bunun düzeltilmemesi için bir neden yok. Yani adalet temelli bakmak lazım meseleye, statü temelli olarak buna bakılması yanlıştır. Bunu, Hükümetin bir an evvel yapması lazım. Kimi zaman biri yüksek kimi zaman diğeri yüksek oluyor ama her defasında toplumda bir huzursuzluk çıkarıyor bu; işte "Emekli Sandığı emeklileri şunu aldı, biz bunu aldık." şeklinde. Bunun düzeltilmesi lazım, diğer unsurlarla birlikte bunun da düzeltilmesi lazım.

Şimdi, 2000 sonrasındaki emekliler için, değerli arkadaşlar, bir intibak sorunu var. Bakın, bu, 2000 öncesi için çözüldü. Bu mesele ne demek, intibak sorunu? Şu: Yani aynı sürede, efendim, sigortalı olmuş, prim yatırmış, aynı miktarda prim yatırmış ama diyelim ki bir tanesi 1999 yılında emekli olmuş, diğeri 2001 yılında emekli olmuş. Bunların maaşları arasında ciddi uçurum var. Böyle bir şey olabilir mi? Sosyal güvenlik sistemine verdiği katkı bu insanların aynı; aynı sürede, aynı miktarda para ödemişler fakat farklı yıllarda emekli oldukları için aralarında ciddi maaş farklılıkları var, aylık farklılıkları var. Dolayısıyla bu sorunun çözülmesi lazım, bu intibak sorunu mutlak surette Hükümetin gündemine girmeli diye düşünüyoruz.

Şimdi, Hükümet... Sayın Cumhurbaşkanı, sadece Hükümet de değil yani en tepedeki insan bir söz verdi değil mi bu seçimlerden önce? Dedi ki: "Bu 3600 ek gösterge meselesini adil bir şekilde çözeceğiz." Tamam, bir kesim insanlara verildi, gayet iyi; biz de zaten o konuda çok baskı yaptık ama 3600 ek göstergede ciddi adaletsizlik yapıldı, bunların düzeltilmesi lazım. Söz verildiği hâlde verilmeyen, toplumda bunu bekleyen bir kesim var. Onların da bu haklarının mutlak surette iade edilmesi gerekiyor, bu hakkın verilmesi gerekiyor, adalet açısından bu bir ihtiyaç.

Şimdi, seyyanen zam sözü, az önce ifade ettim, bu söz verildi. Şu anda yani 2023'ün Temmuzunda verilecekti, memurlara verildi, çalışanlara verildi ama emeklilere verilmedi. Şu anda, burada, emeklilere verilen söz çerçevesinde baktığımızda aylık kaybı 22 bin lira. Hadi bunun tamamını veremiyorsunuz, hiç olmazsa yarısının emeklilere verilmesi lazım; hem bu çalışanlar ile emekliler arasındaki o farkı bir miktar azaltacak hem de bütün emeklilerin durumunda bir düzeltmeye neden olacak.

Esnaf, BAĞ-KUR prim meselesi var, bu da söz verildi. Ya, bir Cumhurbaşkanı söz veriyor, daha başka ne olabilir? Cumhurbaşkanı söz veriyor fakat Cumhurbaşkanının sözü tutulmuyor; Cumhurbaşkanı kendisi sözü tutmuyor, kimseyi suçlamanın

da bir gereği yok yani bunlar Cumhurbaşkanına rağmen yapılmıyor değil. 9000 günün 7200 güne düşürülmesine ilişkin söz vermişti, bu söz de yerine getirilmedi.

Şimdi, biz bunları söyleyince bize sürekli "Ya, kaynak var mı, kaynak var mı?" diye söyleniyor; sanki kaynak işini biz bilmiyoruz, bunu sadece AK PARTİ biliyormuş gibi. Bakın, size sadece kaynağı gösterme adına somut rakamlar söylüyorum, bunlar gerçekleşmiş rakamlar. Sadece son dört yıldaki hatalı politikaların ve birtakım usulsüzlüklerin getirdiği yükü ben burada söyleyeyim, kaynağın olup olmadığını görelim; bunların bir kısmının da geri dönme imkânı var, bir kısmının geri dönme imkânı yok. İşte, bu yükler geldiği için -birazdan bunları tek tek sayacağım size- bugün emekli perişan, bugün memur perişan, bugün işçi perişan, bugün çiftçi perişan; onların da doğrudan destekleri kesiliyor, esnaf perişan.

Bakın, bir tanesini, EPDK meselesini, o lisans meselesini burada uzun uzadıya anlattım, şimdi sadece rakamını söyleyeceğim: Yirmi yıl için EPDK üzerinden -mesela bunun geri dönüş imkânı hâlâ var, hem Mehmet Şimşek'e hem de Sayın Cumhurbaşkanına buradan sesleniyorum, bunlar iptal edilebilir- 53,1 milyar dolar... Arkadaşlar, bu net rakam, bu olmuş bir şey ve ben tek tek bunun rakamlarını açıkladım, bana bir bürokrat veya işte, Bakan, EPDK Başkanı, hiçbirisi bunun yanlış olduğunu iddia edemedi, Excel dosyalarını dahi veririm dedim. 53,1 milyar doları burada yazalım.

Osmangazi Köprüsü... En az 10 milyar dolar oradan millete atılmış bir kazık var. Bunlar düzeltilebilir, tekrar masaya oturtulabilir, firmayla oturulabilir.

Trendyol... Bakın, buradan bas bas bağırdık, bir Trendyol kanunu çıktı, yıllık 1,5 milyar dolar kaybımız var. Yirmi yıl üzerinden bunu da yaptığımızda, 30 milyar dolardan da buradan; 93 milyar dolar.

Şimdi buraya devam edelim. Bir de yanlış politikalarımız var. Yani yirmi yıllık niye yapıyorum? Emekliye bir defa zam verildiği zaman 93 milyar yani diğer yıllarda da bunun yükü gelecek, yirmi yıllık verilebilecek bir bütçe çıkarmaya çalışıyorum.

Şimdi, kur korumalı mevduat... Bu da yanlış politika, bunun artık geri dönüşü yok. Ne kadar zararı? İki yıllık zarar 73 milyar dolardı, 2025 rakamları da çıkacak, kabaca 100 milyar dolar da buradan bu millete atılmış bir kazık var, bir servet transferi var; şimdi bunu da koyun bir yere. Bunun geri dönüşü var mı? Maalesef, geri dönüşü yok ama bunlar yapılmıyorsa emekliye verilecek paraydı. O zaman sizin yanlışınızın sıkıntısını niye emekli çöksün, böyle bir şey olabilir mi? Az önce rakamları verdik yani emeklinin millî gelir içerisinde aldığı pay sürekli düşüyor, sayısı artmasına rağmen. Ekstra faiz yükü; bu, Bakan Nebati'nin yani "Nas var." politikası veya "Faiz sebep, enflasyon sonuç." politikasının faiz üzerinde bugünden başlayarak önümüze getirdiği yük tamı tamına 237 milyar dolar. Bunu da Hazine Bakanı Mehmet Şimşek'e tek tek rakamlarıyla açıkladım, buna ilişkin de bir tane itirazı olmadı, bunu da yazalım.

Uzun dönem enerji anlaşmalarının zamanında yapılmaması... "Spottan alacağız." dediler, oradan yolsuzluk yapmanın peşine düştüler ve en az 10 milyar dolar da oradan geldi. Birazdan detaylarını fırsatım olursa Varlık Fonu için söyleyeceğim. Varlık Fonuna bugüne kadar tam 35 milyar dolar kaynak transfer etmişiz; böyle bir şeyi kurmasaydık hiç ihtiyaç olmayacaktı, 35 milyar dolar da buradan. Arkadaşlar, toplamı 475 milyar dolar. Bakın, yirmi yılda 475 milyar doları bölün siz, emekliye ne kadar para verilebileceğini düşünün.

Şimdi, şu anda emekliler için bir düzenleme yapılıyor. O düzenlemenin maliyeti neydi? Yaklaşık 2 milyar dolar civarında bir şeydi, değil mi? Yirmi yılla çarpın, onun 5 katı kadar burada sadece şu saydığım 7 tane madde üzerinden bir zararı var maalesef Türkiye'nin. Dolayısıyla bunların bir kısmından geri dönülebilir ama bir kısmından geri dönme imkânı yoksa da bunu emekliye yüklemeye kimsenin hakkı yok. 475 milyar dolarlık 7 kalem üzerinden son dört yılda yapılmış hatalı politikalar, bilerek yapılmış politikalar ve usulsüzlükler nedeniyle kamu bir zarara uğramış. Bu zararı da getiriyorsunuz, şimdi, siz emeklilere "Çekeceksiniz." diyorsunuz. Bakın, bunun içerisinde şu yok, şunu söylemiyorum, ayağı yerine basmayan bir şey söylemiyorum: Efendim, 60 milyar dolar bu yıl faiz ödememiz var, bunu ödemeyin falan demiyorum zaten onu borçlanmışsınız, mecbur ödeyeceksiniz. Ben sadece ekstra yüklerin üzerinden bu hesabı yapıyorum. Bunun anlamı nedir arkadaşlar? Bu kaynak nedir biliyor musunuz? Yirmi yıl boyunca bütün emeklilerin maaşını yüzde 22 artıracak bir kaynak işte, bu 7 kalemdedir. Tekrar söylüyorum: Yirmi yıl boyunca bütün emeklilerin -sadece en düşük emekli maaşını değil- maaşını yüzde 22 kadar artıracak kaynağı biz buralarda heba ettik. Tabii, bunu buralarda heba ederseniz ondan sonra emeklilere verilecek hiçbir şey maalesef kalmaz. Dolayısıyla, emeklilerin durumunu mutlak surette düzeltmemiz gerekiyor.

Bu Varlık Fonuyla ilgili Anayasa Mahkemesi iptalleri oldu. Bundan dolayı iki üç tane madde var burada, bunlar bir şeyi çözecek falan değil. Az önce söyledik işte, bugüne kadar 36 milyar dolar Varlık Fonuna transfer yapılmış. 36 milyar dolar arkadaşlar yani çok büyük bir rakam. Niye? Orada bir denetimsiz alan oluşturuldu, oralar keyfi bir şekilde yönetiliyor. Bakın, sadece size bir tane rakam vereceğim yani bunlar bize dağıtılan; bu, bizim Plan ve Bütçe Komisyonunda uzun uzadıya konuştuğumuz Devlet Denetleme Kurulu raporu. Değerli arkadaşlar, DDK raporu; sadece konsolide bilançodan söyleyeyim size, kârı ne kadar artmış biliyor musunuz? Varlık Fonundaki bütün şirketlerin kârındaki artış yüzde 15,8; yüzde 16 diyelim. Aynı yılda enflasyon kaç? Yüzde 31. Yüzde 31 olan bir yılda kârlılıkta artış sadece yüzde 16. Bunların hepsi özel sektör gibi çalışan şirketler yani normal şartlarda enflasyonun da en az 5 puan, 10 puan üzerinde kârının artması beklenirken enflasyonun 15 puan altında veya yarısı kadar ancak artmış. Dolayısıyla, reel olarak zarar etmiş bu şirketler. Varlık Fonuna alınan şirketlerin tamamının durumu kötüleşiyor. Biz bunları Plan ve Bütçe Komisyonunda detaylı bir şekilde, şirket şirket irdeledik; hemen hemen tamamının durumu kötüleşiyor. Dolayısıyla, yapılacak iş, Varlık Fonunun mutlak surette tasfiye edilmesidir. Bu tasfiye gerçekleşmezse yani Türkiye bu zararı daha fazla ödeyecek. Getirecekler yükü yine emeklinin üzerine bindirecekler, getirecekler yükü yine memurun, köylünün, işçinin üzerine bindirecekler. Varlık Fonunun tasfiye edilmesi lazım, daha fazla bir şey söylemeyi gerektirecek bir durum yok. Şu anda getirilen maddeler de denetimle ilgili herhangi bir sorunu çözmiyor.

Son konu olarak, bu 2014 ile 2019 arasında -taşeronları- firmalar üzerinde çalıştırdığımız işçilerin kıdem tazminatının ödenmesi meselesi var. Bu, Plan ve Bütçe Komisyonunda aniden gelmiş 2 madde. Bir defa bu soruyu sormak lazım: Niye bunu aniden getiriyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

ERHAN USTA (Devamla) - "Yılların problemini niye bir anda oldubittiye getiriyorsunuz?" diye sormak lazım.

İkincisi de şu: Bundan kim faydalanacak? Yani bununla ilgili çok ciddi iddialar var. Yani kamuoyunda ismi bilinen bazı firmaların çok ciddi bir yükümlülüğü var burada, o yükümlülüğü şu anda devlet üstleniyor. Evet, işçinin mağdur edilmemesi lazım. Ya şu beceriksizliğe bir bakın: Beş yıl boyunca ihale yapılıyor, yapılan ihalelerde para ödüyorsunuz siz özel sektör firmalarına fakat çalıştırılan işçinin kıdem tazminatını kim ödeyecek, bu belli değil. Böyle bir devlet yönetimi olabilir mi? Kim ödeyecek, belli değil. Özel sektör mü ödeyecek, devlet mi ödeyecek? Devletin müteselsil sorumluluğu olduğu için özel sektör ödememiş; devlete kalmış, devlet ödemiş. Devlet şimdi şirketlere rücu ediyor "Bunu sizin ödemeniz lazım." diyor. Bu kanun maddesiyle ne geliyor? Diyor ki devlete: "Sen artık oraya rücu etme; bunlar, bütün yük devletin üzerinde kalsın." Evet, gerçekten bazı firmalar bunu, kıdem tazminatını ihale bedelinin içerisine koymamışlardır ama ben inanıyorum ki büyük kısmı bunu ihale bedelinin içerisine koydu; devletten, oradan parayı aldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) - Ama şimdi kıdem tazminatını getirdiler, devletin üzerine yıktılar; bu, kabul edilebilir bir şey değildir. Devletin bu şekilde yönetilmesine biz itiraz ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ay yıldızlı al bayrağımıza alçakça ve şerefsizce uzanan pis elleri kınıyor ve lanetliyorum. Bunun hesabı mutlaka sorulacaktır. Türk Bayrağı bağımsızlığımızın timsali, şehitlerimizin örtüsü, millî birlik ve beraberliğimizin simgesidir. Türk Bayrağı Türk milletidir, Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik nişanesidir.

248 sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifiyle, asgari ücret işveren desteği ve alt sınır emekli aylığı artırılmakta, dâhilde işleme rejimi kapsamında KDV istisnasının süresi uzatılmakta, Anayasa Mahkemesinin bazı iptal kararları nedeniyle düzenlemeler yapılmakta ve mevzuattaki bazı belirsizlikler giderilmektedir. Bilindiği üzere, 2026 yılına dair net asgari ücret önceki yıla göre yüzde 27 oranında artırılarak 28.075 lira 50 kuruş olarak belirlenmiştir. Yine, geçen yıl yapılan düzenlemeyle SGK primi işveren hissesi 1 puan artırılmıştır. Bu duruma göre asgari ücretin işverene toplam maliyeti yüzde 28 oranında artışla 40.874 lira 63 kuruşa yükselmiştir. Kanun teklifiyle işverenlerin iş gücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını desteklemek amacıyla 2016 yılında başlatılan asgari ücret desteği uygulaması 2026 yılı için yüzde 27 oranında artışla aylık 1.270 lira olarak sürdürülmektedir. Ekonomimizin rekabet gücünün olumsuz etkilenmemesi, kayıt dışı istihdama ve işçi çıkarmalarına neden olunmaması bakımından asgari ücret artışından gelen maliyetin hafifletilmesi yaklaşımını Milliyetçi Hareket Partisi olarak önemli görüyoruz. Asgari ücretteki artış ve prim oranının 1 puan artırılması esnafın ve çiftçinin ödediği SGK primlerini de artırmıştır. Buna göre, esnafın ve çiftçinin ödeyeceği en düşük SGK primi aylık 12.139 liraya yükselmiştir. Özellikle küçük esnafımıza ve çiftçimize de destek sağlanması ya da esnaf ve çiftçinin BAĞ-KUR prim oranlarında indirim yapılması uygun olacaktır.

Sosyal güvenlik sisteminde emekli aylığı bağlama şartları 1950 yılından beri en az 9 defa değiştirilmiştir. Sistemde yapılan değişikliklerin etkisi doğal olarak uzun yıllar sürmektedir. Yapılan değişiklikler aylık bağlama sistemini karmakarışık hâle getirmiş, millî gelirden emeklilere verilen payı düşürmüş, aynı hizmet süresine farklı emekli aylıkları bağlanmasına sebep olmuştur. Özellikle 1992 yılında yapılan değişiklik sosyal güvenlik sistemine büyük darbe vurmuştur. "Mezarda emekliliğe son!" propagandasıyla 1991 yılında yapılan seçimler sonrası kurulan SHP-DYP koalisyonu 1992 yılında emeklilik yaş şartını kaldırarak kadınlarda 38, erkeklerde 43 yaşında emekli olma yolunu açmıştır. Bu düzenleme sosyal güvenlik sistemine devasa yük getirmiş, 2023 yılında yapılan düzenleme de bu yükü artırmıştır. Genç emeklilik nedeniyle sistem daha uzun yıllar olumsuz etkilenecektir. Nitekim, emeklilik yaşı 65'e yükseltilmesine rağmen bugün fiilî emeklilik yaşı hâlâ 53, EYT'lilerde ise 48'dir. Aslında 1999 ve 2008 yıllarında yapılan düzenlemelerle sistemin tümüyle çöküşü önlenmiştir. Şüphesiz, 1992 yılında yaş haddi kaldırılmamış olsaydı bugün sosyal sigorta sisteminin mali yapısı güçlü olacak "emeklilikte yaşa takılanlar" diye bir durum söz konusu olmayacak, ayrıca emeklilerimize çok daha fazla maaş bağlanacaktı.

Sosyal sigorta sisteminin hukuki boyutu itibarıyla uygulanabilir, mali boyutu itibarıyla sürdürülebilir ve ilgili taraflarca kabul edilebilir bir yapıda olması önem arz etmektedir. Sosyal güvenlik sisteminde etkin tedbirler alınması gerekmektedir. Sistemin sürdürülebilirliği açısından önemli bir gösterge olan aktif-pasif oranı 1,63 seviyesindedir. Prime esas kazancın düşük bildirilmesi ve kayıt dışı istihdam önemli bir sorundur. Prime esas kazancın düşük bildirilmesi nedeniyle ülkemizde asgari ücretle çalışanların oranının yüksek görüldüğü bilinen bir gerçektir. Kayıt dışı istihdam oranı 2025 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla yüzde 26,9'dur. Sosyal güvenlik sisteminde sigortalı sayısının ve gelirlerinin artırılması için kayıt dışı istihdamın kayda alınması ve prime esas kazancın düşük bildirilmesinin önlenmesi gerekmektedir. Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumunun prim alacaklarının etkin ve tavizsiz bir şekilde takip ve tahsil edilmesini, prim alacakları karşılığında edinilen taşınmazların gerçek değeri üzerinden hızla satılarak kaynağa dönüştürülmesini, hastane, ilaç ve tıbbi malzeme ödemelerinin etkin bir şekilde denetlenmesini gerekli görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre 2025 aralık ayı itibarıyla ülkemizde gelir ve aylık ödenen 17 milyon 15 bin emekli, dul ve yetim bulunmaktadır. Emekli, dul ve yetimlerin 11 milyon 539 bini SSK, 2 milyon 920 bini BAĞ-KUR, 2 milyon 442 bini memur emeklileri, 114 bini de primsiz aylık ödenen kişilerdir. Memur ve memur emeklilerinin aylıkları ocak ve temmuz aylarında toplu sözleşmeye göre artırılmakta, ayrıca enflasyon farkı yansıtılmaktadır. SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıkları ise 5510 sayılı Kanun uyarınca ocak ve temmuz aylarında bir önceki altı aylık enflasyon oranı kadar artırılmaktadır. Buna göre, 2026 yılı ocak ayı itibarıyla memur ve memur emekli aylıkları yüzde 18,6 oranında artırılmış, ayrıca memur taban aylığına 1.000 lira eklenmiştir. SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıkları ise yüzde 12,2 oranında artırılmıştır. Alt sınır emekli aylığı da bu kanun teklifiyle yüzde 18,48 oranında artırılarak 20 bin liraya yükseltilmektedir. Böylelikle en düşük emekli aylığı 3.119 lira artırılarak dosya maaşı 20 bin liranın altında kalan 4 milyon 917 bin emeklinin yararlanması sağlanmaktadır. Elbette, gönül ister ki daha yüksek artışlar yapılabilsin.

Emeklilerimiz ömrünün büyük bir kısmını üretime, ülkemizin kalkınmasına, katma değer yaratmaya adanmış kişilerdir. Emeklilerimizin derdi derdimiz, beklentileri beklentimizdir. Emeklilerimizin beklentilerinin önümüzdeki süreçte karşılanacağına inanıyoruz. Bugün, emeklilik sisteminde yaşanan eşitsizliklerin, yapısal sorunların mutlaka giderilmesi gerekmektedir. Bağlanan emekli aylıkları emeklilik tarihinde geçerli mevzuata bağlı olarak farklılık göstermektedir, bu da aynı prim ödeme gün sayısına ve prim tutarına farklı emekli aylığı bağlanmasına neden olmaktadır. Bugün emeklilerimizin "Ben daha çok prim ödedim ama daha az prim ödeyenle yaklaşık aynı emekli aylığını alıyorum." diye haklı şikâyetleri bulunmaktadır. Aslında ödenen primler ile bağlanan emekli aylıkları arasında bir denge olması gerekmektedir. Prim-maaş dengesi kısaca "Ne kadar prim, o kadar maaş." olarak ifade edilmektedir. Prim gün sayısı ve ödediği prim daha az olan sigortalılar ile prim gün sayısı ve ödediği prim daha fazla olan sigortalılara aynı tutarda emekli aylığı ödenmesi sosyal sigorta sisteminin ruhuna aykırıdır. Prim-maaş dengesi gözetilerek mevcut emekli aylıkları arasındaki eşitsizlikleri giderecek intibak düzenlemesinin kademeli bir şekilde yapılmasını, ayrıca emekli aylığı bağlanmasında güncelleme katsayısı ve aylık bağlama oranlarının gözden geçirilmesini gerekli görüyoruz.

Sistemin emeklilik şartları da farklı hükümlere tabi bulunmaktadır. Emekli olabilmek için SSK'liler 7200 gün, BAĞ-KUR'lular 9000 gün prim ödemektedir. Yine, memur emekli aylığı ile SSK ve BAĞ-KUR emekli aylığı artışlarının farklı hükümlere tabi olması nedeniyle her maaş artışı döneminde farklı oranlar ortaya çıkmaktadır. Sigortalılar arasında her bakımdan norm ve standart birliğinin sağlanması, tüm emeklilerin maaş artışlarının aynı esaslara göre belirlenmesi, emekli aylıklarında yapılan artışların genel enflasyon endeksi yerine bu kesimin tüketim kalıplarını ve hayat standardını dikkate alan özel bir endekse göre yapılması görüşündeyiz. Emekli aylığı, maaş ve ücret artışlarının kalıcı refah artışına dönüşmesinin tek yolu enflasyonun kalıcı biçimde düşürülmesidir. Uygulanmakta olan dezenflasyon politikasının temel amacı, enflasyonun düştüğü, istikrarın pekiştiği bir ortamda kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümeyle kalıcı sosyal refahı sağlamaktır. Kim ne derse desin program kararlı bir şekilde uygulanmakta, ekonomik göstergelerde olumlu gelişmeler görülmektedir. Türkiye ekonomisi en zor etapları geride bırakmış, en çetin süreçleri aşmıştır. Yıllık enflasyon 2025 yılı sonu itibarıyla yüzde 30,9'a kadar inmiştir, cari açığın millî gelire oranı sürdürülebilir düşük seviyelerdedir. Merkez Bankası rezervleri rekor seviyeye yükselmiş, ülkemizin risk primi son yedi yılın en düşük seviyesine inmiş, dış borçlanma maliyetlerinde önemli iyileşme sağlanmıştır. 2025 yılı bütçe performansı da beklenenden daha olumlu yöndedir. 1,8 trilyon lira gerçekleşen bütçe açığı geçen yıldakine göre yüzde 14,6; programa göre yüzde 6,8 oranında azalmıştır. Bu durum önümüzdeki süreçte bütçe imkânlarının artacağına işaret etmektedir. Kuşkusuz bütçe imkânlarındaki artıştan başta emekliler ve çalışanlar olmak üzere toplumun her kesimi hak ettiği payı mutlaka alacaktır.

Değerli milletvekilleri, en düşük emekli aylığında yapılan artışa dair bazı çevrelerce yapılan değerlendirmelerde en düşük emekli aylığına bin lira artış yapıldığı iddia edilmektedir, hâlbuki düzenleme yapılmasa alt sınır emekli aylığı 16.881 lirada kalacaktı. Dolayısıyla en düşük emekli aylığı bin lira değil 3.119 lira artırılmaktadır. Yine, en düşük emekli aylığının ve net asgari ücretin açlık sınırının altında olduğu sürekli olarak ifade edilmektedir. Aslında "açlık sınırı" diye resmî bir veri yoktur, bu konuda çeşitli sendikaların belirledikleri, birbirlerinden farklı tutarlar bulunmaktadır. TÜRK-İŞ'in açıkladığı açlık sınırı dikkate alındığında gerek BAĞ-KUR'lu gerek SSK'lilere ilişkin en düşük emekli aylığı öteden beri hep açlık sınırının altındadır. Tarım BAĞ-KUR emekli aylığı en düşük aylık olup 2002 Kasım'da açlık sınırının yüzde 17,2'si iken bugün yüzde 66,3'üdür, Ramazan ve Kurban Bayramları ikramiyeleri bu hesaba dâhil değildir. Net asgari ücret ise ilk defa 2019 Ocak ayında açlık sınırının üzerine çıkmıştır ve son sekiz yılın altısında da Ocak ayları itibarıyla açlık sınırının üzerindedir. Net asgari ücret 2002 Ocak'ta açlık sınırının yüzde 53,3'ü iken bugün itibarıyla yüzde 93'üdür, DİSK tarafından açıklanan açlık sınırı rakamlarına bakanlar da aynı sonucu görecekler.

En düşük emekli aylığı ve asgari ücretin çeyrek altın fiyatıyla mukayese edilmesi sağlıklı ve isabetli değildir; zira, altın fiyatının dünyada çok yüksek oranda arttığını herkes biliyor. Net asgari ücret 2002'de 125 dolar, 2010'da 384 dolar, 2020'de 397 dolar, bugün ise 648 dolar düzeyindedir.

CAVİT ARI (Antalya) - Genel Başkanınızın verdiği sözlerin arkasında durun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) - Net asgari ücretle Ankara'da alınabilen 200 gram ekmek 2002'de 909; 2010'da 1.538; 2020'de 1.550; bugün ise 1.872 adettir.

CAVİT ARI (Antalya) - "Sefalet ücreti" denildi, burada böyle konuşuyorsunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) - Cumhur İttifakı bugüne kadar verdiği hiçbir sözünü unutmamış, bir bir yerine getirmiştir ve getirmeye devam edecektir. Aslında, son on yılda emeklilere ve çalışanlara yönelik önemli düzenlemeler yapılmıştır. Nitekim, emekli esnaf ve sanatkârların emekli aylıklarından yüzde 15 sosyal güvenlik destek primi kesintisi 2016 yılında kaldırılmıştır. Emeklilerin 2017 yılından itibaren maaş promosyonu ödemesinden yararlanmaları sağlanmıştır. Emeklilere 2018 yılından itibaren Ramazan ve Kurban Bayramlarında ikramiye ödenmektedir. Emeklilere 2019 yılından itibaren alt sınır aylığı getirilmiştir. 2022 yılında yapılan düzenlemeyle kamu avukatı, öğretmen, polis, bekçi, sağlık personeli, din görevlisi, uzman çavuş ve müdür gibi bazı ünvanların ek göstergeleri 3600'e çıkarılarak emekli ikramiyeleri ve emekli aylıkları iyileştirilmiştir. Emeklilerimize 2023 yılında 5 bin liralık ödeme yapılmıştır. Emeklilere başta ulaşım olmak üzere bazı hizmetlerde indirimli uygulamalar başlamıştır. Emeklilere de özel kota verilmek suretiyle Türkiye tarihinin en büyük projesi 500 bin sosyal konut seferberliği başlatılmıştır. Emeklilerin ve kamu çalışanlarının aylıklarındaki artışa 2022 Ocak ayında, 2023 yılında ve 2024 yılı Ocak ayında refah payı eklenmiştir. Asgari ücret tarihi bir reformla 2022 yılından itibaren vergi dışı bırakılmış ve tüm çalışanların asgari ücret kadar gelirine vergi istisnası getirilmiştir. Sözleşmelilere ve taşeron işçilere yönelik düzenlemelerle yüz binlerce çalışan kadroya alınmıştır. Geçici işçilerin çalışma sürelerinin on bir ay yirmi dokuz güne uzatılmasına ve boş olan sürekli işçi kadrolarına geçirilmelerine imkân sağlanmıştır. Muhtarların, güvenlik korucularının ve muharip gazilerin aylıkları ile tıp ve diş hekimliği fakültesi son sınıf öğrencilerine ödenen aylıklar asgari ücrete çıkarılmış, çıraklar ve stajyerler ile kalfalara asgari ücretin belli oranları üzerinden aylık ödenmesi sağlanmıştır. Bakınız "Asrın deprem felaketini yaşayan 11 ilimiz yeniden ayağa kaldırılacak." sözü de tutulmuş, 455 bin konutun teslimi yapılmıştır. Dikkatinize sunuyorum: Saatte 23, günde 550 konut üretilmiştir. Acaba bunun dünyada eşi benzeri var mıdır? Milletimiz biliyor ki Cumhur İttifakı söz veriyse mutlaka yapar, elbette, yaparsa Cumhur İttifakı yapar.

Önümüzdeki süreçte emekli aylıklarını bütüncül bir şekilde artıracak ve eşitsizlikleri giderecek, BAĞ-KUR prim gün sayısını 7200'e düşürecek, 1'inci dereceye gelen memurlara 3600 ek gösterge verecek, ev kadınlarına prim desteğiyle birlikte emeklilik hakkı

tanıyacak düzenlemelerin yapılacağına inanıyoruz. Ayrıca, Milliyetçi Hareket Partisi olarak proje hâline getirdiğimiz asgari refah seviyesinin endeks üzerinden hesaplanması ve belirlenen gelir seviyesine erişene kadar ailelere asgari gelir desteği verilmesi uygulamasının hayata geçirilmesi de beklentimizdir.

Değerli milletvekilleri, teklifin 7 maddesi Anayasa Mahkemesi iptal kararlarına ilişkin düzenlemelerdir. Bu kapsamda İş Kanunu'na eklenen geçici maddeyle 11/9/2014-15/10/2019 döneminde kamuda hizmet alımı kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerle ilgili kamu tarafından ödenen ve rücuva konu olan kıdem tazminatı tutarlarının tahsilinden vazgeçilmesi düzenlenmektedir. Bunun yanı sıra 2018 yılında verilen kadro kapsamı dışında kalan bazı taşeron çalışanları ile belediyelerde şirket işçisi adı altında çalışanların mağduriyetinin giderilerek kamu işçisi statüsüne alınmaları uygun olacaktır. Devlet Memurları Kanunu'nun 56 ve 57'nci maddeleri "Adaylık devresi içinde göreve son verme" başlığı altında tek madde hâlinde yeniden düzenlenmekte, 127'nci maddesinde zaman aşımı süresine ilişkin yeni bir düzenleme yapılmaktadır. Türkiye Varlık Fonu, Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi, bunlar tarafından kurulacak şirketler veya bünyelerindeki alt fonlarla birlikte bunların kurucusu olduğu veya sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketler, alt fonlar ve bunların bağlı ortaklıklarının özel hukuk hükümlerine tabi oldukları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu denetimi kapsamında yer aldıkları hükme bağlanmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak "kabul" oyu vereceğimiz kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyorum, sizlere ve aziz Türk milletine saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk söz Antalya Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç'a ait.

Buyurun Sayın Oluç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, sayın vekiller, ekranları başında ve cezaevlerinde bizleri izleyen arkadaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında sevmediğim bir şey yapacağım, emekliler üzerine konuşmak istiyordum fakat çok daha acil bir gündem olduğu için konuyu değiştiriyorum.

Aylar evvel, geçen yıl yine bu kürsüde bir konuşma yapmıştım, kuzey ve doğu Suriye ve Kobani'de yaşamı anlatmıştım. Konuşmamda özellikle vurguladığım konu, dünyanın hangi ülkesinde yaşarsa yaşasın Kürtler açısından bu coğrafyadaki gelişmelerin nasıl bir duygu dünyası yarattığıydı, bunu anlatmıştım geçen yıl. Konuşmamın sonunda o coğrafya için "Çölde açan bir güldür, soldurulmasına izin vermeyeceğiz." uyarısında bulunmuştum.

Sayın vekiller, bazı konuların iyi anlaşılması gerekiyor, bu nedenle bugün de Kürtlerin duygusal durumuna dair birkaç hatırlatma yapmak istiyorum. "Duygu" diyorsam, soyut değil somut bir gerçeklikten kaynaklanan bir duruma işaret etmek istiyorum: Sınırın iki tarafındaki Kürtler birbirleriyle gerçek anlamda akrabadır, Urfa'dan Cizre'ye geniş bir coğrafyada yaşayanlar sadece Kürt oldukları için aynı duygu ve ruh dünyasına sahip değiller, onlar gerçekten aynı ailelerin insanları, kardeşler, kardeş çocukları; Kürtler birbirleriyle gerçek anlamda akraba sınırın iki yakasında. Bunu bilmek lazım ve unutmamak lazım. Bunu anlamak çok mu zor? Ben de bunu anlayamıyorum. Daha anlaşılır olsun diye bir örnek vereyim: Bakın, Bulgaristan veya Yunanistan'da yaşayan Müslüman Türk toplumlarının başına bir iş geldiğinde Trakya başta olmak üzere Türkiye'de hangi ruh hâli oluşuyorsa bunun aynısı işte, bunu anlamak gerekiyor. "Soydaşlarımız" diye konuşmaya başlayanlara sesleniyorum: Suriye, Irak veya İran'da yaşayan Kürtler de Kürtlerin soydaşları, siz kabul etmiyorsunuz çünkü, onun için diyorum "Kürtlerin soydaşları" diye ve bir süredir, Kürtler dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, hangi siyasi aidiyetleri olursa olsun Rojava'da yaşanan gelişmelere aynı tepkileri veriyorlar. Bunu anlamadan adım atılamaz. Suriye'de yaşanan olaylar karşısında, katliam tehdidi, kırım tehdidi karşısında herkesin tepkisi ve duygusu ortak, Türkiye'de Kürtleri rencide eden bir dil ve üslup kullananlar bunu anlamak zorundadır. İğnecilik değil mi, ister iktidara yakın isterse muhalefete yakın olsun köşe yazarları, kalemşörler, televizyon yorumcuları, eski diplomat veya eski asker sıfatını kullanan sözde uzmanlar, eli çubuklu harita tefsircileri, bilgi sahibi olmadan fikir sahibi olanlar, hepsi, hepsi nerede buluştu? Aynı yerde buluştu. O yer neresi? O yer Kürt'e düşmanlık yeri, o yer Kürtfobik olma yeri, o yer "Kürt, anasını görmesin." yeri, o yer "Kürt herhangi bir siyasi statüye ve demokratik kazanıma sahip olmasın." yeri. Daha önemlisi, o yer neresi biliyor musunuz? Türkiye'de süren ve mutlaka başarıya ulaşması gereken çözüm sürecine karşı olanların buluştuğu yer; o sürecin sabote olması, bitmesi, çökmesi istenen yer. Süreç karşıtları siyasetin sağından, solundan, ortasından fark etmiyor, aynı yerde buluştular; Türk'ü, Kürt'ü fark etmiyor, aynı yerde buluştular. Eller ovuşturuluyor "Tarihî fırsat yakaladık." sözleri havalarda uçuşuyor. Neyin tarihselliği bu? Neyin tarihselliği bu? Kürtlerin ezilmesinin tarihselliği mi, Kürtlerin kırıma uğratılmasının tarihselliği mi, haklarını alamamasının tarihselliği mi? Maalesef zihniyet bu, nerede olursa olsun zihniyet bu.

Sayın vekiller, ya, bir halk kendi topraklarında, kendi yurdunda, o coğrafyada olan diğer halklar ve inançlarla birlikte eşit, onurlu ve özgür bir yaşamı paylaşmak istiyor, kendi kimliğiyle bunu yapmak istiyor, demokrasi içinde kendi yerelini yöneterek, yerinde yönetimi sürdürerek, yerel demokrasiyi güçlendirerek, anayasal eşit yurttaşlığa sahip olarak, kültürünü, dilini, geleneklerini sürdürüp geliştirerek bunu yapmak istiyor. Bunu anlamayıp ezbere konuşanlar ne demek istiyor peki? Kürt'ün yerine ne koymak istiyor Suriye'de? Unutmayın, Kürtler Suriye'de 2014 yılından beri IŞİD'le mücadele etti, o barbar çetelere karşı mücadele etti. Ölümünün, kayıpların, büyük bedellerin olduğu bir süreçten söz ediyorum. Suriye, geçmişte, kendi sınırları içinde yaşayan Kürtlere nüfus kâğıdı bile vermiyordu. Bugün eğer Suriye'de Kürtçenin ulusal bir dil olmasından, Kürt kültürel ve dilsel kimliğinden, Kürtlerin vatandaşlık ve tam eşitlik haklarından, merkezî devlet içinde kimi ortaklık adımlarından, güçlü yerinden ve yerel yönetimden, yerel güvenlik güçlerinden ve daha birçok konudan bahsediliyorsa, bunlar tartışılıyorsa, bunlar üzerine bir müzakere sürdürülüyorsa işte bu mücadelelerin sonucunda bu noktaya gelinmiştir; bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Şimdi, bugün geline nokta "Kürt ile Arap'ı çarpıştıralım, iki taraf da birbirini kırsın ve zayıflasın." zihniyeti insanlık düşmanı bir zihniyettir. Açıkça söyleyelim "Bu çatışma olmasın, insanlar ölmesin." diye direnenler, diyalog kuranlar "Sorunlarımızı konuşarak müzakereyle çözelim." diyenler baş tacıdır bizim için. Kürt ile ve Arap'ı çatıştırmak isteyenler Kürt ile Türk'ün de birbirine girmesini isteyenlerdir; Türk'ün, Kürt'ün, Arap'ın ve diğer halk ve inançların eşit, ortak ve özgür yaşam kurmasına; Orta Doğu'nun kaderini barış, demokrasi, eşitlik yönüne çevirmek isteyenlere o nedenle karşıdırlar. "Türkler ve Kürtleri ayrı düşürecek her adıma,

her söze karşı durmalı bugün." diyenler haklı ve doğru bir yerde duruyorlar. Bu hassasiyetle, bu özenle, bu üslupla bugün davranmayan yarını kaybedelim diye çabalıyordur; açıkça bunu söylemek istiyoruz.

Bugün, Kürt sorununun Türkiye'de ve bölgede barışçı, demokratik çözümü üzerine konuşuyoruz, tartışıyoruz, fikirlerimizi, önerilerimizi anlatıyoruz, bunu yapmaya da devam edeceğiz. Herkes bizim gibi açık konuşabilseydi, düşüncelerine ambargo koydurmasaydı, geleneksel devlet ideolojisine takılıp kalmasaydı bugün bu söylediklerimizi sadece biz söylemek durumunda kalmazdık. Hep vurguladık, Türkiye, Suriye, Irak ve İran'da Kürtlerin hakları gelişecekse, bu, Türk, Kürt, Arap ve diğer halkların ve inançların bu coğrafyadaki ittifakıyla gerçekleşebilir ve gelişebilir; Türkiye'nin bu konuda oynayacağı rol hem tarihseldir hem de konjonktürel; bu hepimizi geliştirir, tüm bölge halklarını büyütür ve güçlendirir dedik. İşte, gerçek olan budur ve tarihî fırsat da budur. Bunu anlamayanlar, her türlü barışçı ve demokratik çözümün bozulması için çabalayanlar ve dua edenler, inanın, Türk'e de Kürt'e de Arap'a da tüm halklara ve inançlara da kötülük yapıyorlar ve bir gün bu kötülük bumerang gibi onları vuracaktır, bundan en ufak bir şüphemiz yok. "Türkiye Suriye'deki güçler arasında ara bulucu olmalı." dedik, hep dedik bunu. "Suriye'de yaşayan bütün farklı halkların, kimliklerin, kültürlerin, ana dillerin, inançların eşit ve özgür olacağı bir demokratik, anayasal rejim oluşmalı, biz bunun teşvikçisiyiz." dedik, hep dedik bunu. Türkiye'yi yönetenlere de "Siz de bu yönde teşvik edin, ara bulucu olun, ara bozucu olmayın." dedik. "10 Mart 2025 anlaşmasına her tarafın uyması gerekir, bunu teşvik etmeliyiz." dedik. Bugün de "Bu anlaşma ve 18 Ocak mutabakatının müzakere edilmesi gerekir." diyoruz, bulunduğumuz yer aynı. Suriye'de ortak gelecek ancak böyle şekillenir, böyle kurulur, hassas bir tavır ve dil böyle tutturulur, herkes bu sorumlulukla davranmalıdır; bir kez daha bunu vurguluyoruz. Bütün vicdan sahibi insanlara da sesleniyoruz: Sahip çıkmamız gerekenler haksızlık yapılan, hakları çiğnenenlerdir. Bugün Suriye'de bunların adı Kürtlerdir. Tercihiniz ne? Türk-Kürt ittifakıyla hem bölgede hem de dünyada ciddi bir güç yaratmak mı, yoksa HTŞ-Şara ittifakıyla Kürtlerin haklarını yok sayacak politikalara ve çatışmaya, savaşa yönelmek mi? Bu tercihe ve alınacak karara göre Türkiye'nin neye benzeceğini, neye dönüşeceğini de sizler belirleyeceksiniz. İsrail'in Gazze'de yaptığını HTŞ ve Şara eliyle Kürtlere yaptırma anlayışı insanlık düşmanlığıdır. Suriye'de Kürtlere kaybettirme politikası yanlıştır ve herkese kaybettirir.

Kürtler dünyanın her yerinde ayaktalar. Belki de ilk defa tüm parçalardaki siyasi yapılar ortak tutum geliştiriyor ve bir Kürt-Arap çatışmasının önüne geçerek bölgesel bir savaşı engellemeye çalışıyorlar. Bu tutumun kıymeti ileride çok daha fazla anlaşılacaktır; bunun altını çizmek istiyorum.

"Kardeşiz." mi diyorsunuz? Bunu şimdi gösterme zamanıdır. Bu zamanın ruhuna uygun davranılmazsa hepimiz için büyük kayıplar yaşanacaktır. Toplumlar arası kırılmanın ve duygusal uzaklaşmanın etkileri onlarca yıl sürer; bunu asla unutmayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - İşte, tarihsel fırsat, kardeşliği gösterme fırsattır. Bu durumu görmezden gelmek veya eski alışkanlıklarla davranmak, durumu anlamaya çalışmamak büyük aymazlıktır.

Son sözüm; Ağustos 2019'da İmralı'da Sayın Öcalan mealen dedi ki: "Tüm çabam Kürtlere bir yer açmaktır. Tarihsel ve konjonktürel olarak Kürtlere yer açmak, Kürt'ün kendi kimliği ve kültürüyle, özgünlüğüyle hukukun içine alınması, demokratik siyasetin ve ülke yönetimlerinin asli bir parçası olması." İşte bu anlamda ve aynı zamanda barış ve demokratik toplum çağrısının önerilerinin yani Sayın Öcalan'ın bu fikirlerinin ve önerilerinin arkasındayız, yanındayız, bunların gerçekleşmesi için çabalıyoruz ve mücadele ediyoruz. Üstelik bunu sadece kendi adıma değil, partim DEM PARTİ adına söylüyorum. Nerede durduğumuzu merak edenlere, soranlara bunu söylüyorum: Bizim durduğumuz yer işte burasıdır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci söz Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, tarihin gördüğü en büyük riyakârlıklardan biriyle karşı karşıyayız. Rojava'da Kürt halkına yönelik saldırılar devam ediyor. Yani başımızda, sınırın öte yakasında bir halkın varlığına, onuruna, geleceğine yönelik barbarca bir saldırı yürütülüyor ve ne acıdır ki bu saldırıların arkasındaki siyasi irade, lojistik destek ve stratejik akıl maalesef bu çatı altında millî güvenlik nutukları atan bu iktidarın ta kendisidir. Halep'ten Kobani'ye, Şeyh Maksud'dan Tel Rıfat'a kadar uzanan coğrafyada Kürt halkı tarihin en karanlık çeteleriyle yani IŞİD zihniyetinin kravat takmış bir versiyonu olan HTŞ ve onun türevleriyle karşı karşıya ve soykırım, şiddet, yerinden edilme tehdidiyle yalnız bırakılmış durumda.

Şimdi "Suriye Millî Ordusu" denilen ordu IŞİD, El Kaide ve El Nusra gibi örgütlerin, onlarca irili ufaklı örgütün bir araya gelmesinden oluşmuş bir koalisyon. Gerçekten merak ediyorum, Türklere, Farslara, Araplara hak görülen haklar, kendini yönetme hakkı, ana dilini konuşma, kendi kimliğinde yaşama hakkı söz konusu Kürtler olduğunda neden hak olmaktan çıkıyor? Sünni Araplar Esad rejimine karşı kendini savundu da Kürt halkı yıllarca ne için mücadele etti? Bir diktatörlükten ötekisine özgürlüğünü devretmek için mi ya da bir kölelikten diğerine köle olmak için mi bu kadar yıldır mücadele ediyor? Şimdi, 60 yaşındaki anneler, 70 yaşındaki dedeler, gençler, kadınlar bellerinde silahla sokaklarında, mahallelerinde, Kamışlı'da, Halep'te, Kobane'de evlerinin önünde nöbetteler. Kime karşı? Tam da bu çetelere karşı savunma hâлиндeler. Soykırım suçluları kahraman ilan ediliyor ne yazık ki iktidarın manipülasyonlarıyla, dezenformasyonlarıyla ve ne yazık ki yandaş basının yaptığı yayınlarla; bunları kabul etmiyoruz.

Bakin, desteklediğiniz o çeteleri anlatmak istiyorum; lütfen, iyi dinleyin: Halep'te Şeyh Maksud Mahallesi'nde evini, sokağını savunan genç bir kadın savaşçıyı yani bir Kürt kadını katletmekle yetinmediler, onu inşaatın 3'üncü katından attılar, bedenini teşhir ettiler, beden bütünlüğünü bozdular. IŞİD'in Şengal'de Ezidi kadınlara yaptığını bugün ne yazık ki sizin müttefikiniz Colani'nin çeteleri Kürt kadınlara yapıyor. Yaşlı bir amcamızı tokatlayıp ona "Köpek gibi havla." diyerek işkence ediyorlar. İnsanlık onurunu ayaklar altına alan bu aşağılık zihniyete mi devlet kurduruyorsunuz? Sizin "kardeşlik" dediğiniz şey Kürt halkının onurunun çiğnenmesi midir? Sivillere saldırmaktan esir düşene işkence etmeye, suç işliyorlar, kadınların kafasına basıyorlar, kadın bedenini teşhir ediyorlar, aşağılıyorlar. Soykırım suçlularına devlet kurdurmak istediğiniz bu anlayış ne yazık ki sürekli savaş suçu işliyor günlerdir.

Sayın milletvekilleri, bu saldırı sıradan bir toprak kavgası değil, bu saldırı Rojava'da Suriye Demokratik Güçlerinin inşa ettiği demokratik sisteme yönelik bir saldırıdır. Bu saldırıları yapanlar, destekleyenler, yol verenler kadın özgürlükçü yaşamdan korkuyorlar, ortak yaşamdan korkuyorlar, "...² felsefesinden nefret ediyorlar. İşte, bu yüzden IŞİD'in karanlığını yenen, dünyayı bu beladan kurtaran YPJ'li kadınların heykellerini yıkıyorlar çünkü o heykeller teslimiyeti değil direnişi temsil ediyor. Ancak bilinsin ki betonları yıkabilirler ama o kadınların inşa ettiği özgürlük fikrini yıkamazlar. Tehlike sadece Kürtler için değil bütün halklar içindir, dünya halkları içindir aynı zamanda. Bakın, HTŞ çeteleri hapisanelere saldırıyor, Rakka'da, Haseke'de binlerce IŞİD'li soykırım suçlusunu serbest bırakıyorlar. Görmüşsünüzdür, Nadia Murad uluslararası topluma seslendi; Ezidi kadınların yaşadıkları hâlâ cezasız kalmış durumda, hâlâ binlerce Ezidi kadını kayıp durumda. Bu suçluların serbest kalması tarihin tekrerrür etmesi, yeni soykırımların kapısının aralanması demek. Türkiye bu barbarlığın hamiliğini yaparak IŞİD'in yeniden dirilmesine zemin hazırlamakta, tüm bölgeyi dipsiz bir iç savaş kuyusuna çekmektedir. Buradan Diyarbakır'ın bir vekili olarak sesleniyorum: Siz sanıyor musunuz ki Rojava yanarken Diyarbakır sessiz kalacak, sanıyor musunuz ki Kobani'deki kardeşimizin çılgılığı Amed surlarında yankılanmayacak. Bakın, Amed halkı bu saldırıları bir varlık-yokluk savaşı olarak görmektedir, günlerdir sokaktadır, günlerdir uyumuyor. Sınırları tellerle bölebilirsiniz ama halkımızın vicdanında birliğini bölemezsiniz. Siz para ve ganimet için savaşıyor çeteleri üzerimize salabilirsiniz ama karşınızda örgütlü, politik bir halk var, Mazlum Abdi'nin de dediği gibi, gücünü halkından alan bir irade var. Kendi toprağını savunanlar işgalcileri mutlaka yenecektir. Şimdi, bu kürsüden, saldırılara yol verenleri, destekleyenleri, sessiz kalanları uyarıyoruz: Colani gibi bir çete elebaşının ipine sarılarak Kürtleri boğmaya çalışmayın; bu yolun sonu karanlıktır, bu yol Türkiye'nin de güvenliğini tehlikeye atmaktadır.

Biz burada neyi konuşuyoruz bugün? Emeklilerin hakkını, emekli maaşını 20 bin liraya tamamlayan kanun teklifini konuşuyoruz. İktidar vekilleri çıkıp "Kaynak yok, bütçe yeterli değil." diyorlar. Külliye yalan, hepimiz de biliyoruz ki bütçe de var, kaynak da var ama asıl önemli olan tercihler; siz bu bütçeyi, kaynağı nereye aktarıyorsunuz? Bakın, alın teri dökmüş, yıllarca emek vermiş emekliden, emekçiden sakınılan bütçe nereye aktarılıyor? Suriye Millî Ordusu dediğiniz paralı askerlerin maaşları kimin cebinden çıkıyor değerli vekiller? Düşünelim. Türkiye halkları açlık sınırının altında, asgari ücrete, sefalet maaşına talim ettirilmek istenirken sınır ötesindeki çetelere dolarla maaş ödeniyor, Cumhurbaşkanı Yardımcısı bunu itiraf etti. Şimdi biz bu sefalet düzenine onay vermiyoruz, bir kere bunu ifade edelim. Mesele sadece maaş ödemeleri de değil; mesele talandır, ranttır, paylaşımıdır.

Bakın, önceki gün Nefes gazetesinin manşeti neydi? Hatırlayalım: "2 milyar dolarlık vana Şara'da" Ne demek istiyor? SDG'nin elindeki petrol sahalarının Türkiye'nin onayıyla Eş-Şara yönetimine devredilmesi; Kürt halkının kaynaklarının gasbedilmesi demek bu. Sadece petrol mü? Hayır. Bir de Suriye'nin yeniden inşası söz konusu. Yani yandaş inşaatçıların dişleri kamaşıyor şu anda; Türkiye'deki rantı bitirdiler, şimdi Suriye'deki topraklara gözlerini diktiler. Bu durumda inşaat baronları demografik yapı değişsin istiyorlar, müteahhitlere yeni rant kapıları açılın istiyorlar; Halep yıkılsın, Kürtler sürülsün, Kobani yıkılsın kimin umurunda, umurlarında değil. Suriye'deki paylaşım savaşında milyar dolarlık petrol vanalarının, inşaat ihalelerinin peşine düşmüşler. Sermayedarlar ganimet paylaşırken faturayı yoksul halkımıza ödetmek istiyorlar. Bizim buna izin vermeyeceğimizi buradan bir kere daha söyleyelim.

Son sözümü söylüyorum: Biz bu kirli ticaret savaşını, emperyalist savaşı reddediyoruz. Kürt halkının kanı üzerinden petrol pazarlığı yapmanıza, emeklinin rızkını çalıp cihatçı çetelere ödemeler yapmanıza, yedirmenize sessiz kalmayacağız. Amed halkı nasıl "Varlık-yokluk savaşını biz kazanacağız." diyerek seferberlik hâlinde nöbette ise biz de halkımızın haklarını burada ve her yerde savunmaktan vazgeçmeyeceğiz. Unutmayın diyoruz; tarih işgalcileri ve onlara alkış tutanları değil, bugün Kürt halkının kazanımlarına saldıranlara alkış tutanları, sevenleri değil mücadele edenleri, direnenleri, toprağını savunanları yazacak. Biz buradayız, Ankara'da, Diyarbakır'da, Van'da, Nusaybin'de, Hevler'de, Süleymaniye'de, Rojhilat'ta, Rojava'dayız; diz çökmeyeceğiz, teslim olmayacağız. Varlık-yokluk savaşını insanlık onurunu savunanlar kazanacak. Bizim Türkiye'den beklentimiz kardeşliktir, ahlaki ve rasyonel politikalara dönmektir, adalete, hukuka dönmektir; bunu gerektirir, tarihsel olan budur ve bunu bekliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum, bizi izleyen herkesi de selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba'nın.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, sevgili milletvekilleri, AK PARTİ'ye sözlerimin başında birkaç söz söylemek istiyorum. Gerçi burada beni dinleyen, böyle emeklinin hâlinde anlayacak çok kimse yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Koltuklar boş, koltuklar!

VELİ AĞBABA (Devamla) - Kimisi Türkiye'nin en büyük holdinglerinden emekli milletvekili, kimisi İstanbul'un en büyük müteahhidi. Dolayısıyla, ne desem boş ancak...

ÜNAL KARAMAN (Konya) - Biz de buradayız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nerede?

Oyunu aldınız, sırtına bindiniz, şimdi hakir görüyorsunuz. "Sen fakirsin, benim muhatabım değilsin." diyorsunuz, onların sesini duymuyorsunuz, kulaklarınızı kapatmışsınız. Ancak şunu bilin ki onların hakkını hukukunu, onların şerefini, namusunu savunmak bizim boynumuzun borcu, bunu savunmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bu sözlerimin başında Özlem Hanım'a bir laf atayım.

Özlem Hanım, anneniz-babanız sanırım emekli öğretmen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, evet, başka bir şey yok.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Git bu teklifi annene söyle, annen seni terlikle kovalar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Kovalamaz.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Terlikle kovalar. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada Sayın Nilgün Ök var, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok kıymetli üyesi. Onun biraz tuzu kuru, o iş kadını, fabrikası var.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Çiftçi, çiftçi.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Bu emekli maaşını Denizli'de, Buldan'da birine söyleseniz ne der Allah aşkına? Seni de terlikle kovalar. Sen annene-babana git söyle bakalım, annene-babana "20 bin lira emekli maaşı veriyorum." de. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, başkanlık sisteminin bu ülkeyi ne hâle getirdiğini kısaca anlatmak istiyorum. Hanke Sefalet Endeksi'ne göre yoksullukta dünyada 5'inci sıradayız. Değerli arkadaşlar, Sudan, Arjantin, Suriye, Yemen var. Bakın, Dünya Sefalet Endeksi çok önemli bir şey; burada açlık var, burada yoksulluk var, burada çöpten ekmek toplayan emekli var. Gıda enflasyonunda yüzde 28,31'le Avrupa'da 1'inciyiz, dünyada 5'inciyiz. Bakın, arkadaşlar, bizden daha kötüler Güney Sudan, İran, Malavi, Haiti; bizden iyilere bakın, Bolivya'sı, Burundi'si, Lübnan'ı, Angola'sı bizden daha iyi durumda. Geniş tanımlı işsiz sayısı 11 milyon 705 bin, ne işte ne de eğitimde olan gençlerin sayısı 6,5 milyon, 6,5 milyon. Sizin evlatlarınızı bir düşünün, arkadaşlar, evlatlarınızı bir düşünün. Maalesef bu düzen dayıların düzeni. Ankara'da dayısı olmayanlar, amcası olmayanlar ezilirken dayısı, babası AK PARTİ milletvekiliyse, siyasetçiye onlar işe giriyor. (CHP sıralarından alkışlar) Hakkınızı yemeyelim, Özlem Hanım, hakkınızı yemeyelim. AK PARTİ fakir fukara çocukları arasında ayırım yapmıyor, CHP'li olsa da işe giremiyor, DEM'li olsa da MHP'li olsa da AK PARTİ'li de olsa işe giremiyor fakir fukaraysa ama eğer zengin bir siyasetçi tanıdığı dayısı varsa işe giriyor. Ancak herkes duysun ki onların dayısı var, yoksulların, AK PARTİ'ye oy veren gençlerin, MHP'ye oy veren yoksul gençlerin dayısı var, onların dayısı Cumhuriyet Halk Partisi. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, emekli maaşlarını çok karşılaştırıyoruz. Avrupa'yla karşılaştırmın, Almanya'yla karşılaştırmın; bizimki maalesef yerlerde sürünmeye devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, size çok acı bir tabloyu söylemek istiyorum. Son beş yılda 1.590 kişi geçim zorluğu nedeniyle intihar etti. 7.220 kişi belirlenemeyen nedenlerden olmak üzere toplam 20.671 kişi intihar etti; bu TÜİK rakamları. Bunlardan maalesef 4.915'i 25 yaş altı, 4.983'ü 25 ve 34 yaşlarında. Bu gençler niye ölüyor, bu gençler niye intihar ediyor? Bunların ölümünden sorumlu sizsiniz arkadaşlar, maalesef siz bu gençlerin üzerine toprak atıyorsunuz.

Bakın, bir başka rakam, değerli arkadaşlar, 2019'da en düşük emekli maaşı hazine katkısıyla 1.000 TL, ortalama emekli aylığı 2.090 TL. Ne zaman bu? O ucube sisteme, tek adam sistemine geçtikten altı ay sonra. En düşük emekli aylığı 1.000 TL, ortalama emekli maaşı 2.090 TL; yüzde 109 daha yüksek. Şu an, 2025'te 16.881 en düşük emekli aylığı, ortalama emekli aylığı 20.992; yüzde 24 daha fazla. Ocak 2026'da en düşük emekli aylığı 20.000 TL, ortalama emekli aylığı 23.551 TL. Bunun anlamı ne biliyor musunuz arkadaşlar? Herkesi yoksullukta buluşturdu. Artık sadece en düşük emekli aylığı alanlar değil, sadece 9000 iş günü ödeyen esnafı değil, doktoru da öğretmeni de işçisi de herkes yoksullaşmış durumda. Yirmi üç yılın sonunda Türkiye'yi getirdiğiniz nokta bu arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, bu emekliler dünyanın en büyük ekonomistleri. Ne Mehmet Şimşek ne... Anlamıyorsunuz, Mehmet Şimşek de... Arkadaşlar, insanlar bu parayla yaşıyorlarsa, yaşamını sürdürüyorsa en büyük ekonomist onlar. Bakın, verdiğiniz zam 1.000 TL. Gidin Kızılay'a -siz Kızılay'ı sevmezsiniz, lüks bir yer var ya, oranın ismi Çukurambar, Çukurambar'ı, seviyorsunuz siz, Çukurambar'da yemek yemeyi seviyorsunuz- emekliye bir döner söyleyin, 450 TL arkadaşlar. 1 kilo et olmuş 1.000 TL. Günlük 33 lira yapıyor, simit 20 lira, çay 25 lira; arkadaşlar, çayı söyleseniz simit yiyemiyorsunuz, simit alsanız çay içemiyorsunuz. Geline durum bu. Bakın, bir masal okuyorlar, bir hikâye okuyorlar yersen, inanırsan. Diyorlar ki: "Millî gelir 17.748 dolar." Aylık kişi başı 62 bin TL. Değerli arkadaşlar, bunu kim alıyor acaba? Yunanlılar mı alıyor, Bulgarlar mı? Bu parayı kim alıyor? Hakikaten şaşmamak mümkün değil. 3 emekli 1 tane millî gelire denk gelmiyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, "Emekliye sefalet ücreti kabul edilemez." dediniz. Sizler 2023'te seçime giderken dediniz ki: "En düşük memur maaşına 8 bin lira zam yapıyoruz. Memur emeklisine de seyyanen zam yapacağız." Hem siz dediniz hem iktidar ortağı dedi; orada da yalan söylediniz. Bakın, bunu bir esnaf yapsa, esnaf sözünde durmasa ona "sahtekâr" derler. Bu da bir büyük siyasi sahtekârlıktır, bir büyük siyasi dolandırıcılıktır. (CHP sıralarından alkışlar) Diyorlar ki: "Bütçede kaynak yok." Bakın, 2025 bütçesinde sosyal güvenlik kaleminde 1 trilyon 882 milyar lirayla başlangıç ödeneği konulmasına rağmen harcanan tutar 1 trilyon 540 milyar, 282 milyar harcanmamış arkadaşlar. Verin bu 282 milyarı arkadaşlar.

Başka bir çarpıcı rakamı sizlerle paylaşmak istiyorum değerli arkadaşlar. Şimdi, yıllık Türkiye kişi başı ortalama fert gelirinin yüzde 60'ı düşük geliri olanlarda -bakın, bunu dikkatle dinleyin- aylık 12.057 liradan daha az parayla geçinenler yani nüfusun en az yüzde 50'si yani 43 milyon kişi aylık 12 bin TL ve altında parayla geçimini sürdürüyor. Bakın arkadaşlar, bu insanların yüzde 93'ü konut masraflarını ve kirasını karşılayamıyor, yüzde 93'ü, neredeyse yüzde 100'e yakın. Yüzde 51'i borç taksitlerini ödeyemiyor, yüzde 72'si tavuk ve et yiyemiyor, yüzde 61'i beklenmedik sağlık harcamalarını karşılayamıyor; Türkiye'nin gerçek rakamları bu arkadaşlar.

Bakın, emekli maaşları çok ciddi bir tuzağa çekilmiş durumda. Tüm emekliler içinde 20 bin lira ve altında maaş alacak olanların oranı yüzde 35. Geçtiğimiz yıl Bakan diyordu ya "70 bin, 80 bin emekli maaşı alanlar var." diye; 20 bin lira ve altında maaş alacak olanların oranı yüzde 35, 20 bin ile 25 bin lira alacakların oranı ise yüzde 55. Bakın, 20 bin ile 25 bin lira arasında maaş alanların oranı yüzde 55. Emeklilerin sadece yüzde 10'u 25 bin liradan fazla maaş alıyor yani açlık sınırının üstünde emekli maaşı alanların toplamı sadece yüzde 10, yüzde 10'u açlık sınırının üstünde maaş alıyor.

Bir de bir dengesizlik var arkadaşlar: 3600 gün prim ödeyen de aynı emekli maaşını alıyor, 9000 gün prim ödeyen esnaf da aynı emekli maaşını alıyor. Otuz, kırk yıl çalışmış, prim ödemiş, aldığı maaş 20 bin lira. Gidin, esnaf komşunuz varsa bakkallara -bakkal da bırakmadınız ya gerçi- bir sorun değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, değerli arkadaşlar, yine buradan emeklilere sesleniyorum: Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, zaman zaman DEM, YENİ YOL, İYİ Parti Grupları da emekli nöbetine, onur nöbetine, namus nöbetine destek veriyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Emeklilere çağrı yapıyorum: Bunlardan korkmayın, 16 milyon emekliyi cezaevine atamazlar, sesinizi duyurun, bağırın, çıkın sokağa, çıkın sokağa; emekli derneklerine söylüyorum, emeklilere söylüyorum: Çıkın sokağa! (CHP sıralarından alkışlar) Bunlar başka türlü laftan anlamaz, ne zaman kamuoyu tepkisi olursa geri adım atarlar.

Değerli arkadaşlar, emekliler ölüyor; bakın, emekliler ölüyor. Emeklilerin kimisi 78 yaşında inşaattan düşerek ölüyor -nasıl bakıyorsunuz onların yüzüne, inanamıyorum- kimisi ısınmak için arabaya gittiği zaman cayır cayır yanıyor, kimisi markette çalışırken düşerek ölüyor, kimisi yolda çalışırken ölmeye devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Şimdi, bakın "Sosyal Güvenlik Kurumunu batırdınız." diyorsunuz. Değerli arkadaşlar, gidin, emeklilere sorun, o gün emekli rahat rahat geçiniyordu. Ayrıca, sosyal güvenlik meselesi kâr meselesi değildir, sosyal güvenlik meselesi ar meselesidir, ar! (CHP sıralarından alkışlar) Emekli, değerli arkadaşlar, bu ülkede yaşayan herkesin haysiyetidir, onurudur. Bunu da en çok iktidarın düşünmesi lazım. Annenize, babanıza gidin, söyleyin "Biz bu 20 bin liraya -bin liraya- 'evet' oyu verdik." deyin.

Bir başka mesele, bakın, madde 6 arkadaşlar, bu madde 6 önemli. Madde 6 böyle katakulliyile geldi, konuldu. Amaç ne? Diyor ki: "Alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilere kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan kıdem tazminatı ödemelerinde alt işverenlere rücuva konu tutarların söz konusu ihale sözleşmeleri kapsamında geçen kısmının tahsilatından vazgeçilmesi..." 60 milyar, 60 milyar Özlem Hanım, devlete 60 milyar yüklüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) - Taşeronun, özel şirketlerin ödeyeceği 60 milyarı kime yüklüyorsunuz?

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, güzel konuşuyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Bir dakika daha verin Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkürler.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Maalesef, değerli arkadaşlar, 60 milyarı emeklinin cebinden alıyorsun, kime veriyorsun? Taşeron şirketlerine veriyorsun.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tanal...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bazı alanlarındaki televizyon ekranlarında sadece Meclis TV'nin açılmasına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Halkla İlişkiler Binası'nda, Meclis lokantasında ve ara katlardaki televizyon ekranlarında ulusal haber kanalları kapatılmış durumda. Vatandaşın sadece Meclis Televizyonunu izlemeye zorlandığı görülmektedir. Bu Meclis milletin evidir, milletin evinde sansür olmaz. Haber alma hakkı demokrasinin temelidir. Vatandaşın farklı kanallardan bilgiye ulaşması engelleniyorsa burada özgürlükten söz edilemez. Bu uygulama Anayasa'ya açıkça aykırıdır. Anayasa'nın 26'ncı maddesinde, 28'inci maddesinde basın özgürlüğü güvence altına alınır. Daha da vahim olanı şudur: Cezaevlerinde bile onlarca kanal izlenebilirken Türkiye Büyük Millet Meclisinde tek kanal dayatması yapılması utanç vericidir. Bu karardan Meclis Başkanının vazgeçmesini talep ediyorum. Derhâl bu kararı geri çekin. Ulusal kanallar yeniden açılmalıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde sansüre son verin, milletin haber alma hakkını engellemeyin!

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Karamnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'ya aittir.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ULAŞ KARASU (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında emekli zulmüne tanık olan sevgili yurttaşlar; bugün bu kürsüde yuvarlak cümleler kurmayacağım çünkü ortada yuvarlanacak bir mesele yok. Bugün bu ülkede emekli bilinçli olarak yoksullaştırılmıştır. Bu bir hata değildir, bu bir kriz değildir, bu bir tesadüf hiç değildir. Bu, AKP iktidarının kara düzeninin bir sonucudur.

Emekliler bu ülkeye ömrünü verdi, alın terini verdi, sağlığını verdi, gençliğini verdi; devletine güvendi ama karşılığında ne aldı? Açlık sınırının altında maaş, borç batağı, çalışmak zorunda kaldığı ikinci iş, utanç verici bir yaşam mücadelesi. Bugün emekli ne yazık ki torununa harçlık veremiyor, ne pazardan istediğini alabiliyor ne de kışın faturasını ödeyebiliyor. Bu tabloya "ekonomi" diyemezsiniz. Bu tabloyu anlatan tek kelime vardır, onun adı da emekliye yapılan zulümdür ve bu zulmün sorumlusu da AKP'nin yarattığı kara düzendir. (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye'de bugün 17 milyona yakın emekli var, en düşük emekli aylığı 20 bin; bunların yaklaşık 5 milyonu da en düşük aylığa mahkûm edilmiş durumda. Ortalama emekli aylığı 23.500, en düşük memur emeklisi aylığı da cumhuriyet tarihinde ilk kez açlık sınırının altında kalmıştır. Kürsülerden buna "sefalet ücreti" deyip, sonra Mecliste oturup buna sessiz kalan da bu kanun için el kaldıran da bu kara düzene ortaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Yıllardır "eski Türkiye" diyerek masal anlatıyorsunuz, gelin, gerçeklerle yüzleşelim. 2002 yılında emekli aylığı asgari ücretin 1,5 katıydı, eğer bu oran korunmuş olsaydı en düşük emekli aylığı bugün 42 bin olacaktı ama siz ne yaptınız? Emekliyi büyümeden

kopardınız, gelirden payını kestiniz, sefalette eşitlediniz. Bu bir yönetim hatası değil, bilinçli bir yoksullaştırma politikasıdır. Bu politikanın adı da AKP'nin kara düzenidir. (CHP sıralarından alkışlar)

"Dünyanın sayılı ekonomileri arasında yer alıyoruz." diyorsunuz. Avrupa Birliği ülkelerinin emeklilerine verdiği aylık ödemelerin millî gelire oranı yüzde 12, bizde ise sefalet artışıyla bu oran ancak yüzde 6'yı buluyor. Ondan sonra da "Şu kadar büyüdük, bu kadar zenginleştik." yalanlarıyla bizi avutmaya çalışıyorsunuz, sonra da utanmadan "Avrupa bizi kıskanıyor." diyorsunuz. Avrupa'nın emekli geliri, Ege'de, Akdeniz'de tatilini yapıyor, bizim emeklimiz de ikinci iş olarak onun bulaşığını yıkıyor. Emeklimizi bu duruma düşüren AKP'nin kara düzenidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Tayyip Erdoğan'ı üzmeyen istatistik kurumunun rakamları bile emeklinin içler acısı hâlini saklayamıyor. Bakın, bugün 2 milyon 165 bin emekli geçinemediği için çalışmak zorunda. 55 yaş üstü tam 53.559 emekli iş arıyor. Soruyorum size: Bu insanlar keyiflerinden mi çalışıyor ya da iş arıyor yoksa açlıkla, borçla, çaresizlikle mi uğraşıyor? Bu vicdansızlığınıza itirazımız var, AKP'nin bu kara düzenine itirazımız var. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, 2002'den itibaren bu ülkede büyüyenler var, servetine servet katanlar var. O büyüyenler AKP sıralarında oturan zatlara cepleri ve servetleridir, sizlerin yakınlarıdır, saraylarda oturanlardır, kur korumalı mevduatta milyarları götürenlerdir, ihalesiz, 21/b'yle köprüleri, otoyolları alıp millete küfür edenlerdir ama bu tablodan utanmıyorsunuz. Bu, işte bu, utanmazlığınızın adı da AKP'nin kara düzenidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Alın size bir yüz karası tablo daha: 2022-2024 arasında 118 emekli geçim sıkıntısı nedeniyle intihar etti. Evet, yanlış duymadınız, bu ülkede emekliler geçim sıkıntısı nedeniyle hayatına son veriyor. Hani 2024 Emekliler Yılı'ydı? Aynı yıl iş cinayetlerinde 50 yaş üstü 558, 2025'te ise 684 yurttaşımız öldü. Daha bir hafta önce 66 yaşında bir yurttaşımız evsiz kaldığı için aracın içinde can verdi. Bu bir sosyal çöküştür, bu çöküşün tek sorumlusu da AKP'nin kara düzenidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir de çıkıp diyorsunuz ki: "Kaynak yok." Yalan söylüyorsunuz! SGK bütçesi ortada, 2025 yılında 282 milyarlık kaynak kullanılmadan duruyor. Faize gelince para var, ranta gelince para var, yandaşa gelince para var ama emekliye gelince para yok. Bu, bir kaynak meselesi değildir; bu, bir vicdan meselesidir; bu vicdansızlığın adı da AKP'nin kara düzenidir. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

El kaldırıp indirmekten başka hiçbir işi olmayan AKP sıralarına sesleniyorum: Sorsak hepiniz emekli dostusunuz ama hiçbiriniz emeklinin sofrasını bilmiyorsunuz, hiçbiriniz emeklinin kışı nasıl geçirdiğini bilmiyorsunuz, hiçbiriniz emeklinin nasıl geçindiğini bilmiyorsunuz. Biz biliyoruz, bildiğimiz için on dört gündür buradayız çünkü biz emekliyiz, biz emekçiyiz, biz halkız! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Buradan açıkça ilan ediyoruz Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in söylediği gibi: "En düşük emekli aylığı asgari ücret olmalıdır." ve her emekliye seyyanen zam yapılmalıdır. İntibak yasası acilen çıkarılmalıdır. Bayram ikramiyeleri en az 1 asgari ücret olmalıdır. Sağlıkta muayene ve ilaç katkı payları kaldırılmalıdır. Toplu sözleşme ve sendikal örgütlenme hakkı yasal statüye kavuşturulmalıdır. Bunlar talep değildir, bunlar emekliye olan borcumuzdur. Evet, o kadar borçluyuz ki haklarını ne ile ödesek eksik kalır. Biz "Emeklimize onurlu bir gelecek borcumuz var." derken çıkıp utanmaz SGK Başkanı emeklilerin uzun yaşadığını ve bunun da sosyal güvenlik sistemine yük olduğunu söylüyor. Bu ülkeye bir yük varsa o da doymak bilmeyen iktidarınız ve yandaşlarınızdır ama hiç merak etmeyin bu kara düzen değişecek.

Değerli arkadaşlar, kendi ülkesine yabancı AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bugünkü konuşması emekliye bakışınızın en net özetidir. Sayın Erdoğan çıkmış, diyor ki: "Göreve geldiğimizde en düşük emekli aylığı 66 liraydı." Yalan. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının verileriyle konuşuyorum; net asgari ücret 184 lira, en düşük SSK'li emekli aylığı 254 lira, en düşük tarım BAĞ-KUR -bunu belirtiyor- emekli aylığı 66 lira, en düşük esnaf BAĞ-KUR emekli aylığı 150 lira, en düşük Emekli Sandığı aylığı 376 lira, ortalama Emekli Sandığı aylığı 502 liraydı. Rakamlar yalan söylemiyor ama bu ülkenin Cumhurbaşkanı çıkıyor 86 milyona "Cambaza bak, cambaza." yapıyor. 2002 yılında örnek verdiği tarım BAĞ-KUR'dan kaç kişi emekliydi? Bunu nasıl tüm emeklilerin aylığı gibi gösterebilirsiniz? Bakın, en düşük SSK'li emekli asgari ücretin 1,5 katını, en düşük memur emeklisi 2 katını, ortalama memur emeklisi neredeyse 3 katını alıyor. Sayın Erdoğan'ın Amerikan dolarını sevdiğini biliyorduk ama altın hesabından niçin rahatsız olduğunu bugün anladık. O konuştuğu 66 lirayı çeyrek altınla hesaplasak bile bugün 1 asgari ücret yapıyor.

Değerli arkadaşlar, bilin ki açlık kader değildir, yoksulluk alın yazısı hiç değildir. Bir gün o boş tencereler konuşacak, o susan sofralar haykıracak ve bu ülke açlığı değil, insanca yaşamak hak bilenlerin ülkesi olacak. Evet, öyle bir ülke olacağız ki hiçbir emekli ucuz market kuyruklarında tanınmamak için yüzünü gizlemeyecek, terminal banklarında, kimsesiz barakalarda kalmayacak, torununa bayram harçlığı verememe utancını yaşamayacak, geçim sıkıntısından intihar etmeyecek, donarak ölmeyecek, iş cinayetlerine kurban gitmeyecek. (CHP sıralarından alkışlar) Öyle bir ülke olacağız ki emeklilerimiz kendisine dayatılanı değil, hakkı olanı alacak.

Son sözüm şudur: Emekliyi yoksulluğa mahkûm edenler bu ülkeyi yönetemezler. Bugün emekliler sokaklarda, meydanlarda, alanlarda haykırıyorlar. Emekli sizden sadaka değil adalet istiyor, yoksulluk değil onurlu bir yaşam istiyor. Bunun değişeceği yer ise bellidir, o da sandıktır. Yarattığınız bu kara düzen sandıkta değişecektir. (CHP sıralarından alkışlar) Emeklilerimiz hak ettiği adaletli ve onurlu yaşama Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında kavuşacaktır. Getirin sandığı, bu millet size hak ettiğiniz en güzel cevabı verecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahısları adına ilk söz Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay'ın.

Buyurun Sayın Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Kanun teklifi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Bu kanun teklifinde emeklilerle ilgili çok önemli düzenlemeler var. "Önemli" diyoruz, önemli olmasını istiyoruz tabii ama reva görülenin çok düşük olduğunu görüyoruz. Türkiye Varlık Fonuyla ilgili, denetim sistemiyle ilgili önemli düzenlemeler var. Yine, işverene asgari ücret desteğiyle ilgili önemli düzenlemeler var.

En düşük emekli aylığını 20 bin TL olarak öngörüyor bu kanun teklifi, 16.881 TL'ydi biliyorsunuz. Hiç zam gelmese ne olurdu diye ben bir hesap yaptım, 2025 yılının ortalama enflasyon oranından hesaplardım, yüzde 34 yapıyor, 21.968 TL olması gerekir. Şimdi, biliyorsunuz, bilimsel araştırma yapan kuruluşlar para enflasyonu hesaplayan ve TÜİK enflasyonu var; ikisinin arasında yüzde 25 fark var, 25 puan fark var hissedilen enflasyon arasında. Buna rağmen TÜİK enflasyonu 1.968 TL'lik bir erime var yani vatandaşın cebinden alınan bir para var. Bu verilmemiş oluyor yani sıfır enflasyon. Ama biz ne diyoruz? En düşük emekli aylığının net asgari ücret seviyesinde olması gerektiğini ve artık bunun otomatik olarak bir sisteme bağlanması gerektiğini ifade ediyoruz ama maalesef 28.075 TL olan net asgari ücret seviyesinin çok çok daha altında bir belirleme söz konusu. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada, bütçedeki kaynakların kullanımıyla ilgili, Sayın Ağbaba bahsetti, Sayın Vekilim bahsetti, Sosyal Güvenlik Kurumu ödenekleriyle ilgili olarak 1,8 trilyonun 282 milyarının kullanılmadığını ifade etti. Ben bunu biraz daha geliştireyim. 2025 yılı için tahsis edilen ödeneklerden kullanılmayan 713 milyar TL'lik ödenek var. Ya bu kullanılmamış ya başka alanlara aktarılmış. Eğer bu ödenek emeklilere kullanılsaydı -bu Sosyal Güvenlik Kurumunun, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının raporlarında da var, 2026 yılı için 16 milyon 330 binlik bir emekli rakamı belirlemişler- her bir emekliye 3.638 TL para verilebilirdi, o da verilmedi. Şimdi, bahsediyoruz, vergi harcamaları diyoruz bütçede, tahsilinden muafiyet, istisna ve indirimler yoluyla vazgeçilen vergi harcamalarından bahsediyoruz. Tahsil edilmeyen vergiler bunlar. 2025'te 3 trilyon 5 milyardı, 2026'da 3 trilyon 597 milyar. Bunun bir kısmı verimli, asgari ücretle ilgili var, onları kabul ediyoruz ama bir 768 milyar var -bu 2025 yılında 701 milyardı- bunlar kurumlar vergisiyle ilgili, hani bizim KÖİ ve yap-işlet-devret projesi yapan o "44 firma" dediğimiz firmaya tanınan imkânlar; tahsil edin bunları, tahsil edin, emekliye verin. Niçin tahsil etmiyorsunuz? Siz bunu tahsil edip emekliye verecek olsanız her bir emekliye 47 bin TL para verilebilirdi. Ramazan ve Kurban Bayramlarında bunu 2'ye bölüp emekliye verebilirdiniz; vermediniz, tercih etmediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, bu 768 milyarla başka ne yapılabilmemiş? Hemen söylüyorum. Bir intibak yasasından bahsediyoruz, "seyyane zam" diyoruz; yüksek prim ödeyen, prim gün sayısı fazla olan fakat daha düşük prim gün ödeyen, 9000 ödeyen var, 3600 ile en düşük aylıkta birleşen kişiler var; bunlara intibak yasasıyla ilgili düzenleme yapabiliydik. 8 milyon emekliyi ilgilendiriyor bu. Ortalama 5 bin TL civarında bir artış olsa 480 milyar para yapıyor. Bakın, bu 768 milyarın yüzde 61'i falan. Bu 480 milyarı emeklilerimize verebilirdik; tercih etmedik, vermedik.

Bir başka örnek, asgari ücretin biraz üzerinde maaş alan, çalışanlar var; bunlar vergi dilimlerinden dolayı maaşları eriyen kişiler. Şimdi, bunlara destek verebilirdik, her bir çalışana 8-10 bin TL destek verebilirdik, bu da 5 milyon aileye dokunurdu; bu tercih edilmedi, edilmiyor. Kaynak var ama tercih meselesi, sizin kaynağı nereye kullandığınızla alakalı.

Bakın, gençler ve işsizler var değil mi? Yaklaşık 3 milyon işsiz genç, her bir gence 25 bin TL para verilebilirdi veya üniversite öğrencilerinin asgari ücret düzeyinde burs alması sağlanabilirdi, bunlara burs verilebilirdi yani 4 bin lira burs veriyorsunuz. Az önce bahsettiğim 2 bin lirayı siz, enflasyon nedeniyle erimeyip, vatandaşın cebinden almasıydınız -öğrencilerine 4 bin TL burs veren bu devlet- emekli büyüklerimiz 2 bin TL'yi gider onlara aktarırdı, torunlarına harçlık verirdi, siz bunu tercih etmediniz. Asgari ücret düzeyinde geçim desteği verilebilirdi. Yine, aileler ve temel ihtiyaçlarla alakalı sağlık katkı payları ve ilaç farkları tamamen kaldırılabilirdi, KDV sıfırlanabilirdi temel gıda ürünlerinde; bunların hiçbirini yapılmadı. (CHP sıralarından alkışlar)

Yani şimdi çiftçiler var, üreticiler var, esnaf var. Şimdi, bakıyoruz, mazot, gübre ve yem desteği yani bu destekler çok yetersiz, nakit destekler çok yetersiz; bu destekler artırılabilirdi, bu desteklerle ilgili bu para kullanılabilirdi. Küçük üreticilerin, çiftçilerin, esnafların kullandığı krediler var, bunların faizleri silinebilirdi. Bugün bir dakikalık konuşmalarda bir sürü vekilimiz değindi, değil mi? "Vergi borcu yoktur, SGK borcu yoktur." yazısı alamadığı için kamu bankalarından kaynaklara ulaşamıyorlar. Bu reva mıdır çiftçiye, esnafa? (CHP sıralarından alkışlar) Siz buna çözüm bulmak zorundasınız yani bunu, faizlerini bir kere silip, borçları öteleyip, bir taksitlendirme yapıp, bu kredilere ulaşılmasını sağlamak lazım; işte, paralar buraya aktarılabilirdi.

Sayın Ulaş Karasu Başkanım da bahsetti, kendisi geçmişte de bu konularla ilgili, mega projelerle ilgili bir sürü açıklama yaptı. Bu parayla 15'ten fazla Yavuz Sultan Selim Köprüsü yapılabilirdi; Osmangazi Köprüsü'ne benzer 20'den fazla köprü yapılabilirdi; Çanakkale Köprüsü, 17-18 köprü yapılabilirdi.

Ha, bir de hızlı tren olayı var, biliyorsunuz. Hızlı tren yatırımlarıyla ilgili 1.100 kilometre hızlı tren rayı yapılabilirdi. Ankara-Bursa 3-4 kez yapılabilirdi; İzmir-Ankara arasını 1 kez bitirebilirdi ama bunların hiçbirini tercih edilmedi, emekli sefalet içerisinde bekletiliyor.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Erzincan'ı da söyle, niye söylemiyorsun? Sivas-Erzincan'ı niye söylemiyorsun? Trabzon-Erzincan demir yolunu niye söylemiyorsun?

CEVDET AKAY (Devamla) - Emekli geçinmek için değil hayatta kalmayla ilgili mücadele veriyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Emekli üzerine çok konuşulacak konu var, ben Varlık Fonu üzerine de birkaç bir şey söylemek istiyorum, bu kanun teklifinde çok çok önemli, 360 milyar dolarlık bir fon büyüklüğünden bahsediyoruz. 3,9 trilyon hasılatı var, alt firmalarla beraber 200'den fazla firma var. Bu Varlık Fonunun denetimi hiç sağlıklı değil, şeffaf değil. Bu denetimin gözden geçirilmesi gerekiyor. Şunlar söylüyor: "Yüzde 81'i Sayıştay denetimine tabi." diye kurulurken hani kamu bankalarının alındığı BOTAŞ, PTT gibi kurumlar var. Şimdi, bundan sonra kurulacak ve satın alınacak firmalarla bu oran süratle aşağıya düşecek. Şimdi, bağımsız denetim kuruluşu üzerinden, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu denetçilerinin yaptığı rapor üzerinden Plan Bütçede denetim yapıyoruz. Bu kabul edilemez, Sayıştay denetimine mutlaka tabi tutulması gerekiyor, KİT Komisyonunda görüşülmesi gerekir. Bu denetim sağlıklı değil. Aynı zamanda Varlık Fonu yöneticilerinin buraya gelmesi ve Mecliste bütün vekiller huzurunda bu konunun da konuşulması gerekir, bir ibra sistemini kurmak gerekir. Şimdi, bütün kamu kurum ve kuruluşları Taşit Kanunu'na tabi değil mi, Devlet İhale Kanunu'na tabi, Kamu İhale Kanunu'na tabi; bunların hiçbirine tabi değil. Tabi olmadığı için de savurganca harcamalar var. Bakın, Taşit Kanunu'na tabi olsaydı, 58 adet taşıt kira gideri var Varlık Fonunun, bunun 41 adedi gidip bir özel firmadan alınmazdı. Bu özel firmanın da eski vekilin olduğunu ifade edelim. Şirketin de ismini buradan tekrar vermek istemiyorum. Bu 41 adet buradan kiralınmış. 43 milyon kira gideri var, bir önceki yıla göre 14,9 milyon artış var. Şimdi, bunların yöneticileriyle ilgili 70 milyon gider var. Bütün bunlar sağlıklı denetim olsaydı, kamu kurum ve kuruluşlarının tabi olduğu kanunlara tabi olsaydı böyle savurganca harcamalar olmazdı. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi bu kanunda da şunu ifade ediyorlar: 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye göre "Artık en fazla 2 maaş alabilecekler." düzenlemesini söylüyorlar. Uygulamada maalesef bu böyle değil. Bakın, bir bakan yardımcısı bakan yardımcılığından dolayı 1 maaş alıyor, bu kişi aynı zamanda TÜRK TELEKOM'da da Yönetim Kurulu üyesiye, işte Turkcell'de de Yönetim Kurulu üyesiye bunlardan birinden daha, 2 maaşla sınırlama var ama Varlık Fonu uygulamasında yüzde 50'nin altında hissesi olan yerlerde 3'üncü, 4'üncü, 5'inci maaşı alabilir. Örnek olsun diye veriyorum, bakan yardımcısı TÜRK TELEKOM Yönetim Kurulu üyesi, Türk Hava Yollarında da Yönetim Kurulu üyesiye 3'üncü maaşı alabilir. (CHP sıralarından alkışlar) Ben Karabük Vekiliyim, KARDEMİR Yönetim Kurulu üyesi olursa 4'üncü maaşı alabilir. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

CEVDET AKAY (Devamla) - Kayseri Vekilimiz Aşkın Genç burada, Kayseri Şeker Fabrikasında Yönetim Kurulu üyesi olabilir -Varlık Fonu yüzde 9'a sahip- 4'üncü maaşı alır. Yani alır da alır arkadaşlar. Turkcell'de de bir Yönetim Kurulu üyesiye oradan da 5'inci maaşı alır. Böyle bir denetim sistemi ve böyle bir savurganca harcama olamaz. Bunların bir an önce düzenlenmesi ve tasarruf tedbirlerine ve genelgelerine uyulması, buradan sağlanan bütün imkânların da emeklilere aktarılması gerekir. (CHP sıralarından alkışlar)

2 trilyon 54 milyar faiz giderimiz var; bakın, 1 trilyon 950 milyard, 104 milyar üzerinde gerçekleşti. Bu yıl 2 trilyon 742 milyar olacak. Bu faiz sorununa da bir çözüm bulmamız gerekiyor. İşte, işverenlere asgari ücret desteği var, bunun İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmaması gerekiyor, Bakanlık bütçesinden karşılanması gerekiyor ve bu tutar 1.270 liraya çıkmış. Asgari ücreti artıralım, bu desteği de artıralım diyorum. Bu kanun teklifine bu şekilde onay vermiyoruz.

Herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.34

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.09

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyza KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şahısları adına ikinci söz Osmaniye Milletvekili Sayın Seydi Gülsoy'a ait.

Buyurun Sayın Gülsoy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sizleri, aziz milletimizi ve ekranları başında bizleri izleyen Osmaniye'li yiğit hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. Yozgat Milletvekilimiz Sayın Süleyman Şahan'la birlikte teklif sahibi olduğumuz Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, Anayasa Mahkemesi kararlarının gereğinin yerine getirilmesi, hukuki belirliliğin sağlanması, sosyal devlet ilkesinin güçlendirilmesi ve ekonomik istihdama yönelik politikaların desteklenmesi gibi çok boyutlu ve sistematik bir amaç çerçevesinde hazırlanmıştır.

Teklifin ana yapısını üç temel konu oluşturmaktadır. Birincisi, Anayasa Mahkemesinin iptal kararları sonrası ortaya çıkan hukuki boşluğun giderilmesi ve idaredeki uygulamalardaki tereddütlerin ortadan kaldırılmasıdır. İkinci boyutu, sosyal politikalar ve istihdam destekleri yoluyla vatandaşlarımızın refahının korunması ve artırılmasıdır. Üçüncüsü ise Türkiye Varlık Fonunun hukuki ve idari yapısının hem Anayasa Mahkemesi kararına hem de piyasa ekonomisinin gereklerine uygun şekilde yeniden netleştirilmesi ve stratejik kurumlarımızın küresel rekabet gücünün artırılmasıdır.

Bu çerçevede, teklif, kamu personel rejiminden emeklilik ödemelerine, asgari ücret desteğinden medya hizmetlerine, ulaştırma, denetim yetkisinden Türkiye Varlık Fonunun denetim ve tabiiyet rejimine kadar geniş bir düzenleme alanını kapsamaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teklifimizin ilk ve en önemli ayağı hukuk devletinin temel taşı olan belirlilik ilkesidir. Anayasa Mahkemesi, son dönemde verdiği kararlarla bazı yasal düzenlemelerin çerçevesinin daha net çizilmesi gerektiğini vurgulamıştır; biz de bu iradeye uygun olarak gerekli adımları atıyoruz, maddeyle aday memurların güvencesi üzerine düzenleme öngörüyoruz. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'ndaki "memuriyetle bağdaşmayacak durumlar" ifadesi ucu açık olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Bu belirsizlik aday memurlarımız için de bir huzursuzluk kaynağı oluşturmaktadır. Yeni düzenlemeyle bu süreci tamamen disiplin cezası şartına bağlıyoruz. Aday memur temel eğitimde başarısız olursa, birden fazla uyarı, kınama alırsa veya aylıktan kesme gibi ağır bir ceza alırsa ancak o zaman ilişkisinin kesilmesi mümkün olacaktır. Böylece idarenin yorumlanabilir uygulamasının önüne geçiyor, liyakat ve disiplini açık kriterle bağlamış oluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Memurları Kanunu'ndaki disiplin cezasını gerektiren fiil ve hâllerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisinin zaman aşımına uğrayacağı düzenlenmektedir. Teklif maddesiyle disiplin cezalarının yargı tarafından iptal edilmesi durumunda idarenin yeniden işlem yapma süreci netleştirilmektedir. Bu sayede zaman aşımı belirsizliği ortadan kalkmıştır; bir yandan disiplin cezası suçları cezasız kalmıyor, diğer yandan da kamu görevlilerinin süresiz bir soruşturma tehdidi altında kalmaları engellenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılında bin TL'yle başlayan alt sınır aylık uygulaması bugün sosyal güvenliğin en önemli koruma kalkanlarından biri hâline gelmiştir. 2025 Temmuz ayında 16.881 TL olan bu rakam altı aylık enflasyon oranının üzerinde bir artışla yaklaşık yüzde 18,48 artırılarak 20 bin TL'ye yükseltilmektedir. Mevcut durumda 4 milyon 11 bin emeklimiz bundan faydalanırken, yapılan düzenlemeyle 4 milyon 917 bin kişiye çıkarmış bulunmaktayız.

Ülkemizde istihdamın artırılması, özellikle ekonomik durgunluk, doğal afet ve pandemi gibi olağanüstü dönemlerde mevcut istihdamın korunması için başvurulan temel politikanın başında mali destek programları gelmektedir. Bu kapsamda, kayıtlı istihdamın artırılması, kadınlar, gençler ve engelliler başta olmak üzere dezavantajlı grupların iş gücüne katılımının desteklenmesi hedeflenmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda işverenler ve sigortalılar için çok sayıda sigorta prim teşviki, destek ve indirim mekanizması hayata geçirilmiş olup söz konusu uygulamalar etkin bir şekilde sürdürülmektedir. İşverenlerimizin üzerindeki mali yükü azaltmak ve kayıtlı istihdamı korumak için 2016 yılından beri uyguladığımız asgari ücret desteğini bu yıl da yüzde 27 oranında artırarak 1.270 TL olacak şekilde uygulamaya koyuyoruz. Bu teşviklerin her biri uygulandığı dönemde amacına başarıyla hizmet etmiş, çalışanlarımızın istihdamda kalmalarını ve yeni istihdam alanlarının açılmasına imkân sağlamıştır.

Ülkemizin ekonomik kalkınma hamlesinin lokomotifleri olan Türkiye Varlık Fonu ve İstanbul Finans Merkezi'yle ilgili düzenlemeler bu teklifin önemli maddelerindendir. Türkiye Varlık Fonu ve iştiraklerinin denetim yapısını daha öngörülebilir hâle getiriyoruz. Fon ve bağlı şirketler özel hukuk hükümlerine tabi olarak ticari esnekliklerini koruyacak ancak bağımsız denetimin yanı sıra Cumhurbaşkanlığı denetim elemanları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu ile denetim altına almaya başlıyoruz. Bu, hem küresel piyasa için güven verici bir adım hem de millî servetimizin yüksek standartlarla korunması demektir. Türkiye Varlık Fonu şirketlerinin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na ve kendi özel mevzuatına tabi olduğu açıkça belirtilmektedir. Böylelikle, Anayasa Mahkemesinin özellikle vurguladığı hukuki rejime ilişkin genel çerçeve net bir şekilde çizilmiş bulunmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye Varlık Fonuna ilişkin bu düzenlemeler hukuki belirliliği sağlayan, denetimi daha açık hâle getiren ve kuruluşların stratejik yatırım misyonunu koruyan bir yapıyı tesis etmektedir.

Kanun teklifinin bir diğer maddesiyle İstanbul Finans Merkezi kapsamında katılımcı belgesi verme yetkisi yönetici şirkete devredilmektedir. Bu düzenleme sayesinde ülke ekonomisine önemli katkılar sunan İstanbul Finans Merkezi'nin işleyişine operasyonel hız ve esneklik kazandırmış bulunmaktayız. Başvuru ve değerlendirme sürecinin daha etkin ve verimli şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Yine, ülkemizde ihracatın artırılması, üretim kapasitenin güçlendirilmesi ve ihracatçı firmaların uluslararası pazarda rekabet gücünün korunması amacıyla dâhilde işleme rejimi kapsamında uygulanan katma değer vergisi istisna süresini 31 Aralık 2030 tarihine kadar uzatmaktayız. Bu düzenlemeyle, ihracata yönelik üretim yapan firmalarımızın finansman yükünün azaltılması, maliyet avantajının sağlanması ve üretim süreçlerinin kesintisiz bir şekilde devam ettirilmesi hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Siber Güvenlik Başkanlığının idari kapasitesini güçlendirmek için bu yeni oluşturulan Siber Güvenlik Başkanlığına 3 başkan yardımcısı ataması yapılacak, bunun da sosyal ve idari haklarının düzenlenmesiyle ilgili maddeyi huzuruza getirmiş bulunmaktayız.

Diğer bir taraftan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına verilen ve yasal boşluk olduğu belirtilen, günümüzde çok çok kullanılan skuter düzenlemesidir. Bu düzenlemeyle, sektörün yetki ve sorumluluklarının netleştirilmesi, etkin bir denetim mekanizmasının tesis edilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, paylaşımlı elektrikli skuter faaliyeti yürütmesine rağmen Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetki belgesi almayan işletmelere idari para cezası uygulanacaktır.

Benzer bir düzenlemeyle de RTÜK'ün izinsiz yayın yapan kuruluşlara karşı yaptırım yetkisini netleştirerek frekans kirliliğinin önüne geçiyor, maddeyle, karasal TV ve FM yayını yapan ve izinsiz verici tesis eden kuruluşların uyarıya rağmen izinsiz yayına devam etmesi durumunda adli para cezası ile mühürleme işleminin uygulanması öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sunmuş olduğumuz kanun teklifi, uygulamada karşılaşılan aksaklıkları giderirken vatandaşımızın ekonomik ve hukuki güvenliğini önceleyen reform hamlesidir. Öngörülebilir ve şeffaf bir Türkiye hedefimiz doğrultusunda hazırladığımız kanun teklifinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Güneşhan...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Çanakkale Milletvekili İsmet Güneşhan'ın, Çanakkale Dardanos Orman Kampı'nın satış sürecine ilişkin açıklaması

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sayın Başkanım, Çanakkale Dardanos Orman Kampı'nın satış süreci durdurulmamıştır; aksine, ihale tarihine günler kalmış, geri sayım başlamıştır. Artık sessiz kalma zamanı değil, bu yanlış tüm Türkiye'nin duyması gereken zamandır. Biz, bugün sadece bir araziyi değil, gelecek kuşakların nefesini savunuyoruz. Dardanos, orman emekçilerinin eğitim aldığı, yangınla mücadelede kullanılan, kamu yararıyla yıllardır halkın hizmetinde olan kamusal bir alandır. Bu alanı satmak, doğayı, emeği ve geleceğimizi satmaktır; buna izin vermeyeceğiz. Çanakkale'nin kıyıları, ormanları ve kamusal alanları sermayeye teslim edilemez. Bu mücadele birkaç kişinin değil, Çanakkale'nin, orman emekçilerinin ve vicdan sahibi herkesin mücadelesidir.

Buradan açıkça söylüyorum: Dardanos satılık değildir, Çanakkale geçilmez!

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çakırözer...

50.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, yatırım programında Eskişehir için yer almayan yatırımlara ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2026'yı Eskişehir Yılı ilan ettik, iktidar temsilcileri logo hazırladı, klip çekti. Eskişehir'imize yatırım yağacak diye bekledik ama yatırım programında Eskişehir'in adı bile yok; logoya Togg çizmişler, geçeceği çevre yolumuz yok; klipte Yunus Emre var ama

onun memleketi Mihaliççık'ın yolu daha on yılda bitmez; havaalanımız var, tarifeli sefer yok; hasarlı fakülte hastanesi üstümüze yıkılacak ama yeni hastane programda yok. Afet riskli alanların dönüşümü... O da yok. Bu tablo, Eskişehirliye bu iktidarın hiç değer vermediğinin acı belgesidir. Eskişehirli bu ülkenin üvey evladı değildir; çalışır, üretir ama karşılığında hakkı olan hizmeti, yatırımı ister. Hakkını yıllardır vermeyen, gasbeden bu iktidarı da sandıkta cezalandırmasını çok iyi bilir.

BAŞKAN - Şimdi, birer dakika söz isteyen milletvekillerimiz elbette düşüncelerini ifade edecekler ama gidiyor, geliyor buraya, bir dakika istiyor, hemen alıp buradan çıkıp gidiyorsa onun aleyhine olduğunu söylemek istiyorum. Meclisi biraz takip edin, zamanı gelince verelim. Ben aşağı yukarı sisteme girmeyen 25 civarında milletvekiline söz verdim, bunun yüzde 90'ı da Cumhuriyet Halk Partisinden, yanlış anlamayın. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Sayın Güzelmansur...

Buyurun.

51.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay Samandağ'ın noter ihtiyacı bulunan mahallelerine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Samandağ'da Tomruksuyu, Fidanlı, Yaylıca ve Karaçay Mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımızın noter ihtiyacı bulunmaktadır. Bu bölgede yaşayan binlerce hemşehrimiz bir imza atmak, bir vekâletname vermek veya araç satış yapmak için kilometrelerce yol katetmek zorunda kalmaktadır. Nüfus yoğunluğu ve ticari potansiyeli göz önüne alındığında bu bölgeye hizmet verecek bir noterlik zorunluluktur. Deprem sonrası ulaşım şartlarının hâlâ zorlu olduğu bu bölgemizde yaşlılarımızın, esnafımızın ve çiftçimizin çilesine son verin, hizmeti halkın ayağına götürün, Tomruksuyu, Fidanlı, Yaylıca ve Karaçay'ın noter talebini bir an önce karşılayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Karakoç...

52.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhal Karakoç'un, kamu mühendislerine ilişkin açıklaması

ZUHAL KARAKOÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu mühendisleri, otoyollardan barajlara, hastanelerden demir yollarına, enerji santrallerinden tersanelere kadar pek çok alt ve üstyapı çalışmalarının tüm aşamalarında aktif görev alan yetkin ve yetişmiş insan kaynağımızdır. Milyarlarca liralık kamu projelerinin planlanmasından ihalesine, yapımından denetimine kadar birinci derecede sorumluluk alan kamu mühendisleri, bugün dengi kabul edilen bazı kariyer mesleklerinin çok gerisinde bir gelir düzeyine mahkûm edilmiştir. Kamu mühendislerine teknik sorumluluk tazminatı verilmesi, maaşlarının yakın zamana kadar benzer gelire sahip olan hâkim, savcı ve doktor gibi mesleklerin gelir seviyesine çıkarılması, tüm kazanımların emekliliğe yansıtılması, emeklilik düzenlemesinin yapılması ve mühendislik meslek kanununun çıkarılması bir zorunluluktur.

Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 8'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde, YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; birinci bölüm üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, gözü kulağı şu anda buradaki görüşmelerde olan emeklilerimize kısa bir bilgi aktarmak istiyorum. Onlar ekranlarda, medyada emekli maaşlarıyla ilgili gelişmeleri yakından takip ederken bu kanunda, temel kanun olarak getirilen ama içerik olarak tamamen torba kanun mantığıyla hazırlanan bu kanunda diğer bazı maddelerden belki de hiç haberdar değiller. Yani bu kanun içerisinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'yla ilgili atıflar var, Türkiye Varlık Fonuyla ilgili atıflar var, Ulaştırma Bakanlığıyla ilgili madde var, ayrıca bu kanunda Siber Güvenlik Başkanlığıyla ilgili madde var. Yani emeklilerin meselesini tartışırken tam anlamıyla emeklilerin bütün problemleri, bütün dertleri tartışılmasın diye aslında temel kanun olarak getirilen ama içerikte torbadan hiçbir farkı olmayan bu konuyu bize şu anda kulak veren emeklilerimizin dikkatine sunmak istiyorum.

Dün burada Adana Milletvekilimiz Sadullah Kısacık Bey konuşmasını yaparken şöyle bir soru sordu, bu soruyu da sadece iktidar yetkililerine değil hepimize, muhalefete, hep beraber buradaki milletvekillerine sordu; soru çok net idi, dedi ki: "20 bin liralık bir emekli aylığıyla bir aile, bir emekli geçimini sağlayabilir mi?" Soru çok net, soru çok açık ve burada bu soruyu dinleyen milletvekili arkadaşlarımız, özellikle iktidar kanadındaki arkadaşlar bu soruyu duyduklarında her birisi bir anda telefonlarına ilişti yani soruya muhatap kendileri değilmiş gibi, böyle bir soruyu sanki ilk defa duyuyorlarmış gibi bir yaklaşım içerisine girdiler. Oysa TÜRK-İŞ'in

verileri de olsa bir gerçeği ortaya koyuyor, her ne kadar daha önce yapılan bütçe görüşmelerinde bunun sendikal bazda taleplere temel oluşturmak adına dile getirilen rakamlar olduğu söylene de yani 30 bin liraya yaklaşan açlık sınırının olduğu yerde, arkadaşlar, nasıl bir emekli kendi geçimini sağlayacak, onurlu bir yaşamı sürecektir? 100 bin lira olmuş yoksulluk sınırı, insanlarımız nasıl geçimini sağlayacak? Maalesef buradan üzülerek emekli vatandaşlarımıza, büyüklerimize söylüyorum; bu sorunun cevabını iktidar olarak bugün veremediniz.

Geçtiğimiz pazar günü, tam da bu gündemin olduğu yerde, Beyoğlu'nda, Kasımpaşa'da emeklievine gittik, yaklaşık bir saat emeklievinde kaldık, farklı masaları dolaştık. Burada farklı düşünce dünyasından büyüklerimiz vardı, farklı yaşam tarzlarını seçen büyüklerimiz vardı ama onları ortaklaştıran tek nokta yaşadıkları zillet ve eziklik karşısında dışarı çıkamamanın, torunlarının yüzüne bakamamanın getirdiği o eziklik duygusuyla karşılaştık. İçlerinden bazılarıyla sohbet ettik, yaşı 65 olan bir büyüğümüz denizci olduğunu, iş aradığını ve denizcilik firmasına gittiğinde de o firmanın kendisine yaşını bahane ederek iş vermediğini söyledi ve 20 bin lira alacağını düşünerek "Ben şu anda bir pansiyonda kalıyorum, evim Giresun'da ve maalesef, aileme buradan yardım etmek zorunda olduğum için burada günlük işlerle geçimimi sağlamak zorunda kalıyorum." dedi.

Değerli arkadaşlar, çok üzülerek söylüyorum, bakın, bu bir dramdır, işi ajite etmek adına da söylemiyorum; bunu, bu meseleyi bu Parlamento çözemeyecekse ve insanların umutla beklediği bu soruna "evet" diyemeyecekse, maalesef, biz bu yükün altından kalkamayız Parlamento olarak, başta iktidar. Hazreti Ali diyor ki: "Alt tabakadaki her türlü çareden mahrum, fakara ve biçare ile felaketzedeler, kötürümler hakkında Allah'tan korkmalı, hem de çok korkmalısın; bu tabakada hâlini söyleyen de var, söyleyemeyen de var." Yani, insanlar biçare şekilde, 20 bin lirayla işte şurada, yakında, görüyorsunuz Kızılay'da pansiyonlarda zor şartlarda onur mücadelesi vererek yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Hâl böyleyken, değerli arkadaşlar, biz şu anda onlara 20 bin lirayı layık görüyor ve 20 bin lira maaşı onlara verdiğimiz için 2002 ile 2025 arasındaki kıyaslamayı yaparak onlara "Biz, aslında size çok da iyilik yapıyoruz." şeklinde iktidar olarak bazı cümleler kuruyoruz.

Şimdi, asıl cümle şu arkadaşlar: Özellikle iktidar kanadındaki arkadaşlara sesleniyorum; bu zamana kadar okuduğunuz ekonomi ilmini tersten okumazsanız, bakın, bir daha söylüyorum, ekonomi ilmini tersten okumazsanız bu sorunu çözemezsiniz çünkü siz düşünüyorsunuz, diyorsunuz ki: "İnsanların aylıklarına yapılacak zam enflasyonu azdırır." Azdırmaz. Azdırmadığının delili 1996 yılında REFAH-YOL iktidarı döneminde yaşandı. Memura zam yapılacağı zaman yüzde 25 konuşulduğunda Başbakan Erbakan çıkıp da ilk Kabine toplantısının ardından yüzde 50 zam açıkladıktan sonra, sendikalar dahi "Bu çok popülist bir yaklaşım. Kimin parasını kime veriyorsun? Türkiye ekonomisi batır." şeklinde söylemler içerisine girdiler ve Erbakan Hocamız bu açıklamayı yaptıktan sonra Devlet Planlama Teşkilatından kendisine gelip bu oranın verilemeyeceğini söyleyen o zamanki uzmanlara dedi ki: "İnsan giderini yani insana yaptığınız yatırımı bir şirketin gelir-gider tablosunda gider kalemlerinden, salt gider kalemlerinden biri olarak görürseniz bu işi çözemezsiniz. Önce kendinize şu soruyu sorun, deyin ki: 'Ben kendi insanımın kaç parayla onurlu, izzetli bir yaşamı sürdüreceğine inanıyorum?' Onu verin, göreceksiniz hepsi kendiliğinden düzelecek." dedi, verdi ve düzeldi. 1997 yılında -daha önce bunu söylemiştim- denk bütçe yapabilecek iradeyi bu Meclis, o zamanki iktidar gösterdi.

Ayrıca, değerli arkadaşlar, Türkiye'nin gelirleri, vergi gelirleri... Çünkü siz memura verirsiniz, işçiye verirsiniz, dar gelirliye verirsiniz bu insanlar gidecekler, alışveriş yapacaklar, ekonomiye can olacaklar. Siz şu anda ekonomiyi sadece ekranlarda gördüğünüz dijital rakamlardan ibaret zannediyorsunuz ve bunu bu şekilde yaparsanız, insanları açlığa mahkûm edecek açlık sınırının altında oranlarla bu insanları yaşamaya zorlarsanız, arkadaşlar, bu olmaz, bunu sürdüremezsiniz, bu ülke olarak bunu sürdüremeyiz; insanların aidiyet hissini zayıflatırsınız, insanların bu topraklara olan inancını zayıflatırsınız, insanların geleceğe olan umudunu zayıflatırsınız; insanların "Artık bu ülkeden bir şey olmaz." şeklinde sürekli telkin edilen duygulara maalesef mahkûm olmasına sebep olursunuz.

Değerli arkadaşlar, şunu ifade ederek sözlerimi tamamlayayım: Tabii, sözlerin girişinde Türkiye Varlık Fonundan da atıf yapıldı yani ben gerçekten anlamakta zorlanıyorum, dün Sadullah Bey de söyledi, gerçekten anlayamıyorum yani içinizden bir kişi, sorumluluk sahibi bir kişi, işte helal, haram, günah, bu tür kavramlarla haşır neşir olan bir kişi desin ki: "Türkiye Varlık Fonunun Sayıştay denetiminden çıkarılmasının gerekçesi şudur." Söylesin arkadaşlar yani kamuya ait olan bir şirketin malı, kamunun emekleriyle, alın teriyle, yıllar içerisinde ayağa kaldırılmış bir yapı Türkiye Varlık Fonuna devredildikten sonra denetimden neden çıkar arkadaşlar, neden? Yani bunun izahı, bunun anlaşılabilir bir tarafı var mı? Sonra, Sayıştayla ilgili "Şu kadar yıl önce kuruldu, Türkiye'nin göz bebeği kurumlarından biri." diyoruz ve şu anda Türkiye Varlık Fonunun içindeki şirketlerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - ...maalesef farklı finansal hesaplar adına bir yerlerde ipotek olarak kullanıldığını görüyoruz.

Arkadaşlar, bakın, şu anda gelin, hâlâ vakit var, emekliler şu anda bu ekranlardan bizleri takip ediyor, bu insanları geleceğe dair umutlandırarak, bu insanların bu topraklara aidiyetlerini güçlendirecek bir adımı atalım. Hâlâ bunun için gerekli adımı atabilirsiniz. 70 milyar lira şu anda verilen zamların bütçeye maliyeti. Emin olun, 70 milyar değil 700 milyar da olsa bu ülkenin bunları kaldırabilecek potansiyeli var diyor, bu noktada bir kere daha sizlere bu uyarıyı yapıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayyüce Türkeş Taş.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bu yüce Meclis kurulduğu günden bu yana pek çok zorluğu, pek çok ihanet girişimini gördü ancak son beş aydır yaşadığı kadar hadsizliğe daha önce hiç şahit olmamıştı. Bundan daha ötesi olabilir mi derken, dün Türk Bayrağı'na uzanan o kirli girişimi gördük. Yazıklar olsun! Bayrağıma uzanan o eller kırılсын!

Değerli milletvekilleri, burası Türkiye Büyük Millet Meclisidir, burası Türk milletinin Meclisidir. Tekrar etmek istiyorum: Burası Türkiye Büyük Millet Meclisidir, burası Türk milletinin Meclisidir. Bu çatı altında her şey konuşulabilir ancak devletin millî ve üniter yapısı, resmî dili ve şanlı bayrağı asla ve asla tartışma konusu yapılamaz. Bunları tartışmaya açarsanız işte sonuç tam olarak

Nusaybin'de gördüğümüz bu acı ve çirkin manzara olur. Siz kalkıp bir terör örgütünün elebaşını Meclise çağırırsanız, onun için "kurucu önder" gibi ifadeler kullanırsanız ve hatta ona umut hakkı vermeyi konuşursanız, bir nevi ona bir meşruiyet verme işine girerseniz, sonunda Türk Bayrağı'na uzanan bu cüreti maalesef görürüz.

Ve sormak istiyorum: Biz bu değerleri korumak için dik duracağız? Biz bu bayrağı indirmeye yeltenenlere anında bedel ödetmeyeceksek kime ne zaman bedel ödeteceğiz?

Burada rahatsızlık duyduğum bir hususu daha dile getirmek istiyorum: Aynı hadsizler, Kurtuluş Savaşı'nda Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e ilham veren, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Türk Bayrağı'nın yılmaz savunucusu olan Adana'yı sanki işgal etmişler de olmayan bir devletin şehri yapmışlar havalarıyla sokaklarda terör örgütü lehine eylem yapmıştır. Adanalı bu durumdan son derece rahatsızdır, öfkeli, tepkilidir; bu alçak girişimleri yapanları da buradan lanetliyorum. Adana, düşmanı hiçbir zaman içinde barındırmamıştır, bugün de barındırmayacaktır.

Sayın milletvekilleri, bugün yine bir "torba kanun" adı altında birbirinden tamamen kopuk düzenlemelerin bir araya getirildiği, âdeta ortaya karışık bir teklifi daha konuşuyoruz. Bu teklifin kamuoyuna sunulmuş biçimine bakıldığında sanki emekliler bahane edilmiş, aslında eksik kalan düzenlemeler tamamlanıyor gibi gözüküyor. Neden böyle düşünüyorum? Çünkü emekli maaşlarına yapılması teklif edilen artış burada günlerce, saatlerce tartışılacak, kamu vicdanını rahatlatacak bir artış değil, sadece ve sadece 1.062 liralık bir artıştan söz ediyoruz bugün burada. Bu rakamı telaffuz ederken bile insanın içi sızlıyor. Bir market sepetinin, bir doğal gaz faturasının, bir çocuk harçlığının bile karşılığı olmayan bu rakamın milyonlarca emekliye zam diye sunulmasını biz kesinlikle kabul etmiyoruz.

Öncelikle çok net bir gerçeğin altını çizmek istiyorum: Emekli maaşı kesinlikle bir lütuf değildir, emekli maaşı insanların çalışabilir yaşlarında çalışıp, kazancına göre prim ödeyerek belirli bir yaştan sonra hayatını çalışmadan idame ettirebilmesi için hak ettiği bir gelirdir. Bu, sosyal güvenlik sisteminin de özüdür, sosyal devletin temelidir. Vatandaş ortalama yirmi beş otuz yıl boyunca gelirin bir kısmını devlete emanet eder, bu parayı harcamaz, biriktirmez, başka bir yatırım yapmaz-, devlete güvenir ve zamanı geldiğinde kendi parasını, kendi alın terini, kendi emeğini de geri almak ister, geri almayı bekler. Günümüz finans dünyası gözüyle bakacak olursak bu ödenen primlerin aslında bir de fırsat maliyeti vardır. Yani ne demek istiyorum? Bir kişi maaşından prim ödeyeceğine bununla belki bir miktar altın alabilir ya da borsada pozisyon alabilir gibi imkânlar vardır. Belki, hatta böyle yaptığında daha çok bile kazanabilir ama insanlar hiç bunları hesap etmeden direkt devlete güvenerek primlerini ödeyip karşılığını almaya çalışıyor. Bu sebepten ötürü "emekli maaşıyla geçinememek" diye bir kavramı kabul etmek mümkün değil. Hatta biz "geçinememek" kavramını da geçtik, artık insanlar maalesef sürünme noktasına gelmiş durumda; bu da bu sistemin iflas ettiğinin aleni bir göstergesi. Türkiye'deki sosyal güvenlik sistemiyle ilgili çok ciddi yapısal sorunlar olduğunu Cumhurbaşkanlığı da kabul ediyor. Hatta bu sorunların 1980 sonlarına dayandığından da bahsediliyor. Doğru, yanlış değil ama 2002'den beri bu memleketi yöneten bir iktidarın yani yaklaşık yirmi üç yıl, hatta daha fazla bir süreyi konuşuyoruz, kendinden önceki yapılanları düzeltebilmek için yeterli bir zamana sahip diye düşünüyorum. Hatta kendinden önceki yapılan tüm hataları bir daha konuşulmamak üzere kapatacak kadar uzun bir zaman diliminden konuşuyoruz. Acaba bu yirmi üç yılda bu problemler üzerine ne kadar kafa yoruldu, nasıl hesaplamalar yapıldı ya da ne planlar yapıldı, onunla ilgili de işin açıkçası hiçbir somut açıklama duymuyoruz. Bugün emeklilerimizin geldiği durumun, hatta sadece emeklinin değil Türk milletinin ekonomik olarak geldiği durumun tek bir açıklaması olduğunu düşünüyorum, bu da çok basit, açık ve net: Yanlış yönetim, yanlış yönetim, yanlış yönetim. Bunu açmak gerekirse çok klişe ama gerçek bir örnek vereceğim: Mesela, kur korumalının maliyeti bu millete 2,5 trilyon lira oldu. Bunun sebebi neydi? Tek kelimeyle iş bilmezlik. Kur korumalıyı icat eden zihniyet bir de Türkiye'nin borçlanma enstrümanlarını değiştirdi. Bugün, Türkiye gelirin çoğunu faiz ödemelerine ayırmak zorunda. Bu sene Türkiye Cumhuriyeti devleti 2,7 trilyon gibi bir faiz ödeyecek, bunun sebebi de alenen yanlış yönetim. Emekliye bugün konuşulan artış rakamının maliyetini AK PARTİ Grup Başkan Vekili 50-60 milyar lira olarak açıkladı, iki rakamı kıyaslayacak olursak emekliye kaynak değil, sadece emeklinin refahını artırma niyeti olmadığını açıkça görüyoruz; zaten bütçede de bunu çok konuştuk. Bütçeler, bir hükümetin neyi hesapladığının ya da neye göre harcama yapacağını bir göstergesi değil, ne tarz bir yönetim yapacağını ya da neye önem verdiğinin bir göstergesi; biz de bütçe rakamlarında en çok yerin faiz almasını görerek, açıkça, emekliye ya da Türk milletinin refah düzeyini ne kadar önemseydiğini, verdiği önemi gördük. Türkiye'de yaklaşık 16 milyon emekli, özetle, nüfusumuzun yüzde 19'u gibi bir rakam, en fazla hakkı yenilmiş, en büyük refah kaybı yaşamış bir kesim hâline geldi. Şayet, bu kanuni düzenleme yapılmıyorsa da son altı aylık enflasyona göre yine bir zam yapılacaktı emekliye, bu da yaklaşık yüzde 12 gibi bir zam olacaktı ve en düşük emekli aylığı 18.932 liraya çıkacaktı. Dolayısıyla burada ekstra bir düzenleme yapıldığından da söz etmek mümkün değil.

Yine, AK PARTİ Grup Başkan Vekili yaptığı basın açıklamasında bugün 4 milyon 11 bin emeklinin en düşük emekli aylığı aldığını söyledi ve yapılan düzenlemeyle bu rakamın 4 milyon 917 bine çıkacağını yani yaklaşık 900 bin emeklinin daha düşük aylığa mahkûm edildiğini söyledi. Nasıl ki çalışanlarımız asgari ücrete sıkıştırılıyorsa emekliler de gitgide her sene daha fazla en düşük emekli aylığı almaya sıkıştırılıyor. Biz, buna sistematik olarak bir yoksullaştırma politikası diyoruz, başka bir açıklama yapamıyoruz. Aslında bu sistem herkesi en alta eşitleyen bir sefalet düzenini kurmanın adımları gibi gözüküyor. Çalışma süresi, ödenen prim, alın teri, artık hiçbir şekilde önem ifade etmiyor dolayısıyla insanlar da gitgide kayıt dışılığa kayıyor, yüksek prim ödeme eğilimine giriyor ve dolayısıyla sistem gitgide kendini yok ediyor. Bu sistemle ilgili çok ciddi adımlar atılması gerekiyor ve onunla ilgili de öyle bir adım atma niyetini yine iktidar tarafında pek göremiyoruz.

Ben son olarak biraz da bu paylaşımlı skuter konusuna değinmek istiyorum. Yine, bu torba yasada paylaşımlı skuter kullananlara Ulaştırma Bakanlığının vereceği bir lisans var. Bu uyuyan kapasiteyi paylaşım ekonomisi gerçekten çok önemli bir konu; özellikle Türkiye gibi kısa vadede çok miktarda gelir yaratma ihtiyacı olan ülkelerin çok ciddi şekilde üzerinde çalışması ve kafa yorması, aynı zamanda yatırım yapması gereken bir konu ama maalesef Türkiye buna da yeteri kadar önem vermiyor, bunu da devlet yine kendi hegemonyası altına alıyor. Hâlbuki bunu kesinlikle destekleyecek ve önünü açacak bir sistemi ivedilikle kurmak gerekiyor. Ben şöyle bir örnek vermek istiyorum sözlerime son vermeden önce: Mesela 2009 yılında kurulan paylaşım ekonomisi şirketi olan Uber'in şimdiki piyasa diye 176 milyar dolar iken 1916 yılında kurulan BMW'nin piyasa değeri şu anda 60 milyar dolardır. Bu bize

paylaşım ekonomisinin ne kadar kısa vadede ülkeye ne kadar bir ekonomik büyüklük getireceğinin de aleni bir kanıtıdır. Bu konuda yetkilileri tekrar bir incelemeye ve göreve davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk Aksu konuşacak.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşüğümüz kanun teklifi, bazı kurumların görev ve yetkilerine ilişkin Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararlarının oluşturacağı hukuki boşluğun doldurulmasını, sosyal adaletin güçlendirilmesi ve istihdama yönelik politikaların desteklenmesi amacıyla en düşük emekli aylığı ve asgari ücret işveren desteğinin artırılmasını, ayrıca Türkiye Varlık Fonu ve Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna ilişkin bazı düzenlemeleri içermektedir.

Bu kapsamda, teklifin 1'inci ve 2'nci maddeleriyle, Anayasa Mahkemesi tarafından belirsiz ve öngörülebilir olmadığı gerekçesiyle iptal edilen Devlet Memurları Kanunu'nun 56'ncı maddesindeki "memuriyetle bağdaşmayacak durumlar" ifadesi yeniden düzenlenmekte, adaylık devresi içinde göreve son verme hâlleri disiplin cezası verilmesi şartına bağlanmaktadır. Böylece, idarenin yoruma açık uygulama yapmasının önüne geçilmesi öngörülmektedir.

Teklifin 3'üncü maddesiyle, disiplin cezalarının yargı kararlarıyla iptal edilmesi hâlinde zaman aşımı süresi netleştirilmektedir. Bilindiği gibi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 127'nci maddesinin ikinci fıkrasında disiplin cezasını gerektiren fiil ve hâllerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisinin zaman aşımına uğrayacağı belirtilmiştir. Düzenlemeyle, disiplin cezalarının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde yeni zaman aşımı süreleri belirlenerek suçun cezasız, kamu görevlisinin de süresiz bir soruşturma tehdidi altında kalmaması sağlanmakta ve hukuki güvenlik tesis edilmektedir.

Teklifte yer alan bir başka önemli düzenleme, yaşlılık, malullük ve ölüm aylığı almakta olan emeklilerimize ve hak sahiplerine dosya bazında uygulanan aylık asgari ödeme tutarının yükseltilmesiyle ilgilidir. Bilindiği gibi, emekli aylıkları, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca, her yılın ocak ve temmuz ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere bir önceki altı aylık döneme göre TÜİK tarafından açıklanan son yıllık Tüketici Fiyatları Genel Endeksi'ndeki değişim oranına göre artırılmaktadır. Memur emekli aylıkları ise toplu sözleşme ve enflasyon farkı eklenerek belirlenmektedir.

Kanun teklifiyle, 16.881 lira olan en düşük emekli aylığı açıklanan altı aylık enflasyonun üzerinde, yüzde 18,48 oranında artırılarak 20 bin liraya yükseltilmektedir. Esasen, emeklilerimizin ve tüm vatandaşlarımızın alım gücünün korunması ve kalıcı refah artışı için fiyat istikrarının sağlanması şarttır. Bu amaçla, uygulanan enflasyonla mücadele politikalarının sonuçları alınmaya başlanmış, vatandaşlarımızın hayat pahalılığının azaldığını daha yakından hissedeceği bir dezenflasyon süreci devam etmektedir. Hatırlanacağı gibi, emeklilerimizin daha iyi şartlarda yaşamalarını temin etmek amacıyla en düşük emekli aylığı ve bayram ikramiyesi uygulamaları başlatılmış, bu uygulamalar sosyal güvenliğin önemli koruma kalkanlarından biri hâline gelmiştir. Bununla birlikte, yapılanlarla sınırlı kalınmayacak, emeklilerimiz için daha iyi şartlar hazırlanmaya devam edilecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak emeklilerimizin yanındayız ve onların insanca yaşayabilecekleri sürdürülebilir bir hayat standardına kavuşturulmalarını gerekli görüyoruz. Emeklilerimizle birlikte tüm vatandaşlarımızın gelirlerinin onları enflasyona ezdirmeyecek seviyede tutulmasını amaçlıyor, dar gelirli vatandaşlarımızın hayat standartlarını yükseltmeyi, ülkemizi büyütürken daha adil bir gelir dağılımını tesis etmeyi hedefliyoruz. Parti olarak bugüne kadar çalışan ve emeklilerimizin, esnaf, çiftçi ve sanayicimizin haklı taleplerine nasıl kol kanat germiş, çözümüne katkı sağlamışsak bundan sonra da onların hayatını kolaylaştıracak adımların takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Kanun teklifiyle yapılan bir diğer önemli düzenleme ise üretimi ve istihdamı desteklemeye ve iş gücü maliyetini azaltmaya dönük olarak işverenlere verilen asgari ücret desteğinin asgari ücrete yapılan zam oranında artırılmasıdır. Buna göre, 2026 yılı Ocak-Aralık döneminde, finansmanı İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak şekilde işverenlere aylık 1.270 lira destek sağlanarak asgari ücret artışından kaynaklı işveren maliyetinin hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 4857 sayılı İş Kanunu'nda yapılan değişiklikle alt işveren işçilerinin kamu kurum veya kuruluşlarına ait iş yerlerinde geçen hizmet sürelerine ilişkin kamu tarafından ödenen kıdem tazminatlarının alt işverenlere rücu hususu düzenlenmektedir. Bu kapsamda 11 Eylül 2014 tarihi ile Anayasa Mahkemesinin iptal kararının yürürlüğe girdiği 15 Ekim 2019 tarihi arasındaki dönem için rücuya konu kıdem tazminatı tutarlarının söz konusu ihale sözleşmeleri kapsamında geçen kısmının tahsilinden kamu tarafından vazgeçilmesi ve hâlihazırda görülmekte olan davaların bu çerçevede sonuçlandırılması amaçlanmaktadır.

Türkiye Varlık Fonu ve İstanbul Finans Merkezi'yle ilgili düzenlemeler de teklifin önemli maddelerindendir. Türkiye Varlık Fonu ve iştiraklerinin denetimi yapısı, Anayasa Mahkemesinin denetim usullerine ilişkin iptal gerekçeleri doğrultusunda daha öngörülebilir hâle getirilmektedir. Buna göre fon ve fon yönetimi anonim şirketlerle kurulacak bağlı şirketler, alt fonlar ve bunların bağlı ortaklıkları denetim kapsamına alınmakta, denetim rejimi daha açık ve güçlü hâle getirilmektedir.

Ayrıca, İstanbul Finans Merkezi'nin uluslararası bir cazibe merkezi olması ve operasyonel hız sağlanması amacıyla katılımcı belge verme yetkisi yönetici şirket olan İstanbul Finans AŞ'ye devredilmektedir.

Teklifte yer alan bir başka düzenleme ise RTÜK'ün izinsiz yayın yapan kuruluşlara yaptırım yetkisinin netleştirilmesine yöneliktir. Bu şekilde geçici yayın hakkı verilen medya hizmet sağlayıcılarına uygulanacak müeyyidelerdeki belirsizlik giderilmekte, frekans kirliliğinin önüne geçilmesi öngörülmektedir.

Kanun teklifiyle güncel bir mesele olan paylaşımli elektrikli skuter işletmeciliğinde denetim yetkisi Ulaştırma Bakanlığına verilerek bu husustaki yasal boşluk da giderilmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi milletimizin derdiyle dertlenmekte, toplumsal sorunların kalıcı çözüme kavuşturulmasını siyasetinin ana konusu olarak görmekte, vatandaşlarımızın beklentilerinin karşılanması için samimiyetle gayret göstermektedir. Parti olarak üreten, istihdam yaratan, üretilen değerden herkesin adil pay almasını sağlayan bir sosyal düzenin

tesisiyle milletimizin huzur ve refahını artırmayı öngörüyoruz. Bu amaçla, Cumhuriyet İttifakı olarak millî birlik ve beraberliğimizi güçlendirmek, ülkemizi büyüterek küresel bir kudret hâline getirmek, hakkaniyetli bir paylaşım ile daha adil bir gelir dağılımı tesis etmek için çalışıyoruz. Ekonomik, mali ve sosyal politikaların dar gelirli vatandaşlarımızı gözeterek bir anlayışla geliştirilmesini öngörüyoruz. Görüşüğümüz kanun teklifinin de bu amaca katkı sağlamasını, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyoruz, sizleri ve muhterem vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ersever...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Maarif Vakfına ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Sayın Başkan, 2025 yılında Maarif Vakfına 6,7 milyar lira kaynak ayrıldı. Vakfın bütçesi son beş yılda neredeyse 10 kat artırıldı. Eğitim vakıflar kanalıyla değil, Millî Eğitim Bakanlığı eliyle yürütülür. Görünen o ki iktidar denetim dışı kullanım ve liyakat dışı personel alımları için yeni bir yol bulmuş. Bir yanda Diyanetle, diğer yanda vakıflar üzerinden şekillendirilen millî eğitim sistemi. Neden bakanlık içinde paralel bir yapı kuruluyor? Neden harcamaları denetim dışına çıkartıyorsunuz? Unutmayın, eğitim ideolojik bir alan değil, bu ülkenin geleceğidir.

BAŞKAN - Sayın Koca...

54.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Suriye'de yaşananlara ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Suriye'de ateşkes ilan edilmesine rağmen HTŞ-İŞİD terörü saldırılarına devam ediyor. Kobane kuşatma altında, an itibarıyla eli kanlı çeteler Kobane'de elektriği, suyu, interneti kestiler. Kobane'de köyler bombalanıyor, katliamlar devam ediyor, insanlar yerlerinden yurtlarından ediliyor. 2014'te cihatçı İŞİD vahşetinden Kobane'yi özgürleştiren insanlık savaşçıların mezarları hiçbir dine, hiçbir inanca sığmayacak bir şekilde tahrip ediliyor ve ne yazık ki bu insanlık suçlarına, bu savaş suçlarına karşı, siyasi iktidar ve tüm dünya ellerini ovuşturup üç maymunu oynuyorlar ama söyleyelim: Kobane demir leblebidir, Rojava demir leblebidir; ağzınıza atıp yiyeceğinizi zannedersiniz ama dişleriniz kırılır. Emperyalist müdahalelere, İŞİD-HTŞ terörüne karşı Kobane halkı, Rojava halkı mutlaka kazanacak.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Kamuran Tanhan.

Buyurun Sayın Tanhan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri izleyen tüm yurttaşlarımızı, yoldaşlarımızı saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

Bugün bu kürsüden Nusaybinli biri olarak seslenmek istiyorum: Sınırın öte yakasındaki akrabalarımızın, akrabalarımın sesi olmaya çalışacağım. Biliyorsunuz, Nusaybin ile Kamışlı arasında sadece tel örgüler var ve daha önce de bu kürsüden ifade ettim, Kurtuluş Savaşı'na katılıp yaşamını yitiren akrabalarımızın çoğu maddi imkânsızlıklardan dolayı o dönemde Suriye'ye göç etmek zorunda kaldı ve çoğu Kamışlı, Haseke gibi illerde yaşamaktadır, hâlen de yaşıyorlar. Dolayısıyla, bugün bize laf atanlar, söz söyleyenler, partimize hakaret edenler, emin olun, oradaki yaşayan akrabalarımız kadar bu ülkenin kurulmasında bedel ödemediler çünkü Kurtuluş Savaşı'nda onlar bedel ödedi, yaşamını yitirdi ve maddi imkânsızlıklardan dolayı oradalar bugün. Dolayısıyla, konuşmamı ben de emekliler üzerine, bu paket üzerine yapmak isterdim ama var olan durumu da aktarmazsam akrabalarım -en azından- haksızlık etmiş olurum.

Kuzeydoğu Suriye'ye bakınca sadece gündelik çıkarlarını görenlerin eliyle Suriye'ye barış getirileceğini düşünmüyoruz. İŞİD maşası üzerinden Batılıların cetvelle çizip birbirinden ayırdığı tarih, kültür ve kardeşlik katledilmeye çalışılıyor bugün Suriye'de, buna sessiz kalan, tarih önünde yapmadıklarından da sorumlu olacaktır elbette. Suriye'de demokratik bir yönetimin oluşmaya başladığı günlerde bu saldırıların artarak sürmesi manidardır. İŞİD'e bir biçimde derin destek verenlerin bu kardeşliğe, komşuluğa ve vicdana ekleyecek sözlerinin tükendiğini görüyoruz, duyuyoruz. Halkların kardeşliğinden doğacak barış ve vicdan gücünün, üstü örtülü, çıkarıcı siyasi aktörlerin günü kurtarmak için ortaya koyduğu davranışlardan daha değerli ve güçlü olduğuna inanıyoruz. Kuzeydoğu Suriye'yi güvence altına alacak her türlü adım insanlık onurunu da koruyacaktır. Kürtler Kobani'de, Rojava'da sadece bir yeri korumadılar; insanlığın onurunu korudular, insani değerleri korumak için direndiler ve yaşamlarını feda ettiler. Kültürüne, toprağına sahip çıkmak isteyenlerin bulunduğu, şiddetin karşısında hafızanın yaşatılmaya çalışıldığı, aynı yıldızı birlikte seyrettiğimiz komşuluğun da akrabalığın da adıdır aslında Rojava ve Kobani. Dün Şengal'de ve Musul'da yaşananlar bugün Suriye'de yaşanıyor. Yarın çok geç olmadan, bu insanlık dışı, bu tarihin görmediği şiddet biçimiyle çocuk, kadın demeden katleden, dinî referanslarla terör estiren sapıklar ordusuna hep birlikte "Dür!" demeliyiz. Bunun bir an önce, daha fazla zaman geçmeden ve insan katledilmeden hayata geçirilmesi gerekmektedir. Suriye'de HTŞ-İŞİD canilerine teslim etmek istiyorlar Suriye'yi, istiyorlar ki orada yaşayan halk o cihadistlerin eline düşsün. Şunu açıkça ifade edelim: Bu ateş herkesi yakar, Orta Doğu'yu da yakar, Türkiye'yi de yakar.

Bu kürsüden yalnızca bir dış politika başlığını, yalnızca Rojava ve Suriye'de yaşanan bir gelişmeyi ya da yalnızca bir güvenlik sorununu değil; bugün burada Orta Doğu'nun geleceğini, halkların kaderini ve Kürt halkının tarihsel kazanımlarına dönük çok yönlü bir tasfiye planını konuşuyorum. Zira Suriye'de yaşanan, bir rejim değişikliği değildir; bir istikrar arayışı ya da bir iç savaş hiç değil; yaşananlar, Kürt halkının kendi coğrafyasında eşit ve özgür yaşam iradesine karşı kurulmuş uluslararası ve bölgesel bir saldırı düzenidir.

Şunu açıkça bir kez daha ifade etmek istiyorum: Biz Rojava'nın yanında olmaya, Rojava'ya sahip çıkmaya devam edeceğiz çünkü Rojava'ya sahip çıkmak, insanlık onuruna, halkların eşitliğine ve demokratik geleceğe sahip çıkmaktır. İnancın yan yana var olabilme cesaretinin adıdır Rojava. İşte tam da bu nedenle hedef alınmaktadır. Bugün Rojava'ya yönelen saldırılar yalnızca Kürt halkına yönelik değildir, Orta Doğu'da demokratik bir toplum ihtimalinin kendisine yönelik bir saldırıdır.

Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan 8 Aralık tarihini de Suriye açısından bir devrim olarak tanımlamıştır ama 8 Aralık, Halep'in Şeyh Maksud ve Eşrefiye Mahallelerine yönelik saldırılar Orta Doğu'da karanlık bir dönemin kapısını aralamıştır, cehennemin kapısını açmıştır. Dün uluslararası terör listesinde yer alan, kadınları köle pazarında satan, inancı yok eden, halkların iradesini kılıç zoruyla bastıran yapıların bugün şehirleri ele geçirmesine "devrim" demek, siyasi bir hafıza kaybı değil bilinçli bir çarpıtma olsa gerek. Kadın kırımını, çocuk katliamını ve mezhepçi şiddeti "ilerleme" diye sunmak, özgürlük değil karanlığın yeniden iktidara taşınmasıdır. Dünyanın ve tüm insanlığın lanetlediği, terör örgütleri olarak kabul ettiği yapıların Rojava'ya yönelik yürüttüğü katliamlara "devrim" diyorsanız sizin özgürlük anlayışınız yalnızca Kürtlerin kazanımlarını yok etme başarısına endekslidir.

Bugün sahada karşımızda olan yapı HTŞ değildir. Bu yapı, IŞİD'in ambalajı değiştirilmiş hâinden başka bir şey değildir. Halep'te, Şeyh Maksud'da, Eşrefiye'de yaşananlar bir güvenlik operasyonu değildi elbette. Bu, Kürt halkına yönelmiş açık bir soykırım saldırısıydı. Kadınlar binalardan atılırken, çocuklar sokak ortasında katledilirken bu ülkenin Millî Savunma Bakanı çıkıp "Memnuniyetle karşıyoruz." diyebiliyorsa burada yalnızca bir siyasi tercih değil insanlık suçuna verilmiş açık bir onaydan bahsedebiliriz. Soruyoruz: Neyin memnuniyeti bu? Kadınların öldürülmesinin memnuniyeti mi yoksa çocukların katledilmesinin memnuniyeti mi yoksa yüz yıllık Kürt düşmanlığının HTŞ'ye ihale edilmesinin memnunluğu mu?

Sayın Erdoğan Suriye'de tek devlet ve tek ordu söylemini tekrar etmektedir. Buradan açıkça ifade etmek gerekiyor: Kürtlerin iradesinin olmadığı tek bir ordu, Suriye'ye barış değil diktatörlükten ya da bitmeyen bir kaostan başka bir şey getirmez. Bunu bir tehdit olarak söylemiyorum, bir tespit ve gerçeklik olarak sunuyorum. IŞİD ve HTŞ zihniyetiyle kurulacak her ilişki bu coğrafyayı daha büyük felaketlere sürükleyecektir.

10 Martta imzalanan mutabakat, eşit siyasi temsili ve Kürt halkının anayasal tanınmasıyla ateşkesin sağlanmasını, entegrasyonun ortaklık temelinde yürütülmesini, göçmenlerin güvenli dönüşü ve terörle mücadelede ortaklığı öngörüyordu. Peki, ne oldu? Bu maddelerin hiçbirini hayata geçirilmedi; ateşkes HTŞ eliyle bozuldu; Şeyh Maksud ve Eşrefiye'de askerî hareketlilikler arttı; Til Temir, Tişrin, Tabka ve Rakka bombalandı; sivil Kürtler SDG'ye destek bahanesiyle katledildi.

Bugün, yeniden, barbar IŞİD çetelerine karşı dünyanın onuru koruyan Kobani hedef alınmak istenmektedir. SDG komutanı Mazlum Abdi'nin sözleri son derece açık ve öngörülüdür: "Entegrasyon ortaklıktır, zorla dayatılamaz." Ama Ankara bu süreci sabote etti, Hakan Fidan Şam ziyaretinden sonra Paris'te toplantıları erteledi. Diplomasi, halkların barışı için değil Kürt kazanımlarını tasfiye etmek için bir operasyon aygıtına dönüştürüldü. Bir yandan çıkıp "SDG, İsrail'le iş birliği yapıyor." denildi, diğer yandan Paris'te İsrail'in bölge stratejilerine hizmet eden masalarda oturuldu. Dillerinde Gazze vardı, ellerinde HTŞ'nin kanlı hançeri, ceplerinde Paris pazarlıklarının notları vardı.

Bugün Rojava sınırına yönelik gerçekleştirilen yürüyüşler Kürt halkının örgütlü gücünün bir kez daha gösterilmesinden başka bir şey değildir. Değerli halkımız, tarih başkasının toprağında gözü olanları değil kendi toprağını, onurunu ve kimliğini savunanları yazar elbette. Rojava'nın demokratik ışığının söndürülmesine Kürt halkı izin vermeyecektir. Zulüm varsa direniş de olur elbette, saldırı varsa mücadele de olacaktır ve olmaya da devam ediyordur.

Son olarak Şara'ya Şam yolunu açan İngiltere, Şara'ya Beyaz Saray'da icazet veren ABD, Şara'yı Bakü üzerinden finanse eden ise İsrail ve maalesef bu sirkin cambazı da Türkiye. Yani Trump'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan'a dediği "Suriye'yi aldınız." ifadesi "cambaza bak" hikâyesinden başka bir şey değildir. Şu sonucu unutturmamak lazım: Türkler ve Kürtler ya eşitlenerek bölgesel güç olacaklar ya da ayrışarak bölgesel meze olacaklar. Türkiye, Kürtler olmazsa vasat bir Orta Doğu ülkesi olarak kalacak. Türkiye, eğer Kürtleri kazanmazsa Türkleri de kaybedecektir. Kürtler, bu ülkenin ya zayıf karnı olarak kalacak ya da güçlü yanı olarak kalacak. Türkiye, artık Kürtlerin de devleti olmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Ve son söz olarak, Şahımerdan Hazreti Ali'nin dediği gibi, mazlumun zalimden öcünü aldığı gün, şüphesiz, zalimin zulmettiği günden daha çetin olacaktır.

Tüm halkı saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Ülkemizde 16 milyon emekli var, AKP iktidarı bu 16 milyon emeklinin tamamını mağdur etmekte yani sadece en düşük emekli aylığı alanlar mağdur değil, geriye kalan 12 milyon emekli de AKP iktidarı sayesinde yıllardır can çekişiyor. Şöyle ifade edeyim: Örneğin, bundan beş sene, on sene, belki on beş sene önce emekli olan, işte, özel idarede, Köy Hizmetlerinde, Karayollarında yüksek primlerden ödemeleri yapılan çalışanlar dâhil, yine kamuda aynı şekilde yüksek primler yatırılmış ve emekli olduğunda bugüne göre baktığımızda en az 3 asgari ücret, 2 asgari ücret seviyelerinde emekli aylığı alan o değerli büyüklerimiz maaşları bugün neredeyse asgari ücret seviyelerine inmiş durumda. Yani kısacası, tekrar söylüyorum, bu ülkede bütün emekliler AKP iktidarının mağduru. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) O nedenle, yıllarca devlete hizmet etmiş, millete hizmet etmiş değerli emeklilerimize buradan seslenmek istiyorum: Sizler bu iktidar sayesinde mağdur ediliyorsunuz, bu iktidar sizi mağdur ediyor. O zaman, siz de bu

iktidara yapılacak olan ilk seçimde gerekli dersi vermelisiniz ve ülkeyi bunlardan kurtarmalıyız. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Yoksa bu ülkenin, inanın, düzelecek hâli yok. Siz işte, yaşıyorsunuz, can çekişiyorsunuz, sıkıntı yaşıyorsunuz, ev kiranızı veremiyorsunuz. Gelin, hep birlikte bu iktidardan kurtulalım. 16 milyon emekli kendine gelir ve bu iktidara ders verirse ilk seçimde gidiciler. Zaten onlar da gidici olduklarını gördükleri için işte, bakın, şu an herhangi bir artış yapmıyorlar.

Peki, bu paralar nerede? Hani ülkemiz zengindi? Evet, zengin ama ülkemizin kaynakları, inanın, belli yerlere gidiyor. Bakın, şimdi, SSK ve BAĞ-KUR emeklisine yüzde 12,11 aylık artışı, memur ve emeklisine yüzde 18,6. Ya, utanın, bu ülkede yüzde 32'lerde enflasyon açıkladınız, hiç olmazsa o enflasyon seviyelerinde bir artış bari yapın. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü bütün emekliler, dediğim gibi, can çekişiyor. Sadece burada en düşük emekli aylığını alanın maaşını artırmakla emeklimiz kurtulmuyor, geriye kalan bütün emeklileri kurtarmak zorundayız. O nedenle de Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz Plan ve Bütçe Komisyonunda önerge verdik, bütün emeklilerimize seyyanen zam talebinde bulunduk ama buradan açıklıyorum, AKP ve MHP oylarıyla o talep reddedildi sayın emekliler, duyun sesimizi! (CHP sıralarından alkışlar)

Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde günlerdir emeklilerimiz için eylem yapıyoruz, nöbet tutuyoruz, yirmi dört saat bu Meclisteyiz. Türkiye'de bütün emekliler bizim bu eylemimizi duydu, sesimizi duydu ama 2 kişi duymadı; söyleyeyim, birisi Sayın Cumhurbaşkanı, diğeri de Çalışma Bakanı. Özellikle de Çalışma Bakanı kendi âcizliğini, beceriksizliğini örtmek için Cumhuriyet Halk Partisinin eylemiyle dalga geçmeye ve ona "şov" demeye kalkıştı. Yazıklar olsun sana! (CHP sıralarından alkışlar) Sayın Bakan, sen bu emeklinin derdini çözeceksin, sorununu çözeceksin; onun yerine Cumhuriyet Halk Partisinin buradaki emekli mücadelesine "şov" demeyeceksin.

Sayın emekliler, işte böyle bir Bakan var, bu Bakanla hiçbir sorun çözülmez; tam tersine, bu Bakan ve bu iktidar sizin sorununuzu artıracak. Sizi yokluğa ve yoksulluğa mahkûm edecek bir iktidarla karşı karşıyayız.

Bu Bakan utanmadan diyor ki: "Efendim, belediyelerin SGK'ye borcu var." Evet, belediyelerin bir kısmının SGK'ye borcu var ama borcu olan ve son seçimde Cumhuriyet Halk Partisine geçen bu belediyeler belki de tarihin en borçlu belediyeleri. Şimdi o borçları Cumhuriyet Halk Partili belediyeler ödemek zorunda kaldı; gerek SGK gerek Maliye borçlarını Cumhuriyet Halk Partili belediyeler ödüyor.

Bakın, sadece emekliler mağdur edilmiyor bu iktidar tarafından; bunun yanı sıra esnaf mağdur ediliyor, çiftçi mağdur ediliyor. Son çıkardıkları genelgeyle -daha önce de söyledik buradan- efendim, esnafa kredi verilme koşulu, Maliyeye ve SGK'ye borcu olmayacak. Çiftçiye kredi için müracaat ettiğinde diyor ki: "Git, SGK'ye ve Maliyeye borcun olmayacak." Ya, soruyorum size: Bu ülkede çiftçi olup da esnaf olup da sayenizde SGK'ye ve Maliyeye borcu olmayan var mı? Herkesi zor duruma soktunuz, herkesi batma durumuna getirdiniz! (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu ne demektir biliyor musunuz? "Ben ne çiftçiye ne esnafa kredi vermeyeceğim." demektir ve "Çiftçiye batıracağım, esnafı batıracağım." demektir. İşte, siz böyle bir iktidarsınız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir başka konudan bahsetmek istiyorum. Bu gördüğünüz doğa harikası yer, cennet köşesi yer Antalya'nın Finike ilçesi. Bakın, burada bir ilçe var, deniz kenarı, marinalar; hemen üstüne taş ocağı açılmak isteniyor arkadaşlar yani böyle bir yere taş ocağı... Taş ocağı açılmak istenen yer Finike'nin hemen üst tarafında ve o taş ocağının -eğer açılırsa- altında bir tarafta 4 tane mahalle, bir tarafta Demre-Finike kara yolu, bir tarafta "Gökliman" diye ifade edilen plaj var, deniz kenarı var. Böyle cennet bir yere, bu iktidarın gözü doymazları, bu iktidardan güç alanlar ve bu iktidarın temsilcilerinin korudukları, eğer bir köylü ve orada yaşayan vatandaşlar "Biz buraya yol istiyoruz. Bizim burada geçecek yolumuz yok." dese yol açtırmazlar, evet "Bizim burada elektriğimiz yok." deseler direkt diktiler ama Finike ilçesinin Bolcağ Mahallesi'nin Gökliman mevkinde, Kızılca ve Karşıyaka Mahalleleri dâhil, o bölgeyi etkileyecek bir mermer ocağı bir de taş ocağı açılmasına izin verilmiş arkadaşlar.

Ben buradan iktidarın temsilcilerine bir kez daha sesleniyorum ve yine Enerji Bakanına, Çevre Bakanına, Turizm Bakanına sesleniyorum: Geçtiğimiz hafta sonu orada milletvekili arkadaşlarımızla, İl Başkanımızla, İlçe Başkanımızla ve çevreci örgütlerle eylem yaptık, buradaki yanlışlığı dile getirdik ve orada sorduk; orada bu taş ocağını açacak, şu doğal güzelliği bozacak... Görün arkadaşlar, şurayı görün; para hırsı bu kadar gözünüzü bürümesin, buraya bakın! (CHP sıralarından alkışlar) Burada taş ocağı açacak kişiye dedim ki: Ya kardeşim, senin hiç mi vicdanın yok! Ama taş ocağı açacak o kişinin arkasında iktidarın temsilcileri, yetkilileri var yoksa buraya, şu gördüğünüz manzaraya kimse gelip taş ocağı açamaz. Şöyle baktığınızda, Finike'nin o dağları, bu eşsiz güzelliği o mermer ocağıyla yok edilecek.

Arkadaşlar, yol yakinken gelin, bundan geri adım atın, buraya taş ocağı ve mermer ocağı açtırmayın. Açıldı diyelim, oradan çıkacak taşlar ve kayalar, inanın, aşağıda bulunan, 200 metre aşağıda bulunan mahallenin tepesine, evlerin tepesine düşecek, insanları öldürecek. Yoldan nakliye yapacak olan tırlar, kamyonlar, inanın, yolun kenarından aşağıya düşse mahallede vatandaşın tepesine düşecek; freni tutmasa aşağıdaki mahallenin okulunun tepesine uçacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

CAVİT ARI (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

Ya, siz böyle bir yere nasıl bu taş ocağını açtırırsınız arkadaşlar? Ya, o izni veren, o sıcak makamlarında oturan Enerji Bakanlığındaki yetkiliye soruyorum: Kardeşim, sen bu yeri gördün de mi bu izni verdin, sen bu yeri gördün de mi bu ruhsatı verdin? Sayın Bakana soruyorum tekrar: Siz bu yeri gördünüz de mi izin verdiniz? Finike'yi katletmeyin, Antalya'yı katletmeyin. (CHP sıralarından alkışlar) Zaten Finike'nin bütün dağları delik deşik; mermer ocağı, taş ocağı, arka taraftaki bütün yerler mahvedilmiş sayenizde. Gelin, şurayı bari kurtaralım, gelin şurayı kurtaralım yoksa Finike yok olacak; şu güzellik, eşsiz güzellik yok olacak arkadaşlar.

Buradan sizleri son kez uyarıyorum ve göreve davet ediyorum, bütün arkadaşlarıma da teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birinci bölümde şahısları adına ilk söz Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy'a aittir.

Buyurun Sayın Altınsoy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifiyle, Anayasa Mahkemesi tarafından verilen iptal kararlarının doğurduğu hukuki boşlukların giderilmesi, uygulamada ortaya çıkan tereddütlerin ortadan kaldırılması, istihdamın desteklenmesi, en düşük emekli aylığıyla ilgili düzenlemelerin yapılması ve Varlık Fonunun hukuki ve idari yapısına ilişkin bazı değişiklikler teklif edilmektedir.

Teklifle, öncelikle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun adaylık sürecine ve disiplin hükümlerine ilişkin olarak Anayasa Mahkemesince iptal edilen düzenlemeler dikkate alınmakta, hukuki ve güvenlik ilkeleri doğrultusunda yeni kurallara ihdas edilmektedir. Teklifimizle, disiplin cezalarının yargı tarafından iptal edilmesinde idarenin yeniden işlem yapma süresini netleştirerek zaman aşımı belirsizliğini ortadan kaldırmış bulunuyoruz.

Yine, teklifle Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının Karayolları Trafik Kanunu'nun 8'inci maddesinde yer alan görevlerinde düzenleme yapılmaktadır.

Yine, başka bir düzenlemeyle iş üstlenen yüklenici firmalara ilgili kamu idareleri tarafından ödenen ve bu firmalara rücuyla konu kıdem tazminatı tutarlarının söz konusu ihale sözleşmeleri kapsamında geçen kısmının tahsilinden vazgeçilmesi ve hâlihazırda görülmekte olan davaların bu çerçevede sonuçlandırılması amaçlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun teklifimizin üzerinde en fazla tartışmaya konu olan maddesi emekli maaşlarıyla ilgili düzenleme içeren maddesidir. Emeklilerimiz yıllar yılı döktükleri alın teriyle ülkemizin bugünkü noktalara ulaşmasında büyük pay sahibi olmuştur; kamuda, özel sektörde, tarımda, hayvancılıkta, ticaretle, görev aldıkları her alanda ülkenin büyüme ve kalkınma sürecine önemli katkılar sunmuştur. Emeklilerimiz tüm bunların yanında sahip oldukları bilgi, erdem ve hayat tecrübesiyle ailelerine, çevrelere, ülkeye ve millete önemli değerler kazandırmıştır. Bizler emeklilerimizin taleplerine, beklentilerine ve şikâyetlerine hiçbir zaman kulağımızı tıkamadık. Tam tersine, emeklilerimize karşı daima dürüst olduk, vaat yarışına girmek yerine bütçe imkânlarımız genişledikçe emekli vatandaşlarımızın hayat kalitesini önemli ölçüde artırmaya çalıştık.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Atınsoy, maaş iyi mi? Allah aşkına Hüseyin Bey!

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - İnşallah, bundan sonra da aynı hassasiyetle davranmaya devam edeceğiz. Emeklilerimiz her türlü hizmete ve hürmete ziyadesiyle layıktır. Hükümetlerimiz döneminde emeklilerimizin, çalışanlarımızın ve sosyal destek ihtiyacı olan tüm vatandaşlarımızın hayat şartlarını iyileştirmek temel önceliğimiz olmuştur. 2002 yılından bu yana AK PARTİ hükümetlerimiz çalışma barışını sürdürmek, istihdamı artırmak, işsizliği azaltmak ve sosyal paydaşlarla güçlü bir iş birliği içerisinde çalışma hayatını geliştirmek hedefiyle emek ve istihdam öncelikli bir politika izlemiştir. Ülkemizde 2002 yılında emekli sayımız 6,5 milyon iken 2025 yılı sonu itibarıyla 17 milyona ulaşmıştır.

VELİ AĞBABA (Malatya) - İsmail Güneş diyor ki: "Emekliler uzun yaşıyor, onun için maaş veremiyoruz." Hüseyin Bey, bu konuya katılıyor musunuz?

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - 2002 yılında 12 milyon aktif sigortalı sayısı, 2025 yılı sonu itibarıyla 28 milyon 553 bin kişiye ulaşmıştır. Genel sağlık sigortası kapsamında 5 milyon 826 bin kişinin primi devletimiz tarafından ödenmektedir. Sosyal güvenlik kapsamında bakmakla yükümlü olunan kişi sayısı 34 milyona yaklaşmıştır.

Emekli aylıklarındaki normal artışlara ilave olarak yapılan seyyanen artışlar, 2000 yılı öncesi ve sonrası emeklilerin durumlarını eşitleyen intibak düzenlemesi, bayram ikramiyeleri, alt sınır aylıklarının yükseltilmesi gibi pek çok düzenlemeyle bu denge korunmaya çalışılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Teklifimizle hak sahiplerine yapılan en düşük aylık ödeme tutarı artırılmakta, böylece emeklilerin gelir düzeyinin iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hüseyin Bey, İsmail Güneş'in söylediklerine katılıyor musunuz?

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - BAĞ-KUR ve SSK emekli aylıklarının 2026 Ocak-Haziran dönemine ait emekli maaşı, önceki altı aylık enflasyon oranı olan yüzde 12,19 oranında artırılmakta iken...

VELİ AĞBABA (Malatya) - En fukarasını, en efendisini çıkarmışlar, emekli maaşı anlatıyorlar; AK PARTİ Grubunun da vicdanı yok.

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - ...yaptığımız düzenlemeyle en düşük emekli aylığı artış oranı yüzde 18,48 olarak gerçekleşecek.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hüseyin Bey, gül gibi adamsın, senin gibi adama emekli maaşı anlatılır mı ya!

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Bu vesileyle en düşük emekli aylığı 20 bin TL olacaktır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Açlık sınırından yüzde 50 daha az, ne anlatıyorsun ya!

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Bu düzenlemenin mali etkisinin yıllık yaklaşık 110 milyar TL olacağı öngörülmektedir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Açlık sınırı, açlık!

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Diğer yandan, işverenlerin üzerindeki iş gücü maliyetlerinin azaltılması suretiyle istihdamın artırılması ve kayıtlı istihdamın korunması amacıyla asgari ücret desteğinin 2026 yılında da devam ettirilmesi öngörülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Nasıl yaşayacak bu kadar emekli?

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Görüşülmekte olan kanun teklifimizin ülkemiz, devletimiz ve vatandaşlarımız için hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yarın Etimesgut pazarında da anlatırsınız!

BAŞKAN - Şahısları adına ikinci söz Edirne Milletvekili Sayın Ahmet Baran Yazgan'a ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET BARAN YAZGAN (Edirne) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biraz önceki hatibimizin dediklerinden ben şöyle anlıyorum: İstihdamın artırılması için çalışıyorlar, demek ki emekli istihdamının da artırılması yönünde bir çalışma var diye anlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, 16 milyon emeklinin maaşının düzenlenmesi üzerine buradayız yani nüfusun yaklaşık yüzde 17,8'i. Neden bu rakamı veriyorum? 5 kişiden 1'isi bu ülkede emekli ve emekli maaşı alıyor. Konu sadece ücret değil, AKP Grubu bu konuya ücret olarak bakıyor; biz bu konunun yaşam savaşı olduğunu kesinlikle savunuyoruz, yaşamak için bu bedele ihtiyaç var. Yani bu dünyada ücretlerle, paralarla yaşanmasaydı, her şey eski düzendeki gibi al ver olsaydı burada bu parayı konuşmayacaktık; demek ki bu para bize lazım. Bu konuyu herhangi bir konu gibi gündeme getireceklerdi; sağ olsun, Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel bu konunun üzerinde durdu, on dört gündür biz nöbeteyiz ve bu konunun herhangi bir konu olmadığını bilerek tabiri caizse kafanıza vura vura sizlere anlatıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, 20 bin liradan bahsediyoruz, en düşük ücret 20 bin lira. Ya, sizler de bu hayatın içerisinde yaşıyorsunuz, 20 bin lirayla ne yapılabilir? Hoş, 20 bin lira sizin için herhangi bir para değil ama. Bakın, benim şehrim Edirne'de...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Lokantada bahşiş bırakıyorlar, lokantada, Çukurambar'da!

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) - 20 bin lira bahşiş bırakıyorlar Sayın Ağbaba'nın söylediği gibi, 20 bin lira bahşiş bırakanlara neyi anlatıyoruz? (CHP sıralarından alkışlar)

Benim şehrim Edirne'de en düşük kiralar 15-20 bin lira dolayında. Bakın, 20 bin lira maaş alan bir emeklinin, hadi 2 emekli olsun, 40 bin lira girdi evlerine, 20 bin lira zaten kiraya gitti.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - 30 bin lira kira.

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) - Ya, kıyma 800-850 lira, domates 70-80 lira, salatalık 80-90 lira, ekmek 15 lira; ya, ne yiyecek? Yani hakikaten düşündükçe işin içinden çıkılmaz bir hâl alıyor. Bizim Edirne Belediyesi bir tane Halk Kasap kurdu. Ya, onun önündeki manzaraları görmenizi hakikaten isterim; bugün orada 550 liraya kıyma satılıyor; gariban emekli amcamız, teyzemiz onun önünde metrelerce kuyruk oluyor ve o insanların hak etmediği bir muamele oluyor. Hâlbuki bizim devletimiz de bunu bu fiyata satabilir ya yani bunu yapacak gücünüz var ya da maaşı artırabilirsiniz, bunu yapacak gücünüz de var. O yüzden...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - İstek yok, istek.

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) - İstek yok.

Emekliyi bu hâle getiren sizsiniz, AKP iktidardır, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ve ilk sandıkta gideceksiniz, ilk sandıkta gideceksiniz.

Bu düzen adaletsizdir; bu dönem, bu düzen vicdansızdır, zulümdür bu düzen ve unutmayın ki herkes gibi emekli unutmaz, emekli affetmez! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Üzerinize düşen, bu parayı faize değil garibana vermek ya; bu kadar, başka da yapmanız gereken bir şey yok.

Bir de biliyorsunuz, AKP "erdemliler hareketi" olarak kurulmuştur, sizlerin söylemiyle.

VELİ AĞBABA (Malatya) - "-muş"tu.

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) - Siz yirmi üç yılda hakikaten çok değiştiniz, artık bence sıcak salon hareketi oldunuz, sıcak salonlarda...

ADEM ÇALKIN (Kars) - Yirmi beş.

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) - Pardon, yirmi beş yılda, biraz daha yavaş değişmişler.

Sıcak salon hareketi oldunuz artık, çarşıyı pazarı unuttunuz; açılışlara gidiyorsunuz, parti ziyaretlerine gidiyorsunuz, etrafta geziyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Allah, Allah! İnanmıyorum ya!

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) - Yani bunları burada herkese de söylemiyorum, hakikaten gerçekten erdemliler var içinde, onları da ayırıyorum ama onların da vicdanına sesleniyorum: O vicdanınızı, yüreğinizi ortaya koyun ve gereğini yapın diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Var mı vicdan, var mı?

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) - Bizim sunmuş olduğumuz, sizin Komisyonda reddettiğiniz, burada tekrar sunacağımız emeklilerin maaşlarının iyileştirilmesiyle ilgili teklifimize sizlerden, vicdanlardan oy bekliyoruz. Bize destek olun, emeklilerimize destek olun, ülkemizdeki emeklileri bu makûs talihlerinden kurtarın diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AHMET BARAN YAZGAN (Devamla) - Gereğini yapın diyorum yani kısacası; gereğini yapın. Gereği nedir? CHP'nin teklifini onaylamak. "Yok, biz CHP'nin teklifini onaylamayacağız." diyorsanız aynısını siz teklif edin, biz gelelim onaylayalım ya, biz gelelim onaylayalım! (CHP sıralarından alkışlar)

Bu teklifi bu hâliyle kesinlikle reddediyoruz, hiçbir şekilde insani ve vicdani bulmuyoruz. Bizim teklifimizi gündeme getirip bunu kesinlikle onaylamanızı ve emeklilerimize bir can suyu olmanızı istirham ediyoruz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 56 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 56- Adaylık süresi içinde; temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin herhangi birinde başarısız olanların veya adaylık süresi içinde aylıktan kesme ya da kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların, disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirinin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.

Bu madde hükümlerine göre ilişkileri kesilenler, ilişkilerinin kesilmesine neden olan eksiklikleri gidermeleri veya yargı yoluyla söz konusu disiplin cezalarının iptal edilmesi hâlinde yeniden memuriyete atama hakkına sahiptir."

Elif Esen
İstanbul

Mehmet Atmaca
Bursa
Sadullah Kısacık
Adana

İdris Şahin
Ankara
Selçuk Özdağ
Muğla

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın İdris Şahin.

Buyurun Şahin. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan kanun teklifi şeklen yargı kararlarına uyum paketi gibi sunulsa da özü itibarıyla mevcut siyasi iktidarın ekonomik krizin faturasını halka kesme, kamusal denetim mekanizmalarını tasfiye etme iradesinin somut bir tezahürüdür. 15 maddeden oluşan bu teklif, birbiriyle ilgisiz gibi görünen konuları -skuter denetimi gibi, emekli aylığı gibi, Varlık Fonu gibi- ve yine, disiplin hukukunu ilgilendiren pek çok düzenlemeyi ihtiva eden bir torba kanun teklifidir ama torba kanun teklifine 2 madde daha ilave etmek suretiyle bir temel yasa gibi önümüze getirdiniz. Her zaman yaptığınız iş, bunu artık kesinlikle kanıksayan bir Parlamento olamayacağımızı bir kez daha sizlere haykırmak istiyoruz. Biz her seferinde yaptığınız işin yanlış olduğunu ifade etmekle yükümlüyüz, sizleri de bir an olsun elinizi vicdanınıza koyup sağlıklı bir yasama faaliyeti yapacağınız günlerin yakın olduğu düşüncesiyle tekrar buradan uyarıyoruz.

Evet, yasama kalitesini düşüren ve demokratik müzakere süreçlerini de işlevsiz kılan bir teklifle karşı karşıyayız ama teklifin özünde ne var? İşte, emeklilere yapılacak düzenleme var değil mi arkadaşlar? Emekliye para bulamamak bir yokluktan değil iktidarın tercihinden ibarettir sayın milletvekilleri. İktidar tercihinin emekten, emekçiden ve emekliden yana değil faizden, faizciden ve rantiyeciden yana kullanmıştır. Onların lügatinde emek yoktur, emekçi yoktur, emekli hiç yoktur çünkü garip gurebanın sofrasından gelip bugün zengin sofrasından kalkmayan bir iktidarla karşı karşıyayız. Bir zamanlar mücahitlerle beraber yol yürüyüp kapı kapı dolaşanlar, bugün müteahhitlerle birlikte kol kola gezip hiçbir şekilde kaderlerini ayırtırmayan bir noktaya geldiler. O yüzden, tok açın hâlinde anlamıyor değerli iktidar milletvekilleri ve gerçekten emeklinin ne durumda olduğunu, nasıl sıkıntı çektiğini emin olun idrak edemiyorsunuz çünkü artık onların arasında değilsiniz, çok farklı bir ortamda yaşıyorsunuz ve 20 bin lirayla ayın sonunun nasıl getirileceğini bir gün olsun düşünmüyorsunuz.

Yoksulluk kader değil arkadaşlar, sizin başarısızlıklarınız ve sizin tercihleriniz sonrasında faize ayırdığınız bütçe nedeniyle emekliye para bulamıyorsunuz. O yüzden, 20 bin lirayı 19 bin liradan 20 bin liraya çıkarırken çok büyük bir işmiş gibi kamuoyuna takdim ediyorsunuz. Bu yoksulluğu "kader" diye anlatanlar başarısızlıklarını ve sebep oldukları adaletsizliği perdelemektedir; Allah rızkı yaratmıştır, adaletsizliği değil. Yoksulluğu yönetenler refahı konuşamaz; refah, yoksulluğu yönetmekle değil ortadan kaldırmakla olur. İktidarın "Büyüyoruz." masalı şudur: Yüzde 5 büyüyor, yüzde 95 ise yerinde sayıyor değerli milletvekilleri, hatta geriliyor; büyüyen yalnızca rakamlar, küçülen ise sofralar. Marketin çıkış kapısına bir bakın, her çıkan "Yahu ben ne aldım böyle?" deyip fişlerini kontrol ediyor. "Acaba bir yanlışlık mı oldu yoksa makine mi yanlış hesapladı? Ben mi farkında olmadan bu fileye veyahut sepete farklı malzemeler koydum?" diye kendi kendine düşünüyor.

Değerli milletvekilleri, refah borçla makyajlanmaz. Refahı dar bir kesime değil toplumun tamamına yaymadan sosyal adaletten söz edemezsiniz. Sosyal adalet ise büyüme rakamlarıyla değil bu büyümeden herkesin pay almasıyla ölçülür. Lokantaya girememek, misafiri ağırlayamamak, "Torun geliyor." diye sevinememek; bunlar sosyal açlık değil de nedir değerli milletvekilleri? Bir çayı dışarıda içememek, bir doğum gününe eli boş gitmek zorunda kalmak, bayramda kapıyı çalan misafiri mahcup karşılamak, kültürel bir etkinliğe, bir sinemaya gidememek ne demek biliyor musunuz sayın milletvekilleri?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

Buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, o yüzden, biz buradan muhalefet olarak uyarı vazifemizi yerine getiriyoruz. Şu an itibarıyla teklifte sunduğunuz rakamın hiç kimseyi tatmin etmediğini sizler de gayet iyi biliyorsunuz. Gelin, rantiyeye, faizciye verdiklerinizden biraz tasarruf edelim; devlet yönetiminde, belediye yönetiminde biraz tasarrufta bulunalım ve şu an itibarıyla bu Parlamento'yu gözetleyen emeklilerimize müjde niteliğinde bir artırım yapalım ki onlar da hiç olmazsa şu kış biraz daha rahat geçirsin; bu çok zor değil, sadece bir tercih meselesi ve irade meselesi.

İktidar mensupları elini vicdanına koyduğunda, kendi ailelerini geçindiremeyeceklerini bilerek emekliye reva gördükleri bu rakamda artışı çok rahatlıkla gerçekleştirebilir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin işlenecek hükmünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 56 - (Değişik 12/05/1982 - 2670/21 md.)

Adaylık süresi içinde; temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olanlar, kesinleşmiş olması kaydıyla birden fazla uyarma ve/veya kınama cezası almış olanlar ile aylıktan kesme ya da kademe ilerlemesinin durdurulması cezası

almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.

Bu madde hükümlerine göre ilişkileri kesilenler (sağlık nedenleri hariç) 3 yıl süre ile Devlet memurluğuna alınmazlar."

Cevdet Akay
Karabük
Özgür Ceylan
Çanakkale
Orhan Sümer
Adana

Tahsin Ocaklı
Rize
Nail Çiler
Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa
Cavit Arı
Antalya
Ümit Özlale
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Ümit Özlale.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada aslında 18.500 lira olacak olan en düşük emekli aylığını sadece 1.500 lira artırmayı yani aslında günde 50 liradan bile daha az artırmayı tartışıyoruz, bu da bizim ayıbımız olsun.

Şimdi, son beş yıldan beri biz emekli maaşları, en düşük emekli maaşıyla ilgili bir düzenleme yapıyoruz. Eğer son beş yılda her sene biz bu amaçla toplanıyorsak demek ki bir yerde bir problem var. Şimdi, nerede bir problem olabilir? Bir, sistemin kendisinde bir problem var. Sistemin kendisinin ne problemi var? Şu: Millî gelirden son on yılda emekli aylıklarına aktarılan para hep yüzde 6'da kalmış, on yıl boyunca yüzde 6 ama emekli sayımız 2 katına çıkmış. Dolayısıyla, şöyle bir iktidar anlayışı var: "Ben emeklilere millî gelirden yüzde 6 pay veririm, emekli sayısı ne olursa olsun onlar kendi aralarında bunu bölüşürler." Şimdi, sistem böyle olduğu zaman son beş senedir en düşük emekli maaşları için toplanıyoruz ve burada bir artış oluyor. Ama aslında bunun en temel sorumlusu TÜİK. Neden TÜİK dersiniz, 2019 yılından beri bile isteye enflasyonu olduğundan çok daha aşağıda gösterdiği zaman, buradan sadece en düşük emekli maaşı alan, aylığı alan emeklilerimiz değil bütün çalışanlarımız, bütün emeklilerimiz mağdur oluyor ve bizler de en mağdur olan, en düşük emekli maaşı alanların haklarını biraz daha iyileştirmek için burada toplanıyoruz.

Ama şöyle bir şey var: TÜİK'in ortaya çıkardığı bir haksızlık, hukuksuzluk, adaletsizliği biz burada başka bir adaletsizlikle örtmeye çalışıyoruz, o da şu: 20 bin lira en düşük emekli maaşı olduğu zaman çok fazla çalışmış, yıllarca çalışmış, yüksekte prim ödemiş emeklilerimizin aylıkları ile en düşük emekli aylığı birbirine yakınıyor. Bu da emeklilikte bir adaletsizliği beraberinde getiriyor. Şimdi, burada bir sistemde problem var ve bu sistem sadece en düşük emekli maaşı alanların değil.

Hep burada hesap yapıyoruz; altın hesabı, simit hesabı, dolar hesabı. Bunların hepsini bırakalım, Türkiye'deki emeklilik sistemini bir bütün olarak iki tane büyük endeksle karşılaştıralım. Mercer Endeksi'ne göre 44 tane ülke arasında Türkiye'nin emeklilik sisteminin daha iyi olduğu tek ülke var: Hindistan. Natixis emeklilik sistemine göre Türkiye'nin daha iyi olduğu iki tane ülke var: Hindistan ve Kolombiya. Yani altın hesabını yapmayalım, simit hesabını yapmayalım, dolar hesabını yapmayalım; uluslararası kıyaslamalara baktığımız zaman Hindistan ve Kolombiya'nın bir tık üstündeyiz. O yüzden buradaki problem sadece en düşük emekli maaşı problemi değildir, emeklilerin problemidir.

Bakin, size birkaç tane TÜİK ve Metropoll verisi okumak istiyorum, bunlardan bir tanesi TÜİK. TÜİK'in anketine göre emeklilerin yüzde 72'si ayın sonunu getirmekte zorlandığını söylüyor, yüzde 72'si. Metropoll'ün anketine göre emeklilerin yüzde 70'i kendini tükenmiş hissediyor, bir tükenmişlik yaşıyor. Aynı ankette -bu da çok düşündürücü- emeklilerin yüzde 50'si yani emekli vatandaşlarımızın yarısı ne bu ülkenin kurumlarına güveniyor ne bu ülkenin insanlarına güveniyor. Dolayısıyla, yarattığımız bu adaletsizlik üzerine kurulmuş emeklilik sistemi insanlara, kurumlara, ülkeye bir sırt çevirmeyi, bir güvensizliği beraberinde getiriyor. Burada yapılması gereken şey ne? Her seferinde Plan ve Bütçe Komisyonunda da aynı şeyi soruyorsunuz: "Kaynağımız nerede?" Kaynağımız var. Türkiye'nin en önemli kaynağı insandır; doğru bir eğitim sistemiyle, doğru bir mesleki eğitimle yaşam boyu öğrenmeye daha fazla kaynak sağlarsanız o zaman Türkiye'deki emeklilik sisteminin yapısal problemlerini düşünürsünüz.

Bakin, buradan da size bir örnek vereyim, ondan sonrasında da geçenlerde sizin oylarınızla kabul edilen bütçenin Türkiye'nin ihtiyaçlarına ne kadar uzak olduğunu söyleyeyim: Türkiye'de çalışan sayısının nüfusa oranını dünya ortalamasına getirmek istiyorsak bizim 1,1 milyon erkeğe; 4,9 milyon kadına yeni istihdam yaratmamız lazım. Bizim 6 milyon yeni çalışana ihtiyacımız var ki bu emeklilik sistemi sürdürülebilir bir hâle gelsin, 6 milyon. E, o zaman bakıyoruz bütçeye, böyle bir pay ayrılmış mı? Yaşam boyu öğrenme, bütçedeki payı düşmüş; mesleki eğitim, bütçedeki payı düşmüş; istihdamı koruma ve yaratma, bütçedeki payı düşmüş. Yani şöyle bir şey yapıyoruz: Bu kafayla seneye de buraya geleceğiz ve seneye de en düşük emekli maaşlarına sadaka verir gibi, fitre verir gibi bir artış yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) - Bu, emeklilik sisteminde bir adaletsizliğe yol açacak ama daha önemli bir şey var: Bizim emeklilerimize, emekçilerimize, çalışanlarımıza hak ettikleri bir dünyayı sağlamak için yapmamız gereken şey, istihdam sayısını, çalışan sayısını artırmak; bakın, 6 milyondan bahsediyorum. 6 milyon yeni çalışanla -bunun 4,9 milyonu kadın- bizler sosyal güvenlik sistemini yeniden kurabiliriz. İşte, size kaynak. Bu kaynağın farkında mısınız? Hiç sanmıyorum. Yoksulluğu azaltmak yerine yönetmeye odaklanmış bir iktidar anlayışınız var. Hiç sanmıyorum çünkü bütçede istihdamı artırmaya, korumaya, mesleki eğitime, yaşam boyu öğrenmeye verdiğiniz pay yıllar içerisinde düşüyor diyorum.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)
MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.
BAŞKAN - Oylamadan önce yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Günaydın, Sayın Tanal, Sayın Arı, Sayın Tahtasız, Sayın Özlale, Sayın Karaoba, Sayın Özcan, Sayın Meriç, Sayın Güner, Sayın Arslan, Sayın Aygun, Sayın Kanko, Sayın Gezmiş, Sayın Arslan, Sayın Kılıç, Sayın Genç, Sayın Kış, Sayın Çakırözer, Sayın Çiler.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.51

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 22.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rumeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İzmir Milletvekili Ümit Özlale ve arkadaşlarının önergesinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

1'inci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "birden fazla uyarma ve/veya kınama cezası almış olanlar" ibaresinin çıkarılması ve "üç yıl süre ile" ibaresinin "1 yıl süre ile" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Adalet Kaya

Celal Fırat

Yılmaz Hun

Diyarbakır

İstanbul

İğdır

İbrahim Akın

Kamuran Tanhan

İzmir

Mardin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Celal Fırat.

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, buraya yalnızca bir siyasi meseleyi değil, insanlığın vicdanını, toplumumuzu, halkımızı rahatsız eden birkaç kelamı söylemek için geldim. Bazen insanlığa dair en derin gerçekler en sakın cümlelerle ifade edilir, daha iyi anlaşılması elzemdir. Yüzyıllardır bu topraklarda, Orta Doğu'da din adına büyük acılar yaşandığına hepimiz acı bir şekilde tanıklık ettik. Suriye'de din ulemaları savaşa dair şiddete çağrı yapıyorlar; çağrımız sükûnete, barışa dair çağrı yapmalarıdır. Bu durum, yalnızca masum insanların hayatlarını değil, inancın kendisini, bu inanca samimiyetle bağlı milyonlarca insanı yaralıyor, onların yüreklerinde büyük acılar açıyor. Oysa insanlığın ortak vicdanında adalet, merhamet en temel değerdir. Hiçbir kutsal söz, masum bir canın katledilmesini, bir kadının onurunun çiğnenmesini, bir çocuğun öldürülmesini meşrulaştıramaz. Şunu da açıkça söylemeliyiz: Din, şiddetin gerekçesi olamaz; inanç, insanı incitmenin aracı olamaz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Suriye'de bütün etnik grupların, inançların beraber yaşayabilecekleri bir Suriye'ye hep beraber destek olalım. Kan, gözyaşı yüzyıllardır o topraklarda eksik olmadı, artık hep beraber buna "Dur!" diyelim. Bunun da koşulu herkesin kimliğine, diline, inancına değer verip sahip çıkmakla mümkündür; bunu da hep beraber başarabiliriz. Hemen yanı başımızda büyük acılar yaşanıyor; bu, halkımızın da yüreğini yakıyor çünkü oradakiler akrabalarımız. Türkiye ve bize düşen de yeni

düşmanlıklar üretmek değil, diyalog kanallarını açık tutmak, komşu halklarla karşılıklı saygıya dayalı ilişkiler kurmaktır. Unutmayalım ki güvenlik yalnızca askerî yöntemlerle değil, adaletle, eşitlikle, karşılıklı anlayışla sağlanır. Bu coğrafyada barışın dili güçlenirse herkes kazanır, savaşın dili güçlenirse herkes kaybeder. Türkiye'de iç barışı tesis etmeye çalıştığımız bugünlerde "kardeş" dediğiniz bir halkın haklarını duymamak kimseye bir şey kazandırmayacaktır, tam tersine, herkese acılar yaşatacaktır. Suriyeli Kürtler ve Aleviler bu ülke halklarının da akrabalarıdır. Cihatçı karanlık yapılar hiçbir zaman bizim akrabamız olmadı, olmayacaktır.

Değerli milletvekilleri, biz Alevilerde bir söz vardır: Yetmiş iki millete bir nazarla bakmak. O söz yalnızca bir kelime değil, bütün insanlığa ait bir vicdanın çağırısıdır. Kerbelâ'dan beri bildiğimiz çok temel bir hakikat vardır: Zulüm kimden gelirse gelsin, yapılırsa yapılsın zulme "Dul!" der ve adalet kimlik sormaz. Bugün Orta Doğu'da Kürtler, Ezidiler, Aleviler, Hristiyanlar aynı acıyı yaşıyor, aynı göç yollarına düşüyor, aynı toprakta çocuklarını toprağa veriyor. Bu vicdan mıdır, bu adalet midir? Bu Meclisin görevi toplumu ayırıştırmak değil, birleştirmektir; inançları karşı karşıya getirmek değil, yan yana getirip yaşatmaktır. Nefret diliyle söylenen her küçük sözün ileride büyük acılara yol açacağını bu topraklarda defalarca yaşadık. Dersim'de, Maraş'ta, Çorum'da, Sivas'ta, Roboski'de, Halepçe'de yaşadık. Bu acıların bir daha yaşanmaması için dilimize, üslubumuza hep birlikte dikkat etmeliyiz. Ben, burada şunu da ifade etmek isterim: İnanç, öldürmek için değil yaşatmak içindir; inanç, bölmek için değil birleştirmek içindir. Yaratıcının adı şiddetin değil, merhametin yanında anılmalıdır.

Âşık Veysel'in bir dörtlüğüne hep beraber kulak verelim:

"Yezit nedir, ne Kızılbaş

Değil miyiz hep bir kardaş

Bizi yakar bizim ateş

Söndürmektir tek çaresi."

"Bizim davamız insanlık davasıdır." der Âşık Veysel. Hızır ayına girdiğimiz bugünlerde mazlumun yanında durmak, darda kalana yetişmek, zulmün karşısında susmamak, gücü değil hakkı gözetmek Hızır olmanın özüdür. Alevi yolunda Hızır; aklın, vicdanın, merhametin ortak sesidir. Bir kapıyı çalarken erdem, bir lokmayı paylaşırken adalet, haksızlık karşısında cesarettir. Esas olan, insanın kendi içindeki sağduyuyu diri tutmasıdır. Hızır, en çok insanın insana iyi olabildiği yerdedir, vicdanındadır. Biz de mazlumun olduğu yerde duralım diyorum ve son olarak sözlerimi de şöyle bitirmek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CELAL FIRAT (Devamla) - Bu ülkenin bugün en çok ihtiyaç duyduğu şey öfke değil sağduyu, ayırışma değil ortak akıldır. Kimliğe, inanca, dile bakmadan aynı geleceği paylaşabileceğimizi hatırlamak zorundayız. Sorunları bağırarak değil konuşarak, düşmanlaştırarak değil birlikte muhabbet ederek çözebiliriz. Birliğe, adalete, insan onuruna dayanan ortak akıl etrafında buluşmak artık bir tercih değil zorunluluktur.

Hızır ayı bereketiyle mazlumun da yanında olun diyorum. Hızır hepimizin yardımcısı olsun.

Aşk ile. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez

Balıkesir

Burhanettin Kocamaz

Mersin

Ayyüce Türkeş Taş

Adana

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Yüksel Arslan

Ankara

Hüsmen Kırkpınar

İzmir

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Selçuk Türkoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; yıllardır bu kürsüden emeklilere aynı cümle söyleniyor. Ne deniyor? "Kaynak yok." Açıkça söylüyorum, bu bir safsatadır. Bakın, rakamlar ortada: 2025'te tüm emekli aylıklarının toplamı 3,8 trilyon lira. Bu, Türkiye'nin gayrisafi yurt içi hasılasının sadece yüzde 6,1'i. 2026 için hedeflenen gayrisafi yurt içi hasıla 77,3 trilyon. Emekli aylıkları yüzde 50 artırılsa bile toplam pay yüzde 7,4 oluyor. Yani ne oluyor, biliyor musunuz? Nüfusun yüzde 19'unu yani 16 milyon emekliyi pastadan sadece 1,3 puan daha fazla pay vererek insanca yaşanabilir bir gelire kavuşturmak mümkün ama siz yapıyor musunuz? Yapmıyorsunuz. Ekranları başında bizleri izleyen milyonlarca emekli bilsin ki bu iktidar sizleri gözden çıkarmış. Mesele demek ki kaynak değil, mesele sizin zalim tercihiniz; demek ki para yok değil, para başka yerlere gidiyor. Emeklilere sabır tavsiye edenlere sesleniyorum: Bu ülkede kaynak var ama sizde emekliden yana irade yok, irade. "Kaynak yok." mavalını bırakın, oluk oluk bu kaynakları kime akıtıyorsunuz, siz buna cevap verin.

Bakın, size bütçedeki kaynakların nasıl heba olduğuna dair bir örnek vereyim. Bizim oralarda derler ki: "Bir ambar buğdayın bir avuç mostrası olur." Rönesans Holdingin yaptığı, henüz bitirilmeyen Ankara Adalet Sarayı var ya hani, bakın, onun maliyeti beş yıl içinde 2,8 milyardan 36 milyar liraya çıktı, 13 kat arttı. Aynı dönemde, beş yılda emekliye sadece 7 kat artış yapıldı. İnsanca yaşamak isteyen emekliye bütçe yok, en düşük emekli aylığı açlık sınırının altında ve siz hâlâ kaynak yalanını söylüyorsunuz. İş size yakın olan müteahhitlere gelince bütçe bir anda katlanıyor, şişiyor, büyüyor, üstelik 2024'te bitmesi gereken bu bina daha ne kadar para yutacak o da belli değil, ne zaman biteceği bilinmiyor. Adalet sarayı yapılıyor, zaten içinde adalet yok; tasarruf ise emekliye,

sabır vatandaşa, israf, imtiyaz, sınırsız kaynak yandaşa gidiyor. Bu kadar mı vicdanınız kurudu sizin? Bu ülkeyi ömürleri boyunca sırtında taşıyan emeklileri bu denli mi gözden çıkardınız? İnanın, tarih sizi, emekliler sizi affetmeyecek.

Efendim, SGK diyor ki, kurum: "Erken emeklilik ve vatandaşların uzayan yaşam süresi nedeniyle kurumun mali yapısı bozuldu." Yani milyonlarca emeklinin yaşamasının bir maliyet artırıcı unsur olduğunu söylüyor ve siz de sustunuz bunlara. Devletin görevi vatandaşları yaşatmaktır ama siz uzun yaşamı bir sorun görüyorsunuz. Bizimse bin yıl, binlerce yıldır anlayışımız şuydu: İnsanı yaşat ki devlet yaşasın. Emekli uzun yaşadığı için değil ama siz yıllardır bu sistemi yönetemediğiniz için işte bu sefalet maaşlarına mahkûm kalıyor. Almanya örneği veriyorsunuz. Kardeşim, Alman işçisi bir saatte 1 kilo et alabiliyor, bizim emeklimiz ise 1 kilo et için aylığının bir buçuk günlük gelir kısmını vermek zorunda kalıyor. Emekliler nasıl daha iyi yaşar diye çözüm üretmek için aslanan. Her kim ki çıkıp hâlen daha "Emeklimizi ezdirmedik." diyorsa -ki diyorsunuz- bilin ki takiye yapıyor ya da vicdanı kurumuş ya da gözünüzün içine baka baka yalan söylüyor.

Milyonlarca emekli şu an bu Meclisi takip ediyor, üç kuruş daha alıp insanca yaşamak istiyor. Bu Meclisin birinci ve asli görevi, memleketin yıllarca çalışanlarının insanca yaşam standartlarına ulaşmasını sağlamaktır. Bunun için varsınız. Bunu yapmayacaksanız o zaman buraları işgal etmeyeceksiniz.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Elif Esen
İstanbul

Mehmet Atmaca
Bursa

Selçuk Özdağ
Muğla

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Sadullah Kısacık
Adana

Necmettin Çalışkan
Hatay

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen.

Buyurun Sayın Esen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifi şeklen Anayasa Mahkemesi kararlarına uyum amacı taşıyor gibi sunulsa da özünde Türkiye ekonomisinin ve kamu yönetiminin hangi önceliklerle yönetildiğini açıkça gösteren bir tercihler manzumesidir aslında. Aynı metin içinde emeklilerin aylıkları, Türkiye Varlık Fonunun denetimi ve kamu personel rejimi yan yana getiriliyorsa burada artık münferit düzenlemelerden değil bütünlüklü bir iktisadi ve siyasal anlayıştan söz ediyoruz. Bir yanda milyonlarca emekliye en düşük aylık adı altında 20 bin liralık bir yaşam sınırı reva görülüyor, diğer yanda ise Türkiye'nin en büyük kamu varlıklarını yöneten Varlık Fonu Sayıştay denetimi ve kamu ihale rejimi dışında tutulmaya devam ediliyor. Emekliye gelince bütçe disiplini, ölçülülük ve kaynak yetersizliği hatırlanıyor, kamu varlıklarının yönetimine gelince esneklik, piyasa koşulları ve özel hukuk vurgusu öne çıkıyor. İşte, tam da bu çelişki bu teklifin derde deva olmaktan uzak bir anlayışın vatandaştan yana olmadığını gösterirken, aynı zamanda ekonomik tercihin kime çalıştığını da bizlere göstermiş oluyor.

Maddede düzenlenen aday memurluk rejimi de bu büyük resmin bir uzantısı. Kamu hizmetine girme hakkı Anayasa Mahkemesinin açık uyarılarına rağmen hâlâ baskı ve itaat mekanizması üzerinden kurgulanmaya devam ediyor. Belirsizlik gideriliyormuş gibi yapılırken uyarma ve kınama gibi subjektif disiplin cezaları genç kamu çalışanları için iş güvencesizliğinin de aracı hâline getiriliyor. Bu yaklaşım liyakati güçlendiren bir kamu yönetimi değil siyasete yakınlığa ya da amirin ağzından çıkacak karara bağımlı bir idari yapı üretir. Oysa, güçlü bir ekonomi güvencesiz kamu çalışanlarıyla değil bağımsız, liyakatli, deneyimli ve hukuki güvenceye sahip bir kamu sistemiyle ancak inşa edilebilir. Sosyal devlet sadece emekliye verilen rakamla değil aldığı aylıkla, insan onuruna yaraşır şartlarda yaşamasının mümkün olabileceğiyle, kamu kaynaklarının nasıl yönetildiğiyle, kimin, hangi kurumu nasıl denetlediğiyle, adil şartlarda olup olmadığıyla ve kimlerin denetimden muaf tutulduğuyla ölçülür. "Türkiye Varlık Fonu nedir?" diye sorsanız, işleyişini bilenler "Fon aklına geleni yapar, kimse de sormaz, üstüne bir de gelecek nesillere de zarar ve borç yükü yıkar, gider." der. Fonun denetimden kaçırıldığı, kamu ihalelerinin şeffaflıktan uzaklaştığı, bütçe hakkının fiilen Meclisten alındığı bir düzende, emekliye yapılan her artış geçici, her iyileşme kırılgandır çünkü sorun rakamda değil, sorun anlayışta ve rejimdedir ve aynı zamanda bu anlayışın uygulamalara yansımadaştır. Bizim itirazımız tek tek maddelere değil emeğin gelirini kısmaya, kamusal denetimi zayıflatmaya ve kamu gücünü merkezileştirmeye dayalı bu ekonomik düzen ve anlayışta. Emekliyi açlık sınırının altında tutup, aynı zamanda sosyal hizmetleri de buna bağlı düzenleyip, enflasyon oranı ile yapılan zam arasındaki uçurumu da büyütüp hak gasbıyla yapılan bu anlayış sadakaya, fitreye muhtaç hâle getiren, kamu varlıklarını denetimsizliğe teslim eden bir anlayıştır. Ne sosyal devletten bahsedebiliriz bu durumda ne de sürdürülebilir bir ekonomik kalkınmadan. Bu ancak enflasyonun doğru yorumlanmasıyla, TÜİK verilerinin gerçekçi pazar enflasyonunu sisteme yansıtmasıyla, sadece enflasyona oranlı gelir iyileştirilmesiyle değil, üstüne refah payının da emekliye verilmesiyle ancak düzenlenebilir ve ancak o zaman emeklimiz çarşıya pazara gittiğinde yüzü güler, bayram geldiğinde torununa, evladına harçlığını verebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ELİF ESEN (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Emeklimizin yüzünü güldürecek maaş düzenlemesi ancak bu anlayışla mümkündür. Biz de Genel Kurul olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak emeklilerimize, bir ömür boyu çalışan ve çalıştığının karşılığını sağlık hizmeti olarak görmek isteyen, refah olarak görmek isteyen, evinde yuvasında yüzü gülen... Dediğim gibi, evlatlarına, torunlarına harçlık verebilen emeklilerle ancak mümkün olabilir. Ülke huzuru da ancak böyle sağlanabilir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 2- 657 sayılı Kanunda bulunan 57. madde yürürlükten kaldırılmıştır."

Cevdet Akay
Karabük
Özgür Ceylan
Çanakkale

Tahsin Ocaklı
Rize
Nail Çiler
Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa
Cavit Arı
Antalya

Orhan Sümer
Adana

Mustafa Erdem
Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Erdem.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 2'nci maddesi üzerinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu düzenlemeyle hem aday memurlukta görevde başarısızlık kriterlerinin hem de asıl memurluğa geçiş için gerekli şartnamenin yapılmadığını görüyoruz yani yine bir AKP klasiği, Anayasa Mahkemesi kararlarının arkasından dolanmak.

Değerli milletvekilleri, kademeli emeklilik, staj, çırak mağduriyeti, yardımcı hizmet sınıfı, kamuda çalışan taşeronlar, 3600 ek gösterge talep edenler, kamu mühendisleri, seyyanen zam bekleyen emekli, toprağını süremeyen çiftçi, vergi ve SGK yapılandırması bekleyen esnaf, geçinemeyen ücretli, barınamayan öğrenci, ehliyet gibi onlarca konuda yurttaş mağdur ve Meclisten, iktidardan çözüm bekliyor. Bunun yanında, bugün bu teklifle milyonlarca emeklinin yaşam şartları belirleniyor. Şimdi, burada bir tiyatro izliyoruz. Neymiş? En düşük emekli maaşı 20 bin lira olacakmış; müjde veriyorlar, lütfediyorlar. Kendinize gelin arkadaşlar, siz hangi ülkede yaşıyorsunuz Allah aşkına! TÜİK'in o makyajlı rakamları bile gerçeği gizleyemez hâle geldi. Açlık sınırı kaç lira? 30 bin lira. Sizin "müjde" diye verdiğiniz rakam kaç lira? 20 bin lira. Yani emeklinin yüzde 90'ına açlık sınırının altında maaşı reva görüyorsunuz. Siz emekliye diyorsunuz ki: "Arkadaş, sen ayın on gününü aç geçir, yirmi gününü de Allah'a emanet yaşa". Bu maaş zam değil, bu maaş sefalettir, bu maaş emekliyi ölüme terk etmektir. Lafa gelince "AKP iktidarı döneminde sosyal güvenlikte devrim yaptık." diyorsunuz "Ülke ekonomisi büyüyor, millî gelir arttı." diyorsunuz "Türkiye uçuyor, yaparsa AK PARTİ yapar." diyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, madem uçup kaçıyoruz arkadaşlar, bunu emekli, asgari ücretli niye görmüyor, niye hissetmiyor?

Bakın, 2008 yılında emekli maaşı asgari ücretin 1,5 katıymış. Bugün aynı oran uygulansa 42 bin lira civarında olması gerekiyor. 2019'da "en düşük emekli maaşı" diye bir şey icat ettiniz. O gün 1 milyon kişi en düşük emekli maaşı alıyordu, bugün en düşük emekli maaşı alan sayısı maalesef 5 milyon 690 bine ulaşmış. Bu mu sizin büyüyen ekonominiz?

Değerli arkadaşlar, Antalya bir emekli şehri. Antalya'da 15 bin liradan aşağı oturabileceğiniz kiralık ev yok. Bütün illerimiz neredeyse aynı. Emekli 20 bin lira alacak, 15 binini ev kirasına verecek; kalan 5 bin lirayla elektrik mi ödesin, su mu ödesin, karnını mı doyursun? Sonra kalkıyor "Emekliyi enflasyona ezdirmıyoruz." diyorsunuz. Bu mu ezdirmediğimiz hâliniz? Siz emekliyi ölüme mahkûm ediyorsunuz, ölüme.

Bakın, okullar ara tatile girdi, çocuklar karne aldı. Vallahi insanlar "Torunlarımız gelecek, karne getirecek, harçlık isteyecek." diye korkuyor. Bu mu sizin Türkiye Yüzyılı'nız değerli arkadaşlar?

Hazır karneden bahsetmişken buradan 1'inci ve 2'nci sınıflara verilen karnelerden Gençliğe Hitabe ve Atatürk resmini kaldıran, karnenin adını "Öğrenci Gelişim Raporu" olarak değiştirerek kılıf uydurmaya çalışan Millî Eğitim Bakanına seslenmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Belli ki niyetin gelecek nesillerin hafızasından Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü çıkarmak. Bu zihniyetteki herkes bilsin ki çocuklarımızın kalbinden, gönlünden Atatürk sevgisini çıkaramazsınız, çıkaramayacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar) Gücünüzün yeteceği işlerle uğraşın, okulların, öğrencilerin sorunlarına bakın.

Buradan iktidar milletvekillerini de uyarmak istiyorum: Eğer emeklinin çılgılığına kulaklarınızı tıkarsanız torununun cebine üç kuruş harçlık koyamayan dedelerin, ninelerin ahı vallahi de sizleri yakacak, billahi de. (CHP sıralarından alkışlar) Bize gelip "bütçe dengesi" diyorsunuz "Kaynak yok." diyorsunuz, yandaş şirketlerin vergisini silmeye gelince 768 milyar lira bir gecede yok oluyor. Geçiş garantili köprü, otoyol ve tüneller için yüz milyarlar ayırıyorsunuz, faiz lobilerine 2,7 trilyon lira ödeniyor; Allah'ın emri mi bu ödemeler?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Silmeyin vergiyi, emekliye verin. Nasıl olsa borçlanmada sınır tanıımıyorsunuz, bir kere de emekli için borçlanın değerli arkadaşlar. Fakire gelince bütçe dengeniz aklınıza geliyor. İşte, bu aslında bir tercih meselesi. Sizin tercihiniz belli, siz zengini, rantçıyı, faizciyi seçiyorsunuz, biz ise emekliyi, alın terini ve alın teriyle çalışanları seçiyoruz.

Biz CHP grubu olarak on üç gündür nöbet tutuyoruz, emekli soğukta sokakta eylem yapıyor, siz bunlara maalesef "şov" diyorsunuz. Asıl şovu grup toplantısında ayrı, televizyonda ayrı, Mecliste ayrı konuşan maalesef sizler yapıyorsunuz. Biz CHP olarak,

Komisyonunda "En düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesine çıkarılsın." dedik "İntibak düzenlemesiyle adaletsizlik giderilsin, kademe farklılığı korunsun." dedik. Ne oldu? AKP ve MHP oylarıyla tamamı reddedildi. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Hodri meydan! Gelin, burada emekliye insanca yaşayacağı bir ücret verelim. Emekli sadaka değil yıllarca ödediği primin karşılığını, anasının ak sütü gibi helal olan hakkını istiyor.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Süreniz bitti.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Bitti mi?

BAŞKAN - Verdim, uzattım sizin sürenizi.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Yine buna da "Yok." dersiniz emekli bunu sandıkta hatırlar ve bu şovu size gösterir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresinin "ilga edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Adalet Kaya
Diyarbakır
Kamuran Tanhan
Mardin

Celal Fırat
İstanbul
İbrahim Akın
İzmir

Yılmaz Hun
İğdır
Çiçek Otlı
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Turhan Çömez
Balıkesir
Burhanettin Kocamaz
Mersin

Ayyüce Türkeş Taş
Adana
Lütfü Türkkan
Kocaeli

Hüsmen Kırkpınar
İzmir
Yasin Öztürk
Denizli

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek Otlu'ya ait.

Buyurun Sayın Otlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Dünyanın birçok yerinde direnen ve direnişin yanında olan, Rojava devrimini Kobani ruhuyla savunmaya çalışan, kadın devriminin, hak eşitliği ve özgürlüğü için bütün dünyaya kadın devriminin ne olduğunu gösteren Rojava mücadelesini ve devrimini bir kere daha Kobani ruhuyla savunduğumuzu dile getirmek istiyorum.

Evet, ey direnen halklar, ey kardeşliği, eşitliği, özgürlüğü kalbinde ve ruhunun her yerinde hisseden halklar; şu anda Rojava'da Kürt halkı bütün direnişiyle direniyor. Emperyalist güçlerin, ABD'nin, siyonist İsrail'in, İngiltere'nin, Hollanda'nın ve Türk devletinin, AKP rejiminin karşısında direnen Kürt halkı var ve Kürt halkının yanında da bu direnenleri ve direnişi savunan halklar var. Evet, bir kere daha sesleniyoruz: Dünyanın bütün halkları, bütün özgürlüğü, bütün eşitliği savunan halklar, evet, gözünüz Rojava'da olmalı, yüreğiniz Rojava'da olmalı. İşte, orada Anayasa'da eşitliği savunan, özgürlüğü savunan, kadının üzerindeki bütün köleliği, bütün itaatkârlığı ortadan kaldıran Rojava devrimi bir kere daha bize gösteriyor ve diyor ki: "Özgürlük oradadır, eşitlik oradadır ve sınıf mücadelesi ve halkların eşitliği oradadır." Demek ki hepimiz eşitliğin olduğu yerde olmalıyız. Evet, hepimiz kadın devriminin olduğu yerde olmalıyız. Burada bir yıldır, bir yıldır "Barış! Barış!" diyenlerin nasıl savaş istediklerini, nasıl kadınları boğmak istediklerini, nasıl kadınların kafalarını kesmek istediklerini Rojava'da görüyoruz. Evet, Rojava bize tek bir şey söylüyor "Halkların devrimidir." diyor "Sadece Kürtlerin değil, Arapların, Ezidilerin, Süryanilerin ve Türklerin devrimidir." diyor. Eğer bu devrime sahip çıkıyorsak, eğer kadın devrimine sahip çıkıyorsak gözümüz, kulağımız, yüreğimiz ve bütün kalbimiz Rojava'da olmalıdır. Şu anda, sosyal medyada, televizyonda ya da görüntülü izlediğimiz herhangi bir yerde, bundan tam beş yıl önce bağırıyorlardı "Kobani düştü, düşecek." diye. Evet görüyoruz, ne Rojava düşer ne devrimin kalbi olan bir yer; hiçbir yer düşmeyecek. Öyle gidip kalbimizi sökmeye çalışanlara karşı "Kalbimiz her zaman atacak." diyeceğiz. Demek ki biz devrimin savunucuları... Orada devrimi savunmak için, Halep'te 2 mahallenin kuşatılması üzerine mücadeleyi göze almış, kadın cesaretini, cüretini göze almış, Rojhilat'ta, İran'da "...³ diyen, Kürt kadınlarının sesi olan kadın direnişçileri ve ölümü göze alarak karşısındaki bütün kapitalist erkek düşmana karşı savaştan tüm savaşçı kadınları buradan bir kere daha selamlamak istiyorum. Evet, direneceğiz, elektriğin olmadığı yerde, suyun olmadığı yerde, halklarımıza ekmeğin yollanmadığı yerde devrimin, direnişin sesiyle direneceğiz. Tüm halkları, tüm işçi sınıfını, tüm Türk halkının onuru ve eşitliği için mücadele eden, Kürt halkıyla eşitliği savunan, Arapları, Çerkezleri, Lazları, kadınları, öğrencileri, herkesi Rojava devrimini Kobani ruhuyla savunmaya çağırıyoruz.

Evet, izleyebilirsiniz, diyebilirsiniz ki: "Bu ses niye bu kadar yüksek çıkıyor?" Çünkü devrimin sesini yükseltiyoruz, çünkü kadın devriminin sesini yükseltiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) - Asla yenilmeyeceğimizi, asla faşizme boyun eğmeyeceğimizi...Ve bu ülkede, Türkiye'de, Kürdistan'da, dünyanın her yerinde "Eşitlik, özgürlük." diyenleri Rojava'ya devrimi savunmaya çağırıyoruz. Her gün Nusaybin'de olacağız, her gün Suruç'ta olacağız. Pazar günü Amed'de olacağız ve haykıracağız: Yaşasın özgürlük! Yaşasın Kürt halkının eşitliği! Yaşasın devrim! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün kürsüye önümüzdeki teklifin maddelerini tek tek sıralamak için değil, bu teklifin arkasındaki siyasi aklı, ülkeyi sürüklediği ekonomik uçuşurumu ve milyonların üzerine kâbus gibi çöken geçim krizini konuşmak için çıktım.

Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; adı uzun, içeriği karışık, sadece günü kurtarmaya yönelik düzenlemelerle dolu bir metin. Bakınız, teklif 15 maddeden oluşuyor ve üstelik 4 maddesi daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş yani daha önce yaptığımız düzenlemeler hukuki güvenliği sağlayamamış, belirlilik ve ölçülülük testinden geçememiş. Bugün bu metne "değişiklik" diyorsunuz, yarın Anayasa Mahkemesi aynı gerekçelerle bir kez daha iptal ederse bu kez adını "uyum" koyacaksınız. Evet, gerçek şudur: Devlet, deneme yanılma yöntemiyle yönetilemez.

Değerli milletvekilleri, teklifin en çok konuşulan başlığı emekli aylıkları. AK PARTİ'si iktidarı bu teklifle en düşük emekli aylığını 20 bin liraya çıkarıyor ve bununla da övünüyor. Peki, gerçekler bize ne söylüyor? Emekli, markete gittiğinde artık ürünlere değil sadece fiyat etiketlerine bakıyor, kalitelisini değil en ucuzunu alabiliyor, "fırsat ürünü" diye tarihi geçmiş gıdaları alabiliyor; eczaneye gittiğinde reçeteyi değil kasada ödeyeceği farkı düşünüyor; kış geldiğinde kombinin düşmesini değil ay sonunu nasıl getireceğini ayarlıyor. Yani, sayenizde, emekli artık yaşayamıyor, sadece hayatta kalmaya çalışıyor, siz de buna hiç sıkılmadan "iyileştirme yapıyoruz." diyorsunuz ama bu yaptığınız, yıllardır büyüyen bir yarayı pansumanla kapatma çabasından başka hiçbir şey değildir çünkü emekli aylığını arttırmak tek başına bir refah politikası değildir. Enflasyonu düşüremiyorsunuz, gıda fiyatlarını dizginleyemiyorsunuz; kirayı, faturayı, ulaşımı kontrol altına alamıyorsunuz, paranın değerini koruyamıyorsunuz. Maaş artışı daha hesaba yatmadan buharlaşıyor. Bugün emekliye verilen her kuruş ertesi gün yeni zamlarla geri alınıyorsa bunun adı müjde değil, müjde olamaz, bunun adı düpedüz kandırmaadır. Üstelik maliyetin önemli bir kısmını yine İşsizlik Sigortası Fonu gibi alanlardan karşılıyorsunuz. Yani bir yandan "Dar gelirliyi destekliyoruz." diyorsunuz, öte yandan, dar gelirlinin hakkı olan kaynakları başka kalemlere yamayıp haberleri bile olmadan hakkını gasbediyorsunuz. Bu yöntem, sosyal devletin gücü değil ekonomik yönetimin çaresizliğidir.

Bir de yıllardır anlattığınız bir tasarruf masalı var. AK PARTİ'si iktidarı tasarruftan söz ediyor ama tasarrufu hiçbir zaman israfın merkezinden başlatmıyor. Tasarruf denince akıllara hep emekli geliyor, asgari ücretli geliyor, küçük esnaf geliyor; tasarruf denince iktidarın ilk cümlesi "Millet kemer sıkacak." oluyor. Peki, saray harcamaları, lüks giderler, 3-5 maaş alan bürokratlar, garanti ödemeleri, şeffaflıktan uzak kamu ihaleleri, hesap sorulmayan kalemler; bunlar tasarrufun dışında mı? Söz konusu dar gelirli olunca imkân yok, söz konusu yandaş düzen olunca imkân çok! İşte bu, ekonomik krizden önce, açık bir vicdan krizidir.

Bu teklifin geneli bize şunu gösteriyor: İktidar ülkeyi bütüncül bir programla yönetmiyor; parça parça yamalarla, günöbirlik hamlelerle, kamuoyunun nabzına göre cümle kurarak ilerliyor. Bir yanda memur disiplinine ilişkin düzenlemeler, bir yanda vergi süre uzatmaları, bir yanda işverene destek, bir yanda fon yapıları; hepsi aynı torbada. Bunun adı pratiklik değildir, bunun adı denetimsizlik ve hesap vermekten kaçmaktır. Güncel tablolar ortadadır ve bu tabloyu siz yarattınız, şimdi pişkin pişkin konuşuyorsunuz; sanki bu enflasyon kendiliğinden çıktı, sanki bu yoksulluk kendiliğinden oldu. Hayır, bu sonuç yıllardır sürdürdüğünüz yanlış politikalarınızın birikmiş sonucudur. Emekli artık "en düşük" kelimesine mahkûm edilmek istemiyor, asgari ücretli ayın ortasında eksi bakiye görmek istemiyor, gençler diploma alıp işsiz kalmak istemiyor, vatandaş bir ürünü alırken 3 kez düşünmek istemiyor. Bu ülkenin ihtiyacı makyaj değil, köklü değişimdir; bu ülkenin ihtiyacı göstermelik düzenlemeler değil, adil paylaşım, şeffaf yönetim ve gerçek bir enflasyonla mücadeledir.

Değerli milletvekilleri, bu teklif iktidarın "Biz yaptık, oldu; idare ediniz." anlayışının bir ürünüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN - Devam edin.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Buradan açıkça ifade ediyorum: Emekliye, dar gelirliye, çalışana sabır tavsiye etmek dile kolaydır; zor olan israfı kesmektir, zor olan hesabı şeffaf vermektir, zor olan adaletsizliği bitirmektir. Siz her zaman zor olanı değil, kolay olanı seçiyorsunuz ve bedelini de her zaman vatandaşımıza ödetiyorsunuz. İşte, biz buna itiraz ediyoruz.

Bu ülkenin işçisi, bu ülkenin memuru, bu ülkenin genci, emeklisi, yaş almış sizden sadaka beklemiyor; bu ülkenin insanı sizden sadece ve sadece insanca yaşayabilmek için gerekenleri yapmanızı bekliyor diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergeleri oylamadan evvel yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Şevkin, Sayın Tanal, Sayın Arı, Sayın Suiçmez, Sayın Akay, Sayın Özer, Sayın Uzun, Sayın Genç, Sayın Özdemir, Sayın Ertuğrul, Sayın Tahtasız, Sayın Sümer, Sayın Kılınç, Sayın Ersever, Sayın Kış, Sayın Çiler, Sayın Karagöz, Sayın Alp, Sayın Mullaoğlu.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
3'üncü madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.
İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 3- 657 sayılı Kanunun 127 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasının yargı kararıyla; sadece usul eksikliği, yetki veya şekil yönünden iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren üç ay içinde, karar gerekçesindeki usul eksiklikleri giderilmek kaydıyla yeniden disiplin cezası tesis edilebilir. Ancak, fiilin işlenmediğinin sübuta ermesi, delil yetersizliği veya eylemin disiplin suçu oluşturmadığı gerekçesiyle verilen esasa ilişkin iptal kararlarında yeniden disiplin cezası tesis edilemez."

Elif Esen
İstanbul

Mehmet Atmaca
Bursa

Selçuk Özdağ
Muğla

Sadullah Kısacık
Adana

Semra Silkin Ün
Denizli

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Denizli Milletvekili Sayın Sema Silkin Ün.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzde 8 bakanlığı ilgilendiren bir kanun teklifi var.

Teklif, korkuyu büyüterek başlıyor, vesayetle devam ediyor, vicdandan yoksun bir şekilde de noktality kendini. Aday memurların korkusunu büyütüyor mesela. Elbette, memuriyet de tüm çalışma hayatı gibi disiplin ister ama bunun bir disiplin değil de baskı aracı olduğuna dair inanış için yeterince örnek yaşıyoruz zannediyorum iktidarınızda. "Aday memurluk" denilen süreç, bir eğitim, bir yetiştirme dönemi, bir tehdit, bir sindirme mekanizması hâline dönüşüyor. Uyarma ve kınama gibi en hafif cezaların dahi memuriyetten çıkarma yoluna dönüştürmek, liyakati değil, itaati ödüllendirmek anlamına gelir. İş güvencesinden yoksun, bu fıkirden bile yoksun bir memur devletinden, milletinden önce mutlaka amirine bakar; hukukla değil talimatla hareket eder. Bu madde keyfiliği esas alıyor, sadakati de kişiye bağlıyor. Mahkeme kararlarının etkisizleştirildiği, zaman aşımının anlamını yitirdiği, aday memurun birkaç subjektif değerlendirmeye mesleğinden koparıldığı bir sistemle, iddia ettiğiniz gibi, kamu hizmetinin kalitesini artırmış olmazsınız; korkuyla hizaya sokulan bir memuriyet anlayışını hâkim kılarsanız ancak. Vesayeti büyütüyorsunuz yine bu teklifle beraber.

Elektrikli skuterlerle alakalı bir madde var. Denetimi ve ceza yetkisini belediyelerden alıp merkezî idareye sevk ediyor. Bakın, bu basit gibi görünen madde bile teknik bir düzenleme değil açık bir vesayet. Şehir içi ulaşımı, kaldırım düzenini, park alanını ve yaya güvenliğini Ankara'daki masabaşından yönetme ısrarının altında bir rant hevesinin olduğunu yakında anlayacağız zannediyorum ama ben şimdilik sadece herkesin gördüğüyle, zahirle izah edeyim. Diyorsunuz ki İstanbul'un, Diyarbakır'ın, Denizli'nin ara sokağındaki kaldırım işgalini en iyi bilen o kaldırımdan geçen şehrin belediyesi değil Ankara'dır. Yetkiyi alıp cezayı kesmek isteyen merkezî idare "Çözüm üretiyoruz." iddiasına inandırmak için skuter parklarının, altyapı düzenlemelerinin, yaya güvenliğini sağlayacak şehir içi yatırımlarının da sorumluluğunu üstlenmeli değil mi? Ama öyle olmuyor işte; sorumluluğu yerele, geliri merkeze toplama hesabı yapılıyor bununla. Külfet şehre, nimet Ankara'ya; fatura vatandaşa, yük belediyeye kesiliyor ve güçlendirilen şey kamu hizmeti değil merkezî yönetimin kontrol hırsı oluyor.

Bakın, bu hırs şehrim Denizli'ye de bedel ödetti. Daha önce biri ilçe, diğeri büyükşehir belediyesine ait 2 işletme; Pamukkale Kocaçukur ve Denizli Kayak Merkezi belediyelerin yönetimi vatandaşça el değiştirilince ellerinden alındı. Belediyeler mahkeme süreci başlattı ve o süreç boyunca işletmesi kendilerinde olmadığı için belediyeler dokunamadı, merkezî yönetim de Ankara'dan çare bulamadığı için dokunmadı ve aylarca hizmet verilmedi. Şimdi, mahkeme süreçleri sonlandı ve işletmeler belediyeye tekrar geri iade edildi; bu arada olan şehrimize, hemşehrilerimize ve turistlere oldu. Siz belediyelere hırslanırken bunun bedelini de vatandaşlara ödetiyorsunuz.

Gelelim büyüyen vicdansızlığınıza, en düşük emekli aylığını 20 bin lira yapan teklifinize. Bekâr bir çalışanın aylık yaşam maliyetinin 39 bin lirayı aştığı bir yerde ömrünü çalışarak geçirmiş emekliye 20 bin liralık sefalet ücretini sunmanın adı vicdansızlıktan başkası değildir elbette. Üstelik kök aylıkları artırmak yerine, hazine tamamlama yoluna giderek gelecekteki zamları daha baştan gasbediyorsunuz. Enflasyon zammı yapılıyor ama milyonlarca emeklinin cebine bir kuruş dahi girmiyor. 9000 prim gün ödeyen ile 3600 prim gün ödeyenin maaşını aynı noktada eşitlemek sigorta sisteminin ruhunu yok etmek, çalışmayı ve alın terini cezalandırmak demektir.

Değerli iktidar milletvekili arkadaşlarım, zaman zaman emeklileri günah keçisi yapan, inciten ifadeleriniz oluyor. Bugün ne yazık ki emeklilere bakışınız sosyal devlet anlayışı değil, muhasebe defterine bakan bir şirket anlayışı. İfadelerinizden anlıyoruz ki emeklileri yıllarca çalışmış, vergi ödemiş vatandaşlar olarak değil, bütçenin kısılması gereken kalemleri, taşınması zor yükleri olarak görüyorsunuz; emekliler sizin için bir gider kalemi olmuş âdetâ. Bu yaklaşım sizin de vicdanınızdan alıp götürüyor ama vicdanı bir tarafa bırakalım, bir piyasa gerçeğiyle konuşalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Toparlayayım Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Asgari ücretle çalışan bir işçi bugün toplam yüzde 20 işçi, işveren payıyla 6.600 lira ölüm, yaşlılık, malullük primi ödüyor devlete. 7200 prim ödediğinde 1 milyon 600 bin lira eder; bunu minimum ücretten ve minimum zamandan söylüyorum, bunun ortalamasını aldığınızda katbekat üzerine çıkacaktır. Bugün bu parayı bankaya verseniz, size 70 bin lira civarında bir faiz ödemesi yapıyor. Yani sizi, siyasetçiyi bankadan daha insafsız, daha vicdansız yapan bu gerçeğe yüzleşmeye davet ediyorum ve emeklilerin hakları olanı vermeye çağırıyorum. Asla onlara ödediğiniz sizden giden bir şey değil, onların hakkı olanı geri ödemeniz şeklindedir.

Bunu anlamanızı tekrar rica ediyorum diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 3- 657 sayılı Kanunun 127 nci maddesinde bulunan ikinci fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içinde; zamanaşımı süresinin dolması veya dört aydan daha az süre kalması hâlinde en geç dört ay içinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.'"

Cevdet Akay
Karabük
Orhan Sümer
Adana

Tahsin Ocaklı
Rize
Özgür Ceylan
Çanakkale
Cavit Arı
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa
Nail Çiler
Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer...

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "en geç dört ay içinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir" ibaresinin "bu süre yargı kararının esasına uyulacak şekilde ancak memurun lehine kullanılabilir" olarak değiştirilmesini ve teklif ederiz.

Adalet Kaya
Diyarbakır
Kamuran Tanhan
Mardin

Celal Fırat
İstanbul

Yılmaz Hun
İğdır
İbrahim Akın
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Akın.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, klasik bir AKP torba yasasıyla karşı karşıyayız. Aslında konuştuğumuz emeklilerle ilgili bir mevzu ama onun içerisinde Anayasa Mahkemesinin bozmuş olmasına bağlı olarak bir düzenleme talep etmiş durumda Anayasa Mahkemesi ama ısrarla aynı şeyi devam ettirmeye çalışan, dokuz ayı altı aya çekmeye çalışan, memur üzerindeki sopayı devam ettirmek isteyen ve aynı zamanda iş barışını sürekli bir sopayla tehdit unsuru olarak devam ettirmek isteyen bir anlayış var. Bunu kabul etmek mümkün değil ama ben bunun üzerinde çok da uzun durmak istemiyorum çünkü Türkiye'nin daha önemli konuları da aynı zamanda var.

Şimdi sizlere özellikle bir şey okumak istiyorum. Biz ısrarla diyoruz ki: "Bu ülkede, bu kadar adaletsizliğin, ekonomik, toplumsal, siyasal adaletsizliğin yaşandığı bir yerde huzur ve güven olamaz." diyoruz ama bugün Davos'ta bir toplantı var, bütün dünyanın temsilcileri oraya gittiler, sermaye temsilcileri ve hükümet temsilcileri gittiler, orada dünyanın en zenginlerinden olan ve onları temsil eden bir vatandaş, adı Fink ve diyor ki: "Sistem otuz yıldır halka hiçbir şey vermedi. Berlin Duvarı yıkıldığından beri tarihin en büyük serveti yakalandı ama bu bir anlamda toplumsal barışı sağlayamadı çünkü çok korkunç eşitsizlik yaşandı. Bu kadar adaletsiz bir dağılımı hiçbir toplum uzun süre kaldıramaz. Bu, aynı zamanda bir çöküntüye sebep olabilir." Ve arkasından "Sistemin tamamen çökmemesi için halkı büyümenin sadece kurbanı veya seyircisi değil aynı zamanda onun ortağı hâline getirmek durumundayız. Aksi takdirde bu süreci böyle devam ettirmek mümkün değil, bu adaletsizlik herkesin başına yıkılacaktır." diyor. Evet, biz de emekliler meselesine aynen böyle diyorduk ve böyle bakıyorduk. Bu sistem aslında sonuna gelmiştir.

Ben başka bir konuya değinmek istiyorum: Bugün Türkiye'nin dört bir tarafında ve aynı zamanda Ankara'da da Suriye'deki gelişmeler karşısında ayağa kalkmış halklarımız Rojava'daki Kürtlere, Alevilere, Araplara, Çerkezlere, Dürzilere yönelik saldırılar karşısında ifadelerini, isyanlarını ifade etmek istediler, maalesef yine Ankara Valimiz buna bir yasak getirdi. İki saat sokakta basın açıklaması yapma mücadelesi sonrası buraya geldim. Şimdi şunu söylemek istiyorum: Gerçekten Türkiye'de korkunç bir ruhsal kopukluk var. Yaşanan süreç açısından bakıldığında -biraz önce Kamuran Vekilim söyledi- kısaca bu meseleyi bir ortak gelecek bakımından değerlendirmeden, birbirimizi görmeden, arada duvar örerek, tabiri caizse müzakere ve münazara hikâyesi içerisinde,

siyasetin tıkanıdığı bir zemin içerisinde Meclisin yasama yapmasının maalesef karşılıklı müzakerelerin yapılamamasına bağlayarak, bir duvar örülmesine bağlayarak yürütülemediği bir yerde gerçekten sorunlarımızı konuşmak ve çözmek mümkün değil. Ama bizim gördüğümüz şu: Geleceğimiz gidiyor, birlikte yaşamamız ciddi bir şekilde zehirleniyor. Bu ülkede yaşayan farklı farklı inançtan ve kimlikten olan insanların olduğu, "Kürtlerle kardeşiz." diyerek yürütülen şu mevcut koşullarda, özellikle Suriye'deki yaşanan durum korkunç bir şekilde toplumsal ve ruhsal kopukluğa neden oluyor. Bugün basın açıklamasında insanların isyanını gördük çünkü bu insanlar şunu gördüler: IŞİD katillerinin bu ülkede yarattıkları tahribatı, bombaları gördüler. Ankara'nın merkezinde 103 kişinin ölmesine sebep olan ve yüzlerce insanın da yaralanmasına sebep olan bir anlayışın dibimizde, komşu olan bir ülkede iktidar olmasını hem uluslararası hem de aynı zamanda, maalesef, ülkemizin siyaseti, Hükümeti destekler hâle geldi. Bu anlayışın yarattığı travma gerçekten çok yüksek, bunu görmeden siyaset yapmanız mümkün değil, bu ülkedeki sorunları çözmeniz mümkün değil, buradaki vekillerimizin isyanlarını ve aynı zamanda, ifadelerin duymadan yürütmek mümkün değil. Ben şunu seslenmek istiyorum: Eğer bu ülkede "Çağdaşım." diyen, "Laikim." diyen, "Demokratım." diyen insanlar sessiz kalırsa "Orada başka bir hikâye oluyor." diye düşünürse göreceksiniz ki Türkiye önümüzdeki dönemde, yaşanan katliamların çok daha fazlasını yaşayacak. Bir katiller sürüsü cezaevinden bırakılmış, Türkiye sınırının dibinde ve bu ülkeye gelecekler. Ben buradan onlara sesleniyorum: Bu ülkedeki mevcut gelişmelere sessiz kalmayın. Sesinizi kısarsanız Türkiye'nin geleceği bakımından büyük bir karanlığın ortasına düşeceğiz ve buna ortak olacaksınız. O nedenle, ben gerçekten "Yurtseverim, demokratım, aydınım; bu ülkede çağdaş, medeni hukuk sistemi içerisinde yaşamak istiyorum." diyen herkesin bu konuda duyarlı olması gerektiğini düşünüyorum. Aksi takdirde, gerçekten ülkemizin dibinde yaşanan bu durumu izlemeye devam ederseniz geleceğimiz hep birlikte karacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

Buyurun.

İBRAHİM AKIN (Devamla) - Ve şunu da ifade etmek istiyorum: Burada basit bir "terör" kavramıyla bu meseleyi izah edemezsiniz. Bu ülkedeki yaşanan her şeyin yakından tanığı olan insanlar, bunun bizzat muhatabı olan insanlar varken burada, onlara bu yaftayı yakıştırarak çözüm üretemezsiniz. O nedenle, bu ülkede son zamanlarda yaşanan sürece bir balta vurulmaya, süreç sabote edilmeye, ortadan kaldırılmaya çalışılıyor ve bunun sonuçları, muhtemelen hep beraber göreceğiz ki, çok ağır olacak. O nedenle "Suriye'de yaşanan, Rojava'da yaşanan konu bizi ilgilendirmiyor." deyip sesimizi soluğumuzu, kulağımızı kapatamayız. O nedenle, ben bütün halkımızın duyarlı olması gerektiğini düşünüyorum ve oradaki çözümü bu ülkenin Hükümetinin de pozitif bir yerden -destekleyerek değil- mevcut koşullarda o kardeşliğin örülmesini sağlayacak, çözüm üretecek siyaset yapması gerektiğini düşünüyorum. Siyaset, çözüm aracı olmaktan çıkarılmış, düşmanlığa dönmüştür; bunu kabul etmek mümkün değildir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 3 - 657 sayılı Kanunun 127 nci maddesinde bulunan ikinci fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içinde; zamanaşımı süresinin dolması veya dört aydan daha az süre kalması hâlinde en geç dört ay içinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir."

Cevdet Akay
Karabük
Özgür Ceylan
Çanakkale

Tahsin Ocaklı
Rize
Nail Çiler
Kocaeli
Orhan Sümer
Adana

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa
Cavit Arı
Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde metninin daha iyi anlaşılması için söz konusu önerge verilmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez
Balıkesir
Burhanettin Kocamaz
Mersin

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Hüsmen Kırkpınar
İzmir
Lütfü Türkkan
Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yıllık enflasyonun yüzde 30,89 olarak açıklandığı, açıklık sınırının 30.143 ve yoksulluk sınırının 98.188 TL'ye çıktığı bir ortamda en düşük emekli maaşı 16.881 TL'den 3.119 TL artış yapılarak 20 bin TL'ye çıkarılmaktadır. İktidar bu yıl da geçmiş yıllarda olduğu gibi maaş zammı konusunda emekli vatandaşlarımızı hayal kırıklığına uğratmış, emekli zammında bu yıl da "Kaynak yok." bahanesine sığınmıştır. İktidarın "Kaynak yok." bahanelerine artık hiçbir emeklimiz inanmıyor. 2026 yılı merkezî bütçesinde hazine garantili yatırımlara 2 trilyon 740 milyar TL'lik faizle birlikte kaynak bulunurken bu iktidar emeklilerimize de rahatlıkla kaynak bulabilir ama nedense buna yanaşmıyor.

Değerli milletvekilleri, emeklilerimizin maaşları 2008 yılından sonra yapılan aylık bağlama oranlarının düşürülmesiyle birlikte her yıl erimeye başlamıştır. Her şeyden önce 2008 yılında yapılan bu düzenleme mutlaka iptal edilmeli ve emeklilerimize yönelik yeni bir intibak düzenlemesi bir an evvel yapılmalıdır. Aylık bağlama oranlarının düşürülmesiyle birlikte 16 milyon emeklimizden yalnızca 640 bin kişi 25 bin TL ve üzerinde emekli maaşı alabilmektedir. Geri kalan yaklaşık yüzde 80'lik emekli kesimi iktidar mantıklı bir artış yapmazsa 20 bin TL'yle geçinmek zorunda kalacaktır. Emeklilerimiz aldıkları sefalet ücretiyle evlerine ekmek götüremez, kiralarnı ödeyemez durumdayken bırakın Avrupalı emekliler gibi ülke ülke gezmeyi, evlerinden sokağa bile çıkacak zaman bulamamaktadır. Kiralarını ödeyemeyen emeklilerimiz ucuz otel köşelerinde, buralarda kalacak gücü olmayan emeklilerimiz ise belediye misafirhanelerinde, bu soğuk havaya rağmen parklarda ya da sokaklarda kalmaktadır. Emeklilerimiz tarihinde ilk kez bu dönemde sosyal yardımlara ve ramazan fitresine muhtaç olmuş, yine bu iktidar döneminde oğlunun veya kızının yanına sığınmış ya da onlardan kira yardımı alır hâle gelmiştir. Emeklilerimizi biraz olsun rahatlatılabilmek için daha neyi bekliyorsunuz? En düşük emekli maaşı en az asgari ücret seviyesine çıkarılmalıdır. Hadi bunu kabul etmiyorsunuz; milletvekili arkadaşlarımız en azından en düşük emekli maaşının 25 bin TL'ye çıkarılması için Komisyon'da önerge verdiler, onu bile reddettiniz. Emeklilerin yaşadıkları sorunları görmezden gelirken hiç mi vicdanınız sızlamıyor? Şimdi bulamadığınız kaynağı her seçim döneminde olduğu gibi eminim ki önümüzdeki seçim döneminde de mutlaka bulacaksınız yani size göre seçim varsa yüksek maaş var, seçim yoksa düşük zam var. Emeklisine doğru dürüst maaş veremeyen iktidarın her seferinde "Türkiye büyüyor.", "Türkiye şahlanıyor.", "Millî gelir 17 bin dolara çıktı." söylemleri artık hiçbir inandırıcılığı olmayan masallardan ibarettir. En düşük emekli maaşını 25 bin TL'ye bile yükseltmemeyen bu iktidar dönüp etrafına bir baksın; bu ülkede kimlerin büyüyüp şahlandığını, kimlerin kuru ekmeğe muhtaç hâle geldiğini sokaklarda görebilir.

Söylenenlerin tam tersine emeklilerimiz yüksek enflasyona ezdirilirken millî gelirden almış oldukları paylar da her geçen yıl azalmıştır. Mesela, 2002 yılında emeklilerimizin kişi başına düşen millî gelirden aldıkları pay 46,6 iken emekli sayılarındaki artışa rağmen bu pay bugün, sizin açıklamış olduğunuz 17 bin dolarlık millî gelirle birlikte 28,9'a gerilemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, biz şimdi burada sadece en düşük emekli maaşını konuşuyoruz. Aslında 3600 gün prim ödeyen emeklimiz ile 9000 gün prim ödeyen BAĞ-KUR'lu emeklilerimizin aynı maaşı yani 20 bin TL almaları ayrı bir haksızlık değil midir? Esnaflarımızın ve çiftçilerimizin devlete 3 kat daha fazla prim ödemesi adalet midir?

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı 2023 yılı Mayıs ayında yine bir seçim öncesi yapmış olduğu açıklamada memurlara yapılan 8.077 TL'lik seyyanen zammın emeklilerimize de yapılacağını açıklamış ve söz vermişti. Bu seyyanen zam, söz verilmesine rağmen bugüne kadar emeklilere neden verilmedi? Bunu da buradan emeklilerimiz adına Sayın Cumhurbaşkanının dikkatine sunmak istiyorum diyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle 657 sayılı Kanun'un 127'nci maddesinin değiştirilen ikinci fıkrasında yer alan "dört aydan" ibaresinin "altı aydan" şeklinde ve "dört ay" ibaresinin "altı ay" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Özlem Zengin
İstanbul

Osman Sağlam
Karaman

Adem Yıldırım
İstanbul

Cevahir Asuman Yazmacı
Şanlıurfa

Nilhan Ayan
İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, disiplin soruşturmasının etkin ve sağlıklı yürütülebilmesi açısından yeniden disiplin cezası verilebilecek süre sınırında değişiklik yapılması öngörülmektedir.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Sema Silkin Ün
Denizli
İdris Şahin
Ankara

Selçuk Özdağ
Muğla

Haydar Altıntaş
İzmir
Mustafa Bilici
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Mustafa Bilici.

Buyurun Sayın Bilici. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günden güne derinleşen ekonomik krizin 8'inci yılındayız.

Geçilen bu sekiz yılda ekonomik krizin üstesinden gelebilmek için birçok şey denendi. Döviz kurunu kendi hâline bırakmak da denendi, baskılamak da denendi; kur korumalı sistem de denendi, kur korumasız sistem de denendi; Türkiye'yi gerçek bir hukuk devleti gibi göstermek de denendi, yatırımcı inanmayınca hukuk tanımaz rejimi tüm çıplaklığıyla sergilemek de denendi; "Dolar 10 liraya, 15 liraya çıkacakmış, çok beklersiniz." diyenin yöntemleri de denendi, gözleriyle ortalığa ışık saçanın yöntemleri de denendi; "Çözerse o çözer." denilen yöntemleri de denendi, hâlen denenmeye devam ediyor; kısacası, rasyoneli de denendi, irrasyoneli de denendi; olmadı, olmuyor, olmayacak.

2026 yılı itibarıyla 8'inci yılına giren bir ekonomik kriz 5 bakan, 6 Merkez Bankası Başkanı eskitti ve bugün ülke ekonomisi 2018 yılını mumla arar oldu. Emekliler, çalışanlar, memurlar, asgari ücretliler, işçiler, çiftçiler, iş adamları, öğrenciler, anneler ve toplumun her bir ferdi bugün sekiz yıl öncesine hasret duyuyor; bu öyle bir çile ki sonu gelmiyor. İktidar, sosyal güvenlik sisteminden enflasyona, para politikasından dış ticaret dengesine, faiz ödemelerinden üretim ekonomisine, ekonominin birçok alanını tarumar etti ve etmeye devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, artık yoksulluk sınırınımış, açlık sınırınımış, bu gibi istatistikleri konuşmanın bir anlamı da kalmadı, artık konuşulması gereken kavram biyolojik açlıktır. Biyolojik açlık, gerçek açlıktır, temel gıda maddelerini dahi alım imkânının olmaması hâlidir. Ne hazindir ki gıdada kendi kendine yeten bir ülke on yılda "biyolojik açlık" gibi kavramları konuşur, tartışır hâle geldi. Biyolojik açlığın konuşulduğu ülkemizde bugün önümüze getirilen kanunun 7'nci maddesiyle en düşük emekli maaşı 20 bin TL'ye çıkarılıyor ve bu acziyet hâli vatandaşımıza, emeklimize âdeta bir müjde olarak pazarlanıyor. Peki, vatandaşa bunu bir müjde olarak anlatanlara, ana akım medyadaki sözde gazetecilere, iktidar mensuplarına sormak istiyorum; vatandaşın içine karışıp bu müjdeli hâli yerinde görmeye, çarşıya, pazara, manava, markete gidip emeklinin bu mutluluğunu yerinde görmeye davet ediyorum. Peri masalları anlattığınız stüdyolarınızdan, sıcak salonlarınızdan ayrılp, milletin içerisine karışıp gerçeklerle yüzleşmenizi istiyorum. Bu soğuk kış günlerinde stüdyolarından, sıcak salonlarından ayrılmak istemeyenler olacaktır, onlar da bu müjdeli vaziyetten mahrum kalmamak için yalnızca bir aylığına 20 bin TL'yle hayatlarını idame ettirmeyi deneyebilirler. Belki bu müjdeli hâli bizzat deneyimleyerek unuttukları vicdanlarını yeniden hatırlama fırsatı elde ederler; belki bu müjdeli hâli bizzat yaşarlar da milyonlarca insanın çektiği sefaleti bir nebze olsun anlayabilirler.

Bu ülkede emekliler pansiyon odalarında yaşar oldu, kuru ekmek yer oldu, kahvede oturup birkaç bardak çay içmek bir yana dursun 75 yaşından sonra karton toplar oldu. 20 bin TL; yazık, çok yazık!

Peki, ülke ekonomisi neden belini doğrultamıyor? Neden emeklisini biyolojik açlığa ve sefalete mahkûm ediyor? Birçok sebep var elbette ama bu sebeplerden bir tanesi yine bu torba kanunun içerisinde yer alıyor.

Değerli arkadaşlar, hepimizin bildiği üzere, Anayasa Mahkemesi dedi ki: "Türkiye Varlık Fonunu denetimden varesten tutamazsınız. Bu Fon milletin fonudur; kaynağın nereden geldiğini, nereye gittiğini millet bilecek." Peki, bugün önümüze getirilen düzenlemeyle ne yapılıyor? AYM'nin iptal gerekçesine uygun hareket edilmiyor; Varlık Fonunu millet adına denetlememizin önüne geçiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) - Bugün bu kanunla Ziraat Bankası, Halk Bankası, Vakıfbank, İstanbul Borsası, Türk Hava Yolları, PTT, TÜRK TELEKOM, TÜRK SAT, ÇAYKUR gibi milletin kurumları milletin denetiminden maalesef kaçırılıyor. Usulsüz işler yapmıyorsanız milletin denetiminden, Sayıştay incelemesinden niçin kaçırıyorsunuz? 1 liralık işi 2 liraya yaptırmıyorsanız Devlet İhale Kanunu'ndan, Kamu İhale Kanunu'ndan neden kaçırıyorsunuz? Emekliye 20 bin TL'yi reva görürken kimden neyi saklıyorsunuz? Bu devasa şirketlere neyi, neleri gizlemek istiyorsunuz?

Yüce Rabb'imiz Ahzap suresinin 54'üncü ayetinde bizlere şöyle buyuruyor: "Bir şeyi gizleseniz de açığa vursanız da fark etmez; Allah her şeyi çok iyi bilmektedir."

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Genç, Sayın Şevkin, Sayın Arı, Sayın Suiçmez, Sayın Akay, Sayın Tahtasız, Sayın Uzun, Sayın Özcan, Sayın Rızvanoğlu, Sayın Arpacı, Sayın Meriç, Sayın Sümer, Sayın Kılıç, Sayın Durmaz, Sayın Ersever, Sayın Kış, Sayın Taşcier, Sayın Çakırözer, Sayın Halıcı.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 4'üncü maddesiyle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 8'inci maddesinin birinci fıkrasının "(c)" bendinin "(1)" numaralı alt bendinde değişiklik öngören düzenlemede geçen "faaliyetinde bulunanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "belediye denetim birimleri ve diğer kurum ve kuruluşlarıyla birlikte" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cevdet Akay
Karabük

Orhan Sümer
Adana

Gamze Taşcier
Ankara

Tahsin Ocaklı
Rize
Özgür Ceylan
Çanakkale

Cavit Arı
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa
Nail Çiler
Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Gamze Taşcier.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri, AK PARTİ'nin emeklileri sefalette eşitleyen teklifi üzerine görüşüyoruz ve birazdan kimin halktan kimin ranttan, kimin haktan kimin yandaştan, kimin emekten, emekliden, kimin imtiyazdan yana olduğunu bu millet bir kez daha görecektir. Bir emekli "Bizi yaşatmak istemiyorlar, ölmemizi bekliyorlar ama biz ölmeyeceğiz, direneceğiz." diyor. Vallahi, bir iktidar için herhâlde bundan daha ağır bir eleştiri var mıdır, gerçekten bilmiyorum.

Değerli milletvekilleri, "sosyal güvenlik" dediğimiz şey prim esaslı bir sistemdir. Hani, Genel Başkanınız bugün dedi ya "Emekli maaşı şu kadar dolardı şu kadar dolara getirdik." diye yani, Allah aşkına, emekli aylıkları sizin Hazine ve Maliye Bakanınızın uhdesinde değildir, grubunuzun aklına gelen bir iyilik de değildir, Genel Başkanınızın gönlünden kopan bir lütuf hiç değildir. Emekli aylığı işçiden, emekçiden, ücretliden yani alın teriyle çalışan yurttaşlarımızdan kesilen primlerin karşılığıdır ve Anayasa'yla güvence altına alınmıştır. Hani şimdi, siz bir kefen parası dahi etmeyen bin lirayı "müjde" diye duyuruyorsunuz ya, vallahi, yirmi üç yıldır gölge etmeseydiniz bugün emekli bin lira değil 23 bin lira daha fazla aylık almış olacaktı. Siz ne yaptınız? Yirmi üç yılda adım adım emekliyi yoksullaştırdınız. Nasıl yaptınız? Prim ile maaş arasındaki bağı kopardınız, otuz yıl çalışan ile on beş yıl çalışanı aynı maaşa mahkûm ettiniz. Aylık bağlama oranlarını düşürdünüz, daha uzun çalıştırıp daha az maaş, emekli aylığı ödediniz. Kök aylıklarını erittiniz, yoksulluğu normalleştirdiniz. Şimdi de bin liralık artışı "müjde" diye sunuyorsunuz. İntibak adaletsizliğini daha da derinleştirdiniz aynı primle farklı aylıkları hesapladınız. Seçim öncesi apar topar EYT'yi çıkardınız; uyarılarımıza rağmen dinlemediniz, nesiller arası bir uçurum yarattınız, yan yana çalışan insanları farklı kaderlere mahkûm ettiniz ve bir günle yirmi yıllık bir mağduriyet yarattınız. Devlet memurlarına verdiğiniz seyyanen artışı emekli memura vermediniz, devlete ömür vermiş insanları yoksulluğa mahkûm ettiniz. Sonuçta, 16 milyon insanı aynı anda yoksullaştırdınız.

Biz, emekli aylıklarında insan onuruna yaraşır bir ücret olsun, asgari ücret seviyesine çekelim dediğimizde, maliyeti sadece 650 milyar lira ama "Kaynak yok." diyorsunuz; oysa sermayeden almaktan vazgeçtiğiniz vergi 770 milyar lira, sosyal güvenlik bütçesinden kullanmadığınız tutar 280 milyar lira yani kemer sıkmaya zorladığınız emekliler için kullanmadığınız 1 trilyondan fazla para var. Emekliye bin liradan fazla vermemek için kırk takla atıyorsunuz. Biz, on beş gündür burada nöbetteyiz. Siz ne yaptınız? Bir madde ekleyerek, iki madde sonra görüşeceğimiz bir madde ekleyerek yandaşa torpil yapıp "İşçisine tazminat vermeyen şirketlerin borcunu devlet ödesin." dediniz. Demek ki kaynak var; mesele kaynak değil, bir tercih meselesi. Emekliye gelince bütçe daralıyor, yandaşa gelince kasa açılıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Adınız "kalkınma" ama bir avuç yandaştan başka kalkındırdığınız tek bir hane yok. Millî gelirin 17 bin dolar olduğunu söylüyorsunuz, sizin hesabınıza göre aylık 61 bin lira kazanç demek. O hâlde bugün 20 bin liraya mahkûm ettiğiniz emeklinin, 5 milyon emeklinin 41 bin lirasını kime peşkeş çektiniz? Görüldüğü üzere, mesele, kaynağın kimin için üretildiğidir.

Şimdi, gelelim, biz ne yapacağız? Prim-kazanç bağıni yeniden kuracağız, aylık bağlama oranlarını insanca yaşama uygun seviyeye yükselteceğiz, kök aylık oyununa son vereceğiz, kademeli emeklilikle adil bir sistem kuracağız, intibak adaletsizliğini bitireceğiz, memur emeklilerini ele güne muhtaç etmeyeceğiz, hak ettiği seyyanen zammı yansıtacağız, geçici pansuman değil kalıcı sosyal güvenlik reformu yapacağız; bilimle, veriyle, şeffaflıkla yürüteceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GAMZE TAŞCIER (Devamla) - Toparlıyorum.

Çünkü emekli bu ülkeye yük değildir, emeklilik bir lütuf değildir; emeklilik haktır, emeklilik onurdur, emeklilik bu ülkenin emekçisine olan borcumuzdur ve o borcu sandık günü geldiğinde, halkın iktidarı kurulduğunda biz ödeyeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "sonra gelmek üzere" ibaresinin "sonra gelecek" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Adalet Kaya
Diyarbakır
Kamuran Tanhan
Mardin

Celal Fırat
İstanbul
İbrahim Akın
İzmir

Yılmaz Hun
İğdir
Perihan Koca
Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Perihan Koca.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımızı bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, memleketin gerçekten çok acil, çok yakıcı ve yaşamsal gündemleri, sorun alanları var. Bir yanımda tankıyla topuyla bir savaş boy veriyor, bir yanımda ise bir yaşam savaşı gerçekliğiyle karşı karşıyayız çünkü bugün ülkemizde işçiler, emekçiler, emekliler, gençler, kadınlar, çocuklar yani bir avuç mutlu azınlık dışında herkes, topyekûn milyonlar hayatta kalabilmek için bir yaşam mücadelesi veriyor. Emekliler örneğin; bu memleket için yıllarca çalışmış, üretmiş, alın teri dökmüş olan emekliler ne yazık ki bu iktidar tarafından bir yük olarak ve sadaka verilip gönderilecek dilenciler olarak görülüp açlık sınırının altında cehennemî koşullara mahkûm ediliyorlar. Öyle ki yoksulluk sınırının 100 bin liraya dayandığı, açlık sınırının 30 bin lirayı aştığı koşullarda patronların, zenginlerin, holdinglerin iktidarı olan AKP, bin liralık sadaka artışıyla birlikte en düşük emekli maaşının 20 bin liralık bir sefalet ücreti olmasını reva görüyor ve bu utanç vesikasını da emeklilere müjde olarak günlerdir pazarlıyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün 4 kişilik bir ailenin sadece aylık gıda harcaması 30.143 lirayı aşmış durumda yani minimum bir gider kaleminden bahsediyoruz emekliler açısından. Dolayısıyla emekliler bugün ne yazık ki ülkemizde barınmadan gıdaya, sağlığa, ulaşımaya yani en temel insani ihtiyaçlarına erişemez vaziyettedir. Bu memlekette emekliler emekli olduğu hâlde, emeklilik hakkını kazandığı hâlde çalışmaya ve çalışırken ölmeye mahkûm ediliyorlar; banyosuz, tuvaletsiz kiralık odalarda, cehennemî koşullarda yaşamaya mahkûm ediliyorlar. Daha geçtiğimiz günlerde -birçok hatip de ifade etti- 66 yaşında emekli Cemal Ertürk kirasını ödeyemediği için evsiz kalıp ısınmak için hurda bir araca sığınıyor ve sığındığı araçta ne yazık ki yanarak can veriyor. Vaziyet bu kadar vahim arkadaşlar, tablo bu kadar karanlık durumda ama hâl böyleyken, emeklilere "Bütçe yok." deyip emeklileri ölüm ile açlık arasında bir cendereye sıkıştırmaya ve sistematik olarak emeklileri yoksullaştırmaya devam ediyorsunuz. Sermayeye vergi kıyakları, devasa teşvikler, aflar bu kadar apaçık bir şekilde ortadayken iş emekliye gelince, yıllarca bu ülke için emek vermiş, çalışmış, didinmiş, prim ödeyip emeklilik hakkını kazanmış olan milyonlarca emekliye "Bütçe yok." diyorsunuz; üstüne üstlük emeklilerin hakları için mücadele edenlere, emeklilerin yaşam mücadelesine kollarında milyon dolarlık saatleri olan vekilleriniz utanmadan, sıkılmadan "Şov yapıyorsunuz." diyebiliyorlar.

Bakın arkadaşlar, emekliler kimseden sadaka beklemiyorlar, kimseye el açıp dilenmiyorlar; insanca bir yaşam için hak ettiklerini talep ediyorlar sadece. Ama tabii ki şunun farkındayız; siz kendi ekonomi politiginizi yoksullukla mücadele üzerine değil de yoksulluğu yönetmek üzerine kuruyorsunuz ve bunun için de ne yazık ki muhtaç edilmiş, açlık ve yoksullukla terbiye edilmiş, size kapı kulu olacak makbul vatandaş, makbul emekliyi yaratmaya çalışıyorsunuz. Ama bizler yoksulluğu, insanlık onuruna aykırı olan bu yaşam koşullarını reddediyoruz ve milyonlara yapmış olduğunuz bu dilenci muamelesini de kabul etmiyoruz.

Biliyoruz ve farkındayız, sizin siyasal iradeniz tümüyle sermaye çıkarlarına yazgılı bir şekilde şekilleniyor; bunun için de "Emekliye bütçe yok." diyorsunuz ama eğer gerçekten emekli için bütçe arıyorsanız, kaynak arıyorsanız kamu kaynaklarını sermaye gruplarına peşkeş çekmekten derhâl vazgeçin, patronlara sağlamış olduğunuz vergi aflarını, teşvikleri, muafiyetleri kaldırın, artan oranlı ve adil bir kurumlar vergisi ve servet vergisi getirin ve bu kaynakla emekli aylıklarını yoksulluk sınırının altına düşmeyecek şekilde tekrardan düzenleyin diyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Hüsmen Kırkpınar
İzmir

Ayyüce Türkeş Taş
Adana
Lütfü Türkkan
Kocaeli

Burhanettin Kocamaz
Mersin
Yasin Öztürk
Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Hüsmen Kırkpınar.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kanun teklifi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Temel kanun diye getirilen aslında bu torba kanun teklifi alelade bir düzenleme değil bu iktidarın vatandaşına bakış açısının, halkı bütçede bir yük gören o kibir ve vicdan tutulmasının kanıtıdır.

Değerli milletvekilleri, parlattığınız TÜİK rakamları emeklinin mutfağında tütmeyen ocağına, içine et değil dert düşen tenceresine çarptığı an hükmünü kaybediyor. Eğer bu ülkede bir ceza kesilecekse o ceza emekliyi açlığa mahkûm edip rakamlarla cambazlık yapan bu ekonomi yönetimine kesilmelidir. Sizin "Rasyonel ekonomi" dediğiniz şeyin özeti rakamlarla yalan söyleme sanatıdır. Sayın Bakan göreve geldiğinde rasyonalite vadedmişti, peki rasyonalite bunun neresinde? 2025 enflasyon tahmini önce "yüzde 15" denildi, sonra her fırsatta yükseltildi, yıl bittiğinde ise iktidarın kendi kurumu bile yüzde 30'u geçmek zorunda kaldı. Bu, sadece bir hesap hatası değildir; bu, emeklinin cebinden her ay çalınan kiradır, ısınma bedelidir, ilaç parasıdır. Bağımsız kuruluşlar gerçek enflasyonun yüzde 56 olduğunu haykırırken aradaki o yüzde 26'lık devasa fark kimin kasasına gidiyor?

Değerli milletvekilleri, aziz milletimiz adına soruyorum: Açlık sınırının 30 bin lirayı geçtiği bir ülkede emekliye bunun tam 10 bin lira altını reva görmek hangi vicdana sığar? Üstelik bu rakamı 2026'nın ortasına kadar sabitleyerek emekliyi önümüzdeki beş ay boyunca bugünün yoksulluğuna hapsediyorsunuz. Bu, modern zamanın açlıkla terbiye eğitim politikası. Hangi büyükşehirde 20 bin liraya ev kiralanabiliyor? Emekli barınsın mı yoksa karnını mı doyursun? Siz aslında "Önceliğimiz millet." derken "Kaynak yok." diyorsunuz. 2010 yılında emekli maaşlarının millî gelirdeki payı yüzde 6,8 iken bugün neden yüzde 6,1'e geriledi? "Türkiye büyüyor." diyorsunuz, övünüyorsunuz, madem büyüzünüz, bu büyümeden emekliye neden sadece sefalet payı düşüyor?

Değerli milletvekilleri, kaynağın nerede olduğunu biz çok iyi biliyoruz. Enerji ihalelerindeki usulsüzlüklerin bu devlete yirmi yıllık faturası tam 53 milyar dolardır. İmtiyazlı bir e-ticaret devinin 1,5 milyar dolarlık borcunu bir kalemde sildiniz. Köprülerden, otoyollardan geçmeyen araçlar için yandaşlara ödediğiniz garantilerin maliyeti 10 milyar dolar; işte, emeklinin hakkı olan para buradadır. Mesele, para yok meselesi değildir; para kimin cebine gidecek tercihidir. 2002 yılının bir emekli maaşı asgari ücretin yüzde 22 üzerindeydi, bugün ise asgari ücretin yüzde 22 altına düşmüş durumda yani emekliyi sistemin en altına, en çaresiz tabakasına itmek için özel bir çaba sarf edilmiş. Emeklileri inşaat iskelelerinde, pazar artıklarında rızkını ararken gördüğünüzde hiç mi içiniz sızlamıyor? Sizin "Türkiye Yüzyılı" dediğiniz manzara işte tam olarak budur.

Değerli milletvekilleri, emekli maaşı bir sosyal yardım değildir, emekli maaşı bu milletin yaşlısına olan namus borcudur, kazanılmış bir haktır. Biz, İYİ PARTİ olarak, emekliyi bu sefalet baremine sabitleyen, yoksulluğunu kanunla tescilleyen bu adaletsiz düzeni reddediyoruz. Siz, sadece rakamlarla pembe tablolar çizmeye devam edin. Biz, sokaktaki yangının, pazardaki feryadın, emeklinin sessiz çılgınlığının sesi olmaya devam edeceğiz, bu ekonomik tasfiye harekâtına geçit vermeyeceğiz, hakkı teslim edene kadar susmayacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Elif Esen
İstanbul

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Mehmet Atmaca
Bursa

Sadullah Kısacık
Adana

Selçuk Özdağ
Muğla

Haydar Altıntaş
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Haydar Altıntaş.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Geçen iki konuşmamda da söylemiştim, bir kere daha tekrarlamak lüzumunu duyuyorum ki Parlamentoyu çalıştırma görevi iktidarındır ancak iktidara mensup arkadaşlarımız sık sık Parlamentoda karar yeter sayısı ve toplantı nisabı bulundurmamaya çalışmaları aksatmaktadır; bunu hepinizin dikkatine arz ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emekli maaşı tartışması neredeyse bir papatya falına döndü "Az mı verilecek, çok mu verilecek?" "Bugün mü verilecek, yarın mı verilecek?" "Sayın Cumhurbaşkanımız yardımseverdir, biraz daha fazlasını verir." "Maaşlara seyyanen zam verilecek mi, verilmeyecek mi?" diye. Bu ne üzücü bir durumdur, vatandaşın yaşama hakkı pazarlık konusu olur mu hiç? "Biri yer, biri bakar; kıyamet ondan kopar." derler. "Komşusu açken kendisi tok yatan bizden değildir." diyen Hazreti Peygamber öğüdünü de unutmamak gerekir.

Fakirlik kader değildir, ülkeyi yönetenlerin beceriksizliğidir. Bugün emekli maaşlarındaki sorun, sadece maaşların azlığı değil, maaşlar arasındaki dengesizlik ve adaletsizliktir. Emekli maaşlarında meydana gelen kargaşanın tek sebebi, bu kanunu değiştirerek daha iyisini yapamayan iktidardır. Yeni dünya düzeninin çatır çatır yıkıldığı bir dönemde biz emeklilerimize ne kadar maaş verip veremeyeceğimiz tartışmasının içerisinde bile çıkmakta zorlanıyoruz. Hâlbuki ahlak temelli, hukuk ve adalet temelli, hesap veren, liyakatli kadrolar eliyle ülkeyi yönetemezsek bu sıkıntımız bitmeyecek, daha da derinleşecektir. Yaklaşık beş asır önce kendisine tahsis edilen maaşı alamayan şair Fuzûlî "Selam verdim, rüşvet değildir deyü almadılar/ Hüküm gösterdim, faidesizdir deyü mültefit olmadılar." derken belki de bugünlere işaret ediyordu.

Şair Abdurrahim Karakoç diyor ki:
"Düşündü, kış yakın; evde odun yok,
Tenekede yağ yok, çuvalda un yok,
Yok yoka karışmış; tuz yok, sabun yok."
Fakirin çocuğuna sesleniyor Abdurrahim Karakoç:
"Fakirlik bağdaş kurmuş hasıra,
Harçlık maçlık gönderemem bu sıra,
Hele mektup için hiç bakma kusura,
Pul parası bile kesemizi deldi." diyor.

Ucuz et kuyruğuna doldurdu safı,
Fiyatları gez gör, incele rafı,
Çıkaramıyor artık ürün masrafı,
Çiftçi tarlasını ekmiyor, hem üretici hem de tüketici perişan.

Bu ne yaman çelişkidir? Sürdürülebilir mi bu düzen? Asla. İnsanı yaşat ki devletin yaşasın diyoruz. Yaşıyor mu Türk insanı? Hayır. Nasıl yaşayacak devletimiz insanı yaşamıyorsa? Şimdi çare olarak aile yardımı öneriyorsunuz. Yapın, tabii ki daha çoğunu yapın ama yardım ile oyu eşitleyerek insan haysiyetiyle oynamayın. Klişe laflar var; fırsatlar ve tehditler. Bu düzende fırsatlar nerede; gelin hep beraber görelim ama tehditler açıkça orta yerde duruyor.

9'uncu Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel diyor ki: "Bir devletin arkasına koyabileceğimiz yegâne teminat, karnı tok, sırtı pek vatandaşır." Peki, bugün nerede karnı tok vatandaş, gösterebilir misiniz bize? O zaman, tarlasını eken, vatandaş doyan çiftçi yok, yok, yok ama biz bunu var etmek zorundayız. Biliniz ki sürekli yardım, fakirliği yok etmez; eşitsizlik ve adaletsizlik yaratır.

Değerli arkadaşlar, emekliyi, çiftçiyi, işçiyi, dar gelirliyi yardıma muhtaç hâle getiren bu düzen sürdürülemez. Sadaka kültürüyle sosyal devlet inşa edilemez. Yoksulluğu yönetmek marifet değildir, yoksulluğu ortadan kaldırmak marifettir. Bu ülkenin kaynakları vardır, bu ülkenin imkânları vardır, bu ülke insanının umudu da olmalıdır. Eksik olan doğru yönetmektir, eksik olan adalettir. Bugün bu Meclisin görevi, vatandaş yardımını sürdürmek değil, hakkını teslim etmektir. Biz, bu ülkenin yoksulluğa mahkûm edilmesine şiddetle karşıyız. Adil, eşit, akıllı ve rasyonel bir yönetim bu problemleri ortadan kaldırabilir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Genç, Sayın Şevkin, Sayın Güneşhan, Sayın Akay, Sayın Ertuğrul, Sayın Uzun, Sayın Kılınç, Sayın Meriç, Sayın Durmaz, Sayın Enginyurt, Sayın Arpacı, Sayın Sümer, Sayın Ersever, Sayın Gökçen, Sayın Barut, Sayın Taşcier, Sayın Gezmiş, Sayın Coşar, Sayın Çakırözer.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 5- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 17 nci maddesinin birinci fıkrasında bulunan '31/12/2025' ibaresi '31/12/2030' şeklinde değiştirilmiştir."

Cevdet Akay
Karabük
Tahsin Ocaklı
Rize
Nail Çiler
Kocaeli

Özgür Ceylan
Çanakkale
Melih Meriç
Gaziantep

Orhan Sümer
Adana
Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Manisa
Cavit Arı
Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın Melih Meriç.

Buyurun Sayın Meriç. (CHP sıralarından alkışlar)

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarımız; Genel Kurulda, bu salonda vicdanları emekliler için sızlayan tüm milletvekili arkadaşlarımı sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Aynı zamanda, ülkemizdeki tüm emeklilerin de acılarını içimizde hepimiz yaşayacakken yaşamayanları da kınıyorum.

Gündemimiz 17 bin lira olan emekli maaşını, daha doğrusu 16.800 lira olan emekli maaşını 20 bin liraya çeken bir AKP Hükûmetinin bu emeklilere çektiği eziyetin nedenlerini konuşmak. Halktan bu kadar kopuk, bu kadar vurdumduymaz bir şekilde bu ülkeyi nasıl yönetiyorsunuz gerçekten anlamakta güçlük çekiyoruz. Hep söylediğimiz şey şu: Bugün 30 bin lira olan açlık sınırından bahsediyoruz, yoksulluk sınırından bahsetmiyoruz, açlık sınırından bahsediyoruz. 30 bin lira olan açlık sınırının karşısında siz 20 bin lira veriyorsunuz yani 10 bin lira eksik, yüzde 50 daha eksik bir para veriyorsunuz ve bunu emeklilere bir şekilde "müjde" diye, bu 10 bin lira eksik olan emekli maaşını yani 20 bin lirayı müjdelerle kendilerine sunuyorsunuz. Gerçekten hiç vicdanınız sızlamıyor mu?

Özellikle AKP milletvekillerine seslenmek istiyorum: Sizin arkadaşlarınız, dostlarınız, komşularınız, anneniz, babanız yok mu? Onlarla konuştuğunuzda ne diyorlar bunlar? Hiç sizlere "Yahu, yapmayın! Bu adaletli değil, bu vicdanlı değil. Biz bu paralarla geçinemeyiz." dediklerinde ne diyorsunuz? Yüzlerine nasıl bakıyorsunuz? Hiçbir şekilde kalbinizde en ufak bir acı hissetmiyor musunuz? Gerçekten anlamakta güçlük çekiyorum bunları. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün Türkiye'de 17 milyon emekliyi açlığa, sefalet ve yoksulluğa mahkûm ettiniz. 17 milyon emeklimize iktidarın çöküş ekonomisinin sonucunda ki yirmi beş yıldan beri bu ülkenin ekonomisini her yıl önümüzdeki yıl için "Düzeltiliyoruz, şunu yapıyoruz." diye diye söylediğiniz hikâyeler sonucunda bugün gelmişsiniz emeklilere 20 bin lirayı reva görmüşsünüz, "Paramız yok." diyorsunuz. Olan parayı biz mi yedik, Cumhuriyet Halk Partililer mi yedi? (CHP sıralarından alkışlar) Ama siz bir şekilde ülke ekonomisini batırdıktan sonra emeklileri de "Çok yaşıyorsunuz." diye suçluyorsunuz ve hâlâ bu ülkede 17 milyon emeklinin karşısına geçip "Sizlere helal olsun bu verdiğimiz emeklilik." diyorsunuz, "Şükredin." diyorsunuz. Vallahi şükretmiyorlar. İnanın, 17 milyon emeklinin hepsinin sizlerde ahi var. Bunu gözlerine baktığınızda siz de göreceksiniz. Bunu net ve açık söyleyeyim: Bakın, AKP Hükûmetinde parklarda aç susuz yatan emeklilerimiz, ısınabilmek için banklara, süpermarketlere giren emeklilerimiz, kirasını ödeyemediği için evden atılan, daha sonra soğuktan donmamak için bir eski arabaya binip o arabada da yangın çıktığında ölen emeklilerimiz, aylığı yetmediği için ucuz otellerde, soğuk odalarda kalan emeklilerimiz, torununa doğum günü pastası alamayacak emeklilerimiz, gidip pastanelerden yarım veya çeyrek pasta alan emeklilerimiz var. Bunların hiçbirisini görüp de duyup da kalbiniz, vicdanınız sızlamıyor mu?

Buradan bütün emekli arkadaşlarıma seslenmek istiyorum: Bütün amcalarım, teyzelerim, kardeşlerim; siz mahcup olmayın, siz utanmayın, size bu emekli maaşını verenler utansın. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu net ve açık söylüyorum.

Bu halkın, bu emeklinin hakkını yandaşlara peşkeş çekenler, hiç sıkılmadan "Emekli, hâline şükretmelidir." diyor. Allah'tan korkmuyorsunuz, kuldan utanmıyorsunuz, emekliyi açlık sınırının 10 bin lira altında bir aylığa mahkûm ediyorsunuz. Emekliye "Sana 20 bin lira veriyorum." demek "Seni sürünmeye mahkûm ediyorum." demektir. Peki, emeklimiz bunu hak edecek ne yaptı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MELİH MERİÇ (Devamla) - En az yirmi beş yıl bu ülkeye emek verdi, alınının teriyle bu ülkeye hizmet etti. Sonra bir kulaklık taktı, bir baston aldı ve "Ben devletime, millete hizmet ettim. Artık bir şekilde bu ülkenin bana yani emekliye bakması lazım. Benim tekrar çalışmaya ihtiyacım olmaması lazım." diye düşünürken maalesef, bugün emekli olan ama çalışan bir cennet yarattınız Türkiye'de. Bugün çalışmayan hiçbir emekli yok.

Bakın, arkadaşlar, az önce söylediğim gibi, hepinizin kardeşi, annesi, babası, komşusu var; onların yüzüne baktığınızda vereceğiniz cevap yok.

Ama ben buradan Gaziantep'teki tüm emeklilere sesleniyorum: Yarından itibaren üşüyorsanız, karnınız açsa AKP'nin ilçe ve il binalarına gidin oturun, baksınlar size utanmıyorlarsa. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "şeklinde" ibaresinin "biçiminde" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Adalet Kaya
Diyarbakır

Celal Fırat
İstanbul

Yılmaz Hun
İğdir

Kamuran Tanhan
Mardin

İbrahim Akın
İzmir

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sevgili halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Kürtleri yok sayarak, satışa getirerek kimse bir yere varamaz arkadaşlar. Bu topraklarda en az yüz yıldır bir Kürt sorunu var.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - PKK sorunu var.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Kürt sorununu palyatif metotlarla çözemezsiniz, gerçek anlamda hakkı vererek çözebilirsiniz. Bakın, şimdi, Kürtlere "Siz, Türk milletsiniz." deniliyor, değil mi?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Denilmiyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Pekî, biz, "millet" tanımını bir okuyalım, diyor ki: "Belirli bir toprak üzerinde yaşayan, ortak dil, kültür, tarih ve ölkü birliği bulunan insan topluluğudur." Pekî, siz, Kürtlere bu unsurlardan hangisini veriyorsunuz? "Dilimiz Kürtçe." diyorlar, ana dilinde eğitim istiyorlar. Güya bir süreç var, bu konuda hiçbir adım yok, insanlar "millet" kavramını nasıl hissedisin?

"Kültür" diyorsunuz, Kürtlerin kültürlerini yok ediyorsunuz ve bununla da kalmıyor, daha fazlasını yapmaya çalışıyorsunuz; Türkiye'de, Suriye'de tüm Kürt kazanımlarını yok etmeye çalışıyorsunuz. Güya bir süreç var ama yapılanlar tam tersine gidiyor, kabul edilecek bir durum değil bu.

"Tarih ve ölkü birliği" diyorsunuz. Nerede, nerede bir ölkü birliği? Bakın, şu anda Kürt halkı büyük bir kopuş hissediyor, bir ölkü birliği hissetmiyor. İstedığınız kadar "Ben yaptım, oldu Ömer Bey, sesini çıkarma." de; bize, Kürt halkına bunu söylüyor. Tutmaz kardeşim, Türkiye'de ve Suriye'de, Irak'ta ve İran'da bunlar tutmaz. En az yüz yıldır deneniyor. İlla DEM PARTİ'li bir vekil olarak söylememe gerek yok, AK PARTİ'li Kürt vekiller de doğru söylediğimi çok iyi biliyor. "Doğru söylüyorsun Ömer Bey." diyorlar. Kardeşim, siz de çıkın, doğruyu söyleyin. Kürt halkının ruhu bunu söylüyor. Böyle yöntemlerle olur mu arkadaşlar? Yani, efendim "Suriye'deki Kürtlerin tüm kazanımlarını yok edelim. Nusaybin ve Kamışlı arasındaki o ruhu yok edelim ve yolumuza devam edelim." diyorsunuz. Böyle bir anlayışla hiçbir süreç yürütemezsiniz.

Bakın, Sayın Cengiz Çandar burada, en az otuz yıl önceydi değil mi, Rahmetli Turgut Özal baktı ki bu devlet anlayışıyla bu işler yürümüyor "Sevgili Cengiz gel, yeni bir metot üzerinde çalışalım." dedi. Kendi kitabında anlatıyor, bir şekilde oturmuşlar ve yeni bir çözüm üzerinde konuşmuşlar. Yanlış mıydı arkadaşlar? O zamanlar kıyamet koparılıyordu, Sayın Barzani ve Sayın Talabani'yle bir diyalog konusunda kıyametler koparıyor. Ya Kürt'le oturup konuşmaktı yani, başka siyasi ideolojik meseleleri bırakın. Yani Kürt'le savaş mı yapılsın, yoksa Kürt coğrafyasıyla konuşulsun mu, mesele buydu.

Hatırlıyor musunuz, otuz yıl önce bu Mecliste kıyametler koparıldı. İşte, "Vay, nasıl olur o teröristlerle oturup konuşursun!" şudur, budur. Şimdi, günümüze geliyoruz; yapılanlar yanlış değilmiş, bunu herkes biliyor. Yani bölgedeki, Orta Doğu'daki Kürt toplumuyla, Kürt halkıyla barışmak yanlış bir şey değilmiş. Şu anda güya bir süreç yürütülüyor ama Kürt halkıyla gittikçe aradaki uçurum açılıyor. Bu doğru bir şey değil arkadaşlar, bu doğru bir şey değil. Bakın, en başta güveni yok ediyorsunuz, güven ya, güven duygusu; insanlar arası ilişkilerdeki güven duygusu, toplumlar arası ilişkilerdeki güven duygusu. Siz bunu yok ettikten sonra mekanik bir süreç yürütse ne olur, yürümese ne olur? Sayın Selahattin Demirtaş içeride. Kürt halkı -biz sahadayız- nereye gitsek bize "Sayın Selahattin Demirtaş olmadan nasıl bir birliktelik olur, nasıl bir süreç olur, böyle bir şey olabilir mi?" diye soruyor. O güveni vermediniz, vermek de istemiyorsunuz. Artı, bunun üstüne, işte "Kürt, anasını görmesin." mantığıyla yola devam ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Bu kafayla giderseniz daha çok emekli maaşı hesabı yaparsınız. Ya, 20 bini bile veremezsiniz arkadaşlar, biliyor musunuz? Çünkü bu anlayışın sonu barış değildir, bu anlayışın sonu sıkıntıdır, bu anlayışın sonunda ekonomik kriz vardır, paraları silaha yatırma vardır. Emekliye neden 20 bin lira anca verebiliyorsunuz çünkü elde para yok, ekonomik kriz var, esnaf perişan. Bugün siz döviz, altın fiyatlarına baktınız mı arkadaşlar? Yani ekonomi çökmüş demek ya! En son sektör inşaat vardı, o da bitti gitti. En son inşaatı dayanmıştınız, bir onunla ekonomi yürüyordu, o da bitti gitti; sizin Kürt politikanız da bitti gitti.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bilgi Teknolojileri Kurumunun bazı hesapları engellemesine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bilgi Teknolojileri Kurumu sürekli olarak gazetecilerin hesaplarını ve muhalif kesimin hesaplarını, hatta milletvekillerinin hesaplarını engelliyor, insanların ulaşımını engelliyor. Neden engelliyor diye baktığımızda, İŞİD'in suçlarının teşhir edilmesinin önüne böyle geçeceğini sanıyor. Dolayısıyla, bu sansürcü anlayışa bir an önce son verilmelidir. Eğer orada bir suç varsa tabii ki teşhir edeceğiz. Sizin göreviniz İŞİD'in suçlarını saklamak değil, tam tersine, bu suçlara karşı gereğini yapmaktır.

Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Karamnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 375 sıra sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Hüsmen Kırkpınar
İzmir

Burhanettin Kocamaz
Mersin

Lütfü Türkkan
Kocaeli

Rıdvan Uz
Çanakkale

BAŞKAN - Komisyonun önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz.

Buyurun Sayın Uz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle necip Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Kartalkaya faciasının 1'inci yıl dönümü, bununla ilgili söz aldım fakat öncesinde emeklilerle ilgili de birkaç kelam etmek isterim. Onların size selamları var. Malumunuz, selam vermek sünnet, almak farzdır, farz olduğu için dinleyeceğinizi umuyorum. "İktidar partisine söyleyin, gerçek anlamda geçinemiyoruz." diyorlar. Çanakkale'nin bir köyüne, Bayramiç ilçesinin yüksek bir köyüne gittik. Orada emekli arkadaşlar, büyüklerimiz oturuyorlar, biz çay istedik, onlara da kola ikram edelim dedik. Köyde bakkal yok ama kola var, kolaları ceplerine koydular, hiçbiri içmedi. Ya evinde eşiyile içecek ya da torunu geldiğinde ona verecek. Yani hakikaten sıkıntılı durumlar ve şöyle diyorlar: "Ya, biz eskiden çocuklarımıza harçlık vermekte bir sıkıntı duymuyorduk, çocuklarımızı evlendirmekte de herhangi bir tereddüdümüz yoktu ama süreç öyle bir noktaya geldi ki kendi geçimimizden ve kendimizden vazgeçtik ama evlatlarımız için büyük sıkıntı yaşıyoruz."

Ezine'de bir genç yolumu kesti, dedi ki: "Ya, bizim umutlarımızı çaldınız, o arkadaşlara söyleyin. Ben yirmi yıl çalışsam hayalimdeki arabayı alamam, yirmi yıl çalışsam bir ev sahibi de olamam. Ne olur beni yurt dışına yollayın."

Emekliler bu durumda, gençler bu durumda, peki, ya öğretmenler? Öğretmenler de kendinden vazgeçmiş. İstanbul'da bir okulda devamlı hasta olan bir çocuğun bir türlü iyileşmemesi öğretmenimizin dikkatini çekiyor. Evini bir ziyaret ediyorlar ki doğal gaz üç aydır kesik. Okul aile birliğinden para toplayıp yatırmak istiyorlar, aile gurur yapıyor, kabul etmiyor; öğretmen kendi cebinden, habersiz gidip doğal gazı yatırıyor. Yani onlar da çocukları için sıkıntı yaşıyorlar. Yani şunu söylüyorum: Sizin becerinizden dolayı Türkiye Cumhuriyeti devleti yönetiminin çarkı dönmüyor; bu insanların, bu düzgün karakterli öğretmenlerin, bu emeklilerin, bu gençlerin yüzü suyu hürmetine döndüğünü düşünüyorum.

Kartalkaya'ya gelince, dün bütün aileler Kartalkaya'daydı. Orada malumunuz 133 insanımız yaralandı, 78 insanımız hayatını kaybetti ki bunların 34'ü çocuk ve bu insanların aileleri, tabiri caizse, sadece yaşayan cenazeler yani çocuklarını, evlatlarını kaybetmişler. Onların da beklentileri var, onlar da diyorlar ki: "Bu sürecin birinci aşamasında mahkeme bir karar verdi, 11 kişi ağırlaştırılmış müebbet aldı. Bunların suçları sabit ancak Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı personelin yargılanma izni için çok mücadele ettik. Danıştay, bu mücadelenin sonunda, 11 kişinin yargılanma talebinin 9'unu kabul etti ve Turizm Bakanının 2 defa reddetmesine rağmen Danıştay kararını verdi ve bu 9 kişinin yargılanmasını kabul etti ama bununla ilgili de şu ana kadar bir iddianame yok." Savcılık bu konuda bir istinaf süreci başlattı, bundan da muzdarip durumlar.

Dolayısıyla, biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün partilerimizin, milletvekillerinin bir araya gelmesiyle bir komisyon oluşturduk ve bu Komisyon raporunu dün teslim etti tam 1'inci yıla girmeden bir gün önce. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına bu raporımızı teslim ettik fakat aradan bir yıl geçti, bu raporla ilgili, bu çalışmayla ilgili ailelerin talebi şudur: "Bizim evlatlarımız gitti, bizim canımız yandı, bundan sonraki süreçte hiç kimse bu ızdırabı yaşamazsın, bu problemleri yaşamasın. O yüzden, Türkiye Büyük Millet Meclisi, bir an önce, bunlarla ilgili tedbirleri alsın." Bu mesajı da iletmış olalım.

Gecenin bu saati kanun yapmaya çalışıyoruz, emeklilerimize sadece bin lira vermek adına mücadele ediyoruz. İnşallah, onlar çok daha iyisini hak ediyor, onları da vereceğimiz günler yakın olsun diyor, Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Karasu, Sayın Şevkin, Sayın Güneşhan, Sayın Suiçmez, Sayın Akay, Sayın Ertuğrul, Sayın Uzun, Sayın Güzelmansur, Sayın Yontar, Sayın Genç, Sayın Gürer, Sayın Sümer, Sayın Tahtasız, Sayın Kış, Sayın Karabat, Sayın Gökçen, Sayın Kara, Sayın Tanal, Sayın Çakırözer.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Sayın Şevkin...
Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, bir yıl önce Bolu Kartalkaya'da yaşanan otel yangınına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İçimizdeki yangın sönmeyi; tam bir yıl önce, Bolu Kartalkaya'daki otelde bir sömestir tatilinde 36'sı çocuk olmak üzere 78 insanımızı ihmale, denetimsizliğe, aymazlığa ve kural tanımazlığa kurban verdik. Bu acı yalnızca bir günün ya da bir haftanın değil, vicdanlarımızdan silinmeyen bir yılın acısıdır. Ne yazık ki ecelsiz ölümler ülkesinde yaşıyoruz; önlenebilirken önlenemeyen, denetlenebilirken denetlenmeyen her olay bu kayıpların sorumluluğunu daha da ağırlaştırıyor. Kaybettiklerimiz sadece birer sayı değil; her biri bir hayattı, bir hayaldı, yarım kalan bir gelecekti. Bu felaketten ders çıkarılmadıkça benzer acıların tekrar etmemesi mümkün değildir. Sorumlular hesap verene, ihmaller sona erece kadar bu yangın içimizde sönmeyecek. Hayatını kaybeden tüm yurttaşlarımızı saygı, rahmet ve derin üzüntüyle anıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - 6'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Elif Esen
İstanbul

Mehmet Atmaca
Bursa

Selçuk Özdağ
Muğla

Necmettin Çalışkan
Hatay

Sadullah Kısacık
Adana

Mehmet Emin Ekmen
Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Cavit Arı
Antalya

Orhan Sümer
Adana

Tahsin Ocaklı
Rize

Cevdet Akay
Karabük

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Özgür Ceylan
Çanakkale

Nail Çiler
Kocaeli

İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; gerçekten, bugün, tarihe kara leke olarak kaydedilmesi gereken günlerden biri. Bugün çok utanç verici bir yasa görüşüyoruz. Yasanın özü, emeklilerin aylık sınırının yüzde 50 altında olan bir rakama ulaşmasına dair. Burada ilk başta sorulacak soru şu: Bu arkadaşlar acaba ne ara bu kadar vicdansız olabildiler, şu utanç rakamını bile savunacak hâle geldiler anlamak mümkün değil. Ne yazık ki bugün her çıkartılan torba yeni mağduriyetler ortaya çıkarıyor ve öyle mağduriyetler var ki -bundan sonra futbola yeni bir kural geliyor, 2 faul 1 gol sayılıyor- bir memur herhangi bir sebeple 2 defa ihtar alırsa görevden ihraç edilecek. Şöyle bir maddenin olduğu teklife hangi vicdanla, hangi insafla imza attılar, anlamak mümkün değil. Gerçekten yüz karası bir tabloyla karşı karşıyayız. Burada, mobbing, baskı, tehdit, ihraç, hepsi üst üste gelecek ve şunu sormak isterim AK PARTİ'li arkadaşlara: Yahu, Allah aşkına siz "15 Temmuz" deyip KHK'lerle yüz binlerce ocağı söndürdünüz, yargısız infazlarla insanları ihraç ettiniz, hâlen yüreğiniz soğumadı, yeni ihraçların önünü açıyorsunuz. Burada şöyle bir durum var: Belli ki bürokratik oligarşi, iktidarın kendisi AK PARTİ'yi rehin almış çünkü aklı başında, insaflı insanların böyle bir metne imza atması hiçbir şekilde mümkün değil. Bugün bu yasayla, kendi tabanınız, bugün ve gelecekte ciddi bir tehdit altında. Burada amire takdir yetkisi verilmiyor, sınırsız tasarruf yetkisi veriliyor.

Bir taraftan, skuterlerle ilgili... Yahu, buna mı düştünüz Allah aşkına? Trenler, uçaklar, otomobiller, otobüsler, hepsi bitti, skuterlere nasıl el koyacağız, bunun peşindesiniz.

Yasa, kıdem tazminatından bahsediyor. Bugün en önemli sorunlardan biri kıdem tazminatıdır; kıdem tazminatı, işçinin, devletin namusuna emanet verdiği bir rakamdır. Burada, kıdem tazminatının korunması düşünülürken bir af çıkıyor. Soruyorum: Acaba kamuda ihaleye girip alt taşerona dönen o arada sildiğiniz hangi şirketler? Bunun etki analizinin ortaya çıkarılması lazım. Gerçekten böyle bir durum varsa ihaleye çıkarken tazminatla ilgili konuyu koydunuz, kamu zararı düzelmiş olurdu. Burada kamunun ciddi bir zararı da söz konusu.

Şimdi, burada gelelim tazminatın başka bir boyutuna. Bu ülkede dürüst çalışan insan keriz yerine konuluyor, zamanında tazminatı ödemiş insanlar bu yasayla cezalandırılmış oluyor. Eğer bir taraftan birileri affedilecekse, öyleyse tazminatı ödeyen insanlara da ek destek verilmesi gerekirken bugün ülkede adaletin ortadan kalktığı, dürüst çalışan insanın cezalandırıldığı bir dönemdeyiz.

Değerli milletvekilleri, bu kanun çok yüzüsüzce -bağışlayın- ikiye bölünmüş bir kanun; bir taraftan emekliye 20 bin lira maaş, bir taraftan da üst düzey bürokratların 150 bin lira garanti maaş almasını sağlayacak bir düzenleme. Bir yasanın içerisine bunu hangi maharet, hangi cesaretle sığdırdınız anlamak mümkün değil. Evet, bu yasayla Siber Güvenlik yöneticilerine süper yaşam hakkı, maaş temin ederken, bürokrasinin özlük hakkını düzenlerken alt memurlara da "Disiplin cezasıyla nasıl ihraç ederiz?" diye bunu getirdiniz. Bir yasa üst bürokratlara fevkalade yetki, imkân, özlük hakkı; emekliye gelince 20 bin lira... İnanın ki bugün, tarihe yüz karası olarak geçmesi gereken bir gün. Eğer bir ülkede "asgari ücret" diye bir rakam belirlenmişse "açlık sınırı" diye bir tespit yapılıyorsa o zaman burada verilmesi gereken rakam en azından, hiç olmazsa asgari ücret olmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bir taraftan "Efendim, emekliler müzelere bedava giriyor, emekliler belediye otobüslerine ücretsiz biniyor..." Ya, Allah aşkına, siz emeklileri dilenci mi zannediyorsunuz? Emekli büyüklerimize sadaka mı veriyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkede otuz yıl, kırk yıl emek vermiş, alın teri dökmüş büyüklerimizi 20 bin liraya mahkûm etmek bir yüz karasıdır. Bu yasa teklifine imza atan, teklifte imzası olan herkes, oy veren herkes yakında kamu vicdanında da mağur vicdanda da yargılanacak değerli milletvekilleri. Onun için, sesini çıkaramayacağı için bu ülkenin... Memurlara bunu yapamazsınız kafanıza dikilirler diye ama emekli büyük, sessiz, sakın; otuz kırk yıl bu ülkeye hizmet etmiş insanlar isyan edemeyecek diye onları eziyorsunuz. Bu yasa teklifini derhâl çekin, emekli maaşı hiç olmazsa asgari ücret olsun. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok önemli bir maddeyi görüşüyoruz ve ben buradan AKP Grubuna açıkça bir soru sorma ihtiyacı içerisindeyim. Bu maddeye göre, kamu ihaleleri kapsamında alt taşeron için kamunun ödediği kıdem tazminatını alt taşerona rücu etme hakkını ortadan kaldırılıyorsunuz. Yani devlet kıdem tazminatını ödüyor birisinin yerine, o kişi para kazanıyor ama kıdem tazminatını rücu etme, geri alma hakkından vazgeçerek o kişiyi bir kez daha ödüllendiriyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Soru 1: Kaç liralık kaynaktan vazgeçiyorsunuz? Bize gelen bilgiler 60-70 milyar lira olduğu yönünde. 60-70 milyar liralık bir kaynağı emekliye vermiyorsunuz, çok görüyorsunuz ama şimdi eller kalkacak, incek ve 60-70 milyar lirayı birinin cebine koyacaksınız.

Soru 2: Kim bunlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Kim bunlar? Bunları söylemeden bu yasayı geçiremeyiz. Bu kişi Aziz İhsan Aktaş mı? Attığı iftiralara ödülünü bu Genel Kuruldan mı alacak? Türkiye'de en çok alt taşeron çalıştırmanın, en çok kıdem tazminatı ödemesi gerekenin ve bu konudan da en çok yararlanacak olanın Aziz İhsan Aktaş olduğunu biz tahmin ediyoruz çünkü Türkiye'deki iş hayatını biliyoruz. Açıkça gelin, açıkça konuşun, siz de ona göre parmaklarınızı kaldırın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki öneriler üzerinde ikinci konuşmacı Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sükût ikrardan gelir. AKP'ye açıkça sataştı, niye cevap vermiyorlar Başkanım?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Aygun. (CHP sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. 248 sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde söz aldım.

Yine, bir torba kanun... Ya, çorba yapmaktan siz herhâlde bıkmadınız. Maalesef, bu torba kanunda da bu ülkeye yıllarca emek vermiş, alın teri dökmüş ve hepimizin bu koltuklarda oturmasına vesile olmuş 16,5 milyon emekliyi açlık sınırında bırakıyoruz.

Hiç mi vicdanınız yok değerli arkadaşlar, hiç mi vicdanınız yok? Bakın, hepiniz kafayı kapatmışsınız masalara, düşünüyorsunuz. Ya, kafanızı kaldırın, elinizi vicdanınıza koyun, bir defa bu ülkeye emek veren emeklilerimiz için elinizi kaldırın ve onların emekli maaşına, bütün emeklilerimize gereken desteği sağlayalım, onları mutlu edelim. Onlara çocuklarının, torunlarının ellerinden tutup markete, manava gitmelerinin gönül rahatlığını sağlayalım ama nerede, nerede... Bugün Cumhurbaşkanı grup toplantısında söyledi ki, gram yok oynama; zaten kanun teklifi nasıl geliyorsa o şekilde buradan geçiyor. Bakınız, Anayasa'da yer alan sosyal devlet ilkesi devre dışı bırakılıyor bununla; yaşlılık, malullük, ölüm aylığı alan emeklilere ve hak sahiplerine yapılan ödemeyle en düşük aylık 20 bin liraya çıkarılıyormuş. Ya, emekliye avucunu yalatanlar işverene ise kapıları sonuna kadar açıyor. Yine, bakınız, en düşük aylığı 16.881 düzeyinden 20 bin liraya çıkarıyoruz. Ya, bunu başarı olarak gösteriyorsunuz; ayıptır, gınahtır. O insanlara buradan bir vefa örneğini hep beraber gösterelim, birlikte bunu başaralım arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine, bakınız, size bir Nasrettin Hoca fıkrası anlatayım. Nasrettin Hoca, biliyorsunuz, göle maya çalma gibi bir şey yapıyordu. Nasrettin Hoca iyi niyetli bir çaba gösteriyor ama sizin maya ise bozuk maya arkadaşlar; kötü niyetlisiniz, art niyetlisiniz, sizin mayanız tutmaz. Emeklinin kök aylıklarını değiştirmeden neyi değiştireceksiniz arkadaşlar? Öncelikle kök aylığı değiştirmeniz

lazım, onu iyileştirmeniz lazım. Kamuflej yapmayı sizler beceriyorsunuz. Bütçede istenirse kaynak var arkadaşlar ama amaç işte istemek. Birilerine buluyorsunuz ama bu ülkenin emeklilerine geldiği zaman kapılar kapalı. Artık, vicdanınıza kulak verin, torunları olan o dedeleri sevindirir diyorum.

Yine, bakınız, 2002 yılı ortalamasında emekli aylığı asgari ücretin yüzde 122'si iken şu anda yüzde 78'e düşmüş. Ortalama en düşük emekli memur maaşı 2002 yılında asgari ücretin 2 katı iken şu anda binde 9'a düşmüş. Bunu kim yaptı dersiniz? Evet, AK PARTİ yaptı, AK PARTİ! (CHP sıralarından alkışlar)

Teklifin 6'ncı maddesine geldiğimizde, maalesef son dakikada yine pakete bir şey attınız ve inanın, ben beklerdim ki emekliler için o pakete bir uygulama yapınız ama siz ihale alan işverenlere... Sayın Grup Başkan Vekilimiz de sordu; onların, o işçilerin -kamudan iş almış- kıdem tazminatlarını neden siliyorsunuz? Neden siliyorsunuz? Neden siliyorsunuz? Soruyorum! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ama emekliye geldiği zaman yok, emekliye para yok; burada 60-70 milyar liraya yakın bir parayı birden siliyorsunuz. Ya, siz kimin vekillerisiniz? Siz kimin vekillerisiniz, merak ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Ben emeklinin, işçinin, memurun, esnafın vekili olarak buradayım. Ya, emekli için bir şey yok, işçi için bir şey yok, çiftçi için yok, esnaf için yok. Kim için var? Bir avuç işveren için, bir avuç zengin için. Artık bundan vazgeçin diyoruz arkadaşlar. Bakın, gerekçe olarak şunu söylüyorsunuz: 2004 yılında yürürlüğe giren 6552 sayılı Kanun'da hizmet alım ihaleleri kapsamında alt işverenler tarafından kamuda çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarını ödeme sorumluluğu kamu idarelerine bırakılmış. Ya, siz neden üzerinize alıyorsunuz? Adam iş yapmış, para kazanmış, o çalıştırdığı işçinin kıdem tazminatını vermesi lazım. Neden siz onun hakkını alıyorsunuz üzerinden ki? Çok mu zenginsiniz? Zenginseniz, o zaman gidin emekliye verin, esnafın BAĞ-KUR'unu karşılayın. (CHP sıralarından alkışlar) Ama yok, çiftçiye yok, esnafa yok, emekliye yok. Arkadaşlar, gidiyorsunuz, gidiyorsunuz; artık bu yanlıştan dönün, bir defa da bu ülkenin gerçek sahipleri için elinizi kaldırın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu ülkenin gerçek sahibiyiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Elinizi kaldırın Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz bu ülkenin gerçek sahibiyiz. Biz bu ülkenin gerçek sahibiyiz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Siz, bir defa, bu ülke için yıllarca emek veren, alın terini döken o emeklilere sahip çıkın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz çıkıyoruz zaten, biz çıkıyoruz, biz çıkıyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - O emekliler bir manavın önünden -torununun tutmuş elinden- geçerken kafasını yana çeviriyor, utanıyor çünkü çocuğu, o torunu oradan bir muz ister, bir portakal ister, alamazsa ne yapacak? Benim rahmetli dedem bizi kahve önünde gördüğünde "Gel torunum." diyordu, markete götürüyordu, oradan istediğini alıyordun, oradan çıkıyordun ondan sonra. Nerede o dedeler? Maalesef, o dedeleri unutturdunuz. Onun için bu kanun teklifinden bu maddeyi çekin çünkü bir defa da emekliler için iş yapın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) - Bu madde tamamen sakıncalı madde. Birilerine yardım sağlıyorsunuz, birilerine peşkeş çekiyorsunuz. Peşkeş çekmeniz gereken kim, bilir misiniz? O emekliler. O 60-70 milyar lirayı gelin, emeklilerin ikramiyelerine verelim, maaşlarını artıralım, hep beraber buradan mutlu çıkalım.

Birazdan 7'nci maddede, emekli maaşını belirleyecek maddede merak ediyorum kimler el indirecek, kimler kaldıracak. Biz muhalefet milletvekilleri olarak emeklilerin yanındayız, emeklilerin yanındayız, emeklilerin yanındayız ama kimin emeklilerin yanında olmadığını birazdan hep beraber göreceğiz diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda yer alan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Adalet Kaya
Diyarbakır

Celal Fırat
İstanbul

Yılmaz Hun
İğdır

Sinan Çiftyürek
Van

Kamuran Tanhan
Mardin

İbrahim Akın
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Sayın Sinan Çiftyürek.

Buyurun Sayın Çiftyürek.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Van) - Sayın Başkan, sayın vekiller; doğrusu, şu anda ekonomiyle ilgili konuşmayı havsalam almıyor benim. Gündüz kaldığım yerden devam edeceğim. Orta Doğu'da 1 taşı oynatırsan 40 taş yerinden oynar; bu hele Kürt meselesiye 80 taş oynar demiştim, oynamaya başladı bile.

Şimdi, teyit edilmesi gereken iki haber var doğrusu eğer. Birincisi, Amerika Irak'la anlaşmış, 7 bin IŞİD tutuklusunu Irak'a devredecekmış; 150'sini göndermiş diyorlar, geri kalan 7 bini de gönderecek. Ayrıca, Irak'a bağlı El Keremo Mahallesi'nde DAİŞ hilafet ilan etmiş. Şimdi, geçmişte DAİŞ'in nasıl Bağdat ve Musul kapılarına dayandığını... Bağdat'ta 7 bin tutukluyu barındıracak olan bir güvenlik kapasitesinin olmadığını -hele hele DAİŞ söz konusu olduğu zaman- bölgesel, küresel denklemler eğer bir hareketlenmeyi gerektiriyorsa söz konusu olan bu 7 bin tutuklunun nasıl Bağdat ya da Musul'a döneceğini ileriki günlerde göreceğiz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, ben duyamıyorum; çok ses var, duyamıyoruz.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) - Dolayısıyla, şimdi buradan özellikle bu Afrin, Rojava ve Kobani üzerine birkaç şey söylemek istiyorum. Dört günlük ateşkes ilan edildi fakat düşük yoğunluklu savaş devam ediyor ve özellikle Kobani'ye dönük olarak kuşatma sürüyor. Yine, gelen haberler Savunma Bakanlığının sınıra yığınak yaptığı yönündedir. Tabii, niçin yığınak yapıyor; yığınak

doğru mu, değil mi onu da bilmiyorum ama Kobani meselesi... Kobani ile Suroç, Kamışlı ile Nusaybin, İslâhiye ile Afrin ve Ceylânınar ile Serekaniye; bunlar ayrılmaz bir bütündür. Bu tarafın başı ağrırsa öbür taraf bunu hisseder. Dolayısıyla, dileriz, Kobani'de bir katliam yaşanmaz.

Şimdi, tam da buradan İran'a geliyorum, hani sözünü ettim ya, bu DAİŞ militanları şeye devrediliyor ve tam da özerklik üzerine, Kürt özerkliğinin kuşatılması üzerine Mukteda es-Sadr'ın, Şia liderinin ne yaptığını... Bir çağrı yaptı, bir feryat dile getirdi, dedi ki: "Ya, siz ne yapıyorsunuz? Siz bu kemeri ortadan kaldırıyorsunuz, sünnistan kurulacak iki yakada. DAİŞ zaten bu yani Sünni devleti, Irak Sünni İslam devleti işte." Şimdi, sözünü ettiğim, teyit edilmeyen iki haberi bu gözle değerlendirmenizi isterim.

İran meselesiyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum: İran; coğrafi olarak, kültürel olarak, felsefi olarak bölgenin en derin felsefi ve kültürel coğrafyası, politik olarak ise en dinamik halkı. Bizim Halkın Fedaileri bize "Biz sizin üzerinizde üçüncü '...'4 yapacağız." derlerdi yani onlar "devrim" derler "...5'a.

Şimdi, bu son direniş, son ayaklanma 1979'u hatırlattı. Neydi 1979? Humeyni geldiği zaman halk, göstericiler sadece gündüz değil gece de sokaktaydılar yani polis geceyi de kaybetmişti. Bu kez, ilk defa -şimdi geri çekilse bile bu dalga- gündüz olduğu gibi gece de sokaklara hâkim oldular. Bu krizin temelinde birden fazla etken yatıyor. Nedir bu etken? Onarılması çok zor, hele ambargo altında giderilmesi zor olan bir ekonomik kriz var. İki: Kürt halkının, Beluci halkının karşılanması mümkün olmayan bu sistem tarafında özgürlük talebi var. Kadınlar, malum, artık asla ve asla bu teokratik rejimin dayatmalarını kabul etmeyecekler. Temel hak ve özgürlükler açısından ise gençler zaten ayakta. Dolayısıyla İran rejimi, emin olabilirsiniz, uzatmaları oynuyor, çöküşünü uzatıyor. Nedir bu çöküş? Bakın, çöküşleri nasıl uzattığını size birkaç örnekle sadece sunayım, zaman dar.

Bir: Düşünebiliyor musunuz, İran rejimi, Amerika "Siz bana karışmayın, ben idam yapmayacağım." diyor; geldiği nokta bu. Geldiği nokta ne? Pers milliyetçiliğini İslam'la kamuflaj ediyor ya da içi boş olan bir antiemperyalizmle halkın tepkisini sindirmeye çalışıyor; geçti onlar. İran'ın yaşadığı sancı şudur: Rejim uzatmaları oynuyor fakat halk, muhalefet yeterince örgütlü değil; dolayısıyla teokratik rejim ile Şah'ın otokrasisi arasında sıkışmış durumda, monarşisi arasında sıkışmış durumda; 3'üncü alternatifi yaratabilmiş değil, arayış bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) - Eğer Kürt halkı gene İran muhalefetiyle kalıcı bir ittifaka yönelirse, eğer İran muhalefeti sözünü ettiğim açmazda 3'üncü seçeneği yani demokratik bir alternatifi üretebilirse, emin olabilirsiniz, şimdi geriye çekilen dalga dipten gelen daha güçlü bir tepkiyle yeniden gündeme gelecek ve Şia rejimi gidecektir -ne derler- İran teokratik rejimi aşılabacaktır.

Gündüz söylemiştim, burada hepimizin üzerinde düşünmesi gereken şey şudur: "Sırf Kürt kaybetse de kim kazanırsa kazansın." siyaseti üzerine Türkiye'nin bir daha derin derin düşünmesi lazım. Bir kez daha, 7 bin DAİŞ tutuklusunun Irak'a sevkياتının Irak'ta yol açacağı infial, yol açacağı bölgesel altüst oluşlar üzerinde hepimizin durması lazım çünkü bölge istikrar değil istikrarsızlık üzerine yürüyor, bunu sürdüren güçler de istikrara değil istikrarsızlığa oynuyor.

Sağ olun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Burhanettin Kocamaz
Mersin

Ayyüce Türkeş Taş
Adana
Lütfü Türkkan
Kocaeli

Hüsmen Kırkpınar
İzmir
Ömer Karakaş
Aydın

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Aydın Milletvekili Sayın Ömer Karakaş.

Buyurun Sayın Karakaş. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; uzun zamandır devam eden yeni bir ihanet açılım süreci var. Bu süreçle beraber, bu ihanet açılım süreciyle beraber bölücü vatan hainleri o kadar şımarıldılar, o kadar pervasızlaştılar ki büyük Türk milletinin değerlerine, kutsallarına saldırmaya başladılar. Bazı vatan hainleri İstiklal Marşı'mıza saygısızlık yaparken diğer vatan hainleri ay yıldızlı Türk Bayrağı'mızı indirmeye cüret etmişlerdir. Evet, sizin bu yeni Türkiye'nizde bunlar böyle oluyor. Bakınız, sizin yeni Türkiye'nizde, sizin iktidarınızda bizim ay yıldızlı Türk Bayrağı'mız tam 56 defa indirildi ama o beğenmediğiniz eski Türkiye'de Türk Bayrağı indirildiği zaman o vatan haini alınandın vuruluyordu. Yazıklar olsun!

Şimdi, bakınız, değerli arkadaşlar, bu süreçle beraber, dün indirilen bayraktan sonra başta Bakanlar olmak üzere açıklama yapan, lanetleyen insanların sosyal medya paylaşımlarına baktığımda gördüğüm şey şuydu: "Ay yıldızlı bayrağın indirilmesinden dolayı lanetliyoruz." Yahu "Türk" kelimesini kullanamıyorsunuz. Onun adı "ay yıldızlı Türk Bayrağı"dır. Bunu herkes böyle bilecek, herkes böyle kullanacak!

Bakınız, ben bu kürsüde daha önce de söyledim, tekrar söylüyorum: Bu ülkede ay yıldızlı Türk Bayrağı'nın dışında dalgalanan, illegal dalgalanan her bayrak paçavradır, pa-çav-ra-dır. Bu kadar! Nokta! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bunu herkes böyle bilecek! Herkes ama herkes ayağını denk alacak! Bu vatan hainlerine hiç kimse müsaade etmeyecek! Büyük Türk milletinin

4. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

5. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

sinir uçlarıyla hiç kimse ama hiç kimse daha fazla oynamasın; gerekirse bu büyük millet, bu vatan hainlerini, bu bölücüleri tükürüğüyle boğar. Bunu herkes böyle bilecek!

Değerli milletvekilleri, şimdi kanun maddesiyle ilgili de birkaç şey söylemek istiyorum. Eskiden taşeronlar çalışan işçilerin tazminatını ödemediğinde devlet onların tazminatını öderdi, sonrasında da devlet bu taşeronlara bu parayı rücu ettirirdi. Şimdi, siz hiç kanunda, teklifte olmayan bir şeyi alelacele getirip 6'ncı maddeye, benim konuştuğum maddeye koydunuz. Ne yaptınız biliyor musunuz? İşte, o taşeronların, o yandaşlarınızın rücu ettirilen borçlarını siliyorsunuz. Peki, bunu kimin parasından veriyorsunuz; cebinizden mi veriyorsunuz, babanızın parasını mı veriyorsunuz? Hayır. Kimin parasını veriyorsunuz? İşte, emekliye vermediğiniz, fakire fukaraya vermediğiniz, memura vermediğiniz parayı yandaş taşeronlara veriyorsunuz. Ya, arkadaşlar, hiç mi vicdanınız yok? Yani, bu insanlar bu işçileri çalıştırmış, bundan para kazanmış, dünyaları götürmüşler fakat bu işçilerin tazminatını ödemişler. Peki, biz devlet olarak bunu niye ödüyoruz, cebimizden niye para veriyoruz? Devletin kasasından tüyü bitmemiş yetimin hakkı olan bu parayı utanmadan nasıl silebiliyorsunuz siz; bunu vicdanınız kaldırıyor mu, böyle bir şey olabilir mi, hanginizin vicdanı bunu kaldırıyor? Eğer buna "evet" dersiniz, yarın bunun hesabını verirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Buna "evet" dersiniz, bu maddeyi geçirirseniz yarın halkın önüne çıkamazsınız, yarın çocuklarınızın yüzüne bakamazsınız, yarın Allahutaala ahirette bunun hesabını size sorar.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak emekliler için mücadeleye devam ettiklerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; birazdan kamuoyunun gündeminde olan, emeklilerimizin dört gözle beklediği ama umut kırıcı olan, emeklilerimizi 20 bin liralık açlık ve sefaletle mahkûm eden zammı oylayacağız ve milletimiz kimin emeklinin yanında, kimin emeklinin hakkının karşısında olduğunu açıkça görecektir. Gecenin bir vakti emeklinin ekmeğini alıyorlar. Saraydan talimat gelmiş; millet, emeklinin yüzüne bakacak, gözüne bakacak yüzleri kalmadığı için gecenin bir vakti, utana sıkıla 7'nci maddeye el kaldıracaklar. Milletimiz tanınsın bunları! (CHP sıralarından alkışlar) Bunlar emeklinin, milletimizin ekmeğine, aşına göz koyanlardır; emekliyi yok sayanlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Siz günlük 35 lira zam verecek idiyse, bin liralık zam verecek idiyse niye geldiniz buraya? Emeklinin feryadını duymayacaksanız, emeklinin hak ettiği emeğinin karşılığı olan parayı vermeyecekseniz niye geldiniz buraya? (CHP sıralarından "Ses, ses!" sesleri)

BAŞKAN - Teşekkür ederim, sağ olarsınız.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkanım, son bir toparlayayım.

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Emeklinin hakkını vermeyecekseniz niye geldiniz buraya?

Bakın, tüm Cumhuriyet Halk Partisi Grubu burada, muhalefet burada.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz de buradayız.

MURAT EMİR (Ankara) - Biz buradayız, emeklimiz için mücadeleye devam ediyoruz, sizden de aynısını bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Vicdanlarınızı ayağa kaldırın, emeklinin hak ettiği zammı hep birlikte verelim.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

MURAT EMİR (Ankara) - Ve emeklimiz sizi izliyor, bütün milletimiz kimin emeklinin yanında olduğunu, kimin "evet" diyeceğini, kimin karşı çıkacağını hep birlikte görecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Sayın Zengin, buyurun.

58.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; gecenin bu saatinde bu kanunu görüşüyor olmamızın sebebi normal bir süreç yürütmediğimiz için oluyor. Günlerdir, daha evvel yaptığınız gibi neredeyse her önergede yoklama istiyorsunuz, müthiş bir direnç içerisinde her meselede.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Emekli için direnç içindeyiz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sizin zaten meseleniz kanun yapmak değil, siz Meclisi çalıştırmamakla mutluluk duyan bir partisiniz.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Ne alakası var?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Alışmışsınız muhalefette olmaya, iktidar olmanın sorumluluğunun farkında değilsiniz. Bu konuşmaları sabah da yaptık. Bakın, kürsüde de çıkıyorsunuz ve alenen yalan söylüyorsunuz. Sabah izahatımızı söyledik. (CHP sıralarından gürültüler) Biz, bugün burada emeklileri en fazla düşünen partiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - O yüzden mi bin lira veriyorsunuz?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Millet kimin yalan söylediğini biliyor.

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bugüne kadar bütün yaptığımız çalışmalarda ve icraatlarda en çok oy aldığımız kitle bu ülkede garibanlar, haklarını bize helal etsinler, hayatın...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O eskidendi, eski Türkiye.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Lütfen, müsaade eder misiniz.

Hayır, her zaman öyle; siz zenginlerden oy almakla övünen bir partisiniz, biz bu ülkenin garibanlarından oy alarak bugünlere geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Ne alakası var? Nereden çıktı?

CAVİT ARI (Antalya) - Oy alıyoruz diye daha da mağdur ediyorsunuz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Garibanların oyunu alıp zengine para veriyorsunuz, böyle bir şey yok!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O sebeple, biz ülkemize hâlâ...

CAVİT ARI (Antalya) - Oy alıyorsunuz diye daha da mağdur etmeye devam ediyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşlarım, şu anda 4,5 milyon emekli bizi bekliyor, onların hayatında önemli bir şey yapmaya çalışıyoruz.

ULAŞ KARASU (Sivas) - 4,5 milyon emeklinin sadakaya ihtiyacı yok, sadaka veriyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Türkiye'nin makro dengelerini, gerçeklerimizi bilerek ve önümüzdeki günlerde bizim dengelerimiz, ülkemizin mali dengeleri daha iyi olduğunda daha fazlasını biz vereceğiz. Bu ülkeyi biz yönetiyoruz değerli arkadaşlarım, biz sizin gibi havanda su dövmüyoruz.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Mali dengeleri kim bozdu?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz kendi belediyelerinizde dahi vaatlerinizi yerine getiremiyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Süreyi kısıtlayalım üçer dakikayla.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, süreyi kısıtlayalım da bakınız, saatlerdir kürsüye gelen her hatip bize hakaret ediyor; bize vicdandan bahsediyor, biz vicdanlıyız; onurdan bahsediyor, onurluyuz. (CHP sıralarından gürültüler) Biz evlatlarımızın yüzüne de bakıyoruz çünkü kalbimizle, aklımızla ve memleketin gerçekleriyle orantılı, doğru orantılı bir iş yapmaya çalışıyoruz. Siz bu ödemeleri yapmayacaksınız. Siz kendi belediyelerinize zaten vermiyorsunuz; insanların hakkına, hukukuna zaten riayet etmiyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) - Hani güçlü ülkeydik, hani zengin ülkeydik?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sildiğiniz 400 milyarı emekliye verseniz zaten olacak.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O sebeple, bizim burada yaptığımız şey -bugün sabah da ifade ettim daha önce de ifade ettiğim gibi- şu ana kadar tarım sigortasından emekli olan, isteğe bağlı sigortayla emekli olan, 3600 gün ödeme yapan insanlarımızın emeklilik şartlarını iyileştirerek en alt düzeydeki emekli maaşını 20 bin liraya çıkarıyoruz. Bunu bütün Türkiye'nin fedakârlığıyla yapıyoruz. Şu an memleketimizde 17 milyondan fazla emekli insan var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Çalışanların ve emeklilerin dengesini koruyarak bunu yapıyoruz. O sebeple, Türkiye hakikatlerini bilerek bunları söylemenizi bir kez daha size hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Keşke her alanda bu dengeler korunsa.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın hatip bizi yalan söylemekle itham etti, 69'a göre kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MURAT EMİR (Ankara) - Ben daha nezaketli davranacağım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben de nezaketliyim.

MURAT EMİR (Devamla) - Sayın Zengin bir kere doğruyu söyledi, o da bizim müthiş bir direnç gösterdiğimizi söyledi; doğrudur, müthiş bir direnç gösteriyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Evet, müthiş bir dirençle emeklinin hakkını savunuyoruz biz burada, emeklinin hakkını!

EJDER AÇIKKAPI (Elazığ) - Meclisi çalıştırmamaktır bu.

MURAT EMİR (Devamla) - Eğer emekliyi açlığa mahkûm etmek çalışmaksa biz çalışmıyoruz...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Çalışmıyorsunuz, çalıştırmamak...

MURAT EMİR (Devamla) - ...eğer birilerinin ödeyeceği 60 milyar lirayı bir çırpıda, bir parmakla silmek çalışmaksa biz çalışmıyoruz! (CHP sıralarından alkışlar) Eğer emeklinin feryadına, isyanına, beklentisine uygun olmayacak bir sadakayı getirip burada oylamaksa biz çalışmıyoruz ama millet için çalışacaksak... Bakın, haftalardır dilimizde tüy bitti; gelin, birlikte yapalım, birlikte çalışalım, emeklinin hak ettiğini birlikte verelim hatta siz verin, biz oy verelim, bunun onuru da sizin olsun dedik. Demedik mi? (CHP sıralarından "Dedik." sesleri)

Biz burada elbette ki direneceğiz, elbette ki mücadele edeceğiz ama biz ne yapıyorsak her bir emeklinin alın teri için yapıyoruz. Siz emekliye ne diyorsunuz? "Git akşamları çöp karıştır." diyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ne münasebet!

MURAT EMİR (Devamla) - Çöp karıştırmadan bu ülkede 20 bin lirayla yaşanamayacağını bilmiyor musunuz, bilmiyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bilmiyorsanız gidin marketlerin önüne bakın akşamları, akşamları market önüne bakın.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Kendi belediyelerinizin personelinin maaşını öde önce!

MURAT EMİR (Devamla) - Emekliye diyorsunuz ki -övünüyorsunuz- utanmadan: "İkinci işte çalış."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ne münasebet!

MURAT EMİR (Devamla) - Emekli inşaatta çalışıyor, inşaatta; emeklinin 2'nci işi inşaatta ve emekliye "İnşaat iskelesinden düş." diyorsunuz. Bunu söylemek çalışmaksa biz çalışmıyoruz! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

59.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün tarih 22 Ocak. Peki, bu emekliler hangi tarihte maaş alacaklardı? 15 Ocakta maaş alacaklardı. Bu planlamayı ve programı kim yapacaktı? İktidar partisi yapacaktı. Bunun böyle olacağını bilmiyor muydunuz? Biliyordunuz ama emeklilerle ilgili bu kanunu bir yandan torba yasa şekline dönüştürüyorsunuz, sonra temel yasa getirerek, zarfı temel ama içeriği ise, mazrufu ise torba yasa olarak buraya getiriyorsunuz. Ardından da burada bizim muhalefet etmemizi yani 20 bin lirayı çok az görmemizi, emeklilerle ilgili olarak emeklilerin hakkını savunmamızı da bir direnç olarak değerlendiriyorsunuz; değerlendirebilirsiniz.

Özlem Zengin Hanımefendi dedi ki: "Biz emeklilere en fazla destek veren iktidarız."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, aynen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamam, 20 bin lirayla ilgili destek veriyorsanız emekliler sizi duyuyorlar, zaten 31 Martta duyular sizi hatırlarsanız eğer. Burada 5 bin lira bile seyyanen zammı vermediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bir defa olarak 5 bin lirayı da muhalefetin baskılarıyla, kamuoyunun baskılarıyla verdiniz. O 5 bin lirayı da nasıl verdiğinizi burada, bu kürsülerde çok anlattık. Memurlara seyyanen 8 bin lira zam verdiniz ama emeklilere vermediniz, ağır bir bedel ödediniz. Şimdi yine aynı şekilde, 16.881 lira olan bir maaşı, getirdiniz, 18.839 liraya çıkardınız ve yüzde 18,70 zam yaptınız. Peki, Sosyal Sigortalardan maaş alanlara, aynı zamanda BAĞ-KUR'dan emekli olanlara niye yüzde 12,19 verdiniz? Gelin, bunu da düzeltelim, hep beraber düzeltelim; ondan sonra kamuoyu bunun takdirini yapsın. Bu bizim direnişimiz; eleştirilerimizden rahatsız olmayın, biz size eleştiride bulunuyoruz. Sadece 4,5 milyon kişi bu maaşı beklemiyor; 16,5 milyon kişi bekliyor bu maaşı. Ne bekliyorlar? Memurlar 18,70'i enflasyonun çok altında görüyorlar ama Sosyal Sigortalar ve BAĞ-KUR'dan emekliye ayrılanlar da en düşük emekli maaşını 18,70 yapmanızdan dolayı da size şekvalarını, şikâyetlerini iletiyorlar.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Ben de teşekkür ederim.

Sayın Çömez, buyurun, iki dakikayla sınırlarsanız sevinirim.

60.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan, sağ olunuz.

Saygıdeğer milletvekilleri, gecenin bu vaktinde 5 milyon emekliye verilmesi planlanan yaklaşık bin lira ek maaşla ilgili, artımla ilgili tartışmalar yaşıyoruz. Eleştirdiğimiz zaman diyorsunuz ki: "Para mı var verelim? Yok, bu kadar elimizden geliyor." Peki, niye bu kadar elinizden geliyor? Yirmi üç yıldır bu ülkeyi siz yönetiyorsunuz; 3,5 trilyon dolar vergi topladınız, ülkenin borcunu 130 milyar dolardan 550 milyar dolara çıkardınız; yer altında, yer üstünde ne var ne yoksa sattınız, Cumhuriyet Dönemi'nin bütün

kazanımlarını Varlık Fonu marifetiyle sattınız. Elde avuçta yok ve gelecek garantili projelerle ülkenin istikbalini ipotek altına aldınız, çocuklarımızı değil torunlarımızı bile. Altı üstü vereceğiniz bin lira ve bunu tartışmaya açılıyorsunuz.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Ayıp, ayıp!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Allah aşkına, bakın, 30 bin lira bu ülkede açlık sınırı, sefalet sınırı! Daha bugüne kadar çarşıda, pazarda bir tek emeklinin "Evime et aldım." dediğini duymadım ya, yazık günah değil mi? Bunca yıl emek harcamış, prim ödemiş, emek etmiş bir emekliye 1 kilo kıymayı çok görüyorsunuz.

Bugün size, gelin dedim -bir daha söylüyorum- çıkalım çarşıya pazara akşam saat beşte, altıda; bakın neler göreceksiniz orada. İşitilmiş salonlarda yapmayın siyasetinizi, gidin milletle görüşün, bakın ne söyleyecekler size.

Allah aşkına, elinizi vicdanınıza koyun, gelin, bu sevdadan vazgeçin. Bu millete bin lirayı reva gördüğünüzü geliyorsunuz bu saatte, gecenin birinde tartışıyoruz, keşke gündüz vakti görüşseydik.

Evet, biz itiraz etmeye devam edeceğiz; emeklinin hakkını, hukukunu korumaya devam edeceğiz; neden para vermediğinizi, neden para veremediğinizi ve neden para vermek istemediğinizi bütün milletimize ifşa edeceğiz. Bunca borç batağına batacaksınız, ne var ne yoksa satıp savacaksınız ve ondan sonra dönüp diyeceksiniz ki "Paramız yok."

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bu paralar nereye gitmiş Sayın Başkanım? Bizim Urfa'nın elektriği neden yok?

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Başkanım...

BAŞKAN - İki dakika -kesmeden- veriyorum.

Buyurun.

61.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Tanal, çetelere gidiyor, o yüzden yok para.

Buna bir çözüm var, bu çözümü bulmanız mümkün ama muhalefeti dinlemiyorsunuz fakat bir şeyi de itiraf ediyorsunuz, diyorsunuz ki: "Biz bu garibanların..." Onlara, emeklilere "gariban" dediniz; 16,5 milyon emekliye, emekçiye "gariban" diyorsunuz ve sonra da "Onların oyuyla geldik." diyorsunuz. Yani şu mu: "Yirmi beş yıldır onlar gariban olmaya devam etsin, biz onların oyuyla iktidar olmaya devam edelim." mi demek istediniz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

Kesmeden iki dakika veriyorum.

62.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi, Sayın Başkanım, yani söylenen her kelimeyi başka bir yere çekerek tekrar başka bir yere verdiğinizde bunları tek tek izah etmek gerekiyor.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - "Gariban" dediniz, niye çekelim başka yere?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi, ben şunu söyleyeceğim önce: Cumhuriyet Halk Partisinin eski Sayın Genel Başkanı yaptığı bir konuşmada, kendisi SGK Başkanıyken şöyle bir ifadesi vardı -gülüyorlar tabii, kendi genel başkanlarını unuttular, eski genel başkanlarını- "Türkiye'de, emeklilik yaşı 100 bile olsa bu SGK'yi kimse kurtaramaz." demişti.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Yirmi dört yıldır yönetiyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O günden bugüne gelindiğinde AK PARTİ bu SGK'yi kurtardı. 6 milyon emekli vardı, şu anda Türkiye'de 17 milyon emeklimiz var.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Yirmi dört yıldır niye düzeltmediniz?

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) - Yirmi dört yıldır siz yönetiyorsunuz, kurtarsaydınız.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Gör Kemal Bey gör, gülüyorlar senin arkandan, gör!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Getirdiğin adamlar burada sana gülüyorlar şimdi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir kez daha ifade etmek istiyorum. Kullandığım kelime, Türkiye'de...

MEHMET BAYKAN (Konya) - Besle oysun gözünü, besle oysun gözünü!

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) - Sayesinde vekil oldular.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Niye düzeltmediniz?

(CHP ve AK PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Zengin.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, kendimi zinhar duyamıyorum.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sizin arkadaşlarınız laf atıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bağırıyorlar içerisinde duyamıyorum kendimi.

BAŞKAN - Bağırıyorlar burada kalıyor...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sizin arkadaşlarınız laf atıyor Başkanım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hayır.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Vallahi atıyorlar ya.

BAŞKAN - Bağırsanız Özlem Hanım'a buradan söz vereceğim.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Başkanım, Fred Çakmaktaş da CHP'li, suç onun!

BAŞKAN - Buyurun Özlem Hanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sataşmadan iki dakika veriyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Sataşmadık ki, kendisi sataştı Sayın Başkan.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Kendi kendine sataştı.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, gecenin bu saatinde burada olmamız, sizlerin buradaki yaptığınız işlemleri Meclis çalışmasını diye yapmanızdan kaynaklanıyor. Sadece bu kanundan değil, daha evvel... (CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Önergeyi geç getirdiğinizden kaynaklanıyor, önergeyi ne zaman getirdiniz Özlem Hanım?

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Emeklinin hakkını savunuyoruz biz ya!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Emeklinin hakkı için, çalışmasını diye değil.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - 15'inde maaş ödenecek, 20'sinde kanun getiriyorsunuz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Biz yirmi dört saat nöbet tutuyoruz burada.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Burada yirmi dört saat nöbet tutuyoruz biz, çalışmasını istemesek yirmi dört saat burada nöbet tutmayız Özlem Hanım. Yirmi dört saat nöbet tutuyoruz biz burada.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - İşinizi zamanında yapmıyorsunuz, sonra da bizi suçluyorsunuz ya! Maaş 15'inde ödenecek, kanunu 20'sinde getiriyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Murat Emir Bey söz talebinde bulundu. Sayın Zengin'in konuşmasını dinleyin.

Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Başkanım, seyyanen getirin hep beraber el kaldıralım.

BAŞKAN - Buyurun, siz devam edin ya.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, bakınız, sizin en doğal hakkınızdır, demokratik hakkınızdır. Siz hakkınızı kullanıyorsunuz, biz de hakkımızı kullanıyoruz.

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Teşekkür ederiz, bravo(!) Allah razı olsun, lütfettiniz(!)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Biz istiyoruz ki bu kanunu yapalım ve emeklilerimizin 16.881 lira olan maaşını, söylediğiniz rakam değil...

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Böyle kanunu yapmayın diye uğraşıyoruz. Allah Allah!

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sizi de kurtarmaya çalışıyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Lütfen, bağırmayın arkadaşım.

BAŞKAN - Siz muhatap olmayın, devam edin Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - 20 bin lira yapalım istiyoruz. Bu yeterli midir? Bugün de söyledim, hayır yeterli değildir ama Türkiye'de depremle alakalı masraflarımız için 450 milyar TL harcadık. (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) - Bahane bitmiyor, bahane bitmiyor! O kadar para topluyorsunuz. Nereye gidiyor bu paralar? Bahane yapmayın.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Türkiye'de makroekonomik dengelerimiz daha iyi bir noktaya geldiğinde kesinlikle en önemli mesele bizim emeklilerimiz olacaktır. (CHP sıralarından gürültüler)

Bir kez daha ifade ediyorum: Bizim asıl seçmenimiz zaten bu insanlardır...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O eski Türkiye'deydi, eski Türkiye'deydi.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - ...Sayın Sezai Bey, bu insanlardır. Bizim başımızın tacıdır, onlarla dertlenen biziz, sizin umurunuzda bile değil. Siz onları oy olarak görüyorsunuz, sadece oy! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Belli oluyor, belli oluyor; dertlendiğiniz belli.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Umurumuzda olmasa burada mı oluruz Özlem Hanım?

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Emeklilerle alakalı sizin büyükşehir belediye vaatlerinize...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Her bir emekliye İstanbul'da 10 bin lira verecektiniz; 3 milyon emekli var İstanbul'da, sadece 10 bin kişiye verdiniz. Bunların hepsi birer vaat. Biz vaatlerle değil hakikatle uğraşıyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, söz alabilir miyim? Sataştı.

BAŞKAN - Peki, sataşmadan buyurun.

Sataşma olmadan... Gündeme geçelim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Zaten biz sataşmıyoruz ki, Özlem Hanım sataşılıyor bize.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine tekraren sataşması nedeniyle konuşması

MURAT EMİR (Ankara) - Değerli arkadaşlar, iki çaresizlik gördüm, iki çaresizlik: Birincisi, yirmi üç yıllık iktidarın çaresizliği. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET BAYKAN (Konya) - "Kemal Kılıçdaroğlu" deyince niye güldünüz?

MURAT EMİR (Devamla) - 95 yılında bir önceki Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu SSK'nin zorluğunu söylemiş, DSP iktidarı MHP'yle birlikte SSK'yi reformize etti, bugün buradayız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET BAYKAN (Konya) - Kemal Bey'den bahsedince niye güldü CHP?

MURAT EMİR (Devamla) - Ya, siz eğer SGK'yi, eski SSK'yi yirmi üç yılda düzeltmeyecek idiyse niye iktidarsınız? Niye buradasınız? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET BAYKAN (Konya) - Niye güldünüz?

MURAT EMİR (Ankara) - Siz hâlâ otuz yıl önceki Genel Müdürün sözüne yaslanıp "Ne yapalım, böyle." diyecekseniz kalkın oradan, biz düzeltiriz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İkinci çaresizlik, Özlem Hanım'ın çaresizliği. Özlem Hanım, size böyle şeyler... Bakın, ben sert mizaçlı birisi değilim; zorlandığınızı anlıyorum, savunamamanızı anlıyorum, top çevirmenizi anlıyorum, konu dışına taşmaya çalışmanızı anlıyorum ama durup, durup, durup otuz yıl önceki bir demece yüklenmenizi çaresizlik olarak değerlendiriyorum, kusura bakmayın.

İyi akşamlar. (CHP sıralarından alkışlar ve AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, siz şu anki genel müdürün adını biliyor musunuz, şu anki genel müdürün?

BAŞKAN - Bugün sabaha kadar çalışacağız beyler, hazırlığınızı öyle yapın ama bu bağırarlara da söz vereceğim biraz sonra.

Buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, sabaha kadar çalışalım, bu kanunu bitirelim.

BAŞKAN - Özlem Hanım, rica ediyorum, bir sataşma olmadan...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Şimdi, Özlem Başkanımız bizim Urfa'ya elektriği getirecek mi, getirmeyecek mi? Yirmi üç sene geçti.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Ben sataşmayacağım, ben şunu soracağım, diyorsunuz ki... Genel Başkanınızı anmak istemiyorsunuz. Daha dün kadar niye Genel Başkan olarak tuttunuz, daha dün kadar, daha dün kadar. (CHP sıralarından "Allah Allah!" sesleri)

MURAT EMİR (Ankara) - Ya, gurur duyuyoruz, gurur.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Seçimleri kaybet, kaybet, kaybet, seçimleri kaybet... Ya, bir şey söyleyebilir miyim: Yani ben ne yapayım?

MURAT EMİR (Ankara) - Ben ne yapayım?

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Aynen ben de... Eğer vatandaş sizde şu kadar ümit görse sizi iktidar yapardı.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Yerelde yaptı, yerelde yaptı.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Seçilenleri cezaevine atıyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Bizi yapıyor, bizi yapıyor, bizi yapıyor iktidar, bu problemleri biz çözdük. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu problemleri biz çözdük, biz çözmeye devam edeceğiz. Siz, İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de söylediğiniz hiçbir vaadi hakkıyla yerine getirememiş insanlarsınız; aynen öyle, aynen öyle.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Yerelde, yerelde yaptı. Tek çare olarak hapse atıyorsunuz, zindanlara atıyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - O sebeple çaresizliğin ta kendisi sizsiniz, ta kendisi! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.03

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 01.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

7'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Hun

Celal Fırat

İbrahim Akın

İğdır

İstanbul

İzmir

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Mardin

Diyarbakır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İğdır Milletvekili Yılmaz Hun.

Buyurun Sayın Hun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriye'de uzun yıllardır devam ettirilen inkarcı, retçi anlayış iç savaşı sürekli derinleşmektedir. Suriye'deki tekçi yapıyı yok etmek için başlayan çatışmalardan ders çıkarılmamışçasına yeniden tekçi bir yapı oluşturulmak istenmektedir. Ancak tarih tekrardan göstermektedir ki tekçi yapı için çatışma, savaş ve vekâlet politikaları artık çözüm üretmemektedir, tam tersine çözümsüzlüğü bilinçli biçimde derinleşmektedir. Daha önce Alevilere, Dürzilere karşı yapılan katliam girişimleri şu an Suriye'de yaşayan Kürt halkına karşı yapılmak istenmektedir. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki kuzeydoğu Suriye'de, Rojava'da Kürt'e dayatılan statüsüzlük, katliam bizim için sadece bir dış politika değildir. Orada bombalanan köy bizim köyümüzdür, orada toprağa düşen beden bizim akrabamızdır, bizim halkımızdır. Nusaybin neyse Kamışlı odur, Suruç neyse Kobane odur; ikisinin birbirinden yapay sınırlarla ayrılması iki tarafta yaşayan halkın bir olduğu gerçeğini asla değiştirmez.

Rojava'da yaşanan katliamlara ses çıkarmamayı kimse bizden bekleyemez. Kadınların başları kesilirken, çocuklar öldürülürken, Kürtler katledilirken biz asla sessiz kalamayız. Bugün Rojava'da yaşananlar tesadüf değildir; orada hedef alınan şey askerî bir güç değil Kürtlerin kendi kendini yönetme iradesidir, eşit ve onurlu yaşam iradesidir. Yıllardır Kürt halkına şu dayatılıyor: Dilinizi, kimliğinizi kültürünüzü istemeyin, kendiniz olmayın; işte, Rojava'da yaşanan budur.

Merkeziyetçi, tekçi, inkarcı yapılar bu coğrafyada defalarca denendi ve hepsi yıkım üretti. Suriye'nin geleceği yerel iradelerin tanındığı, demokratik ve ademimerkeziyetçi bir sistemle mümkündür. İnsanlar tek bir kimlik altında zorla bir arada tutulamaz, eşit ve onurlu yurttaşlar olarak bir arada yaşayabilirler. Suriye'de Suriye halkları, Kürtler, Araplar, Dürziler, Aleviler eşit temsil edilmeli.

Kürtlere bir kez daha deniyor ki: "Ya boyun eğersiniz ya da yok edilirsiniz." Bu katliamı gerçekleştirmeye çalışanlar adı değişse de zihniyeti değişmeyen yapılarıdır; İŞİD artıkları, El Kaide uzantıları, HTŞ gibi kadın, çocuk demeden kafa kesen kanlı örgütlerdir; ayrıca bu örgütlerin önünü açan, görmezden gelen, dolaylı ya da dolaysız destek sunan politikalaradır.

Buradan tüm Türkiye halklarına ve siyasilere sesleniyoruz: Tarihin doğru tarafında durmak hepimizin sorumluluğudur.

İŞİD artığı, El Kaide uzantısı gruplara alkış tutmak Türkiye'deki bütün Kürtlerde derin yaralar açmaktadır, güvensizliği derinleşmektedir. Bin yıllık kardeşlik, birlikte yaşam son yüzyıllık çatışmalı sürece heba edilmemelidir. Bir halkı sınırın bir tarafında yurttaş, diğer tarafında tehdit olarak gören anlayışı asla kabul etmiyoruz. Bu çelişki Kürt halkının hafızasında derin yaralar açmaktadır. Ankara'da yapıcı, Suriye'de yıkıcı olunamaz, barış parçalı yürütülemez; bu mümkün değildir, ahlaki değildir, samimi değildir. Biz bu coğrafyada Halepçe'yi, Roboski'yi, Suruç'u unutmadık. Şimdi bu listeye Rojava eklenmeye çalışılmaktadır. Kürtler direnerek kazanımlarını koruyacaklardır, kaybeden barbarlık olacaktır. Rojava'ya yönelen saldırılar sadece Kürtleri değil, bölgesel barışı da tehdit etmektedir. Silahların sustuğu, diyalog ve anayasal çözümün yeniden işletildiği bir çözüm yolu açılmalıdır. Suriye'de barışı savunmak Orta Doğu halklarının eşitliğini, ortak geleceği savunmaktır.

Son olarak şunu açıkça ifade etmek gerekir ki, güvenlikçi politikalar, savaşa, silaha, bombaya ve çatışmaya yapılan her yatırım bu ülkede yaşayan 86 milyon yurttaşın cebinden alınan paralarla finanse edilmektedir. Bugün "Emekliye, emekçiye, memura kaynak yok." denirken sınır ötesi operasyonlara, silahlanmaya ve savaş ekonomisine milyarlarca lira aktarıldığı gerçeği gizlenemez. Görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifinde emeklilere reva görülen ve açıklık sınırının dahi altında kalan ücretler tesadüf değildir, bilinçli bir siyasi tercihin doğrudan sonucudur. Emekliler açıklıkla sınanırken iktidar kaynakları halkın refahına değil savaşa ve inkâr politikalarına harcamayı tercih etmektedir. Kürt halkını statüsüz bırakmak, hukuk dışında tutmak, demokratik taleplerini bastırmak ve sorunları müzakere yerine zor yolla çözmek için harcanan milyarlarca liralara emeklinin sofrasından eksilen ekmektir. Bombaya, silaha, güvenlikçi politikalara ayrılan her kuruş emeklinin maaşından, memurun ücretinden, çalışanın cebinden çalınmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YILMAZ HUN (Devamla) - Bugün emekli, memur ve çalışanlar her geçen gün daha da yoksullaştırılarak açıklıkla imtihan ediliyorsa bunun temel sebebi bu güvenlikçi politikalar ve halktan kopuk politikalarıdır. Bu ülkede yoksulluk kader değildir, kaynak vardır; mesele kaynakların kime, ne için harcandığıdır. Halkın alın terine, emeklinin onurlu yaşam hakkına değil de silaha, savaşa bütçe ayıran bu anlayış değişmeden ne emeklinin ne de emekçinin yüzü gülecektir. Bu ülkede emekliler artık yaşamaya değil, hayatta kalmaya çalışmaktadır. Yıllarca çalışmış, prim ödemiş, bu ülkenin yükünü omuzlamış milyonlarca insan bugün pazarda filesini dolduramamakta, kirasını ödeyememekte, temel gıda ve ilaca erişememektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Oylamadan evvel yoklama talebi var.

Sayın Emir, Sayın Tahtasız, Sayın Şevkin, Sayın Güneşhan, Sayın Akay, Sayın Karagöz, Sayın Tanal, Sayın Ocaklı, Sayın Yontar, Sayın Derici, Sayın Gürer, Sayın Sümer, Sayın Zeybek, Sayın Çiler, Sayın Ersever, Sayın Gökçen, Sayın Barut, Sayın Emre, Sayın Akdoğan, Sayın Çakırözer.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi arz ve teklif ederiz.

"MADDE (7) - 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'EK MADDE 19- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahipleri ile mülga sosyal güvenlik kanunlarına göre; 2026 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylıklar ile 2026 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıkları, 20.000 TL'den düşük ise 20.000 TL'ye yükseltilir.

Birinci fıkra da yapılan düzenlemeye ek olarak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahipleri ile mülga sosyal güvenlik kanunlarına göre; 2026 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylıklar bu Kanunun 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelerine göre 2026 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarlarına dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla 2025 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere ayrıca 6.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı rakamıyla çarpımı tutarında ayrıca artırılır.

Kurumca bu Kanun ve 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı kapsamında yaşlılık, malullük, vazife malullüğü ve ölüm aylığı ödemesi yapılan iştirakçilere, dosya bazında (15.965) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme yapılır.

İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen ödemelerin yapılmasında; sigortalıların ve iştirakçilerin hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınır.

Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında yapılacak ödemeleri karşılamak amacıyla gerekli olan tutar, yazılı talebe istinaden ayrıca fatura aranmaksızın Hazinece Kuruma ödenir.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir.

İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2026 ile Ocak ayında bu maddede belirtilen artış dışında ilgisine göre bu kanunun 55 inci maddesine göre ve 4688 sayılı Kanunun 28. Maddesine göre ayrıca artırılmaz."

Cevdet Akay
Karabük

Tahsin Ocaklı
Rize

Sibel Suiçmez
Trabzon

Nail Çiler
Kocaeli
Özgür Ceylan
Çanakkale

Orhan Sümer
Adana
Ömer Fethi Gürer
Niğde
Ahmet Vehbi Bakırılıoğlu
Manisa

Kadim Durmaz
Tokat
Cavit Arı
Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Rize Milletvekili Sayın Tahsin Ocaklı.

Buyurun Sayın Ocaklı. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve ekranları başında uyumadığını bildiğim sevgili emekçiler ve emekliler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

15 maddelik bir torba yasa geldi ama içinde en önemlisi olan 7'nci maddeyle ilgili yani emeklilerimizle ilgili verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunmaktayım.

Önce bir bakalım, bu maddeye geçmeden önce şunu da söylemem lazım, bugün 21 Ocak, 21 Ocak çok önemli bir gün; 21 Ocakta, tam bir yıl önce, 36'sı çocuk, 78 canımızı kaybettiğimiz Kartalkaya faciasının sorumlularını, acılarını ve öfkemizi yeniden

hatırlatmak istiyorum ve o dava bitmiş falan sayılmaz, o Kültür ve Turizm Bakanı yargılanmadan bu dava bitmiş sayılmaz; onu da bizim iktidarımızda göstereceğiz, bu böyle bilinsin. (CHP sıralarından alkışlar)

Nusaybin'de yaşanan, bayrağımıza yapılan saldırıyı da ayrıca kınıyorum. Bu, bizim birliğimizi ve beraberliğimizi bozmaz. Bu konuda, sanıyorum, bütün siyasi partiler de elbette görüş birliği içindedir.

Değerli vekiller, ekranları başında bizi bekleyen emeklilerimiz; önce neymiş size bir hatırlatalım şöyle bir. AKP iktidarı göreve geldiğinde, hatırlatmak isterim özellikle, emeklilerimize 1,5 asgari ücret tutarında aylık veriliyordu. Doğru mu? Doğru. Peki, şimdi ne oldu? Bugün ne oldu? O asgari ücret, yarısından biraz daha fazla hâle geldi. Yani asgari ücrette emeklilerimiz eridi, bitti, gitti. Asgari ücret 250 TL iken en düşük emekli maaşı o zaman 332 liraymış. Şimdi ne oldu? Ekim 2025 itibarıyla 4/A'dan emekli olanlar için 20.047 lira, 4/B'den emekli olanlar için 15.849 lira, 4/C'den emekli olanlar için de 31.050 lira aylık alacak şekilde 16 milyon emekliyi açlık sınırının altına mahkûm eden bir yasa teklifini torba olarak karşımıza getirdiniz. Ayıptır, utanın ya; hiç mi vicdan yok sizde ya, hiç mi vicdan yok ya! (CHP sıralarından alkışlar)

Siz geldiğinizde bir emekli aylığıyla 8,5 çeyrek altın alıyorduk, şimdi, bugün 1,7 çeyrek altın alabiliyoruz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Dolara bak.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) - Dolara da bakarız, kiralara da bakarız, ete de bakarız.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Altının onsu 250 dolardı, 4.500 dolara çıktı.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) - Verdiğiniz fark 1 kilogram et parası; ayıptır, utanın ya! Kıymanın kilosunu olmuş 800 lira, Ankara'da olmuş kiralara 45 bin lira; siz "20 bin lira emekli maaşıyla geçinin." diye mahkûm ediyorsunuz ya! Bundan utanmanız lazım arkadaşlar ya! (CHP sıralarından alkışlar)

Tabii, sizin hesaba göre, Sayın Cevdet Yılmaz'ın da bir beyanı var: Kişi başına düşen 17.748 dolar. Bu para 64 bin TL aylığa denk geliyor. Bizi izleyen emeklilere soruyorum şimdi: Bu rakamı alan emekliniz var mı, yok mu? (CHP sıralarından "Yok." sesleri) Bir kişi çıksın, desin ki: "Ben 64 bin lira emekli aylığı alıyorum." 16 milyonun içinde yoksulluğa mahkûm ettiğiniz sayı 15 milyon. Şimdi, 5 milyon kişiye vereceksiniz bin lira fark, bunun için bunu utanmadan Meclise getiriyorsunuz ya, ayıptır ya! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 2019'dan beri her yıl yasayla belirlenirken kök aylıkları yerinde saydı. Yüksek maaş alanların aylıkları en düşüğe yaklaştırılırken bütün emeklilerin gelirleri âdeta bir yoksulluğa getirildi, bütün emekliler yoksullukta âdeta eşitlendi.

Süremi çok azaldığını tabii hesaplayamıyorum ama buradan MHP Grubuna da özellikle bir şey söylemek istiyorum: Sayın Bahçeli'nin sefalet ücreti açıklamasından sonra size umut bağlayan emeklilere "Biz iktidar değiliz, ittifak ortağıyız." demek sizin vicdanınıza bu emeklileri aklamak için yetiyor mu, Allah'ınızı severseniz ya! (CHP sıralarından alkışlar) Olmaz arkadaşlar, bu kabul edilebilir bir şey değildir yani. 20 bin lira aylığa "evet" diyen milletvekillerini bu akşam tarih yazacak. Kim "evet" dedi, kim "hayır" dedi bütün Türkiye bu akşam veya sabah uyandığında görecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) - Bir şey istiyoruz ya "Kaynak yok." diyorsunuz, KÖ'lere kaynak var, köprülere kaynak var, müteahhitlere kaynak var, garanti projelerine kaynak var; şu emekliye gelince, bu emekliye gelince niye kaynak yok arkadaş ya? Bu "emekli" dediğiniz kişi çayını toplayan nenedir, fındığını satan dededir, "Balıkçılıkla 3 kilo satarım da para eder." diyen emekli öğretmendir, şoförlük yapandır. Ayıptır, bunlara bu farkı vermeniz sizin neyinizi eksiltir ya! Kesin başka bir yerden ya, kesin ya! Olmaz böyle bir şey! Bu kabul edilebilir bir şey değildir ve Cumhuriyet Halk Partisi bu önergeye "evet" dememeniz hâlinde sizi tarihin çöplüğüne gönderecek olan kadrolara sahiptir ve biz bu iktidarı kurarız, bu halkın bu geçim derdini de sorunlarını da çözeriz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yoklama talebi var, isimleri tespit edeceğim.

Sayın Emir, Sayın Ocaklı, Sayın Karabat, Sayın Şevkin, Sayın Güneşhan, Sayın Suiçmez, Sayın Akay, Sayın Tahtasız, Sayın Tanal, Sayın Yazgan, Sayın Zeybek, Sayın Sümer, Sayın Gürer, Sayın Derici, Sayın Yontar, Sayın Dinçer, Sayın Emre, Sayın Çiler, Sayın Barut, Sayın Ersever.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN - Pusula gönderen milletvekillerimiz dışarıya çıkmasın.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN - Mehmet Ali Cevheri, Şanlıurfa? Burada.

Burhan Kayatürk, Van? Burada.

Nilgün Ök, Denizli? Burada.

Nazım Elmas, Giresun? Burada.

Turan Bedirhanoğlu, Bitlis? (CHP sıralarından "Yok." sesleri, gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Yetiyor, yetiyor Başkanım.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Yok artık, daha neler ya!

BAŞKAN - Ama yetti bunlar, yeterli sayıyı bulduk.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) - Bu ne sahtekârlık ya!

MURAT EMİR (Ankara) - Olmayan birisini vermişsiniz, daha ne olsun, daha ne olsun ya!

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bir kişi nerede, bir kişi? Başkan, bir kişi nerede?

SERKAN SARI (Balıkesir) - Başkanım, olmayanlarla ilgili tutanak tutun. Olmayanlarla ilgili işlem yapmamız gerekiyor

Başkanım.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, Genel Kurul böyle çalışamaz!

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza...

MURAT EMİR (Ankara) - Ama yoklama alınamadı!

BAŞKAN - Bulundu, sayı bulundu.

BURHANETTİN BULUT (Adana) - Ama her seferinde aynı şey çıkıyor ya! Başkanım, her seferinde aynı muhabbet!

MURAT EMİR (Ankara) - Hayır. Bakın, Sayın Başkan, olmayan bir kişi için burada pusula verilmiş mi, Turan Bedirhanoğlu için?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Hem de olmadan oy kullanmış Başkanım.

BAŞKAN - Bir dakika...

MURAT EMİR (Ankara) - Bunu kabullenemeyiz.

BAŞKAN - Hayır, tamam da sayıyı bulduk.

MURAT EMİR (Ankara) - Olsun, fark etmez. Önemli olan yoklamada... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Olur mu ya! Sayı bulunmuş, sayı.

BAŞKAN - Bu Turan Bedirhanoğlu nerede ya?

MURAT EMİR (Ankara) - Arkadaşlar, bakın, sahtecilik asla kabul edilemez. Arkadaşlar, sahtecilik yapılıyor burada. (CHP sıralarından alkışlar) Arkadaşlar, yaklaşın arkadaşlar.

(CHP milletvekillerinin kürsüye doğru yürümeleri)

BAŞKAN - Sayıyı bulduk, sayıyı.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Başkanım, sayıyı bulduk, kabul ama burada olmayan birisinin pusulası var, bunu kayıt altına almamız lazım.

BAŞKAN - Kayıt altına alalım.

HALUK İPEK (Amasya) - Başkan, oylamaya devam!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Emeklinin hakkını yedirmeyiz!

MURAT EMİR (Ankara) - Yaklaşın arkadaşlar.

(CHP ve İYİ Parti milletvekillerinin kürsü önünde toplanmaları)

MURAT EMİR (Ankara) - Turhan Bedirhanoğlu isimli AKP'li Milletvekili adına Genel Kurulda olmadığı hâlde pusula verilmiş.

HALUK İPEK (Amasya) - Oylamaya devam!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Olmayan adam nerede, olmayan adam nerede?

MURAT EMİR (Ankara) - Biraz önce Kâtip Üyeler bunu tespit etti, burada büyük bir sahtecilik var! Bu sahteciliğe izin veremeyiz! Emeklinin hakkını çalmak için bunu yapamazlar!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Olmayan adam nerede, olmayan adam nerede?

SERKAN SARI (Balıkesir) - Burada olmayan adamı var yazmışlar ya!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu akşam Meclisin saygınlığına leke düşmüştür. Bu ülkenin en önemli meselesi fakirliktir, açlıktır, yokluktur, sefalettir! Bunun görüşüldüğü yasa teklifinin tartışıldığı akşam Meclis yoklaması istenmiştir ve bu yoklamada olmayan birisi adına oy pusulası verilmiştir. Bunu kabul etmiyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Emeklinin hakkını yedirmeyeceğiz!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - O sebeple biz buradayız, emeklinin hakkını, hukukunu korumak için buradayız. İktidarın da bir daha böyle bir şey yapmaması için kendisini ikaz ediyoruz.

HALUK İPEK (Amasya) - Başkan, oylamaya devam!

MURAT EMİR (Ankara) - Arkadaşlar, biz, burada, emeklinin hakkı için, emeklinin alınının terinin karşılığını alması için mücadele ediyoruz. Bu saatte tüm muhalefet partisi milletvekilleri buradayız ama onlar yoklar.

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:01.51

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 02.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... (CHP sıralarından "Kabul, kabul" sesleri) Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, kendi yönetiminde yapılan yoklamada gönderilen pusulalara ilişkin konuşması

BAŞKAN - Bir şey söyleyeceğim yalnız: Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisini yönetirken büyük bir şuurla yönetiyorum, hepinize saygım var. Bugün benim yönetimimde, burada ciddi bir saygısızlık yapılmıştır, terbiyesizlik yapılmıştır; olmadığı hâlde bu kâğıdı gönderen ahlaksızdır, kim getiriyse ahlaksızdır. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından "Bravo" sesleri, ayakta alkışlar)

Ayıp değil mi ya, ayıp değil mi! Biz burada çoğumuz yaş olarak farklı bir noktadayız, hepinize çok saygı duyduğumu kendiniz görüyorsunuz. Dolayısıyla, buradayken olmadığı hâlde buraya kâğıt gönderen... Çok ciddi bir şekilde alındığımı ifade etmek istiyorum; bu saygısızlıktır, Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışmamıştır. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından "Bravo" sesleri, ayakta alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

7'nci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 7- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "16.881 Türk lirasından" ibaresi "asgari ücretten" şeklinde değiştirilmiştir."

Elif Esen

İstanbul

Sadullah Kısacık

Adana

Mehmet Atmaca

Bursa

Selçuk Özdağ

Muğla

Mehmet Emin Ekmen

Mersin

Şerafettin Kılıç

Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 7'nci maddesi üzerine grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Dün bağımsızlığımızın sembolü ay yıldızlı bayrağımıza Suriye sınırında yapılan çirkin saldırıyı kınıyorum. Failler hak ettikleri şekilde cezalandırılmalı, benzer provokasyonlara karşı gerekli önlemler mutlaka alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bugün bu kürsüden bir zam oranını değil bir zihniyeti konuşmak zorundayız. Kanun teklifinin 7'nci maddesiyle en düşük emekli aylığı 20 bin liraya çıkarılıyor. Çoğu büyükşehirde 20 bin liraya kiralık ev bulamıyorsunuz. Emeklilerimize bunu reva gören zihniyeti reddediyoruz. Lafa gelince oldukça iddialısınız "Güçlü Türkiye" "Türkiye Yüzyılı" "Şahlanıyoruz." gibi ifadeler kullanıyorsunuz, milletin sofrasından alım gücünden, sokaktaki yoksulluktan haberiniz yok anlaşılan; sahadan tamamen kopmuşsunuz. Ama gerçek şudur: Açlık sınırı 30 bin lirayı geçmişken 20 bin lira iyileştirme değil, sefaletin adıdır. Bu ülkede emekli için refah talebi artık bir lüks olarak algılanıyor, emeklilere "Nefes alsın yeter." diyen bir anlayışla karşı karşıyayız.

Bakın, tabloyu somut konuşalım: Bu ülkede yaklaşık 16,5 milyon emekli var. Bu insanlar bu devlete yıllarca prim ödedi, vergi verdi, çalıştı, üretti ama bugün geline nokta gelecekte kaygısı yaşayan milyonlarca emekli sesini duyurmaya çalışıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Sadece gençler değil, emekliler de gelecekte kaygısıyla yaşıyor. Genç "İş bulabilecek miyim?" diye kaygılı, emekli "İşe geri dönmek zorunda kalacak mıyım?" diye kaygılı, genç "Hayat kurabilecek miyim?" diyor, emekli "Hayatta kalabilecek miyim?" diyor. Bu tablo sosyal devletin iflasıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin güçlü olduğunu söylüyorsunuz ama bugün bu güç emeklinin sofrasına hiç uğramıyor. (YENİ YOL sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Faize gelince kaynak var, 2026 bütçesinde 2 trilyon 742 milyar lira faiz ödemesi var; geçilmeyen köprüye, gidilmeyen otoyola gelince kaynak var; yüz milyarlarca lira garanti ödemesi var; makam araçlarına, temsil ağırlamaya, betona gelince kaynak var ama emekliye gelince "20 bin lira yeter." diyorsunuz. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Faize saniyede 87 bin lira ödeyen bir iktidarın emekliye ayda 1.061 liralık artışı reva görmesi ekonominin konusu olmaktan çıkmış, ahlaki bir sorun hâline gelmiştir. Bu bir tercihtir ve siz emekliden yana değil ranttan yana, faizden yana, israftan yana tercihte bulunuyorsunuz. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar) Biz buna itiraz ediyoruz çünkü mesele sadece para meselesi değildir; bu bir hak meselesidir, bu bir emek meselesidir, bu bir adalet meselesidir.

Bir de işin kök aylık oyunu var. Kök aylıkları yükseltmek yerine hazineden tamamlama yapıyorsunuz. Bu ne demek, biliyor musunuz? Yarın zam yaptığınızda milyonlarca emekli kâğıt üzerinde zam alacak ama cebine tek kuruş girmeyecek; bu, emeklinin bugünüyle birlikte yarınını da gasbetmek demektir. Üstelik prim adaletini de yerle bir ediyorsunuz; 3600 gün prim ödeyen ile 9000 gün prim ödeyenin aynı maaşa mahkûm edildiği bir sistem çalışmayı cezalandıran, adaleti yok eden bir sistemdir.

Saadet Partisi olarak buradan açıkça söylüyoruz: En düşük emekli aylığı açlık sınırının altında olamaz, emekliye refah payı verilmek zorundadır, kök aylıklar şeffaf biçimde yükseltilmelidir, prim adaleti mutlaka sağlanmalıdır. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar) Bunlar hepimizin beklentisidir ki başlatmış olduğumuz imza kampanyasına 1 milyon 300 binden fazla vatandaşımız imza vererek destek oldu. Yirmi yıldır "millet iradesi" diyorsunuz; işte, milletin iradesi ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) - Gelin, bu taleplere kayıtsız kalmayın ki biz de samimi olduğunuza inanalım. Unutmayın, güçlü Türkiye, gerçek güçlü Türkiye köprüyle, betonla, faiz rakamlarıyla, sloganlarla değil; emeklinin, işçinin, gencin huzuruyla ölçülür. Milletimiz insan onuruna yaraşır bir yaşamı hak etmektedir. Bu millet neciptir, bu memleket zengindir. Adaletin gözetilmediği, emeğin hiçe sayıldığı bu zulüm düzeni Allah'ın izniyle mutlaka değişecek ve milletimiz hak ettiği adil düzene ve saadete kavuşacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN - Hayhay.

Sayın Emir, Sayın Ağbaba, Sayın Şevkin, Sayın Güneşhan, Sayın Gezmiş, Sayın Tahtasız, Sayın Akay, Sayın Suiçmez, Sayın Sümer, Sayın Karasu, Sayın Arpacı, Sayın Meriç, Sayın Yontar, Sayın Kanko, Sayın Karagöz, Sayın Gökçen, Sayın Ersever, Sayın Barut, Sayın Uzun, Sayın Kayışoğlu.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'ci maddesinde yer alan "20.000" ibaresinin "25.000" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turhan Çömez

Balıkesir

Hüsmen Kırkpınar

İzmir

Ayyüce Türkeş Taş

Adana

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Burhanettin Kocamaz

Mersin

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz teklifin 7'nci maddesiyle en düşük emekli aylığının 20 bin liraya çıkarılması öngörülüyor ve maalesef iktidar bunu bir müjde gibi sunuyor ama biz buradan açıkça söylüyoruz; bu, bir müjde değil, yıllardır gasbedilen bir hakkın ve bir sefalet ücretinin itirafıdır. Bugün Türkiye'de emekliler, bilinçli bir sistemle yoksullaştırılan, âdetâ zulmedilen çok ciddi bir toplum kesimidir; bu, tesadüf değildir, bu, basit bir yanlış değildir, bu, bir tercihtir. İktidar sürekli ne diyor? "En düşük emekli aylığı asgari ücrete yaklaştı." diyor; bu, bilerek yapılan bir aldatmacadır; doğru karşılaştırma öyle değildir, doğru karşılaştırma ortalama emekli aylığının asgari ücrete oranıdır. 2002 yılında ortalama emekli maaşı asgari ücretin yüzde 22 üzerindeydi. Bugün durum ne? Asgari ücretin yüzde 25 altına düşmüş durumda. Yani ne olmuş? Emekli, çalışandan çok çok geriye düşmüş, ömrü boyunca prim ödeyen insan bugün asgari ücretlinin bile gerisine itilmiş. İşte, bu insanlara 20 bin lirayı layık görmek yaraya pansuman bile değildir. Kaldı ki bu memlekette asgari ücret açlık sınırının altındadır.

Şimdi, şöyle: Bugün burayı Mehmet Ali amca, Hüseyin amca, Adnan amca, Hasan amca, Ayşe teyze, emekliler, dedeler takip ediyorlar -ediyorlardı yayın olduğu müddetçe- buradan bir umut bekliyorlardı fakat resmen bu memlekette 16 milyon emekliyle Meclis dalga geçti, siz dalga geçtiniz. Siz onları resmen ekmekle, açlıkla, sofrayla terbiye etmeye kalktınız.

Şimdi, bakın, diyorsunuz ki konuşurken: "Asrın lideri" "dünya lideri" "dünyaya diz çöktüren lider..."

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Recep Tayyip Erdoğan.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Aynen öyle, aynen öyle.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Devamını da söyleyeyim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Selçuk Bey, aynen, devam et, korkma, ağzını korkak alıştırma.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Özellikle Akbaşıoğlu "Recep Tayyip Erdoğan" diyor.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Evet.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Bu nasıl bir asrın lideri ki emeklisi aç ve perişan? Böyle liderlik mi olur? (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Lider gibi lider, lider!

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Yavaş konuş, yavaş!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Bu nasıl bir dünya liderliği ki senin bu memlekette çalışanın, yıllarca prim ödemiş insanın açlığa, yokluğa mahkûm edilmiş; et alamıyor, peynir alamıyor, toruna harçlık veremiyor. Siz iktidara geldiğinizde 2002'de yüzde 71'in üzerindeydi konut sahibi olma oranı, şimdi yüzde 57; TÜİK diyor, açın, bakın. Siz iktidara geldiğinizde benim babam Kayseri'de emekli oldu, Hava İkmalinden.

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - Kayseri'yi bu işe karıştırma.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Kayseri'de Hava İkmalinden emekli oldu, emekli olduğunda Talas'ta bir ev aldı, kooperatif evi ve bir de araba aldı; aynen böyle oldu, açın, bakın. Biz 3 kardeş okuyorduk; 2'si Bursa'da, 1'i Eskişehir'de. İşte o beğenmediğiniz, her gün hakaret ettiğiniz eski Türkiye'yi insanlar, özellikle emekliler, dar, sabit gelirliler, asgari ücretliler mumla arıyor ya! "Bu bela nereden geldi başımıza? Biz niye bu kadar aç kaldık?" diyor ya! (CHP sıralarından alkışlar) Böyle bir hesap ol-maz. Şimdi, evet, dönüyorlar, diyorlar ki bir de: "Biz sessiz çoğunlukların sesi olacağız, kimsesizlerin kimi olacağız."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyle zaten, öyle.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Dediniz mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyle, öyle.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - E, kimsesizler burada işte!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Olur mu ya, onlar büyükler, büyükler.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Sizin sayenizde 2002'den bugüne 17 milyon insan açlığa ve yokluğa mahkûm edildi ya.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ne alakası var?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Anlaşılan size davulun sesi uzaktan hoş geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hiç alakası yok.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ses kısıldı, ses.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Anlaşılan, evet, davulun sesi size hoş geliyor. Niye? Tok, açın hâlimden anlamıyor. Niye? Siz sarayın içine öyle gömüldünüz ki...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ne sarayı ya? Hayret bir şey ya!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - ...sokaktan da pazardan da vatandaştan da emekliden de haberiniz yok. Ağır vebal altındasınız. İnsanların karnını doyuracak kadar, açlık sınırında bir maaşı asgari ücretline ve emekline vermiyorsan sizden dünya lideri olmaz. Sizden asrın lideri de olmaz.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Onu sana sormayacağız.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O kararı siz vermeyeceksiniz.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Ona millet karar verir. Sana sormayız, merak etme!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Bu sefaletin ancak sorumlusu olur. O nedenle onu yoklukla ve yoksullukla yönetmek diye bir geleneğiniz var, onun farkındayız ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Hadi, hadi! Hadi! Bitti hadi, bitti!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - ...biz teklifimizi yeniliyor ve asgari ücret sınırında bir emekli aylığı istiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Tamam, teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir... (CHP sıralarından gürültüler)

MURAT EMİR (Ankara) - Arkadaşlar, hayır...

Sayın Başkan, ret daha fazla.

BAŞKAN - İtiraz mı var?

MURAT EMİR (Ankara) - Ret daha fazla Sayın Başkan.

BAŞKAN - Elektronik oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle 5510 sayılı Kanun'a eklenmesi teklif edilen Geçici Madde 112'de yer alan "İşsizlik Sigortası Fonundan" ibaresinin "Hazineden", "İşsizlik Sigortası Fonu" ibarelerinin "Hazine", "İşsizlik Sigortası Fonunca" ibaresinin "Hazinece", "Türkiye İş Kurumuna" ibaresinin "Hazine ve Maliye Bakanlığına", "Türkiye İş Kurumunun" ibaresinin "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Elif Esen
İstanbul
Sadullah Kısacık
Adana

Mehmet Atmaca
Bursa

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Selçuk Özdağ
Muğla

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce bir durumu tespit edelim: Gece saat iki buçuk, arkadaşlarla hep beraber çalışıyoruz çünkü 7'nci maddenin gündüz, TRT yayın yaparken tartışılmaması isteniyor. (AK PARTİ sıralarından "Ne alakası var!" sesleri, gürültüler)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Ne alakası var ya!

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Acaba hangi çağda kaldınız? Bu gece buradaki tartışmalar yarın medyaya yansımayacak mı? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Ne alakası var ya! Uyduruyorsun gerçekten ya! Bunların peşine takılmak için uyduruyorsun ya!

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Evet, Sayın Başkanım, izin verecekler mi?

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Böyle bir usul yok. Devam et Sayın Vekilim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Mehmet Emin Bey, devam edin.

BAŞKAN - Mehmet Emin Bey, siz devam edin.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Başkanım, laf atmalar bittiyse devam edeyim, yoksa böyle bir şey olmaz.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Hadi devam et ya! Böyle bir yalancılık...

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Şimdi bu madde, İşsizlik Fonu'ndan işverenlere yani patronlara para transferiyle ilgilidir.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Genel Kurula hitap edin Emin Bey, Genel Kurula.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Bu kadar hararetlendiniz...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Yalan söylüyorsun, ondan dolayı.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - ...aslında söylemeyecektim ama söyleyeyim...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Genel Kurula hitap edin Emin Bey, Genel Kurula.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - ...İşsizlik Fonu, devlete işçinin brüt ücretten yaptığı kesintilerle verdiği bir emanettir. Bu emanet tekrar işçiye günü geldiğinde bir destek olarak ödenmek üzere devletin namusuna emanet edilmiştir. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Girin, Google'a yazın: "Emanet ve hadisîşerif."

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Ya, yalan söylüyorsun!

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Emanete ihanet ne demektir, hadisîşeriflere bakın.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Yalan söylüyorsun!

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Utanmıyor musunuz işçinin zor günde biriktirdiği parayı patronlara emanet etmeye? Utanmıyor musunuz işçinin parasını patrona transfer etmeye? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Yalan söylüyorsun!

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Burada kim yalan söylüyor?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) - Sen yalan söylüyorsun.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Utanmıyorsun, utanmıyorsun! Madde burada, işçi başına 1.270 lira, hem de bütün işverenlere. Bakılsa, işverenin durumu yoksa, o işverenin desteklenmesi gerekiyorsa...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Genel Kurula hitap et.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Başkanım, size niye hitap edeyim?

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bize hitap et, biz vicdanlıyız.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Etkilenmesi gereken onlar, onların vicdanına sesleniyorum, onlarına ahlakına sesleniyorum, onların inandığı Peygamber'in sözüyle sesleniyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Size niye hitap edeyim Başkanım?

Arkadaşlar, İşsizlik Fonu'nda işçinin brüt ücretlerinden aktarılan parayı daha önce MESEM'lere aktardınız, bugün de bunu işverene aktarıyorsunuz ve işçi başına tam olarak 1.270 lira. Belki bazı arkadaşlar okumamış olabilir, kanunun maddesi açık: Hiçbir ön şart taşımadan, hiçbir disiplin taşımadan bu paranın doğrudan işverene aktarılması emanete hıyanet değil de nedir, bana bunun cevabını verin ya. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Neye kızılıyorsunuz? Niçin kızılıyorsunuz? Az sonra Grup Başkan Vekiliniz çıksın "Hatip yalan söylüyor. 8'inci maddede işverene herhangi bir kaynak transferi söz konusu değildir...

MUSTAFA VARANK (Bursa) - En başta yalan söyledin.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - ...ve 8'inci madde İşsizlik Fonu hakkında değildir." desin, ben de buraya çıkayım, sabaha kadar, TRT canlı yayınına başlayana kadar sizden defalarca kez özür dileyeyim. Ne var bunda? Özür dileyeyim sizden. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Yani devletin aldığı o paraya ihtiyaç olduğunda devlet "Yok." mu diyecek!

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Şimdi, burada işçilerin bu kaynak transferiyle ilgili hiçbir denetim yok. Hani şu olabilir: İşverenle ilgili bir denetim yapılır, bunun gerçekten zor durumda olduğu kabul edilir. Bir de gerekçede "istihdamı korumak" denmiş. İstihdam büyük patronlara para aktararak mı korunur, belirli şartlarda zorluk altında olan işverenin desteklenmesi yoluyla mı korunur? Üstelik, faizciye parayı hazine den veriyorsunuz, patronlara niye İşsizlik Fonu'ndan veriyorsunuz? Bu İşsizlik Fonu hepimizin evlatlarının, gençlerinin, amcalarının, dayılarının zor gün için biriktirdiği para değil mi? Ha, başka bir şey: Bir işçi "İşsizlik Fonu'ndan para almak istiyorum." dese son üç yılda 600 gün prim ödemesi gerekiyor. Peki, işverene bu parayı aktarınca işverenden herhangi bir şart istiyor muyuz? Hayır. Bunun ismi, işsiz zor günler için biriktirdiği, devletin namusuna emanet ettiği paranın patrona ve işverene transferi değil de nedir? (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar) Bana sadece bunun cevabını verin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - İşsizlik Fonu'ndan paraya ihtiyaç olursa devlet "Yok mu?" diyecek? Cevap versene buna. Devlet "Yok mu, param yok mu?" diyor. Ya orada bir şey varmış gibi boş konuşma!

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Şimdi, eğer devlet İşsizlik Fonu'ndaki işsiz kötü gün, kara gün parasına muhtaç hâle gelmişse, vay o devletin hâline, vay o devletin hâline! (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, burada, emekli maaşını çok geriye gitmeden 2020 yılıyla mukayese etmek istiyorum. Bakın, 2020 yılında TÜİK verilerine göre, 214 kilogram pirinç alabilen bir emekli, bugün 143 kilogram alabiliyor, yüzde 33,2 negatif büyüme var değil mi arkadaşlar?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Negatif büyüme.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Negatif büyüme, büyümüş yani(!)

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Yüzde 33,2 negatif büyüme var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - TÜİK verilerine göre, bir emekli 2020 yılında 33 litre zeytinyağı alabiliyorken bugün 28 litre alabiliyor. Burada da yüzde 15,2 negatif büyüme var. Negatif büyüme var yani kavramları karıştırmayalım, ekonomi literatürüne hediye edilen bu kavramlar önemli.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Negatif büyüme önemli(!)

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Son olarak dana eti... Dünyadaki en pahalı dana eti Türkiye'de. 2020 yılında bir emekli 38 kilo dana eti alabiliyorken bugün 31 kilo alabiliyor yani yüzde 18,4 negatif büyüme var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - O da önemli.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Evet, Özlem Hanım son olarak çok doğru bir cümle söyledi: "Biz garibanların oyuyla buraya geldik."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Doğru.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Emekliyi "gariban" olarak tasnif etmeniz ayrı bir konu. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ya, "garip gureba", biliyorsunuz ne anlama geldiğini.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Emekli başımızın tacı olması gerekirken bugün bu kürsüde "gariban" olarak tarif edildi; bu, başka bir konu.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vay be, Özlem Hanım'a hiç yakıştıramadım!

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Ama garibanların oyuyla geldiniz, garibanların parasını işverene transfer ediyorsunuz; bu ayıp da size yeter! (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkanım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, ben de söz istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Özlem Hanım'a hiç yakıştıramadık bu lafı.

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben söz istiyorum Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hiç yakıştıramadık bu lafı size.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sen kendi işine bak.

BAŞKAN - Sayın Emir, Sayın Ağbaba, Sayın Şevkin, Sayın Güneşhan, Sayın Suiçmez, Sayın Akay, Sayın Tahtasız, Sayın Gezmiş, Sayın Yontar, Sayın Meriç...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Özlem Hanım'a bu lafı hiç yakıştıramadım, hakikaten ha.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben kendime yakıştıralıyordum.

Başkanım, ben söz istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - "Yakışır." diyor, hakaret yani emekliye.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - İşine bak kardeşim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Emekli garip gureba olur mu ya!

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Garibanlar getirdi, garibanlar götürecektir.

BAŞKAN - ...Sayın Karagöz, Sayın Karabat, Sayın Arpacı, Sayın Karasu, Sayın Sümer...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Emekli bu memleketin onuruydu, garip gureba oldu ya! Olacak iş mi ya!

BAŞKAN - ...Sayın Akdoğan, Sayın Uzun, Sayın Yazgan, Sayın Zeybek, Sayın Gökçen.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yakıştıramadım Özlem Hanım size. Sizin döneminizde işe başlayan biri emekli oldu Özlem Hanım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sizin beceriksizliğiniz!

BAŞKAN - Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sizin döneminizde zengin olan, para kazanan birisi sayenizde emekli oldu ve yoksul.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Beceriksizsiniz, seçim kazanamıyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yirmi beş yıl önce işe başlayan biri emekli oldu emekli.

Sayın Özdağ, AK PARTİ döneminde işe başlayan biri emekli oldu, işe başladığı zaman düzgün maaş alıyordu, şimdi aç, aç.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Gariban, gariban.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Gariban.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Gariban, gariban.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, ben söz istiyorum, bu garibana bir açıklama yapmam lazım.

(CHP sıralarından "Tabii, tabii, çok önemli, gariban..." sesi)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Önemli, "kimsesiz" demektir, "kimsesiz", sözlüğe bak.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Kimsesizler, yazık! Emeklilerimiz kimsesizler.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, Özlem Hanım'a söz vermeyin çünkü Urfa'nın elektriğini hiç gündeme getirmiyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Urfa'nın elektriğini mi söyleyeyim? Tamam, onu da söyleyeceğim Sayın Tanal, bunu da ben çözeceğim. Sen beceremeyeceksin, ben çözeceğim Urfa'nın elektriğini.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - O iktidarın işi sanki.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkanım, Urfa'nın elektriğini siz çözmüyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz sadece konuşuyorsunuz, biz çözeceğiz, Urfa'nın elektriğini de ben halledeceğim.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylayayım, söz vereceğim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, Özlem Hanım'a bu kadar söz veriyorsunuz, hiç Urfa'nın elektriğini çözmüyorlar.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, her maddede oylama var. Meclisin dışına çıkıp zaman kaybı yaşamayalım değerli milletvekilleri.

Sayın Zengin, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

63.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; kürsüde söylendiği için ve aynı zamanda da sol taraftaki milletvekili arkadaşlarım...

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekili konuşuyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşlarım, müsaade eder misiniz? Gecenin bu saatinde "gariban" kelimesinden neyi kastettiğimi ifade etmek istiyorum, suistimale yer yok.

Biz iktidara gelirken, kendimizi ifade ederken "Biz kimsesizlerin kimsesi olarak geldik." diye söylüyoruz "kimsesizlerin kimsesi" olarak.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Kimsesizlerin kimsesi cumhuriyettir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz bu ülkede hep yok sayılan insanlardık ve yok sayılan insanları temsil ederek bugünlere geldik.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın elektriğini niye getirmiyorsunuz? "Yok sayılanları" yaptınız işte Urfalıları.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz daha az gelir grubundan insanlardan oy alarak geldik. Siz övünüyorsunuz "Zenginlerden oy aldık, eğitimlilerden oy aldık; size cahiller oy veriyor." dersiniz. (CHP sıralarından "O insanlara 'gariban' dediniz." sesi)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Başkanım, işte Urfa'dan oy alıyorlar; elektrik yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - "Köylülerin partisisiniz." dersiniz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın garibanı elektriksiz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz bunlardan gurur duyuyoruz. (CHP sıralarından "Oy aldığınız insanları perişan ettiniz, perişan." sesi)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, Urfa'nın garibanı elektriksiz.

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O sebeple... (CHP sıralarından "Başkanım, konuşma bitti." sesi)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yirmi üç sene oldu, Şanlıurfa'ya ne zaman elektrik gelecek?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hayır bitmedi, bitmedi.

Benim kastım çok açıktır: Emeklilerimiz bizim başımızın tacıdır. Biz hakikatle sonuna kadar onların arkasındayız, yanlarındayız ve onların yaşam kalitesini artırmak için sonuna kadar uğraşacağız, bunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sefalet var...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - "Gariban" demek "boynu bükük" demek. Emekliyi boynu bükük bıraktınız, boynu bükük.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Memlekette herkes aç zaten.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Son cümle: Sayın Tanal sürekli laf atıyor; Urfa'nın elektrik problemini de çözeceğiz eğer varsa -ki ben olduğunu düşünmüyorum- onu da biz çözeceğiz. Kendisi sadece konuşuyor ama icraat sıfır.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, Sayın Grup Başkan Vekili satışıyor.

BAŞKAN - Sayın Tanal, buyurun.

Toparlayıcı bir konuşma yapın Sayın Tanal.

64.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Değerli Başkanım, çok teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, hepinize iyi çalışmalar diliyorum.

Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekili "Şanlıurfa'ya elektrik gelecek." diyor. Yirmi üç senedir anamızı ağlattınız, yirmi üç senedir iktidardasınız. Biz yirmi üç sene daha mı bekleyeceğiz Şanlıurfa elektriksiz kalacak? Yani, Allah rızası için, Urfa'da belediyeyi istediniz, size verdiler; Başbakanlığı istediniz, verdiler; başkanlığı istediniz, verdiler. Urfa'dan ne istediniz de size vermediler? Siz elektriği niye vermiyorsunuz? Yani sizin Urfa'ya elektriği vermeniz için daha kaç yıla ihtiyacınız var? Yani Urfalı perişan, Urfalı mağdur, Urfalı kimsesiz değil yani yeter artık yeter, yeter, yeter! Urfa elektrik istiyor! Urfa elektrik istiyor! Urfa elektrik istiyor! Urfa elektrik istiyor! Urfa elektrik istiyor! Urfa'yı mağdur etmeyin.

Teşekkür ederim Değerli Başkanım, sağ olun. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun.

65.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; küçük bir tarihî anlatıyı Genel Kurulla bir kez daha paylaşmak isterim. Yıl 1928, bütçe görüşmeleri. Çocuk Esirgeme Kurumunun bütçesi gelir, Mustafa Kemal Atatürk bu bütçeyi eksik bulur ve der ki: "Cumhuriyet bilhassa kimsesizlerin kimsesidir." (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, biz öyleyiz.

MURAT EMİR (Ankara) - Eğer hani bilmesek, yirmi üç yıldır Türkiye'de yaşamıyor olsak, cumhuriyet devrimleriyle, Mustafa Kemal'le mücadelelerine tanık olmamış olsak...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bak, bak, bak...

MURAT EMİR (Ankara) - ...sadece bu sözü duymuş olsak Mustafa Kemal'in izinden gidiyor olmalarından mutluluk duyardık.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bak, bak...

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan ile 75 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3464) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248) (Devam)

BAŞKAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi ile 5510 sayılı Kanun'a eklenen Geçici Madde 112'nin birinci fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonundan" ifadesinin "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertibine konulan ödeneklerden", 3. fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonu" ifadesinin "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertibine konulan ödeneklerden", 6. fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonunca" ifadesinin "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertibine konulan ödeneklerden", 9. fıkrasında yer alan "İşsizlik Sigortası Fonu" ifadesinin "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertibine konulan ödeneklerden" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cevdet Akay
Karabük
Özgür Ceylan
Çanakkale
Orhan Sümer
Adana

Tahsin Ocaklı
Adana
Nail Çiler
Kocaeli

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa
Cavit Arı
Antalya
Ömer Fethi Gürer
Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilimiz Özlem Hanım diyor ki: "Emekliler başımızın tacı."

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Ama "Emekli başımızın tacı" ama "Emekli başımızın tacı" demekle karınları doymuyor. Şu anda emekliler yatağa aç giriyor, günde 3 öğün yemek yiyen emekli 2 öğün yemek yer duruma düşmüş. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Emeklilerin içinde bulunduğu durumu hissetmezseniz baş tacı yaparsanız ne olacak?

Bakın, burada Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerine sesleniyorum: Biraz sonra gideceksiniz, yastığa başınızı koyacaksınız, vicdanınızla bir değerlendirin; ya ananız ya babanız ya kardeşiniz ya dayınız sizin de emekli, sorun onlara karnı doyuyor mu? Bugün aldıkları maaş Ankara'da, İstanbul'da ev kirasına yetiyor mu? Gıda ürünlerine erişebiliyorlar mı? Et ve sütü, etten, süttten mamul ürünleri alabiliyorlar mı? Acı çeken insanların acısını birlikte ortadan kaldıracabileceğimiz yerde gecenin saat iki buçuğuna kadar bekliyorsunuz. Niye? "Belki bir önerge gelir, emekliye daha fazla bir artış sağlanır, onu engelleyelim." diye. Günahdır arkadaşlar, yazıktır. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Allah korkusu olan insanlarsınız. Ben gidiyorum; pazara gidiyorum, markete gidiyorum, emekli kahvesine gidiyorum, insanların içinde bulunduğu koşulları yerinde gördüğüm zaman içim kan ağlıyor. Onlar yanlış adreste sorunu çözmeye uğraşıyorlar; bu maaşı biliyorum ki siz değil, Bakan öneriyor, Cumhurbaşkanı onaylıyor, siz de gelip el kaldırıyorsunuz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Yazıktır!

Bakınız, şimdi, bu maddede, 8'inci maddede İşsizlik Fonu'ndan işverene asgari ücret desteği veriliyor 1.270 lira. Nereden veriliyor? İşsiz kalanlara maaş verilsin diye kurulmuş olan İşsizlik Fonu'ndan veriliyor! Niye Bakanlık bütçesinden vermiyorsunuz da işsize ayrılan paradan asgari ücrete bu desteği sağlıyorsunuz? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Keza, asgari ücret şu an açlık sınırının altında, açlık sınırının altında olan asgari ücretin de 39 bin liraya çıkarılması yönünde Cumhuriyet Halk Partisi olarak önerimiz var; bunu değerlendirmeye almıyorsunuz.

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Belediyelerde çıkarın; elinizi tutan mı var?

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Ya, belediye nedir kardeşim, kamu kuruluşudur, önce onu öğren! Ülkeyi yöneten sensin. "Belediye, belediye, belediye..." Belediye ayrı bir cumhuriyet mi, ayrı bir yönetim mi? Onun da sorumlusu sizsiniz! Siz belediyelerde... Bir tane memur alımını belediye başkanı yapabilir mi? Belediye başkanının yapabilmesi için İçişleri Bakanından izni gerekiyor. Tutturmuşsunuz belediye...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - "Silkeleyin." diyenlere, belediyeleri silkeleyenlere sorun onları!

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Belediyeyi orada kıstas almayın. Ahlaki ve vicdanlı olun, onları da siz yönetiyorsunuz! Onları engelliyorsunuz, ondan sonra buraya gelip "belediye" diyorsun. Su akmaz, belediye... Ya, siz niye o zaman iktidarsınız, niye varsınız?

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Phuket'e gitmeyin, Phuket'e!

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Bakın, taşeronda kalanların kadro alması için buraya gelip önerge veriyoruz, reddediyorsunuz; taşeronu çalıştıran işverenin...

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmadan "Belediye" diyorsunuz ya!

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - ...taşeron olarak çalışan işverenin borcunu silip devlet olarak üstleniyorsunuz. Niye o taşeronun kıdem tazminatını ödemiyo da devlet yükü üstleniyor? Yani yaptığınız işe bakın! Hep kimi kayırıyorsunuz? Bu işi doğru yapmayı, haksızlık yapmayı, başkasının kul hakkını yiyeni sahipleniyorsunuz; esas sahipleneneceğiz kitleye de sırtınızı dönüyorsunuz. Oh, ne güzel söylüyorsunuz! 16 milyon bu ülkede emekli var. Bunun seyyanen tümünün ücretinin iyileştirilmesi de ihtiyaç. Herkes "39 bin lira en düşük emekli maaşı olsun." dediğimizde "Bizim maaş aşağıda kalıyor." diyor oysa seyyanen tüm emeklinin maaşı artmalı. Emeklinin maaşı artarsa ne olur? Esnaftan alışveriş yapar, esnafın işi düzelir. Esnaftan alışveriş yapılırca esnaf gider, 6 bin konkordato ilan eden fabrikanın üretiminin gerçekleşmesi sağlanır, fabrika çalışır. Ham maddeyi, üretimi, ürünü ve yaşamın diğer bütününü yönlendiren ve yöneten, aldığı maaşla işçinin, emekçinin piyasadan ürün almasıyla olur ama bir bakıyorsunuz, verilen maaşla adamcağız gıda ürünü alamaz hâle gelmiş, bırakın tekstil ürününü. Yani bu ülkede şu anda 6 bin fabrika konkordato ilan etti arkadaşlar, işin gerçeği bu.

Adamları dövüyorsunuz, dövüyorsunuz, dövüyorsunuz, sonra gidip bir öpüyorsunuz, oy veriyorlar, değil mi? Görürsünüz ilk seçimde. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ne alakası var ya?

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Bu yemiyor artık, yemiyor; bitti bu iş. Bir olur, iki olur; çekirge 3 kere atlar, 5 kere atlamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Bunu kaç kez söylediniz? Kaç kere bunu söylediniz? Bak, orada oturuyorsunuz bak! Her söylediğinizde yine orada oturuyorsunuz.

BAŞKAN - Devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Onun için, emekçimize, işçimize, taşeronda kalana, yokluk, yoksulluk yaşayana, garibi gurebaya, sorunu olana sahip çıkın.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Bunu çok gördük.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Ejder Bey bağıyor "Biz kaç kere denedik..." Bu son, bu son!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Bunu çok gördük, çok! Bak ağabey, bu son değil, merak etme.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Gidin, şimdi, battaniye altında ısınmaya çalışarak yaşamını sürdürene, ampulünün birini eksik yakana, sofrasından tabağını eksiltene, çocuğunu okula aç gönderene bu kez bunu anlattığınız zaman ne göreceksiniz göreceksiniz.

Onun için, değerli arkadaşlar, bütünüyle bu kanun teklifinin her tarafı sakat; sakata da bizim desteğimiz tedavi için destek olmaktır. Bu konuda sizi tedavi edelim dedik, kabul etmediniz. Gecenin bu saatinde bir kez daha söylüyorum: Ülkenin içinde bulunduğu koşullar iyi değil, bunun yansıması sosyal patlamaya kadar gider.

Gelin, elinizi vicdanınıza koyun, oylarınızı kullanırken de buna göre oylama yapın diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri alkışlar; İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Adalet Kaya
Diyarbakır
Kamuran Tanhan
Mardin

Celal Fırat
İstanbul

Yılmaz Hun
İğdır
İbrahim Akın
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Celal Fırat.

Buyurun Sayın Fırat. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çeteler, özellikle organize suç yapıları artık yalnızca kriminal örgütler değil belirli toplumsal koşullar altında rıza üreten, meşruiyet kazanan yapılar hâline gelmiştir.

Türkiye'de çetelerin toplumsal varlığını sürdürmesinin temelinde rıza, din, kimlik ve adalet boşluğu arasında derin bir etkileşim vardır. Bu yapılar yalnızca korku ve şiddetle değil, kültürel, ahlaki sembolik araçlarla da toplumda ilişki kuruyorlar. Asıl soru şu: Bu örgütler nasıl meşru hâle geliyorlar? Çünkü rıza her zaman açık onay demek değildir, bazen en az kötü seçenek olarak kabulleniliyor. Devlet, adalet üretmediğinde çete boşluğu dolduruyor, alternatif otorite gibi işlev görüyor. Yargı yavaş, hukuka erişim eşitsiz, güçlüler cezasız kalıyor, yoksullar korunmuyor. Bu yüzden mafya haklılık, mazlumdan yana olma söylemiyle kendini adalet dağıtan güç gibi sunuyor. Sosyal medya, popüler kültür, görsel anlatılar bu süreci derinleştiriyor. Lüks yaşam, güç gösterisi, televizyon programları şiddeti estetikleştirip, suçu sıradanlaştırıyor. Eskiden mafyanın da bir raconu vardı, şimdi onun da taklidi çıktı; böylece rıza, arzular sembolleri üzerinde üretildi.

Değerli milletvekilleri, özellikle İstanbul'da, İstanbul'un birçok ilçesinde esnaflarımızın inan ki dükkânları açamayacak noktadalar. Her gün onlarca kişi bizleri arıyor, sizleri de arıyorlardır; Bağcılar, Bahçelievler, Küçükçekmece, Avcılar, Esenyurt'un birçok yerinde, çevrelerinde esnafı haraca bağlayan, gençleri uyuşturucu ve silah sarmalına çeken çeteleşme gerçeğiyle karşı karşıyayız. Bu yapılar bazen devletle iç içe olduklarını dillendiriyorlar, bazen de alternatif, çoğu zaman da devletin yapmadığını yapan örgütler olarak ortaya çıkıyorlar. Motosikletli saldırıların daha da görünür hâle geldiğini hepimiz televizyonlarda görüyoruz. İtiraz eden gazetecileri, aydınları tehdit ediyor, katlediyorlar. Gazeteci Hakan Tosun'un öldürülmesi, Güngören'de uyuşturucuya karşı gelen Hasan Ferit Gedik'in katledilmesi bunun en acı örneklerindendir.

Sayın İçişleri Bakanına ve İstanbul Emniyet Müdürüne soruyorum: Esenyurt'ta yerleşim alanlarında fiilî hâkimiyet kuran, site güvenliğini ele geçiren, hücre evleri oluşturan bu yapılar hangi istihbarat, denetim boşlukları sayesinde bu kadar hareket ediyor? Esnaf kurşunlanıyor, yurttaş tehdit ediliyor, suç alenileşiyor. Neden yalnızca geçici müdahaleler gerçekleştiriliyor? Neden kalıcı, bütünlüklü bir müdahale yapılmıyor? Ekonomik, lojistik, insan kaynağı ağları neden tespit edilmiyor; ediliyorsa neden eş zamanlı müdahaleler yapılmıyor? En tehlikeli tablo da, bu yapılar 15, 16, 17 yaşlarındaki çocukları kullanıyorlar; onlara aidiyet, güç, korunma vadediyorlar. Sigortasız, güvencesiz, eğitimden kopmuş bir gençlik çeteler için sınırsız insan kaynağına dönüşüyor.

Şu anda Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığında hazırlanan iddianamede 18'i tutuklu 68 çocuk suçlu var. Tetikçiler özellikle 15 ile 25 yaş aralığında yoksul ve ailevi sorunları bulunan çocuklardan oluşmakta. Bu gençler işsizler, güçsüzler. Talimatları yerine getirenlere 10 bin ile 50 bin TL arasında para teklif ediyorlar ama çoğunlukla ödeme de yapılmıyor. İstanbul'un birçok yerinde bacaklarından insan vurmak 50 bin lira, mekân taramak 80 bin lira, adam öldürmek 200 bin lira diye sosyal medyada duyurular var. Umudu çalınmış genci silahla, uyuşturucuyla kuşatmak kolay, ona onurlu bir yaşam sunmak zor olmasa gerek.

Çetelerle mücadele operasyon haberleriyle her gün İstanbul'da, İçişleri Bakanlığı sosyal medyalarında, bu tür kameraların önünde silah gösterileri, silahlı operasyonlar yapıldığı dillendiriliyor ama bunların artık işe yaramadığını hepimiz görüyoruz. Bu yapılar hangi toplumsal boşluklardan besleniyor? Kimler tarafından korunuyor? Hangi siyasal, ekonomik ilişkiler ayakta tutuyor bunları? Bunları açıklamak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CELAL FIRAT (Devamla) - Aksi takdirde her operasyon geçici, her söylem samimiysiz kalıyor.

Değerli milletvekilleri, bu çetelerin çoğu geçmişte dayanışmanın güçlü olduğu mahallelerde devlet zoruyla yaratılan boşluktan güç kazandı. Devlet, güvenlik politikaları adına demokratik haklar için mücadeleye eden gençlerin üzerine giderek apolitik bir ortam yaratmak istiyor; boşluğu uyuşturucu ve tetikçi çeteler dolduruyor. Bütün bunlar tesadüf değil, bilinçli bir görmezden gelmenin sonucudur. Güvenlik, yalnızca polisiye tedbirlerle olmaz; güvenlik, adaletle, eşitlikle, güçlü sosyal politikalarla, gençlere umut veren yaşamla mümkündür. Yoksulluğu derinleştirip, mahalleleri çetelere terk edip sonra "Operasyon yaptık." demek inandırıcı gelmiyor.

Suriye'deki halkın idaresine müdahale edeceğinize bu çeteleri bitirin, bu çetelere gerekeni yapın.

Saygılar sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Çömez
Balıkesir

Hüsnü Kırkpınar
İzmir

Lütfü Türkkan
Kocaeli

Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa

Burhanettin Kocamaz
Mersin

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; yirmi dört yıllık iktidarınızda o kadar büyük haksızlıklar yaptınız, o kadar çok kul hakkına girdiniz ki hangi birini dile getireceğimizi biz şaşırtıyoruz. Bu ülkede Cumhurbaşkanı Yardımcısı dahi "Keşke emekli sayımız daha az olsaydı da mevcut emeklilerimize daha fazla imkân sunabilseydik." diyorsa, varın gerisini siz düşünün. "Emeklilerimizi ölüme terk ettiniz." derken işte tam da biz bunu kastediyoruz. O nedenle de başta emekliler olmak üzere bu kürsüden sık sık dar ve sabit gelirli vatandaşlarımız, hatta gelirsiz vatandaşlarımız için hak taleplerinde bulunuyoruz.

Memleket öyle bir hâle geldi ki mağdurlar cenneti oldu; emeklilikte adalet arayanlar, staj mağdurları, atanamayan öğretmenler, mülakat mağdurları, TOKİ mağdurları, asgari ücret mağdurları... Saymakla bitmiyor! Hâl böyleyken ben tekrarda fayda olduğunu düşünerek hani bir de atasözü var "Tekrarda fayda vardır, 180 kez de olsa." diye...

Mübarek ramazan ayına bir ay kaldı. İslam dinine göre sadaka ve fitre düşmesi için bir sınır var; o sınırı hiç söylemeyelim, orada nisap miktarı 80 gram altından bahsediliyor da ona gerek yok, biz TÜİK'in rakamlarına göre açlık sınırını kabul edelim. Aslında böyle değil, yoksulluk sınırına denk gelmesi lazım ama açlık sınırına denk getirelim ve yine sizin devletin kurumu Diyanetin açıklamasını bir kez daha hatırlatalım: Diyanet İşleri Başkanlığı bu yıl ramazanla alakalı fitreyi 240 lira belirlledi; bir insanın bir günlük yani 2 öğününü, 240 lirayla karnını doyurabileceğini, bir günlük iâşesinin bedelinin bu olduğunu söyledi. 240 liraya doyar mı? O ayrı bir tartışma; doyar doymaz, doymayacağı aşikâr ama diyelim doyar. Allah herkesin evladını bağışlasın, benim 4 çocuk var, geçen sefer 3 diye hesaplamıştım, şimdi 4 diye hesaplayalım. 4 kişilik bir aile için fitre miktarı günlük 960 lira; yani Diyanet diyor ki: 960 lira girerse bir haneye, belki ancak karınlarını doyurabilirler. Tabii, bu menünün içerisinde de kilosu 900 lira olan et olmaz, baklava olmaz. Ne olur; işte, 240 liraya ne olursa o olur. 960 lira günlük, aylık kaç lira eder? 28.800 lira eder. Açlık sınırı kaç lira bu ülkede? 30 bin lira. Asgari ücret kaç lira? 28.075 lira. Emekli aylığı kaç lira, en düşük emekli aylığı, neredeyse yüzde 60'ı onu alıyor? 18.900 küsur. Bugün niye burada kanunu görüşüyoruz? 1.060 lira daha verelim de 20 bine tamamlayalım diye. Ezcümle, velhasıl, emekliye vereceğiniz bir fitre, titre Allah'ım, titre! Böyle olmaz! Bu hesaba göre siz bu memleketin emeklisini sadakaya, fitreye muhtaç ettiniz. Daha ne olabilir ki! Mesela, daha ne yapacaksınız ki 16 milyona yakın insanı, insanlarımızı bunun daha da altında hem de hayatının son deminde yokluğa, sadakaya muhtaç edecektiniz? Bugün, işte, burada bunun tartışmasını yapıyoruz. Bütçede aslında... Bununla alakalı bütün muhalefet milletvekilleri belgeleriyle ve hususen bütçede yapmış oldukları çalışmalarla size kalem kalem koydular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlayayım efendim müsaade varsa.

BAŞKAN - Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Demin biz de anlattık, "Aslında bu verilebilir ve bu, bütçeye yük getirmez." dedik ama bir tercih yaptınız ve tercihiniz bu memleketin emeklisi, yoksulu, ihtiyaç sahibi, Sayın Zengin'in tabiriyle garip gurebası değil, ne yazık ki yine sermaye grupları oldu. Kişi sevdiğiyle haşrolur.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.59

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 03.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rumeysa KADAK (İstanbul)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 49'uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

248 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyondan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 22 Ocak 2026 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 03.01